

TALOUSARVIO 2023 TALOUSSUUNNITELMA 2024 -2025

KAUPUNGINVALTUUSTON
HYVÄKSYMÄ 14.11.2022

V A A S A .

Sisällysluettelo

I KAUPUNGIN STRATEGISET TAVOITTEET JA VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

II TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT	1
1. Yleinen talouskehitys	1
2. Kuntatalouden tilanne	1
3. Vaasan alueen kehitys	2
3.1 Elinkeinoelämä ja työpaikat	2
3.2 Väestönkehitys	3
4. Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2024-2025	4
4.1 Tavoitteet	4
4.2 Talousarvion 2023, tuloslaskelmaosa	4
4.3 Tuloslaskelman tulot ja menot	5
4.4 Verotulot	5
4.5 Valtionosuudet	7
4.6 Investoinnit ja lainamäärä	9
4.7 Vaasan talouskehitys	11
4.8 Talouden seuranta	11
Tuloslaskelma 2023, erittely kaupunki ja liikelaitokset	13
Rahoituslaskelma 2023, erittely kaupunki ja liikelaitokset	14
Tuloslaskelma 2023-2025, sisältää liikelaitokset	15
Rahoituslaskelma 2023-2025, sisältää liikelaitokset	16

III TAVOITTEET	17
-----------------------	----

1. Vaasan kaupunkikonsernin tavoitteet	17
2. Liikelaitosten valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	29

IV VUODEN 2023 TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET	30
--	----

V KÄYTTÖTALOUSOSA	35
--------------------------	----

Käyttötalousosa, kaupunki	38
liikelaitokset	141
Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto	149

VI INVESTOINTIOSA	152
--------------------------	-----

VII TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAOSA	171
--	-----

Liitteet	
1. Vaasan kaupungin konserniyhtiöt	174

I KAUPUNGIN STRATEGISET TAVOITTEET JA VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

MENESTYSTEKIJÄT

POHJOLAN
ENERGIA-
PÄÄKAUPUNKI
100 000
asukasta

ASUKKAIDEN JA KAUPUNGIN HYVINVOINTI

Toimivat peruspalvelut
kaikenikäisille

Viihtyisä ja turvallinen
kaupunkiympäristö

Kaupunkikeskustan
elinvoima

Tiivis yhteistyö
järjestöverkoston kanssa

Länsirannikon kulttuurin ja
liikunnan metropoli

Toimiva kaksikielisyys

Osallistavat toimintamallit

Jokaiselle oma paikka

Yhden luukun periaate

Kohtaamispaikat

Kestävän kehityksen
edelläkävijä

Lapsiystävällinen kaupunki

Yhteisöllinen
opiskelijakaupunki

YRITYS- YSTÄVÄLLISIN KAUPUNKI

Yritysten aktiivinen
houkuttelu ja nopea
päättöksenteko

Kaupungin
vetovoiman
kasvattaminen

20 000 opiskelijan
hyödyntäminen
alueen yrityksissä

Kansainvälisten osaajien
integrointi alueelle

Yritysvaikutusten arviointi

Vuoropuhelu yritysten
kanssa

Uusien yritysten
etabloituminen
kaupunkiin

Kansainvälisen mallin
mukainen koulupolku

Opiskelijoiden
kiinnittäminen / työpaikat

Korkeakoulukentän
kasvun mahdollistaminen
uusille aloille

GigaVaasa-toimintamalli

Sujuvat kulkuyhteydet

Hiihlineutraalit toimintamallit

Kansainvälinen
markkinointi

Tiivis kaupunkirakenne
Rantarakentaminen
Monimuotoiset
asuinympäristöt

Menestyksellinen lobbaus

Energiateknologian klusteri

Ekosysteemien
ammattilainen

TYÖNTEKI- JÖIDEN HOUKUTTELU

VASTUULLINEN KESKUS- KAUPUNKI

Toimiva
rajapintayhteistyö

Avoimuus
kuntaliitoksille

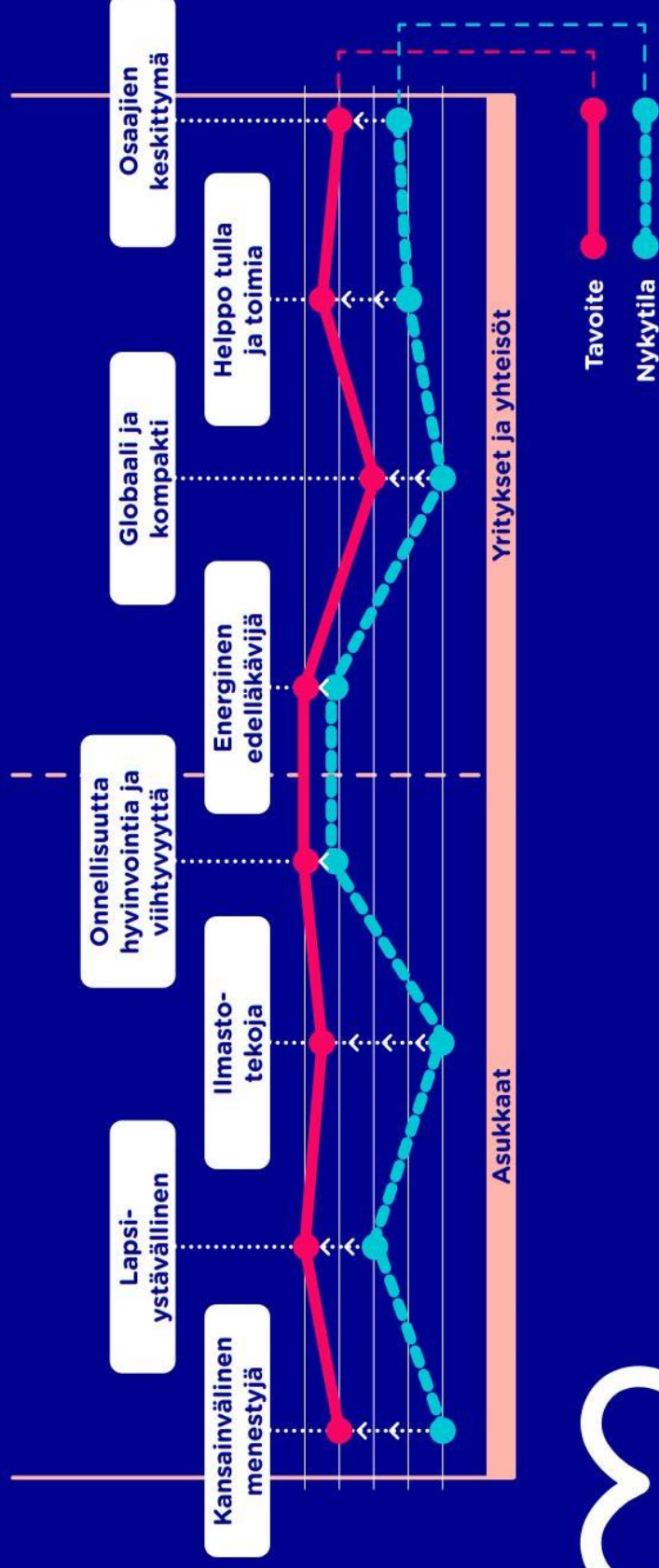
Yhteistyön tiivistäminen
naapurikuntien ja Uumajan
kanssa

Kolmas
sektori

Uudistumiskyky

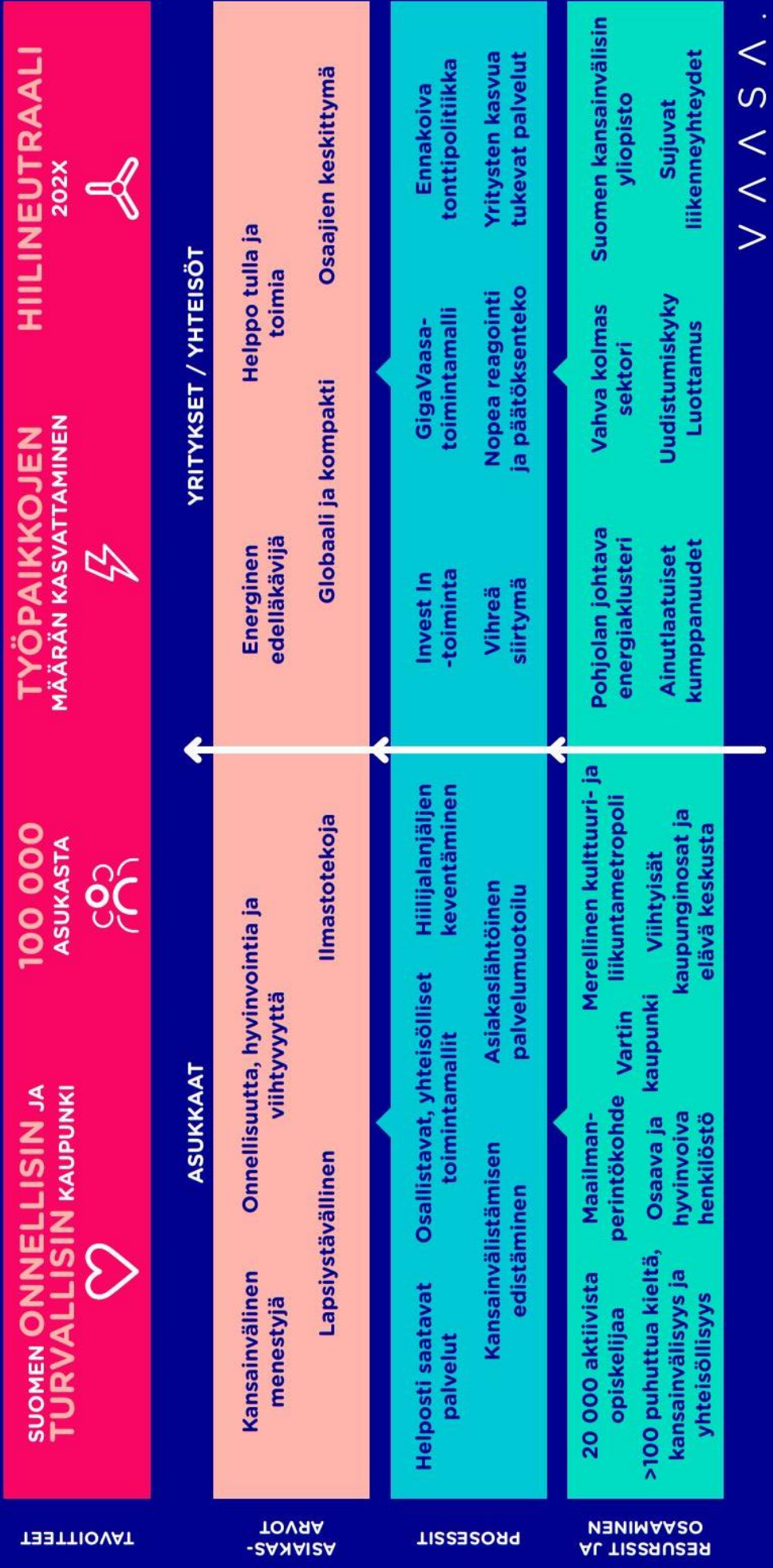

LUPAUKSEMME

V A S A .

POHJOLAN ENERGIAPÄÄKAUPUNKI

V ^ ^ S ^ ^ .

STRATEGIAN TEMAOHJELMAT

V A A S A .

HYVINVOIVA JA OSAAVA VAASA

1. Onnelliset ja hyvinvoivat asukkaat
2. Kotimaisten ja kansainvälisten osaajien keskittymä
3. Asiakaslähtöinen hyvinvoinnin yhteistyömalli

VETOVOIMAINEN VAASA

1. Väestönkasvu
2. Työpaikkojen määrän kasvu

HIILINEUTRAALI VAASA 202X

1. CO²-päästöjen vähentäminen ja hiilineutraali energiankulutus
2. Vihreä siirtymä
Globaali kädenjälki
3. Suomen energiatehokkain ja energiatehokkain kaupunki

TAVOITTEET

HYVINVOIVA JA
OSAAVA VAASAVETOVOIMAINEN
VAASAHIILINEUTRAALI
VAASA 202X

TAVOITTEET	MITTARIT	TOIMENPITEET
1. Onnelliset ja hyvinvoivat asukkaat	• Onnellisuus (keskiarvo) • Hyvinvointikertomuksen keskeiset mittarit (tarkentuu v. 2022, mukaan Gini-kerroin)	• Matalan kynnyksen ja ennaltaehkäisevien palvelujen kehittäminen • Hyvinvoinnin edistäminen kaupunkiin jäävien toimintojen kautta • Kulttuuri- ja liikuntaohjelman toteuttaminen • Elävyys ja viihtyisyyden lisääminen • Osallistumisen ja yhdenvertaisuuden vahvistaminen • Lapsiystävällinen kunta -mallin toimenpiteet
2. Kotimaisten ja kansainvälisten osajien keskittymä	• Hyvinvoinnin ja sosiaalisen kestävyysmittarit / Mayors Indicators (tarkentuu v. 2022, mukaan katuturvallisuusindeksi) • Opiskelijoiden määrä	• Vahvistetaan kansainvälistä koulutuspolkua • Yliopiston kasvun mahdollistaminen uusille aloille • Kansainvälistämisen edistäminen • Täydennys- ja erikoistumiskoulutusten kehittäminen ja tehostaminen • Harjoittelupaikkojen lisääminen ja harjoitteluohjelmien kehittäminen • Korkeakouluyhteistyön vahvistaminen • Energia-alan ja vihreän siirtymän osaaaminen ja hankkeet
3. Asiakaslähtöinen hyvinvoinnin yhteistyömalli		• Hyvinvoinnin ekosysteemin rakentaminen, hyvinvoinnin koordinointi • Edunvalvonta hyvinvointijärjestelmä uudistuksessa • Yhteisen asiakaspalvelupisteen konseptointi

HYVINVOIVA JA
OSAAVA VAASA

VETOVOIMAINEN
VAASA

HIILINEUTRAALI
VAASA 202X

TAVOITTEET	MITTARIT	TOIMENPITEET
1. Väestönkasvu	- Asukasluku - Maan sisäinen muuttoliike - Työpaikkojen määrä - Yritysten toimipaikkojen määrä - Avointen työpaikkojen määrä - Työllisyyskatsauksen mittarit	- Vetovoima- ja pitovoimatyön suunnittelu ja toteutus - Brändin vahvistaminen, markkinointitoimenpiteet ja yhteiskampanjat - Vaasan tunnettavuuden ja houkuttelevuuden lisääminen suomenkielisen väestön keskuudessa - Vaasan tunnettavuuden ja houkuttelevuuden lisääminen kansallisesti ja kansainvälisesti - Suunnitelmallinen edunvalvonta ja lobbaus sekä investointi kansainväliseen markkinointiin - Opiskelijayhteistyömallin kehittäminen - Osaajien houkuttelu – ”Vaasa talents” Talent attraction management - Merellinen asuminen - Asukasmäärän kasvuun varautuminen palveluverkossa - Yhteistyön tiivistäminen naapurikuntien ja Uumajan kanssa - Kaupungin Leader -alueiden kehittämissuunnitelma - Vauhditetaan rakennushankkeita ja luodaan kaavoituksella monipuolista asuntotarjontaa Vaasan Vähäkyrön ja Sundomin maaseutumaisille alueille - Elinvoimaisen ja vireän kaupunkikeskustan kehittäminen
2. Työpaikkojen määrän kasvu	- Kunnallisverotuotot - Kuntabarometri 	- GigaVaasa ja Invest In -toiminnan edistäminen (+Nordic Battery Belt) - Vihreän siirtymän ja hiilineutraalin yritystoiminnan mahdollisuuksien esilletuominen - GigaVaasa-toimintamallin vahvistaminen ja monistaminen - Työllisyyden ekosysteemiä, TE2024-valmistelu, työvoiman koulutuksen edistäminen - Yritysten toimintaedellytysten tukeminen - TKI-toiminnan tukeminen ja kehittäminen verkostomaisesti - Sujuvien liikenneyhteyksien ja Merenkurkun yhteyksien edistäminen - Kaupunkikonsernin osallistuminen ja yhteisen vuoropuhelun vahvistaminen paikallisten pienten ja keski suurten yritysten kanssa - Yritysvaikutusten arviointi ja yritysystävällinen päätöksenteko

HYVINVOIVA JA
OSAAVA VAASA

VETOVOIMAINEN
VAASA

HIILINEUTRAALI
VAASA 202X

TAVOITTEET	MITTARIT	TOIMENPITEET
1. CO ² -päästöjen vähentäminen ja hiilineutraali energiankulutus	• Hiilidioksidipäästöt • Liikenteen osuus hiilidioksidipäästöistä • Kestävän kehityksen mittarit/ Mayors Indicators	• Liikenteen CO²-päästöjen vähentäminen, mm. pyörä- ja joukkoliikenteen kehittäminen • Energiakäytön optimointiprojektin toteuttaminen • Hiilineutraali energiankäyttö kaupungin tiloissa • Hiiliinielut ja ilmastomuutokseen sopeutuminen • Kestävän energiankäytön ja ilmaston toimintasuunnitelman laadinta (SECAP)
2. Vihreä siirtymä Globaali kädenjälki		• Vaasalaisten yritysten hiilikädenjäljen selvittäminen • Ekosysteemisopimuksen toteuttaminen • Viheralueiden ja viherrakentamisen monimuotoisuuden lisääminen
3. Suomen energiaviisain ja energiatehokkain kaupunki		• Kaupunkikonsernin osallistuminen ja sitoutuminen kestävän kehityksen tavoitteisiin • Energiakoulutuspolun koordinointi ja esilletuominen • Asukkaiden ja henkilöstön osallistaminen energia- ja ilmastotalkoisiin • Kestävillä hankinnoilla tuetaan kotimaista lähiruokaa, tuoreutta ja tiiviitä toimitusketjuja

MAHDOLLISTAJAT

TALOUS, HENKILÖSTÖ, OSAAMINEN JA JOHTAMINEN

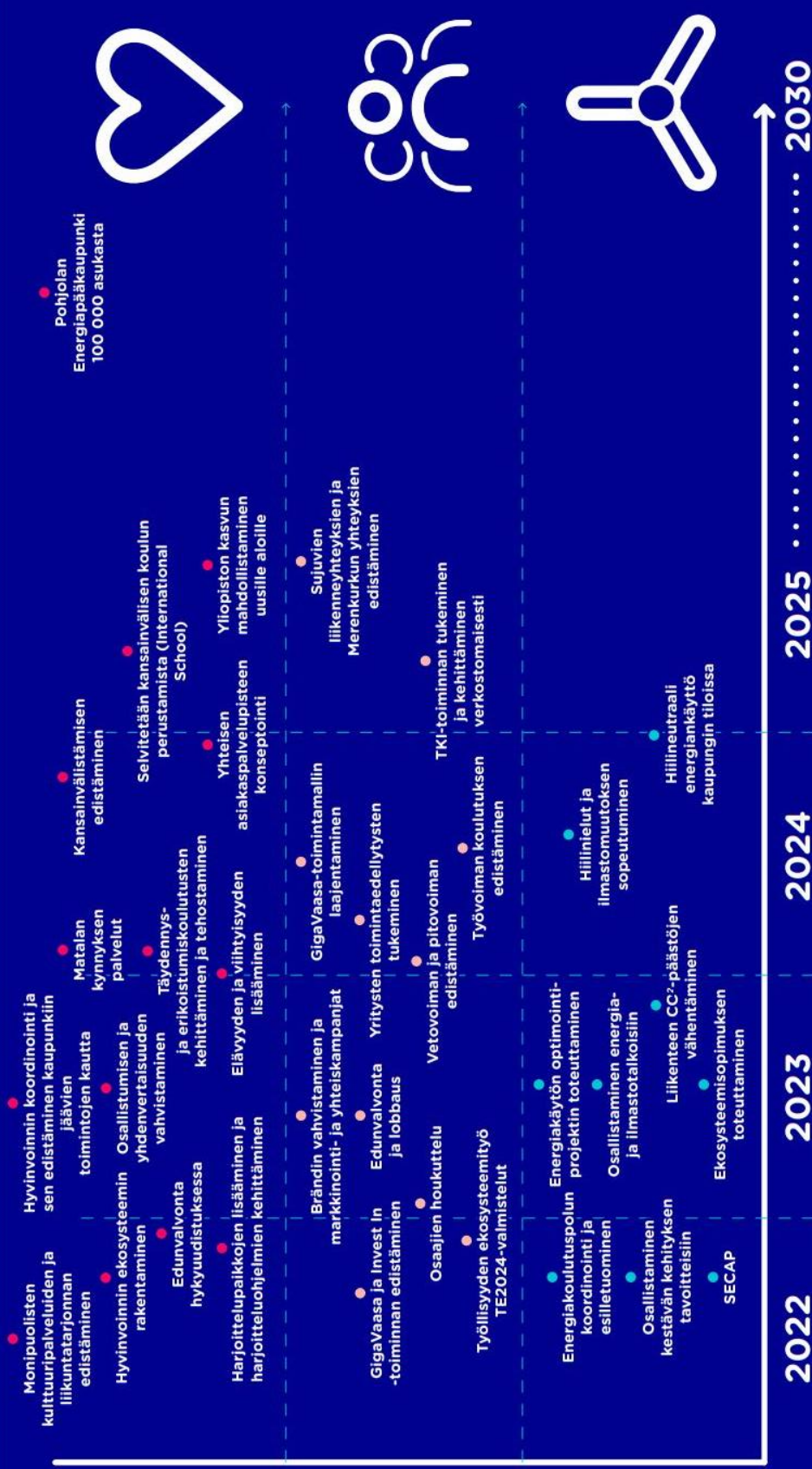
TAVOITTEET	MITTARIT	TOIMENPITEET
1. Kestävä kuntatalous	- Talouden kertynyt yli-/alijäämä - Veroprosentti vrt. kansallinen keskiarvo - Omavaraisuusprosentti - Lainakanta kaupunki + konserni (€, €/asukas)	- Tuottavat investoinnit - Palveluiden tuottaminen kumppanuusperiaatteella - Ulkkoisen hankerahoituksen lisääminen - Ennaltaehkäisevät toimenpiteet - Tilojen muuntojoustavuus
2. Osaava henkilöstö ja erinomainen työntekijäkokemus	- Henkilötyövuodet - Sairauspoissaolot - Henkilöstön vaihtuvuus - Työnantajakuivatutkimus (1 krt/valtuustokauden aikana)	- Työhyvinvoinnin ja työyhteisötaitojen kehittäminen - Asiantuntijoiden urapolun kehittäminen - Osaamisen hyödyntäminen poikkihallinnollisesti ja verkostomaisesti - Henkilöstön kansainvälistymisen tuki - Joustavat työtavat, työn ja yksityiselämän yhteensovittaminen - Digitalisaatio-, tekoäly- ja robotisaatio-osaamisen kehittäminen ja hyödyntäminen
3. Hyvä johtaminen	Työhyvinvointikyselyn tulokset	- Valmentava, osallistava johtamiskulttuuri - Henkisen hyvinvoinnin johtaminen - Strategian ohjelmallistaminen, kehitysohjelmien laatiminen - Ohjelma-arkkitehtuuri - YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden integrointi

POLKU

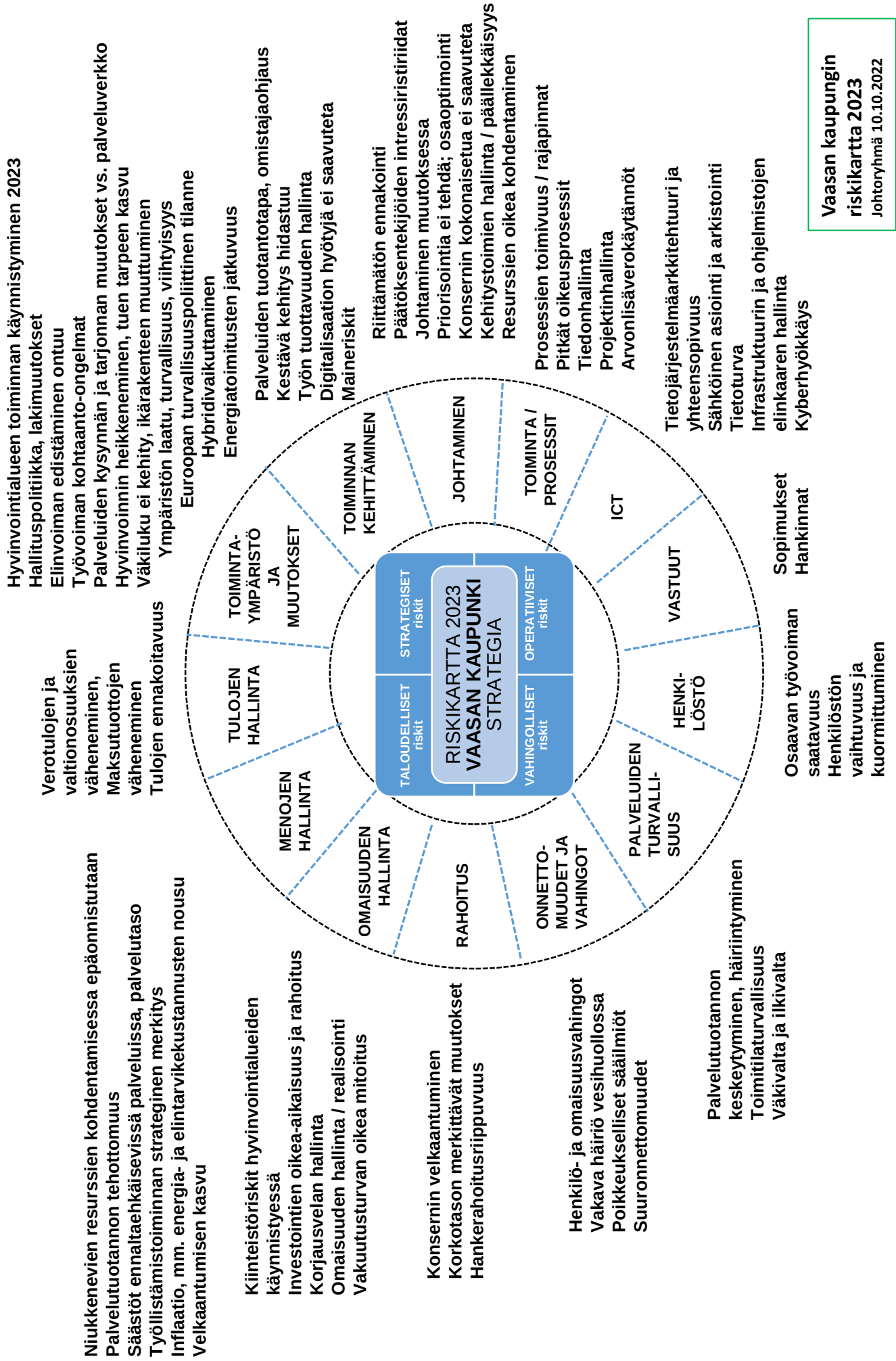
Hyvinvoiva
ja osaava
Vaasa

Veto-
voimainen
Vaasa

Hiili-
neutraali
Vaasa

V A A S A

II TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT

1. Yleinen talouskehitys

Yleistä talouskehitystä kuvaava tarkastelu sekä kuntatalouden tilanteen tarkastelu pohjautuvat valtion talousarvioehdotuksen yhteydessä (19.9.2022) esitettyyn arvioon suhdannenäkymistä Taloudellinen katsaus- julkaisu sekä Kuntatalousohjelma -julkaisuun.

Kulunut alkuvuosi 2022 on ollut taloudessa, tuotannossa ja työllisyydessä selvästi odotettua vahvempi. Kotitaloudet ovat käyttäneet erityisesti palveluita, joita eivät voineet käyttää korona –epidemian vuoksi säädettyjen rajoitusten aikana. Ennusteen mukaan talouden kasvu hidastuu merkittävästi vuoden 2023 kohti kuljettaessa. Edessämme on seisahtuvan kasvun vaihe ja talouden ajautuminen taantumaan on riskinä.

Maailmantalouden näkymät ovat synkentyneet nopean inflaation, Euroopan energiakriisin sekä Venäjän hyökkäyssodan jatkumisen takia. Toimet inflaation hidastamiseksi ja mahdollinen energiapula saattavat heikentää talouskasvua jopa ennustettua enemmän maailman taloudessa. Geopoliittiset jännitteet suurvaltojen välillä ovat kiristyneet ja kehittyviä maita uhkaa ruokapula.

Epävarmuus, pula energiasta, nopea inflaatio, rapautuva ostovoima ja nousevat korot leikkaavat kulutusta ja investointien kasvua. Maailmantalouden kasvu hidastuu 2,7 % vuonna 2022 ja edelleen 2,5 % vuonna 2023. Suomen talouden kasvu hidastuu 0,5 % prosenttiin vuonna 2023, kun sen arvioidaan kasvavan 1,7 % vuonna 2022. Vuoden 2023 loppupuolella kotimainen kysyntä alkaa kuitenkin elpyä.

Julkinen kulutus kasvoi vuonna 2021 johtuen korona- epidemian hoidosta ja torjunnasta aiheutuneista kustannuksista. Kulutusmenojen kasvua vuonna 2022 ylläpitävät mm. väestön ikääntymisestä aiheutuva palvelutarpeen kasvu, Venäjän hyökkäyssodan edellyttämä varautuminen ja maahanmuuton kasvu sekä hallitusohjelman mukaiset tehtävien laajennukset, joiden kustannukset nousevat vuosittain.

Kotitalouksien ostovoimaa hidastaa korkealle kohonnut hintataso v. 2023, minkä seurauksena yksityisen kulutuksen kasvunäkymät ovat heikot. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu 0,8 prosenttiin, kun työllisyyden kasvu pysähtyy.

Julkinen talous pysyy rakenteellisesti alijäämäisenä tulevat vuodet ja julkisessa taloudessa on pidemmällä aikavälillä kestävyysvaje. Kestävyysvajeen arvioidaan olevan noin 3,0 % suhteessa BKT:hen eli noin 9 mrd. euroa vuoden 2026 tasolla. Korkojen nousun seurauksena velanhoitokustannusten arvioidaan kasvavan ja kaventavan julkisen talouden ennestäänkin niukkoja puskureita. Ennusteen riskeinä arvioidaan energiapula Euroopassa ja hinta-palkkakierre. Kilpailijamaita voimakkaampi kotimainen hinta-palkkakierre heikentäisi kustannuskilpailukykyä ja hidastaisi Suomen talouden kasvun elpymistä.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
BKT, muutos, %	1,5	-3,3	3,7	1,8	1,2	2,0
Kulutus, muutos, %	1,1	-2,6	3,3	1,4	0,5	1,0
Investoinnit, %	-1,5	-0,5	1,1	3,6	1,2	1,7
Työttömyysaste, %	6,7	7,7	7,7	6,6	6,7	6,5
Kuluttajahinnat, muutos, %	1,0	0,3	2,2	6,5	3,2	1,8

2. Kuntatalouden tilanne

Tilastokeskuksen julkaisemien vuoden 2021 tilinpäätösennakkotietojen mukaan kuntien taloudessa oli jo

toinen perättäinen vahva vuosi, valtion koronatukien ja verotulojen nopean kasvun vuoksi. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli noin 1,6 mrd. euroa ylijäämäinen ja toiminnan ja investointien rahavirta lähes tasapainossa. Negatiivisen vuosikatteen kuntien määrä oli edellisvuoden tapaan pieni määrän ollessa kahdeksan.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnista hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien ja niitä vastaava rahoitus valtiolle. Siirrolla on merkittäviä vaikutuksia kuntien toimintaan ja talouteen. Uudistus helpottaa kuntien rakenteellisia, väestön ikääntymisestä johtuvia menopaineita. Siirtyvät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannuksia vastaavasti siirretään koko maan tasolla yhtä paljon tuloja. Ne koostuvat peruspalvelujen valtionosuuksien ns. sote-perusteisista osista, yhteisövero-osuudesta, kunnallisverosta sekä veroperustemuutoksista johtuvista verotulojen korvauksista.

Sote-siirtolaskelma tarkistetaan jälkikäteisesti vuoden 2022 tilinpäätöstietojen pohjalta vuonna 2023. Koska kunnallisveron leikkausprosentti on jo kiinnitetty eikä sitä enää voi muuttaa, toimii tuolloin tasapainotuseränä valtionosuus. Valtionosuutta joko vähennetään tai lisätään asukasta kohden yhtä suurella osuudella siten, että siirtyvät tulot ja kustannukset ovat tasapainossa koko maan tasolla. Vähennys tai lisäys otetaan huomioon valtionosuudessa kaikissa kunnissa asukasta kohti yhtä suurena eränä vuodesta 2024 alkaen.

Kuntatalouteen luettavat tehtävät painottuvat sote-uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen. Nuorten ikäluokkien pientyminen laskee palveluntarvetta ja avaa osalle kunnista säästömahdollisuuksia, joihin olisi reagoitava nopeasti talouden tasapainottamiseksi ja laadukkaan opetuksen turvaamiseksi.

Kuntatalouden kannalta painoarvolta merkittävin hintoihin vaikuttava tekijä on kunta-alan ansiokehitys, koska henkilöstökustannukset muodostavat kuntatalouden suurimman kuluerän. Sopimusratkaisu on kolmivuotinen ja sopimuksen työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien noin 8,8 %.

Kuntataloudessa vuosi 2023 näyttää tunnuslukujen perusteella vahvalta, mutta vuosien 2024-2026 kuntatalouteen arvioidaan jäävän menojen ja tulojen välille rakenteellinen epätasapaino. Näin ollen tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien rakenteellisten uudistusten tarve säilyy sote-uudistuksen jälkeenkin.

3. Vaasan alueen kehitys

3.1 Elinkeinoelämä ja työpaikat

Vaasan ja Vaasan seudun elinkeinoelämä kuuluu maan parhaimmin menestyviin alueisiin. Kansainvälinen energiateknologisen teollisuuden keskittymä, EnergyVaasa, pitää sisällään vahvaa osaamista globaaleihin ilmastohaasteisiin ja hiilineutraaliustavoitteisiin muun muassa hajautetun energiatuotannon, energian jakelun, varastoinnin ja käytön ratkaisuissa. Energiakeskittymän liikevaihto on 5 miljardia euroa ja se työllistää 12 000 henkilöä. Teollisuus on Vaasan seudun suurin toimiala työpaikoissa mitattuna, mutta myös sosiaali- ja terveysalan toimijat ovat suuri työllistäjä seudulla. Energiakeskittymän energiateknologian vienti on 30 % Suomen energiateknologiaviennistä.

TYÖTTÖMYYSASTE**6,9 %**

(8/2022)

TYÖTTÖMIEN MÄÄRÄ**2 250**

(8/2022)

UUDET AVOIMET TYÖPAIKAT**3 367**

(8/2022)

Työllisyyden vahva kasvu johti alkuvuonna 2022 työttömyyden selvään laskuun, mutta lasku pysähtyi kesällä. Talouskasvun hidastumisen odotetaan lisäävän työttömyyttä loppuvuoden aikana. Alkuvuoden hyvän kehityksen johdosta työttömyysaste jää kuitenkin prosenttiyksikön edellisvuotta alemmaksi 6,6 % työvoimasta. Työllisyyden kääntyminen laskuun v. 2023 odotetaan lisäävän työttömyyttä etenkin jalostustoimialoilla ja työttömyysasteen odotetaan kohoavan hieman vuodesta 2022.

Elokuun lopussa 2022 työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta Vaasassa oli 6,9 prosenttia, koko maassa vastaava osuus on 10,7 prosenttia. Vaasassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta elokuussa 2021 oli 8,2 prosenttia. Vaasan seudulla työttömyys pienentyi 19 % ja kaikilla mittareilla laskettuna työttömyys vähentyi viime vuodesta.

Työpaikkojen määrä on harvakseltaan päivittyvä mittari. Tuorein luku 34 621 työpaikkaa on vuodelta 2020 ja se osoittaa laskua edelliseen vuoteen verrattuna, 2019 oli 37 070 työpaikkaa. Työnantajasektoreittain kunnalta vähentynyt työpaikkoja vuodessa 2 % ja yksityiseltä sektorilta 1 %.

3.2 Väestönkehitys

Vuoden 2021 lopussa Vaasan väkiluku oli 67 615. Ennakkotietojen mukaan elokuussa 2022 väkiluku oli 67 734, joten väestö on kasvanut 119 asukkaalla loppuvuodesta 2021. Vaasan väkiluku pysyi liki samana vuosina 2015–2021. Väestön ennakkotiedot syyskuulle 2022 antavat varovaisia merkkejä väestökehityksen kääntymisestä positiivisemmaksi.

Muuttotappio maan sisäisessä muuttoliikkeessä on edelleen jatkunut viime vuosien tasolla, kun taas nettomaahanmuutto on ollut suurempaa. Syntyvyys ja kuolleisuus ovat pysyneet viime vuosien tasolla.

Vaasan kaupungin väkiluku kasvoi 6 145 asukkaalla vuosina 2000–2021. Väestönkasvusta 94 % toteutui vuosina 2005–2015, jolloin kaupungin työpaikkojen määrä kasvoi noin 4 000:lla. Väestökehitys kielen mukaan osoittaa, että suomenkielisten määrä väheni 305:lla, ruotsinkielisten määrä kasvoi 1 301:lla ja vieraskielisten määrä kasvoi 5 145:lla vuosina 2000–2021. Vaasan väestöennusteen mukaan kaupungin keskimääräinen väestönkasvu olisi keskimäärin noin 300 asukasta vuodessa vuosina 2021–2040, eli samaa luokkaa kuin vuosina 2000–2020. Positiivinen ennuste perustuu elinkeinoelämän merkittäviin etablointeihin ja panostuksiin Vaasassa.

Kansallisten tason trendit osoittavat väestön ja työpaikkojen määrän kasvu keskittyvän yhä harvemmille kaupunkiseuduille. MDI:n väestöennusteen 2022 mukaan vain kolmessa maakunnassa kasvaisi työikäisen väestön määrä vuosina 2021–2040 eli Uudellamaalla, Pirkanmaalla ja Varsinais-Suomessa. Heti neljäntenä on Pohjanmaan maakunta, jolloin työikäisten määrä vähenisi -3 100 henkilöllä.

ENNAKKOVÄKILUKU**67 900**

(31.12.2023)

MUUTOS**+285**

4. Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2024-2025

4.1 Tavoitteet

Kaupungin visio ja strategia päivitetään joulukuussa ja valtuustoon nähden sitovat tavoitteet määritelty näiden pohjalta. Tavoitteet esitetään talousarviokirjan alussa. Toimialojen kohdissa on esitetty toimialojen yhteiset valtuustoon nähden sitovista tavoitteista johdetut tavoitteet. Toimielimet ovat näistä tavoitteista johtaneet omia lauta-/johtokuntakohtaisia tavoitteita.

4.2. Talousarvion 2023 tuloslaskelmaosa

Talousarvion tuloslaskelmassa osoitetaan, kuinka kunnan tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä taloudellisen käyttöiän mukaisiin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelmassa lasketaan yhteen talousarvion käyttötalousosan toimintatulot ja -menot.

Tuloslaskelmassa esitetään seuraavat tiedot: Toimintakate kertoo, paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla, valtionosuuksilla ja rahoitustuloilla. Vuosikate näyttää paljonko tulorahoituksesta jää investointien, lainanlyhennysten ja muiden pitkävaikutteisten menojen kattamiseen. Tilikauden tulos kertoo tilikauden tulojen ja menojen erotuksen. Näiden jälkeen esitetään poistoeron, varausten ja rahastojen muutos. Ja lopuksi tuloslaskelma päättyy tilikauden yli- tai alijäämään, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa.

Talousarvio 2023

Vuoden 2023 talousarvion toimintatulojen ja -menojen erotuksena muodostuva toimintakate on 192,0 miljoonaa euroa negatiivinen. Viimeisimmän ennusteen Q3 (KH 17.10.2022) mukainen toimintakate vuodelle 2022 on -444,8 miljoonaa euroa ja tähän verrattuna toimintakate vuodelle 2023 paranee reilusti johtuen hyvinvointialueelle siirtävistä kustannuksista.

TILIKAUDEN TULOS

+ 2,2 milj. €

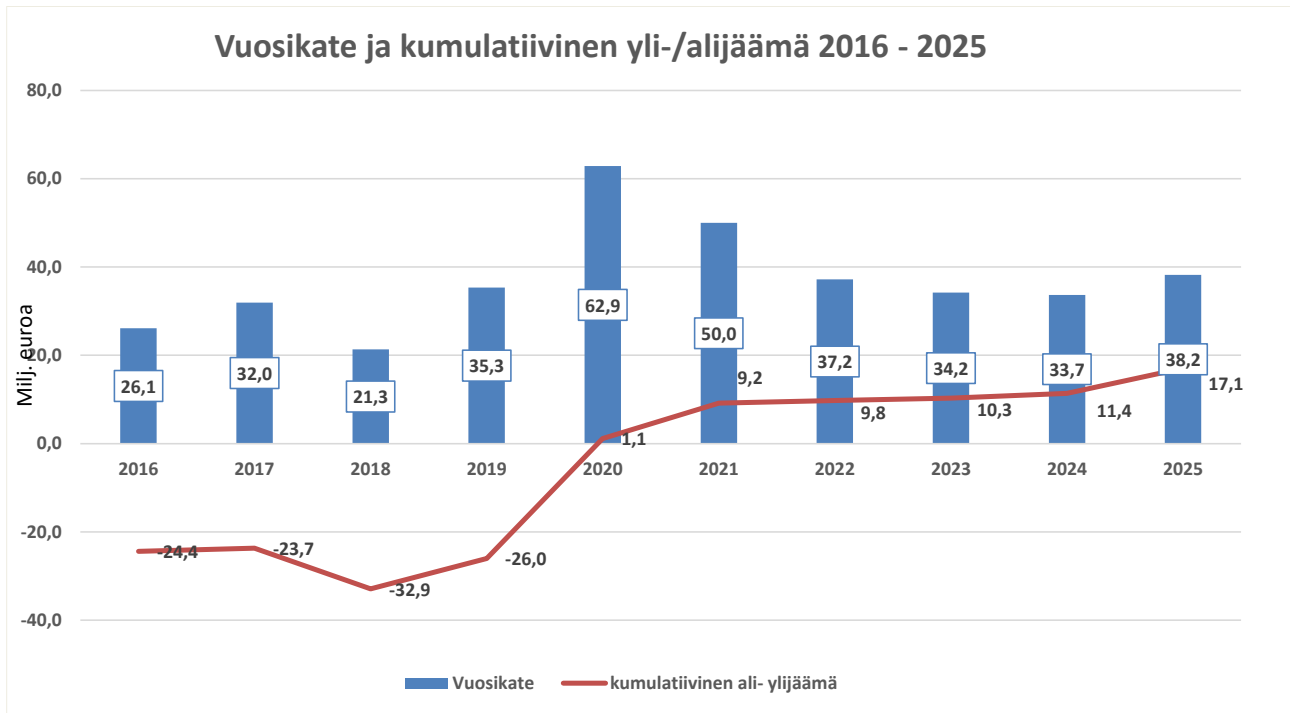
TA 2023

Verorahoituksen (verotulot + valtionosuudet) arvioidaan vuonna 2023 olevan 225,4 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 ennusteeseen (471,7 miljoonaa euroa) verrattuna määrä laskee 245,6 miljoonaa euroa. Kaikkien näiden erien jälkeen muodostuva vuosikate on 34,2 milj. euroa. Vuoden 2023 poistojen määräksi arvioidaan 31,9 milj. euroa. Korkean investointitason takia poistojen määrä kasvaa vuosittain ja tähän varaudutaan varaamalla investointeihin 1,7 milj. euroa. Vuosikatteella saadaan poistot kokonaan katetuksi ja tilikauden tulokseksi jää 1,7 milj. euron investointivarausten jälkeen

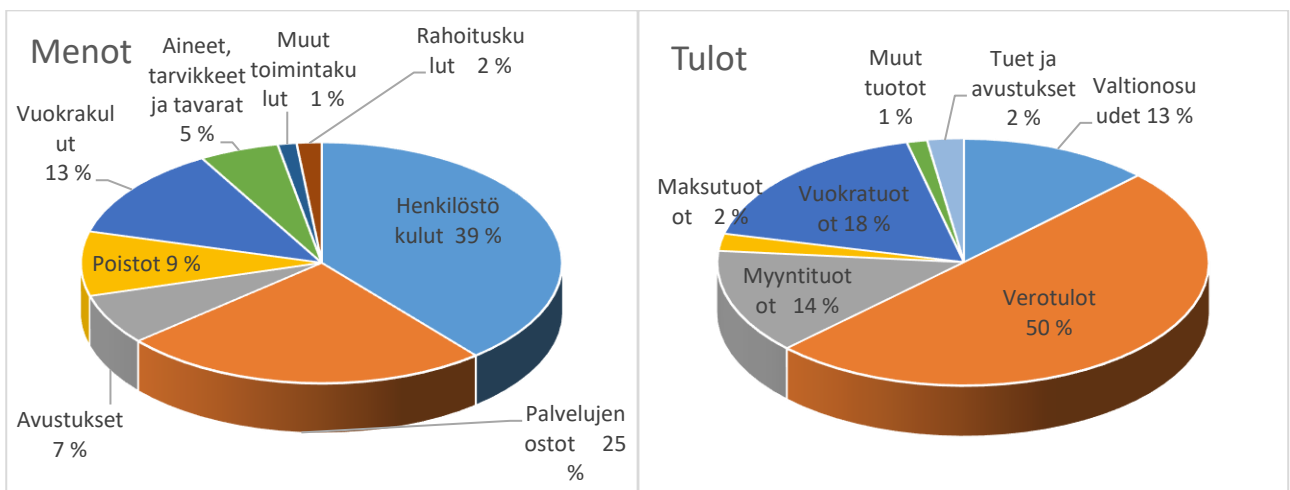
0,5 miljoonaa euroa. Talousarvion 2023 tuloslaskelma on tasapainossa.

Taloussuunnitelma 2023-2025

Taloussuunnitelmakauden tavoitteena on edelleen jatkaa toiminnan ja talouden tasapainotusta. Talouden tasapaino edellyttää, että verorahoitus toteutuu arvioiden mukaisesti eikä taloutta kuormiteta laajentamalla palvelutarjontaa kaupungin omilla päätöksillä. TE-palvelujen siirtoa kunnille vuonna 2025 ei ole huomioitu laskelmissa valmistelun keskeneräisyyden takia. Sote-uudistuksen toteutuminen vuodesta 2023 alkaen vaikuttaa huomattavan paljon taloussuunnitelmavuosien lukuihin. Tällä hetkellä näyttää siltä, että kuntien valtionosuuksiin on odotettavissa lisäleikkaus vuodesta 2024 alkaen noin -30 €/as.

4.3. Tuloslaskelman tulot ja menot

4.4. Verotulot

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Vuonna 2023 vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosenttia esitetään alennettavaksi 0,5 %:iin (KV 14.11.2022 § 78). Kunnan tuloveroprosenttia ei voida muuttaa poikkeuksellisesti vuodelle 2023 sote-uudistuksen myötä vaan kaikkien kuntien on määrättävä vuoden 2023 tuloveroprosentiksi vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä.

Kunnalle suoritettavat verot muodostuvat kunnan tuloverosta, osuudesta yhteisöveron tuottoon ja kiinteistöverosta.

Kuntien verotulot vuonna 2021

Kuntien tilinpäätösten mukaiset verotulot olivat noin 25,3 mrd. euroa vuonna 2021. Kuntien verotulot kasvoivat yli 1,4 mrd. euroa (6,0 %) edellisestä vuodesta. Etenkin yhteisö- ja kiinteistöverotulojen kasvu oli huomattavaa. Yhteisöverotulojen kasvu oli lähes 45 % ja kiinteistöverotulot kasvoivat noin 12 %. Sen sijaan kunnallisvero kasvoi vain 2 %.

Kuntien verotulot vuonna 2022

Kuntien ennustetaan saavan verotuloja kuluvana vuonna yhteensä noin 26,8 mrd. euroa. Kunnallisveron tilitysten arvioitu kasvu on 4,8 %. Kuntien saamien yhteisöverotilitysten ennustetaan kasvavan 3,2 %. Talouden myönteinen kehitys näkyy sekä kunnallis- että yhteisöveron parempana kehityksenä kuluvana vuonna. Kiinteistöveron tilitykset nousevat 7,5 %. Kaiken kaikkiaan kuntien verotulojen arvioidaan kasvavan noin 1,2 mrd. euroa. Vuonna 2022 kunnallisveroja ennustetaan kertyvän 21,7 mrd. euroa, yhteisöveroja 3,0 mrd. euroa ja kiinteistöveroja 2,1 mrd. euroa.

Kuntien verotulot vuonna 2023

Sote-uudistus vaikuttaa merkittävästi myös kuntatalouden tuloihin. Rahoitusvastuun siirtyessä kunnilta valtiolle on valtion tuloja lisättävä ja vastaavasti kuntien tuloja vähennettävä niiltä pois siirtyvän vastuun verran. Tästä johtuen tehdään kaikille kunnille kunnallisveroprosenttien leikkaus 12,64 prosenttiyksiköllä. Tämän lisäksi yhteisöverotulojen jako-osuutta pienennetään kolmanneksella ja valtion jako-osuutta kasvatetaan vastaavasti. Yhteisöverotuloihin tehdään myös varhaiskasvatusmaksun alentamisen kompensatio, joka nostaa yhteisveron jako-osuuksia. Koska sote-uudistus ei vaikuta kiinteistöveroon, sen suhteellinen osuus kuntien verotuloista kaksinkertaistuu tämän hetkiseen verrattuna. Kuntien verotulojen arvioidaan laskevan 47 prosenttia vuonna 2023.

Kuntien verotulojen kokonaismääräksi arvioidaan 14,1 mrd. euroa. Kunnallisverotuloja arvioidaan kertyvän 10,0 mrd. euroa, yhteisöveroja 2,1 mrd. euroa ja kiinteistöveroa noin 2,0 mrd. euroa.

Vaasan verotulot

Vuoden 2023 talousarvio on laadittu leikatun 8,36 tuloveroprosentin mukaan. Vaasan verotuloksi kirjattavan kunnallisveron määrän arvioidaan olevan 129,4 milj. euroa, kiinteistöveron 25,8 milj. euroa ja yhteisöveron 25,0 milj. euroa.

Osuus yhteisöveron tuotosta

Sote-uudistuksen yhteydessä kuntien verotuloja siirretään valtiolle hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi. Yhteisöveroja pienennetään noin 0,9 miljardia euroa vuoden 2023 tasossa arvioituna eli yhdellä kolmasosalla. Toisaalta ennusteen mukaan yhteisöverotuottojen hyvä kehitys edelleen jatkuu. Parantunut ennuste selittyy pääosin varhaiskasvatusmaksun alentamisen kompensatiolla, joka nostaa kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuuksia 1,25 % -yksikköä ja kertymääräarvioita vuodesta 2023 alkaen.

Kiinteistövero

Kiinteistövero on kiinteistöveroprosentin mukainen osuus kiinteistön arvosta. Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain etukäteen. Kiinteistöveroprosenttiin esitetään muutosta vuodelle 2023.

Kiinteistöverotuksessa siirryttiin vuoden 2020 verotuksessa ns. joustavaan valmistumiseen. Näin ollen verotus valmistuu huomattavan suurella osalla kiinteistöistä alkuperäisesti arvioitua myöhemmin vasta syys-lokakuussa. Tämä tarkoittaa sitä, että tammi-helmikuussa 2023 kertyisi kaikkien kuntien osalta noin 6 % vuoden 2022 kiinteistöveroa, joka vähentää vastaavasti arviota kuluvan vuoden kertyvästä kiinteistöverosta.

Kiinteistövero uudistusta on valmisteltu siten, että verotusarvot vastaisivat paremmin alueen hintatasoa ja rakentamiskustannuksia. Uudistuksen tavoitteena ei ole nostaa kiinteistöveroja vaan verorasitus jakaantuisi osin uudella tavalla eri kiinteistöjen kesken. Valtiovarainministeriön johdolla valmisteltu uudistus on

viivästynyt edelleen ja valmistelu jatkuu eduskuntavaalien jälkeen.

Verotulot (1 000 euroa)	Alkuperäinen		TP ennuste 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
	TP 2021	TA 2022				
Kunnallisvero	253 794	264 286	268 246	129 447	124 588	128 883
Osuus yhteisöveron tuotosta	36 772	26 967	26 729	24 999	22 794	23 647
Kiinteistövero	23 905	25 074	26 764	25 764	26 564	26 564
Yhteensä	314 471	316 327	321 739	180 210	173 946	179 094

VEROTULOT

- 141,5 milj. euroa

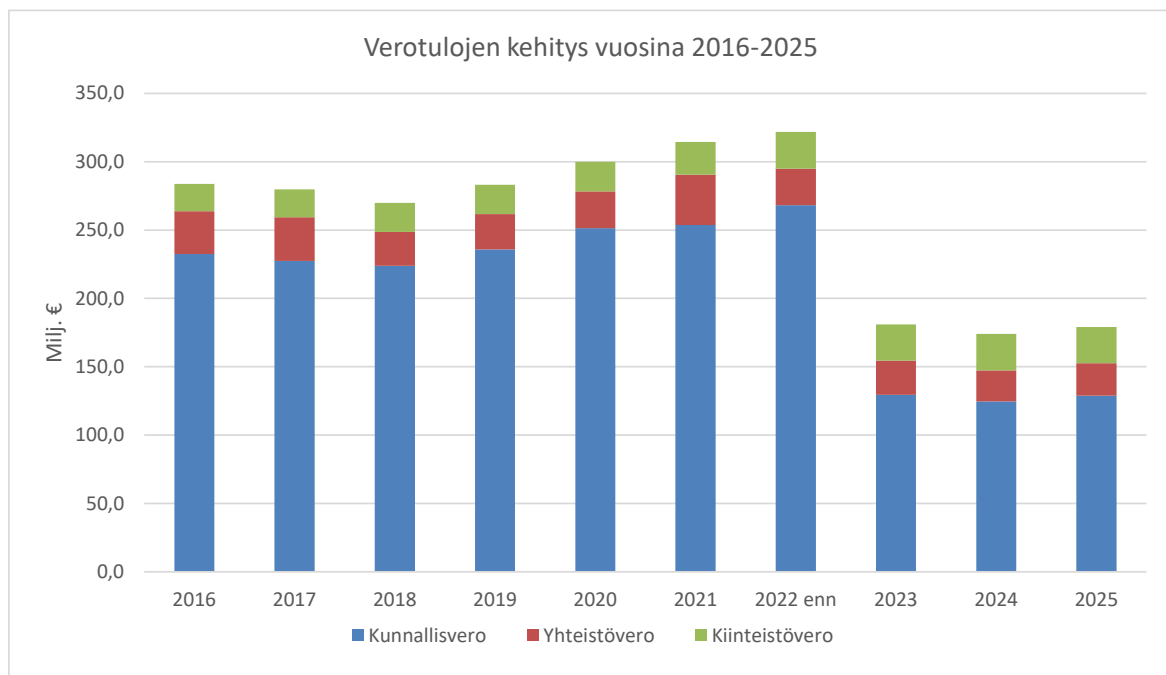
TA 2023/Ennuste 2022

-44 %

TA 2023/Ennuste 2022

Taloussuunnitelma 2023-2025

Vuoden 2022 verotulojen arvioidaan kasvavan 5,8 % ja vuonna 2023 sote-uudistuksen tuoma tuloveroprosentin leikkaus tarkoittaa Vaasan verotuloennusteessa 44,0 % laskua. Kiinteistöveron arvioidaan suunnitelmakaudella pysyvän samalla tasolla.

4.5 Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän kautta valtio osallistuu kunnallisten peruspalvelujen rahoitukseen. Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta kohtuullisella verorasituksella. Tämä toteutetaan tasaamalla kuntien välisiä eroja palvelujen järjestämisen kustannuksissa sekä tulopohjissa.

Valtionosuus koostuu kahdesta osasta, valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Valtionapujen taso alenee paljon vuonna 2023 sote-uudistuksen seurauksena. Kuntien peruspalvelujen valtionosuudet vähenevät noin 5 mrd. euroa eli noin 70 % jääden n 2,7 mrd euron tasolle vuodesta 2023 lähtien. Lisäksi hallitusohjelman mukaiset tehtävien ja veloitteiden lisäykset on tehty pääosin jo aikaisempina vuosina, ja osa määräaikaista lisäyksistä valtionavustuksiin päättyy vuoden 2022 lopussa.

Kuntien valtionosuuksien ennakoidaan kasvavan vuosina 2024–2026 keskimäärin 1,7 % vuodessa, mikä selittyy suurimmaksi osaksi indeksitarkistuksilla. Tarkkojen ennakkolaskelmien tai arvioiden tekeminen tässä vaiheessa on mahdotonta. Käsitys tarkentuu sitä mukaan, kun tieto vuoden 2022 sote-kustannusten ja verotulojen kehityksestä tarkentuu eli lopullisesti vasta syksyllä 2023.

Suurin osa valtionosuuksista määräytyy edelleen ikärakenteen mukaan, mutta painopiste muuttuu olennaisesti. Tämän hetkisessä järjestelmässä suurimmat valtionosuudet ovat tulleet yli 84 –vuotiaista ja jatkossa suurimmat valtionosuudet kohdistuvat ikäryhmään 13-15 –vuotiaat. Lisäksi kuntien valtionosuusjärjestelmään jää eriä, jotka eivät perustu tulevaisuuden kunnan tehtäviin, vaan menneisyyden kunnan sote-kustannuksiin.

Vaasan valtionosuudet ovat kuluvana vuonna kasvamassa noin 2 % verrattuna edelliseen vuoteen eli 3,1 milj. euroon, veromenetysten kompensaaion ja opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksien kasvun takia.

VALTIONOSUUDET

-94,8 milj. euroa

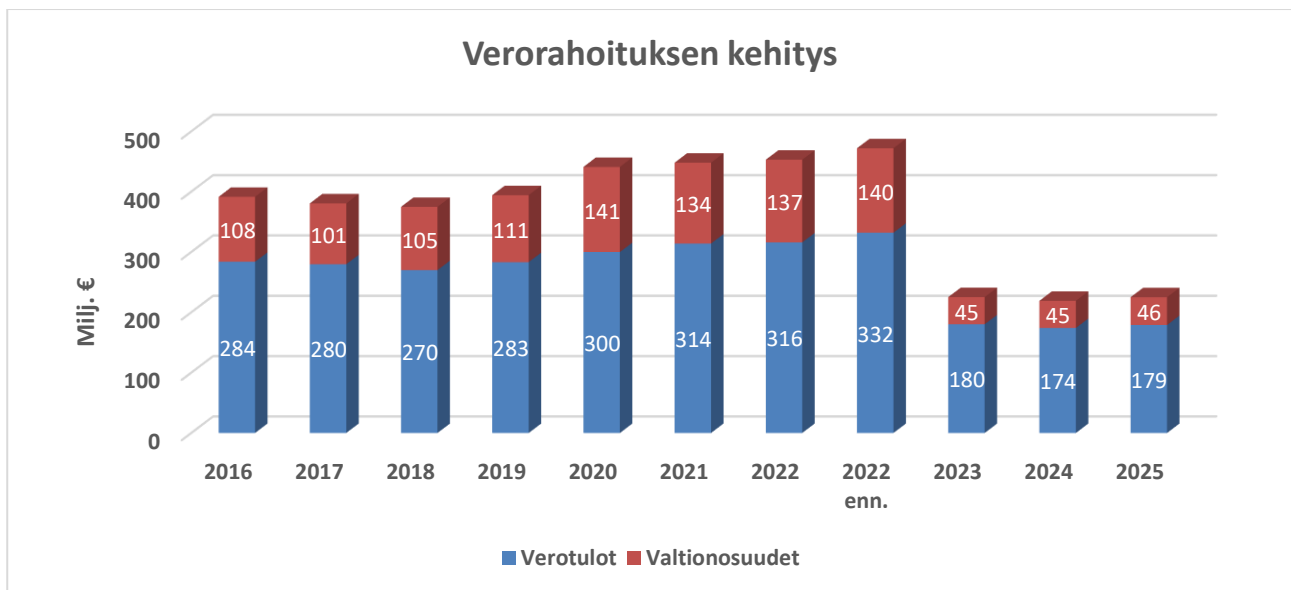
TA 2023/Ennuste 2022

- 210 %

TA 2023/Ennuste 2022

Taloussuunnitelma 2023-2025

Vuoden 2023 talousarviossa Vaasan valtionosuuksien yhteismääräksi arvioidaan 45,2 milj. euroa. Taloussuunnitelmavuosien 2024-2025 valtionosuuksien arviointiin vaikuttavat monet sellaiset tekijät, joiden vaikutusta ei ole vielä luotettavasti arvioitavissa syksyllä 2022.

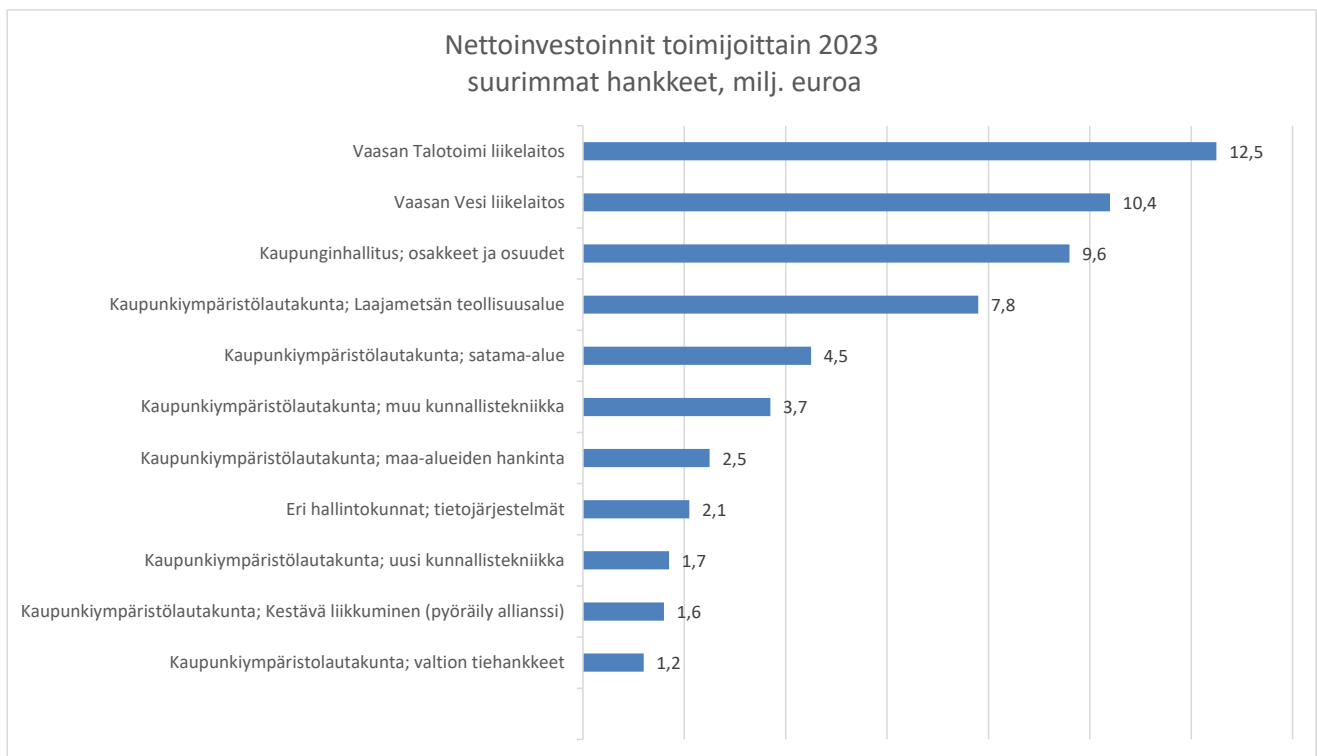
Valtionosuudet (1 000 €)	Alkuperäin		TP ennuste			
	TP 2021	en TA 2022	2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	70 371	73 740	74 406	21 347	21 469	24 529
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tas	3 983	4 778	4 900	2 618	2 718	2 739
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionos	26 870	25 253	27 071	27 689	28 276	27 200
Verotulomenetysten kompensatio	30 386	33 042	33 351	10 609	10 701	9 765
Sote-siirron muutosrajoitin	-	-	-	-11 744	-11 820	-11 820
Järjestelmämuutoksen tasaus	274	-	274	-5 348	-5 627	-6 345
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotu:	2 200					
	134 084	136 813	140 002	45 171	45 717	46 068

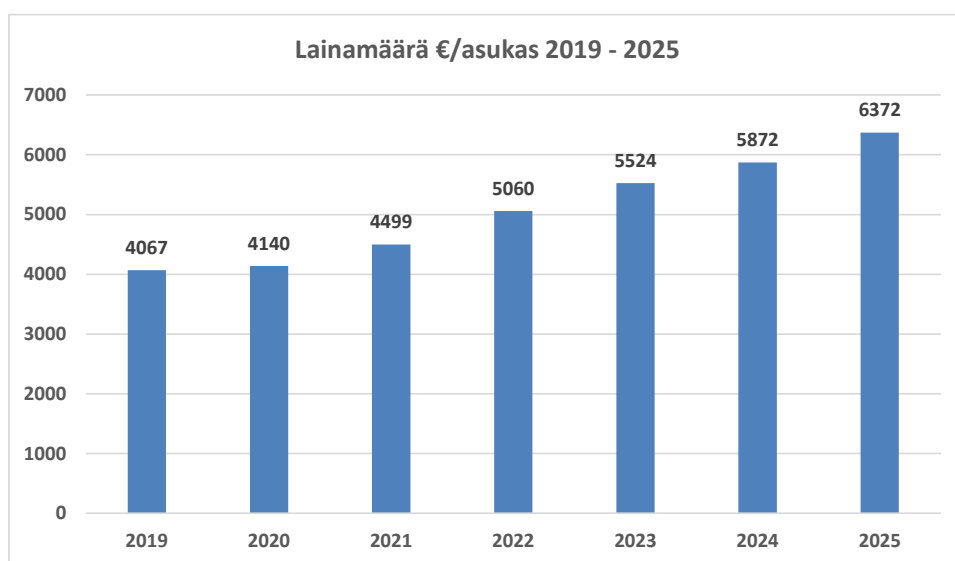
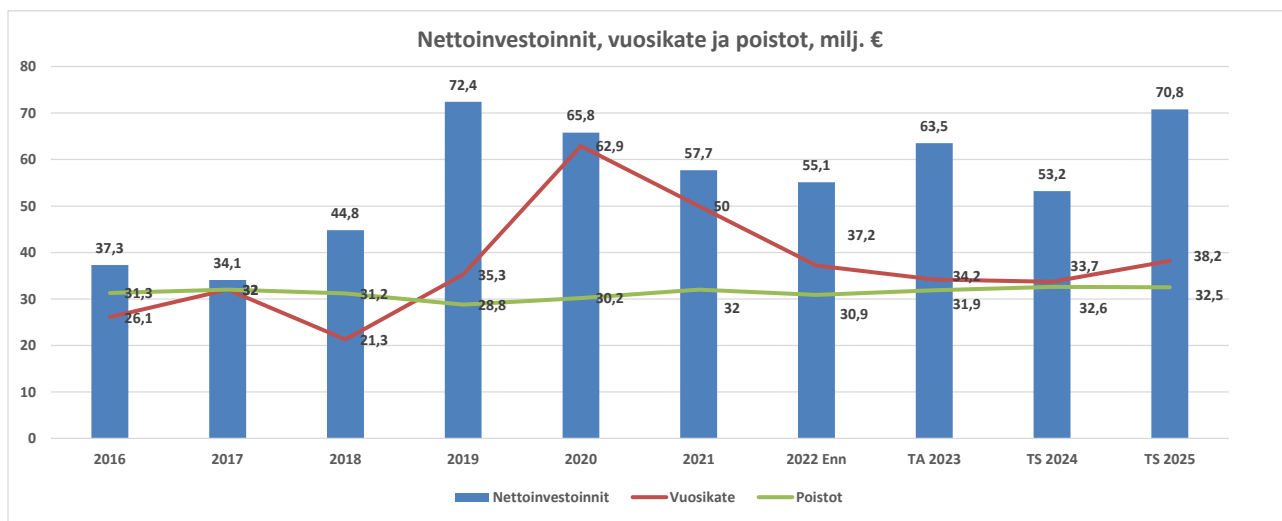
* Verotulomenetysten kompensatio erotettiin valtion talousarviossa valtionosuuksista erilliseksi eräksi vuodesta 2020 lähtien.

4.6. Investoinnit ja lainamäärä

Investointilaskelmat sisältävät investointisuunnitelmat talousarvio- sekä taloussuunnitelmavuosille. Bruttoinvestoinnit ovat 65,2 milj. euroa ja nettoinvestoinnit 63,5 milj. euroa. Investointien tulo-rahoitusprosentti vuonna 2023 on 54,1 % ja vuosina 2024-2026 keskimäärin 76,7 %.

Investointiosia esitetään sivuilla 152-170.

Vuonna 2023 merkittävimpiä investointeja ovat Laajametsän teollisuusalueen rakentaminen ja Vaasan sataman kehittäminen. Liikelaitoksista Vaasan Vesi kunnostaa vesijohto- ja viemäriverkostoa sekä Pilvilammen vesilaitosta ja Vaasan Talotoimen investointimenoista suurin osa kohdistuu rakennusten peruskorjaukseen. Sundomin koulun laajennus ja tilamuutokset on Talotoimen vuoden 2023 suurin yksittäinen kohde.

Nettoinvestointien kasvu ja kaupungin lainamäärän kasvaminen asettaa suunnitelmavuosille haasteen saada kaupungin velkaantuminen hallintaan. Keinoja velkaantumisen alenemiseen ovat vuosikatteen nostaminen eli käyttötalouden tulojen lisääminen ja menojen vähentäminen tai investointitason alentaminen. Rakennushankkeissa elinkaarimallit ja muut uudet rahoitusmallit tarkastellaan aina vaihtoehtona omaan taseeseen rakentamisen sijaan.

NETTOINVESTOINNIT	INVESTOINTIEN TULORAHOITUS	LAINAKANTA	LAINAMÄÄRÄ/AS.
63,5 milj. €	54,10 %	375,1 milj. €	5 524 €
TA 2023	TA 2023	TA 2023	TA 2023

4.7 Vaasan talouskehitys

Vaasan kaupunki sai vuoden 2020 tilinpäätöksessä katettua taseeseen kertyneet alijäämät ja vuoden 2021 tilinpäätöksessä päädyttiin 9,2 milj. euron taseessa kertyneeseen ylijäämään. Pitkäjänteistä työtä toiminnan ja talouden tasapainottamiseksi ja velkaantumisen kasvun hillitsemiseksi on jatkettava, jotta pysytään kestäväen kuntatalouden tiellä. Kaupungin oma toiminta on vuosien tasapainottamistyön suhteellisen kestävällä pohjalla. Talousarviota on valmisteltu isojen muutosten, maailmanlaajuisten haasteiden ja epävarmuuden keskellä. Ensi vuoden talousarvio on tasapainossa, mikä helpottaa valmistautumista tuleviin hankaliin talousvuosiin. Positiivisia näkymiä kaupungin talouteen tuovat myönteisesti kehittyneet verokertymät. Tulee kuitenkin huomioida, että vuonna 2023 kertyy aiempien verovuosien kunnallisveroja, jotka on maksuunpantu korkeammilla veroprosenteilla ja veroperusteilla. Eli kyseessä on poikkeuksellinen erä, joka koskee vain ensi vuotta.

Kaupunki ottaa uutta lainaa vuonna 2023 62 milj. euroa ja lainamäärä vuoden lopussa kasvaa 375,1 milj. euroon eli 5 524 euroa per asukas.

Taloudellinen toimintaympäristö

Sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymältä hyvinvointialueelle 1.1.2023 alusta lukien. Sote-uudistuksen vuoksi kaupungin verorahoitus ja nettokustannukset alenevat noin 236 milj. eurolla. Uudistuksella ei ole merkittävää vaikutusta kaupungin talouden tasapainotilaan. Kaupungin on omalta osaltaan huolehdittava, että yhteistyö ja tiedonkulku kuntayhtymän kanssa toimivat saumattomasti. Kuntalaisten hyvinvointi säilyy kaupungin strategian kulmakivenä, vaikka jatkossa palvelut tuotetaan hyvinvointialueen kautta eikä enää kaupungin omana toimintana. Sote-uudistuksen lopulliset vaikutukset verorahoitukseen saadaan vuosien 2023 ja 2024 aikana. Siksi onkin entistä tärkeämpää pitää kaupungin toimintamenojen kasvu verorahoituksen kasvua pienempänä ja investointien toteuttamista olisi syytä jaksottaa pidemmälle ajanjaksolle.

Talousarviota laadittaessa ennuste tilikauden 2022 tuloksesta on noin 6,3 milj. euroa. Toimintakulujen osalta on noudatettava edelleen menokuria kestäväen taloudenpidon saavuttamiseksi, valintoja ja priorisointeja on edelleen tehtävä.

4.8 Talouden seuranta

Tulostavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden sekä toiminnan seurannan tavoitteena on antaa päättäjille sekä toiminnan johtamisesta eri tasoilla vastaaville riittävä ja ajantasainen tieto asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta, määrärahojen riittävyydestä, tulojen toteutumisesta ja riskienhallinnasta. Seurannan tulee antaa pohjatiedot korjaavien toimenpiteiden tekemiseen.

Talousarvion toteuttamista seuraavat viranhaltijat, toimialat, lautakunnat, johtokunnat, kaupunginhallitus sekä valtuusto. Tarkastuslautakunta seuraa ja arvioi kuntalain edellyttämien toiminnallisten ja taloudellisten tulostavoitteiden toteutumista sekä toiminnan tarkoituksenmukaisuutta.

Lauta-/johtokunnille raportoidaan noin kuukausittain taloudesta ja toiminnasta. Erityisesti toimintatulojen, henkilöstömenojen ja henkilöstömäärien kehittymistä sekä palvelujen ostoja ja verotulojen toteutumista on seurattava. Tilinpäätösennusteissa seurataan myös investointeja kaupunkitasolla ja kaupungin liikelaitoksia. Vuonna 2021 kuntien tilinpäätös- ja ennustetietojen toimittamisen aikataulu Valtiokonttoriin muuttui neljännesvuosisyyskliin.

Talousennusteet

Kaupunginhallitukselle ja valtuustolle tuodaan maaliskuu-, kesä-, syys- ja joulukuun tilanteesta osavuosisikatsaus, johon sisältyy myös tilinpäätösennuste. Seurantaraportti sisältää laajemman analyysin tulostavoitteiden sekä

määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta. Seurantaraportissa määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen esitetään sitovuustasolla. Raportissa käsitellään toimintaympäristön olennaisimmat tapahtumat sekä muutokset.

Tuloslaskelma 2023

Kaupunki ja liikelaitokset

	Kaupunki	Liikelaitokset	Yhteensä
Toimintatulot			
Myyntitulot	32 508 300	16 858 000	49 366 300
Maksutulot	8 100 400	0	8 100 400
Tuet ja avustukset	8 645 000	0	8 645 000
Vuokratulot	15 068 200	48 037 200	63 105 400
Muut toimintatulot	3 575 200	1 267 500	4 842 700
Toimintatulot yhteensä	67 897 100	66 162 700	134 059 800
Toimintamenot			
Palkat ja palkkiot	-109 017 300	-4 092 000	-113 109 300
Eläkemenot	-23 368 800	-1 074 300	-24 443 100
Muut henkilösivukulut	-4 050 900	-159 000	-4 209 900
Palvelujen ostot	-77 966 000	-12 101 000	-90 067 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 498 300	-9 892 600	-19 390 900
Avustukset	-24 765 300	0	-24 765 300
Vuokrat	-42 130 600	-3 385 400	-45 516 000
Muut toimintamenot	-4 486 500	-119 900	-4 606 400
Toimintamenot yhteensä	-295 283 700	-30 824 200	-326 107 900
Toimintakate	-227 386 600	35 338 500	-192 048 100
Verotulot	180 210 000		180 210 000
Valtionosuudet	45 170 500		45 170 500
Rahoitustulot ja -menot			
Korkotulot	760 000		760 000
Muut rahoitustulot	25 465 000	9 000	25 474 000
Korkomenot	-6 085 700	-13 000	-6 098 700
Muut rahoitusmenot	0	-19 290 000	-19 290 000
Rahoitustulot ja -menot yhteensä	20 139 300	-19 294 000	845 300
Vuosikate	18 133 200	16 044 500	34 177 700
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 562 700	-14 373 300	-31 936 000
Tilikauden tulos	570 500	1 671 200	2 241 700
Investointivaraus	-1 700 000		-1 700 000
Tilikauden ylijäämä	-1 129 500	1 671 200	541 700

Rahoituslaskelma 2023

Kaupunki ja liikelaitokset

	Kaupunki	Liikelaitokset	Yhteensä €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	18 133 200	16 044 500	34 177 700
Tulorahoituksen korjauserät:			
käyttöomaisuuden myyntivoitot	-2 120 000		-2 120 000
eläkevastuuvarauksen tuloutus	-40 000		-40 000
lomapalkkavelka	-980 000		-980 000
	14 993 200	16 044 500	31 037 700
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-42 241 200	-22 956 000	-65 197 200
Rahoitusosuudet investointimenoihin	180 000		180 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	1 500 000		1 500 000
	-40 561 200	-22 956 000	-63 517 200
Toiminnan ja investointien rahavirta	-25 568 000	-6 911 500	-32 479 500
Rahoituksen rahavirta			
Antolainasaamisten lisäys	-250 000		-250 000
Antolainasaamisten vähennys	292 500		292 500
Antolainauksen muutokset	42 500		42 500
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	62 000 000		62 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (-)	-30 000 000		-30 000 000
Lainakannan muutokset	32 000 000		32 000 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	500 000		500 000
Rahoituksen rahavirta	32 542 500		32 542 500
Rahavarojen muutos			63 000
Kassavarat 1.1., euroa			500 000
Kassavarat 31.12., euroa			563 000
Lainamäärä 31.12.			375 095 000
Lainamäärä euroa/asukas			5 524

Tuloslaskelma 2023-2025

Kaupunki ja liikelaitokset

	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot			
Myyntitulot	49 366 300	48 300 800	49 631 300
Maksutulot	8 100 400	8 305 400	8 380 900
Tuet ja avustukset	8 645 000	8 749 400	8 710 000
Vuokratulot	63 105 400	62 144 200	62 351 500
Muut toimintatulot	4 842 700	5 363 700	5 545 300
Toimintatulot yhteensä	134 059 800	132 863 500	134 619 000
Toimintamenot			
Palkat ja palkkiot	-113 109 300	-114 826 900	-114 974 000
Eläkemenot	-24 443 100	-24 943 100	-24 974 100
Muut henkilösivukulut	-4 209 900	-4 322 900	-4 328 700
Palvelujen ostot	-90 067 000	-91 152 500	-92 002 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 390 900	-18 337 200	-19 297 500
Avustukset	-24 765 300	-24 860 200	-25 150 500
Vuokrat	-45 516 000	-47 750 000	-48 230 100
Muut toimintamenot	-4 606 400	-2 766 200	-2 886 700
Toimintamenot yhteensä	-326 107 900	-328 959 000	-331 844 100
Toimintakate	-192 048 100	-196 095 500	-197 225 100
Verotulot	180 210 000	173 946 000	179 094 000
Valtionosuudet	45 170 500	45 717 000	46 068 000
Rahoitustulot ja -menot			
Korkotulot	760 000	760 000	755 000
Muut rahoitustulot	25 474 000	31 984 500	32 184 900
Korkomenot	-6 098 700	-3 464 600	-3 541 600
Muut rahoitusmenot	-19 290 000	-19 290 000	-19 290 000
Rahoitustulot ja -menot yhteensä	845 300	9 989 900	10 108 300
Vuosikate	34 177 700	33 557 400	38 045 200
Suunnitelman mukaiset poistot	-31 936 000	-32 594 100	-32 505 100
Tilikauden tulos	2 241 700	963 300	5 540 100
Investointivaraus	-1 700 000		
Tilikauden ylijäämä	541 700	963 300	5 540 100

Rahoituslaskelma 2023-2025

Kaupunki ja liikelaitokset

	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	34 177 700	33 557 400	38 045 200
Tulorahoituksen korjauserät:			
käyttöomaisuuden myyntivoitot	-2 120 000	-2 000 000	-2 000 000
eläkevastuuvarauksen tuloutus	-40 000	-40 000	-40 000
lomapalkkavelka	-980 000		
	31 037 700	31 517 400	36 005 200
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-65 197 200	-54 791 000	-72 292 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	180 000	110 000	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	1 500 000	1 500 000	1 500 000
	-63 517 200	-53 181 000	-70 792 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-32 479 500	-21 663 600	-34 786 800
Rahoituksen rahavirta			
Antolainasaamisten lisäys	-250 000	-250 000	-250 000
Antolainasaamisten vähennys	292 500	292 500	292 500
Antolainauksen muutokset	42 500	42 500	42 500
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	62 000 000	55 000 000	68 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-30 000 000	-29 600 000	-32 000 000
Lainakannan muutokset	32 000 000	25 400 000	36 000 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	500 000	500 000	500 000
Rahoituksen rahavirta	32 542 500	25 942 500	36 542 500
Rahavarojen muutos	63 000	4 278 900	1 755 700
Kassavarat 1.1, euroa	500 000	563 000	4 841 900
Kassavarat 31.12, euroa	563 000	4 841 900	6 597 600
Lainamäärä 31.12.	375 095 000	400 495 000	436 495 000
Lainamäärä euroa/asukas	5 524	5 872	6 372

III TAVOITTEET

1. Vaasan kaupunkikonsernin tavoitteet

Yhtiöiden tai muiden yhteisöjen tavoitteena on omalta osaltaan toteuttaa Vaasan kaupungin strategiaa ”Pohjolan energiapääkaupunki” ja niitä koskevat samat periaatteet kuin kaupungin omassa toiminnassakin. Kaupungin energia- ja ilmasto-ohjelma tulee huomioida kaikkien yhtiöiden toiminnassa mahdollisuuksien mukaan. Tähän ohjelmaan liittyen konserniyhtiöiden tulee laatia omat suunnitelmansa kestävän kehityksen huomioimisesta omassa toiminnassaan.

Omistuksilla tavoitellaan tuottavaa tapaa toteuttaa palveluja ja niiltä edellytetään vastaavaa kustannusvaikuttavuutta kuin emolta. Omistuksille asetetaan tuottavuus/vaikuttavuustavoitteet sekä mahdollisuuksien mukaan tuottovaateet, joiden toteutumisen seuranta on aktiivista ja reagointi poikkeamiin nopeaa. Tavoiteseuranta tapahtuu osavuosisiraportoinnin kautta. Osavuosisiraportit tuodaan valtuustolle käsiteltäväksi neljä kertaa vuodessa. Omistuksille tehdään säännönmukaisesti arviointi niiden toimivuudesta ja tehtävien suorittamisesta taloudellisesti ja vaikuttavasti.

Nykyiset yhteisöille annettavat avustukset ja rahoitussopimukset arvioidaan ja niiden tasoa tarkistetaan tarvittaessa. Omistajaohjauksella ja sopimusmenettelyillä varmistetaan, että kaupungin etu ei vaarannu, omaisuuden arvo ei laske tai aiheuta kaupungista riippumattomia, yllättäviä ja kohtuuttomia kustannuksia. Rahoitusrakenteilla varmistetaan, että kaupungin rahoituksella katetaan ainoastaan yhteisöille annettujen ydintehtävien hoitaminen.

Tytäryhtiöt

Oy Vaasan Asumisoikeus

<i>Yhteisön nimi</i>	Oy Vaasan Asumisoikeus
<i>Kunnan omistusosuus</i>	100 %
<i>Toimitusjohtaja</i>	Marianna Ala
<i>Hallituksen puheenjohtaja</i>	Oili Airaksinen-Rajala
<i>Hallituksen jäsenet</i>	Johanna Ahopelto, Mathias Skytte, Mauri Ollila, Erkki Lehtimäki, Arja Miettinen

Yhtiö omistaa asumisoikeustaloja Vaasan kaupungin alueella ja myy asumisoikeuksia taloissa sijaitseviin asuntoihin sekä vuokraa vapaaksi jääneitä asuntoja. Yhtiön omistaman asuntokannan taloudellinen käyttöaste nousi tilikauden 2021 aikana ollen 86,17 % (2020: 76,37 %). Yhtiön liikevaihto oli 1,6 miljoonaa euroa (2020: 1,7 miljoonaa euroa). Yhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa.

Vuoden 2023 tavoite:

- Terveystyöntekijäohjelman toteuttaminen.

Kiinteistö Oy Pikipruukki

<i>Yhteisön nimi</i>	Koy Pikipruukki
<i>Kunnan omistusosuus</i>	100 %
<i>Toimitusjohtaja</i>	Birgit Mäkinen
<i>Hallituksen puheenjohtaja</i>	Sari Somppi

<i>Hallituksen jäsenet</i>	Harry Linnarinne, Ritva-Hillevi Halme, Pirjo Hokkanen, Arja Miettinen, Roy Syring, Esa Valtonen
----------------------------	---

Yhtiön tarkoitus on yleishyödyllisen asuntotuotannon harjoittaminen Vaasan kaupungissa. Yhtiön tehtäviin kuuluu siten kiinteistöjen omistaminen ja hallinta sekä asuntojen vuokraus. Yhtiön toiminta-ajatuksena on ylläpitää riittävää asuntotarjontaa, tarjota kodikasta asumista elämän eri vaiheisiin sekä toteuttaa omistajan tahdon mukaisesti sosiaalista asuntotuotantoa Vaasan kaupungissa. Yhtiön toiminnan ja talouden tiettyjen haasteiden johdosta on laadittu toimenpidesuunnitelma yhteistyössä kaupungin kanssa. Kyseinen rakenteellinen muutostyö jatkuu vuonna 2023.

Yhtiön omistuksessa vuoden 2021 tilikauden päättyessä oli 3 305 asuntoa.. Pikipruukin liikevaihto vuonna 2021 oli 21,1 miljoonaa euroa (2020: 21,8 miljoonaa euroa). Tilikauden 2021 päättyessä yhtiön omistaman asuntokannan taloudellinen käyttöaste oli 84,4 % (2020: 87,1 %). Henkilökuntaa oli toimitusjohtajan lisäksi keskimäärin 16 henkilöä (2020: 18 henkilöä).

Vuoden 2023 tavoitteet:

- Taloudellinen käyttöaste 90%.
- Ympäristöinvestointiohjelman ohjelmistaminen sekä varautuminen talven 2022-23 energiansäästötoimenpiteisiin.
- Yhteistyön tiivistäminen kaupungin asumisneuvojen kanssa sekä muiden sidosryhmien kanssa.
- Käyttöasteen nostamisen toimenpiteet ja asuntokannan sopeuttaminen.
- Asiakastyytyväisyyden/imagon nostaminen.
- Viestintästrategian laadinta.

Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki

<i>Yhteisön nimi</i>	Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki
<i>Kunnan omistusosuus</i>	100 %
<i>Toimitusjohtaja</i>	Jonas Nyman
<i>Hallituksen puheenjohtaja</i>	Markku Järvelä
<i>Hallituksen jäsenet</i>	Anita Niemi-Iilahti, Lars-Erik Wägar

Yhtiö hallinnoi maanalaisen pysäköintitilan tontilla 905-8-2006-3, osoitteessa Asemakatu 12. Pysäköintilaitos on kaksikerroksinen ja 348 –paikkainen. Se valmistui joulukuussa 2014. Vaasan kaupunki/kuntatekniikka vuokraa koko laitoksen Teatteriparkilta ja Kuntatekniikka vuokraa paikkoja edelleen sekä lyhytaikaisesti, että kuukausipaikkoja loppukäyttäjille ja yrityksille.

Vuoden 2023 tavoite:

- Pysäköintikonsernin ylösajo (mukaan lukien Tammipiha ja Ravilaakso).

Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus

<i>Yhteisön nimi</i>	Koy Palosaaren Kampus
<i>Kunnan omistusosuus</i>	90 %

<i>Toimitusjohtaja</i>	Jonas Nyman
<i>Hallituksen puheenjohtaja</i>	Tapio Ollikainen
<i>Hallituksen jäsenet</i>	Jari Karjalainen, Christina Knookala, Örjan Andersson, Marina Vikberg-Grönlund

Yhtiön omistamat kiinteistöt sijaitsevat osoitteissa Wolffintie 30-34, Wolffintie 33 ja Wolffintie 27-31. Yhtiö on perustettu hallinnoimaan Vaasassa toimivien ammattikorkeakoulujen opetus- ja tutkimustiloja. Tavoitteena on keskittää Vaasan Ammattikorkeakoulun koulutus- ja tieteellinen toiminta ja Yrkeshögskolan Novian Vaasan toimipiste Palosaarelle. Aleren (Medibothnian Wolffintie 27-31) peruskorjaus valmistui vuoden 2016 lopussa. Vuoden 2020 aikana on rakennettu toimitiloja sekä Vamk:in, että Aleren puolella YTHS:lle. Kesäkuussa 2022 Kiinteistö Oy Palosaaren laboratoriot (Technobotnia) sulautui Kiinteistö Oy Palosaaren Kampukseen.

Vuoden 2023 tavoite:

- Technobotnian peruskorjauksen tilatarveselvitys.

Vaasan Sähkö -konserni

<i>Yhteisön nimi</i>	Vaasan Sähkö Oy	Vaasan Sähköverkko Oy
<i>Kunnan omistusosuus</i>	99,9 %	Vaasan Sähkön 100 %:sti omistama tytäryhtiö
<i>Toimitusjohtajat</i>	Stefan Damlin	Juha Rintamäki
<i>Hallitusten puheenjohtajat</i>	Joakim Strand	Martti Haapamäki
<i>Hallitusten jäsenet</i>	Marianne Munkki, Marko Nylund, Kim Berg, Jukka Mäkynen, Eva Liljeblom	Heimo Hokkanen, Arja Rosing, Ossi Suortti, Iida Laurila

Vaasan Sähkön painopisteet ovat sähkökaupassa, kaukolämmössä ja sähkönsiirrossa. Vaasan Sähkö myy sähköä koko Manner-Suomeen ja kaukolämpöä vaasalaiskoteihin. Tytäryhtiöistä Vaasan Sähköverkko Oy vastaa Vaasan seudun sähkönsiirrosta.

Vaasan Sähkö –konsernin muodostavat emoyhtiö Vaasan Sähkö Oy, tytäryhtiö Vaasan Sähköverkko Oy ja osakkuusyhtiö EPV Energia Oy Ab.

Konsernin liikevaihto vuonna 2021 oli 208,7 miljoonaa euroa (2020:112,9 miljoonaa euroa) Konsernin tilikauden voitto vuonna 2021 oli 12,7 miljoonaa euroa (2020: 15,0 miljoonaa euroa) ja emoyhtiön 16,8 miljoonaa euroa (2020:10,5 miljoonaa euroa). Keskimääräinen henkilöstömäärä oli vuonna 2021 konsernissa 126 (2020: 127) ja emoyhtiössä 95 (2020: 87).

Vuoden 2023 tavoitteet:

- Osinkotavoite 12M €.
- Pättin jäteveden lämmön talteenoton lämpöpumppulaitos. Kaupunki osallistuu projektiin pääomituksen kautta (osakkeet ja osuudet).

Kiinteistö Oy Sekahaku

<i>Yhteisön nimi</i>	Kiinteistö Oy Sekahaku
<i>Kunnan omistusosuus</i>	100 %

<i>Toimitusjohtaja</i>	Tuomas Kojola
<i>Hallituksen puheenjohtaja</i>	Tero Koski
<i>Hallituksen jäsenet</i>	Antti Koski, Juha Tuomikoski, Johanna Holmäng-Jaskari ja Aarre Lindroos

Yhtiön toimiala on sosiaalisen asuntotuotannon harjoittaminen. Yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteistöjä, harjoittaa huoneistojen ja toimitilojen vuokrausta sekä isännöintiä ja rakennuttamista. Yhtiön rakennuksia ovat: Erämiehenkatu 45, Ajurinkatu 18, 19 ja 21 sekä Klemetinkatu 15. Yhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa.

Kiinteistö Oy Sekahaku Fastighets Ab jakautui kahdeksi yhtiöksi 1.9.2020: Koy Miestenhaku Fastighets Ab ja Koy Naistenhaku Fastighets Ab. Vaasan kaupunki vaihtoi tämän jälkeen osakkeita VOAS:in kanssa siten, että kaupunki omistaa 100 % Koy Miestenhausta. Miestenhaun nimi vaihdettiin myös takaisin vanhaan Kiinteistö Oy Sekahaku Fastighets Ab:hen.

Yhtiön omistamassa kiinteistössä osoitteessa Ajurinkatu 19 oli tulipalo 6.8.2020. Korjausurakka on valmistunut Q2 2022 aikana.

Vuoden 2023 tavoitteet:

- Taloudellinen käyttöaste 90 %.
- Energiansäästötoimenpiteet ja varautuminen talven 2022-23 toimenpiteisiin.
- Fuusioselvitys As Oy Teeriniemenkatu 8:n kanssa.

Ab Stormossen Oy

<i>Yhteisön nimi</i>	Stormossen Oy
<i>Kunnan omistusosuus</i>	54,35 %
<i>Toimitusjohtaja</i>	Aimo Latvala
<i>Hallituksen puheenjohtaja</i>	Ragnvald Blomfeldt
<i>Hallituksen jäsenet</i>	Tomas Bäck, Kirsti Ikola, Håkan Knip, Mauri Ollila, Pentti Risberg, Nina Söderberg, Helena Tuuri-Tammela

Yhtiö huolehtii omistajakuntiansa lakisääteisestä jätehuollosta: jätteiden hyötykäytöstä, käsittelystä ja loppusijoituksesta sekä vaarallisten jätteiden vastaanotosta. Jätekeskus sijaitsee Koivulahdessa, Mustasaaren kunnassa. Jätekeskuksella käsitellään biojätettä myös muiden jäteyhtiöiden alueilta. Jätekeskuksen välittömässä yhteydessä toimii Stormossenin liikennekaasun tankkausasema. Toinen tankkausasema sijaitsee ABC Kiitokaaren yhteydessä. Biokaasua myydään markkinointinimellä Big Biogas. Stormossen ylläpitää yhteensä 12 miehitettyä hyötykäyttöasemaa ja n. 70 ekopistettä.

Stormossen on perustanut tytäryhtiön Stormossen Restor Oy Ab:n vastaamaan jätelain uusiin vaatimuksiin. Yhtiö merkittiin kaupparekisteriin 25.11.2019. 51 % enemmistö yhtiön osakekannasta myytiin Revisol Oy:lle 1.2.2022.

Yhtiön liikevaihto tilikaudella 2021 oli 13,4 miljoonaa euroa (2020: 14,6 miljoonaa euroa). Yhtiön tulos oli -100t euroa (2020: +500t euroa). Yhtiö työllisti keskimäärin 52 henkilöä (2020: 54 henkilöä).

Vuoden 2023 tavoitteet:

- Vähintään 0-tulos.

- Biojättekäsittelyyn liittyvän investointitarpeen ja rahoituksen selvittäminen sekä lietekäsittelyn kokonaisratkaisu Vaasan Veden kanssa.
- Uuden hyötykäyttöaseman ratkaisun toteuttaminen Vaasan kaupungin alueella.

Vähänkyrön Vuokratalot Kiinteistö Oy

<i>Yhteisön nimi</i>	Vähänkyrön Vuokratalot Ki Oy
<i>Kunnan omistusosuus</i>	100 %
<i>Toimitusjohtaja</i>	Markku Salonen
<i>Hallituksen puheenjohtaja</i>	Marianne Munkki
<i>Hallituksen jäsenet</i>	Marja Aurala, Kai Kleemola, Jarno Kojonen Rauno Niemi, Mauri Ollila, Pasi Keskinen, Emma Heikkinen

Yhtiön tarkoitus on tarjota laadukasta ja kohtuuhintaista vuokra-asumista Vähänkyrön alueella. Vaasan kaupunki tuli yhtiön uudeksi omistajaksi kuntaliitoksen myötä vuonna 2013. Yhtiöllä on yhteensä 12 kiinteistöä, joissa on yhteensä 173 asuntoa. Käyttöaste vuonna 2021 oli 88,7 % (2020: 89,8 %).

Vuoden 2023 tavoitteet:

- Taloudellinen käyttöaste 90 %.
- Selvitystyön jatkaminen asuntokanan mahdollista monipuolistamista ja kehittämistä varten.
- Kaupungin päätösten mukaisen energia- ja ilmasto-ohjelman toteuttaminen osana peruskorjauksia ja mahdollista uudisrakentamista.

Vaasan Ammattikorkeakoulu Oy

<i>Yhteisön nimi</i>	Vaasan Ammattikorkeakoulu Oy
<i>Kunnan omistusosuus</i>	84 %
<i>Toimitusjohtaja</i>	Kati Komulainen
<i>Hallituksen puheenjohtaja</i>	Christina Knookala
<i>Hallituksen jäsenet</i>	Jasmin Granholm, Susanna Koski, Monica Sirén-Aura, Dan Bäckman, Niko Yli-Kuivila, Juho Heiska, Jari Kuusisto, Antti Hakala-Ranta

Oy Vaasan ammattikorkeakoulu – Vasa yrkeshögskola Ab toiminta käynnistyi 1.1.2010. Yhtiön osakkaita ovat Vaasan kaupungin lisäksi Vaasan yliopisto ja Pohjanmaan kauppakamari.

VAMK kouluttaa kansainvälisiä asiantuntijoita elinkeinoelämän palvelukseen. VAMK on monialainen ja kansainvälinen korkeakoulu, joka tarjoaa koulutusta suomen ja englannin kielellä sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa integroituna opetukseen tekniikassa, liiketaloudessa sekä sosiaali- ja terveysalalla. VAMK tarjoaa yrityksille palveluliiketoimintana erilaisia palveluita ja tuotteita. Jatkuva oppiminen on yhä merkittävämpi osa toimintaa.

Ammattikorkeakoulututkintoja suoritettiin yhteensä 542 kpl vuonna 2021 (2020: 577 kpl).

Ammattikorkeakoulun liikevaihto vuonna 2021 oli 18,9 miljoonaa euroa (2020:17,7 miljoonaa euroa) Tilikauden voitto oli 307t euroa (2020: 251t euroa). Henkilöstömäärä vuonna 2021 oli keskimäärin 213 henkilöä (2020: 217 henkilöä).

Vuoden 2023 tavoitteet:

- Taloudellinen tulos 100 000€.
- Jatkuva oppiminen 10 000 op.
- TKI-salkku 2,0 milj. €.
- 590 AMK-tutkinnon suorittanutta.
- 58 YAMK-tutkinnon suorittanutta.
- Hiilineutraalitoimenpiteitä. Aktiivinen osallisuus alueen hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi.

Vaasa Facilita Oy Ab

<i>Yhteisön nimi</i>	Vaasa Facilita Oy Ab
<i>Kunnan omistusosuus</i>	100 %
<i>Toimitusjohtaja</i>	Ulla Mäki-Lohiluoma
<i>Hallituksen puheenjohtaja</i>	Lars-Erik Wägar
<i>Hallituksen jäsenet</i>	Lotta Alhonnoro, Seppo Hakala, Markku Järvelä, Tapio Ollikainen, Markku Rautonen

Vaasa Facilita Oy Ab on Vaasan kaupungin kiinteistökonsernin emoyhtiö. Kiinteistökonsernin muodostaa emoyhtiön lisäksi Vaasa Parks Oy Ab, Palosaaren Yrityskeskus, Oy NLC Vaasa, KiOy Cargo Apron ja KOy Vamian ATM-halli. Facilitan tehtäviin kuuluvat mm. luoda laadukkaita tilaratkaisuita, vuokrata ja ylläpitää toimitilakiinteistöjä, järjestää toimitiloihin asiakasystävällisiä palveluita, markkinoida ja kehittää kaupungin yritysalueita ja toimia Invest in Vaasa- ja GigaVaasa-työn koordinaattorina. Yhtiöllä on voimassa oleva palvelusopimus toimitilojen ja tonttien myynnistä ja markkinoista kaupungin kanssa.

Vuoden 2023 tavoitteet:

- Konsernin liiketoiminnan vakiinnuttaminen (konserni on muodostunut Q2 2022 aikana).
- Konsernin positiivinen taloudellinen tulos.

Vaasanseudun Kehitys Oy

<i>Yhteisön nimi</i>	Vaasanseudun Kehitys Oy
<i>Kunnan omistusosuus</i>	58,1 %
<i>Toimitusjohtaja</i>	Stefan Råback
<i>Hallituksen puheenjohtaja</i>	Tomas Häyry
<i>Hallituksen jäsenet</i>	Rurik Ahlberg, Juha Rikala, Jenny Malmsten, Miko Heinilä, Christina Båssar, Tom Holtti, Antti Hakala-Ranta, Björn Helsing, Antti Holappa, Lisbeth Fagerström

Vaasanseudun Kehitys Oy (VASEK) on Vaasan seudun kuntien (Vaasa, Mustasaari, Maalahti, Korsnäs, Vöyri, Laihia, Isokyrö) omistama elinkeino- ja kehitysyhtiö. Sen kolme päätehtävää ovat yrityspalvelut, aluekehitys ja seudun markkinointi. Yhtiön osana toimii myös Vaasanseudun Uusyrityskeskus Startia, joka on yhtiön aputoiminimi.

Vaasanseudun Kehitys Oy:n kokonaisliikevaihto vuonna 2021 oli 2,4 miljoonaa euroa (2020: 2,0 miljoonaa euroa). Tilikauden tulos oli 43t euroa (2020: 62t euroa). Henkilöstöön kuuluu yhteensä 20 henkilöä (2020: 17 henkilöä).

Vuoden 2023 tavoitteet:

- Vähintään 0-tulos. Kuntien maksuosuuden kasvattaminen 1 €/asukas.
- Erityinen panostus korkeakouluopiskelijoiden pitovoiman vahvistamiseen sekä Vaasan ja koko seudun imago- ja rekrytointimarkkinointiin työnantajien kanssa.
- Uusyrityskerustannan osalta volyymin ylläpito sekä yrityskannan kasvattaminen.
- Yritysten omistajanvaihdoksiin liittyvän työn jatkaminen.

TeeSe Botnia Oy Ab

<i>Yhteisön nimi</i>	TeeSe Botnia Oy Ab
<i>Kunnan omistusosuus</i>	65,7 %
<i>Toimitusjohtaja</i>	Sanna Ihanamäki
<i>Hallituksen puheenjohtaja</i>	Tapio Ollikainen
<i>Hallituksen jäsenet</i>	Päivi Saukkoranta, Ragnvald Blomfeldt, Lena Nystrand, Ulf Stenbacka

Teese Botnia Oy Ab on teknisiä tukipalveluita tuottava monialayritys. Yhtiön toimialoja ovat ruokapalvelut, puhtauspalvelut sekä kiinteistö- ja logistiikkapalvelut, joka sisältää hankinta- kuljetus- ja varastopalvelut. Yhtiö kuuluu Vaasan kaupungin konserniin, ja se tuottaa in house -asemassa palveluita pääomistajilleen Vaasan kaupungille sekä Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymälle. Hankintapalveluita tarjotaan pääomistajien lisäksi muille, myös välillisille omistaja-yhteisöille. Henkilöstön lukumäärä on noin 850.

Yhtiön liikevaihto vuonna 2021 oli 36,3 miljoonaa euroa (2020: 35,2 miljoonaa euroa) ja tilikauden tulos -597t euroa (2020:23t euroa).

Vuoden 2023 tavoitteet:

- Vähintään 0-tulos.
- Energiansäästötoimenpiteet ja varautuminen talven 2022-23 toimenpiteisiin.
- Ruokapalveluiden uudelleenorganisointi 1.1.2023 alkaen muuttuneen arvonlisäverokäsittelyn johdosta (hankinnat eivät kulje kaupungin kautta).
- Keittiöverkoston suunnittelutyö sisältäen investointien tarveselvitys ja mahdollisesti hankesuunnittelu.
- Laajentuneen toiminnan haltuunotto (hyvinvointialue/sote).
- Työkyvyn ylläpito ja johtaminen.
- Osakassopimuksen laatiminen.

Vaasan seudun Matkailu Oy

<i>Yhteisön nimi</i>	Vaasan seudun Matkailu Oy
<i>Kunnan omistusosuus</i>	54,1 %
<i>Toimitusjohtaja</i>	Max Jansson
<i>Hallituksen puheenjohtaja</i>	Christina Knookala
<i>Hallituksen jäsenet</i>	Heikki Hovi, Michael Ekman, Leena Forsén, Marko Paulin, Christina Nygård, Ann-Christine Grönholm, Minna Niemi, Mathias Båsk

Vaasan seudun Matkailu Oy (Visit Vaasa), on Vaasan ja Närpiön kaupunkien sekä Mustasaaren, Laihian, Isonkyrön, Maalahden, Korsnäsin ja Vöyrin kuntien omistama yhtiö. Visit Vaasan ydintoimintaan kuuluu omistajakaupunkien ja -kuntien tunnettuuden ja vetovoimaisuuden lisääminen, kehittäminen ja markkinointi, koko seudun matkailupalveluiden ja -tuotteiden myynti sekä matkailuneuvonta. Lisäksi Visit Vaasan tehtävänä on kasvattaa seudulla järjestettävien tapahtumien ja kokousten määrää ja siten edistää seudun kokoustilojen myyntiä ja markkinointia niin paikallisesti kuin valtakunnallisestikin.

Toimintavuonna 2021 liikevaihto oli 775t euroa (2020: 798t euroa). Tilikauden tulos oli 9t euroa (2020: 26t euroa). Toimintavuoden 2021 aikana yhtiön henkilöstön keskimääräinen lukumäärä oli 7 henkilöä (2020: 7 henkilöä).

Toimintavuodet 2020-21 olivat erittäin haastavat koronatilanteesta johtuen.

Vuoden 2023 tavoitteet:

- Vähintään 0-tulos. Kuntien maksuosuuden kasvattaminen 0,10 €/asukas.
- Toiminnan painopisteenä kotimaan ja pohjoismaiden matkailu.
- Kauppatorin ja keskustan kehitystyö kaupungin kävelykeskustan yleissuunnitelman ja torialueen suunnittelukilpailun tulosten mukaisesti.
- Tapahtumien järjestäminen ja markkinointi kaupungin alueella.

Oy EduVamia Ab

<i>Yhteisön nimi</i>	Oy EduVamia Ab
<i>Kunnan omistusosuus</i>	100 %
<i>Toimitusjohtaja</i>	Pia Finne
<i>Hallituksen puheenjohtaja</i>	Ilkka Raatikainen
<i>Hallituksen jäsenet</i>	Dan Bäckman, Christina Knookala, Mathias Skytte, Pia Vuoto

Oy EduVamia Ab tukee Vaasan kaupungin ja työssäkäyntialueen, sen asukkaiden ja elinkeinoelämän hyvinvointia toteuttamalla osaamisen kehittymistä ja työllisyyttä edistäviä koulutus- ja valmennuspalveluja sekä mahdollisuuksia jatkuvalle oppimiselle.

Tilikauden 2021 liikevaihto oli 1,8 miljoonaa euroa (2020: 2,1 miljoonaa euroa) ja tilikauden tulos oli 63t euroa (2020: 143t euroa). Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä oli 10 (2020:11).

Vuoden 2023 tavoitteet:

- Positiivinen tulos kolmen vuoden tarkastelukaudella.
- Yrityskoulutusten liikevaihdon kasvu.

Oy Vaasan Ekolämpö

<i>Yhteisön nimi</i>	Oy Vaasan Ekolämpö
<i>Kunnan omistusosuus</i>	100 %
<i>Toimitusjohtaja</i>	Jonas Nyman
<i>Hallituksen puheenjohtaja</i>	Sebastian Rönnlund
<i>Hallituksen jäsenet</i>	Mathias Skytte, Mauri Ollila

Yhtiö omistaa lämpöverkoston Suvilahden asuntomessualueella. Västervikin lämpöverkosto myytiin alueen osuuskunnalle 5.11.2021. Yhtiön liikevaihto tilikaudella 2021 oli 27t euroa (2020: 26t euroa). Tilikauden tulos oli -82t euroa (2020:-19t euroa).

Vuoden 2023 tavoite:

- Suvilahden lämpöverkoston luovutus (selvitystyön jatkaminen).

Tytäryhtiöt, joilla ei ole omaa toimintaa

Oy Klemetinkaari

<i>Yhteisön nimi</i>	Oy Klemetinkaari
<i>Kunnan omistusosuus</i>	61,9 %
<i>Toimitusjohtaja</i>	Tuija Wahlsten
<i>Hallituksen puheenjohtaja</i>	Tapio Ollikainen
<i>Hallituksen jäsenet</i>	Jari Karjalainen, Merja Perälä

Yhtiön omistamat rakennukset on rakennettu 1940-luvulla, ja ne sijaitsevat Vaasan kaupungin omistamalla, tontilla 905-4-20-1, os. Varastokatu 2-4.

Vuoden 2023 tavoite:

- Yhtiön siirtymistä kiinteistökonsernin tytäryhtiöksi selvitetään osana maakunta-arkiston tulevaisuuden selvitystyötä.

Kiinteistö Oy Vaasan Mäntyhovi

<i>Yhteisön nimi</i>	Kiinteistö Oy Mäntyhovi
<i>Kunnan omistusosuus</i>	70 %
<i>Toimitusjohtaja</i>	Birgit Mäkinen
<i>Hallituksen puheenjohtaja</i>	Oili Airaksinen-Rajala
<i>Hallituksen jäsenet</i>	Bruno Köhler, Niclas Palo-Hoppi, Kirsi Ikäheimonen, Mirjam Lehto.

Yhtiön omistama kiinteistö sijaitsee osoitteessa Mäntymäentie 12. Yhtiön omistajina on Vaasan kaupunki 70 % osuudella ja Vaasan settlementti ry 30 % osuudella. Yhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa, vaan se toimii Koy Pikipruukin hallinnon yhteydessä.

Asunto Oy Teeriniemenkatu 8

<i>Yhteisön nimi</i>	Kiinteistö Oy Teeriniemenkatu 8
<i>Kunnan omistusosuus</i>	100 %
<i>Toimitusjohtaja</i>	Birgit Mäkinen
<i>Hallituksen puheenjohtaja</i>	Jukka Mäkynen
<i>Hallituksen jäsenet</i>	Raimo Rauhala ja Anne-Marie Viinamäki

Yhtiön omistama kiinteistö sijaitsee osoitteessa Teeriniemenkatu 8. Yhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa, vaan se toimii Koy Pikipruukin hallinnon yhteydessä.

Vuoden 2023 tavoite:

- Fuusioselvitys Kiinteistö Oy Sekahaun kanssa.

Kiinteistö Oy Vaasan Myllynranta

<i>Yhteisön nimi</i>	Kiinteistö Oy Myllynranta
<i>Kunnan omistusosuus</i>	100 %
<i>Toimitusjohtaja</i>	-
<i>Hallituksen jäsen ja puheenjohtaja</i>	Tapio Ollikainen

Yhtiö omistaa tontin osoitteessa Gerbyn Rantatie 7. Yhtiöllä ei ole omaa toimintaa.

Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli

<i>Yhteisön nimi</i>	Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli
<i>Kunnan omistusosuus</i>	100 %
<i>Toimitusjohtaja</i>	-
<i>Hallituksen puheenjohtaja</i>	Lars-Erik Wägar
<i>Hallituksen jäsenet</i>	Arja Miettinen, Jorma Katajamäki

Yhtiö omistaa ns. vanhan linja-autoaseman tontin. Yhtiöllä ei ole omaa toimintaa.

Osakkuusyhtiöt

Kvarken Link -konserni

<i>Yhteisön nimi</i>	Kvarken Link Oy	NLC Ferry Oy Ab
<i>Kunnan omistusosuus</i>	50 %	Kvarken Linkin 100 %:sti omistama tytäryhtiö
<i>Toimitusjohtaja</i>	Peter Ståhlberg	Peter Ståhlberg

<i>Hallituksen puheenjohtaja</i>	Tomas Häyry	Fredrik Lundberg
<i>Hallituksen jäsenet</i>	Joakim Strand, Kim Berg, Hans Lindberg, Fredrik Lundberg, Mattias Larsson	Stig Strand, Peter Renkel, Jan Finne, Tom Westermark, Sirkka-Heleena Nyman

Kvarken Link Oy osti vuoden 2019 lopussa koko NLC Ferryn Oy Ab:n osakekannan muodostaen uuden konsernin. Vaasa ja Uumaja omistavat molemmat 50 % Kvarken Link Oy:n osakekannasta.

Kvarken Link Oy omistaa Aurora Botnia –nimisen laivan ja NLC Ferry Oy Ab harjoittaa sillä meriliikennetoimintaa Uumajan ja Vaasan välillä. Suomen valtio on hyväksynyt lisäbudjetit vuosina 2018 ja 2019, joissa on annettu yhteensä 15 miljoonaa euroa valtiontukea Merenkurkun uutta laivainvestointia varten. Valtiontuki edellyttää Merenkurkun laivaliikenteen ylläpitämistä.

Konsernin liikevaihto vuonna 2021 oli 16,4 miljoonaa euroa (2020: 10,5 miljoonaa euroa). Konsernin tulos oli 525t euroa (2020: -1,2 miljoonaa euroa). Henkilöstöä oli keskimäärin 109 henkilöä (2020: 84 henkilöä).

Toimintavuodet 2020-21 olivat erittäin haastavia koronatilanteesta johtuen.

Vuoden 2023 tavoite:

- Laivareitin ja –konseptin jatkokehittäminen ympäristönäkökulmat huomioiden.

Kvarken Ports Ltd.

<i>Yhteisön nimi</i>	Kvarken Ports Ltd.
<i>Kunnan omistusosuus</i>	50 %
<i>Toimitusjohtaja</i>	Teijo Seppelin
<i>Hallituksen puheenjohtaja</i>	Gunnar Dahlberg
<i>Hallituksen jäsenet</i>	Tiina Haapala, Fredrik Lundberg, Mikael Hallbäck, Mattias Larsson, Maria Tolppanen, Jörgen Aronsson, Jari Karjalainen

Yhtiö harjoittaa satamatoimintaa Uumajassa ja Vaasassa. Yhtiön liikevaihto vuonna 2021 oli 92,7 miljoonaa kruunua (2020: 85,2 miljoonaa kruunua) ja tulos tappiollinen – 4,2 miljoonaa kruunua (2020: -2,6 miljoonaa kruunua). Yhtiö on rekisteröity Ruotsiin, joten sen talousluvut ovat Ruotsin kruunuissa.

Vuoden 2023 tavoite:

- Yhtiön strategian ja yhtiön rakenteen uudistaminen yhteistyössä Uumajan kunnan kanssa.

Mico Botnia Oy Ab

<i>Yhteisön nimi</i>	Mico Botnia Oy Ab
<i>Kunnan omistusosuus</i>	38,2 %
<i>Toimitusjohtaja</i>	Miia Äkkinen
<i>Hallituksen puheenjohtaja</i>	Mika Konu
<i>Hallituksen jäsenet</i>	Jari Karjalainen, Samuel Broman, Suvi Einola, Anne Ekstrand, Taira-Julia Lammi, Kari Leppilähti

Mico Botnia Oy Ab on Pohjanmaan maakunnan kunnille ja kuntayhtymille hallinnollisia tukipalveluita tuottava yhtiö. Yhtiö on perustettu 1.1.2018, ja se aloitti toimintansa 1.5.2018. Yhtiö hoitaa talous- ja palkkapalveluita sekä tulkki- ja käännöspalveluita.

Vuoden 2023 tavoitteet:

- Vähintään 0-tulos.
- Yhtiön strategian uudistaminen huomioiden muuttunut toimintaympäristö.
- Palveluprosessien ja toiminnan vakiinnuttaminen. Kriittisten prosessien turvaaminen.
- Riittävien resurssien hankinta palvelutuotannon laadun ja toimintavarmuuden ylläpitämiseksi.

TT Botnia Oy

<i>Yhteisön nimi</i>	TT Botnia Oy
<i>Kunnan omistusosuus</i>	37,2 %
<i>Toimitusjohtaja</i>	Timo Ylilauri
<i>Hallituksen puheenjohtaja</i>	Jukka Kentala
<i>Hallituksen jäsenet</i>	Ann-Charlott Gröndahl, Anu Helin, Ann-Christine Holtti, Juhani Mäki, Tommi Niemi, Martti Mäkitalo, Lisbeth Fagerström, Henrik Sandback

TT Botnia Oy on Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakuntien kunnille ja kuntayhtymille työterveyspalveluita tuottava yhtiö. Yhtiön työterveystoiminnan ylösajo ja operatiivinen toiminta käynnistettiin 1.1.2021 Vaasan kaupungin luovuttaessa Vaasan Aluetyöterveyden liiketoiminnan ja henkilöstön TT Botnia Oy:lle. Vastaavat liikkeen- ja henkilöstön luovutukset tehtiin Maalahden kunnan, Järvi-Pohjanmaan perusturvan ja Alajärven kaupungin toimesta 1.4.2021 ja sen jälkeen vastaavasti 1.5.2021 JIK:n ja Suupohjan Peruspalveluliikelaitoskuntayhtymät.

Vuoden 2023 tavoitteet:

- Vähintään 0-tulos.
- Markkinaehtoisen tytäryhtiön toiminnan käynnistäminen.
- Sairaanhoitopalvelujen laajentamisen selvittäminen.
- Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon prosessien kehittäminen.

Muut osakkuusyhtiöt

Pohjanmaan Expo Oy

Kiinteistö Oy Ajurinkatu 14

Oy Merinova Ab

VP Facilities Oy

Kyrönmaan Jätevesi Oy

Vaasan Merikampus Oy

2 Liikelaitosten valtuuston nähden sitovat tavoitteet

Valtuusto asettaa liikelaitoksille sitovat tavoitteet, jotka esitetään tässä talousarviokirjan osiossa. Talousarviokirjan liikelaitoskohtaisissa tiedoissa esitetään johtokuntien esitykset talousarvioksi. Valtuuston hyväksyttyä kaupungin talousarvion ja sitovat tavoitteet, vahvistavat johtokunnat liikelaitosten talousarviot.

Valtuusto asettaa liikelaitoksille sitovia tavoitteita kolmella osa-alueella:

1. Sijoitetun pääoman tuloutustavoite on perittävä korvaus peruspääomalle.
2. Toiminnan tuottavuuden ja taloudellisuuden tavoite asetetaan toiminnallisena ylijäämätavoitteena (liikeylijäämä ilman poistoja).
3. Valtuusto ohjaa investointien kokonaismäärää, Vaasan Talotoimella vuotuisen kokonaismäärärahan ohella sitovana ovat hankekohtaiset määrärahat (ylivuotinen määräraha).

Sitovat tavoitteet liikelaitoksittain

Liikelaitos	Tuloutustavoite €	Liikeylijäämä ilman poistoja €	Investoinnit netto €
Vaasan Vesi	1 400 000	7 893 600	10 431 000
Vaasan Talotoimi	17 890 000	27 444 900	12 525 000

Vaasan Talotoimen tuloutustavoite 17 890 000 € koostuu konserniohjaukselle tuloutettavasta pääomavuokran osasta. Tuloutustavoitteen määrä vahvistetaan vuosittain talousarviossa.

Talousarvion sivuilla 141-148 olevat liikelaitosten talousarviot ovat johtokuntien esitysten mukaiset. Liikelaitosten johtokuntien on joulukuussa vahvistettava talousarvot, joiden perustana ovat valtuuston päättämät sitovat tavoitteet.

IV VUODEN 2023 TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET

Käyttösuunnitelmat

Valtuusto hyväksyy talousarvion määrärahat tulosaluetasolla. Lautakuntien ja johtokuntien (jatkossa lautakunta) tulee tammikuussa tarkistaa käyttösuunnitelmat sekä toiminnalliset tavoitteet vastaamaan valtuuston myöntämiä määrärahoja. Liikelaitoksille valtuusto vahvistaa sitovat tavoitteet. Liikelaitosten johtokunnat vahvistavat talousarvion niin, että asetetut sitovat tavoitteet saavutetaan.

Käyttösuunnitelmat hyväksyessään lautakuntien on varmistettava, että lakisääteiset velvoitteet pystytään hoitamaan. Talousarvion toteuttaminen edellyttää tiukkaa talouden seuranta ja jatkuvaa kustannusten hallintaa. Kaupunginhallitus antaa hallintokunnille talousarvion noudattamiseen lisäohjeistusta (talousarvion noudattamisohjeet).

Käyttösuunnitelmat käsitellään kaupunginhallituksessa helmikuussa.

Kokonaisvastuu toiminnasta ja taloudesta

Tilivelvollisia ovat kuntalain ja kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan lautakuntien ja johtokuntien jäsenet, tulosaluejohtajat ja esittelijöinä toimivat viranhaltijat. Valtuuston vahvistamien määrärahojen ja niiden perusteiden ja tuloperusteiden noudattaminen kuuluu tilivelvollisuuden piiriin.

Lautakunta ei saa ylittää myönnettyä kokonaismäärärahaa; samoin on huolehdittava siitä, että valtuuston vahvistamat tuloperusteet toteutuvat. Talousarvioon sisällytetyt ja määrärahoissa huomioitut uudelleenarviointitoimenpiteet tulee toteuttaa. Jos vuoden aikana määrärahoihin kohdistuu ylityspaineita, on toimintaa uudelleen arvioimalla turvattava määrärahojen riittävyys. Ylitys, joka johtuu ulkoisen toimintaympäristön muutoksesta ja on niin suuri, että sitä ei toimintaa uudelleen arvioimallakaan pystytä kattamaan, on välittömästi tuotava kaupunginhallituksen käsittelyyn kokonaistalouden vaikutusten arvioimiseksi ja mahdollisten tasapainotustoimenpiteiden käynnistämiseksi. Vuoden alkupuolella määrärahoja tulee käyttää vain välttämättömiin hankintoihin, jotta talousarvioon jää liikkumavaraa myös vuoden loppupuolelle.

Tulot on kannettava nopeasti laskutusperusteen syntymisen jälkeen; ostolaskut maksetaan vasta eräpäivänä rahoituskustannusten minimoimiseksi, samoin käteisalennusten saanti on varmistettava.

Määrärahojen sitovuus, talouden ohjaus ja tasapainovaatimukset

1. Käyttötalouden määrärahat

1.1 Bruttoyksiköt

Valtuuston toimielimelle vahvistama määräraha sitoo hoitamaan toiminnan määrärahan sallimissa rajoissa tavoitteet saavuttaen.

Valtuustoon nähden sitova määräraha on toimielimelle vahvistettu

toimintameno. Määrärahojen käyttötarkoituksen muutoksia voidaan tehdä seuraavasti:

- * Tulosalueiden välisistä muutoksista päättää lautakunta.
- * Lautakuntien välisistä muutoksista päättää kaupunginhallitus.
- * Tulosaluetasoa alemmista sitovuuksista päättää lautakunta.

Määrärahaan voidaan lisäksi vahvistaa erityissitovuuksia, jotka on esitetty ao. tulosalueen perustelutekstin lopussa.

1.2. Nettoyksiköt

1.2.1 Tukipalveluyksiköt

Tukipalvelujen toiminnan ja talouden ohjauksen periaatteista säädetään kaupunginhallituksen vahvistamissa tukipalvelujen ohjauksen ja arvioinnin menettelytapaohjeissa.

Nettoyksikkönä (ylivuotinen netto) toimii Vaasan Graafiset palvelut. Muut tuotannolliset tukipalvelut on yhtiötetty v. 2018.

Nettoyksikön ohjausväline on tulos- ja rahoituslaskelma. Rahoituslaskelma laaditaan, mikäli nettoyksiköllä on investointimenoja, jotka sen tulee kattaa tulo-rahoituksellaan; muutoin tulosta seurataan tuloslaskelman avulla.

Sitova taloudellinen tavoite:

- jos yksikön tulos-/rahoituslaskelma on tilinpäätöksessä alijäämäinen tai talousarvion laatimisvuoden ennuste näyttää alijäämää, on tämä alijäämä katettava viimeistään kolmen seuraavan vuoden aikana.
- tukipalveluyksikön jatkuva tai pidempiaikainen ylijäämän tuottaminen tulee perustua hyväksyttyyn investointisuunnitelmaan.

Nettoyksikkönä toimivat tuotannolliset tukipalvelut ja investointien rahoitus:

- Vaasan Graafiset palvelut: ei investointimenoja, tulosta seurataan tuloslaskelmalla

Tukipalveluyksikköjen investointimäärärahan sitovuudessa noudatetaan kohdassa 4. esitettyjä investointimäärärahojen sitovuuksia.

1.2.2. Muut nettoyksiköt

Lukiokoulutus

A. Opetustoiminta

Sitova taloustavoite: Valtionosuusnormin mukaiset kustannukset €/oppilas ovat korkeintaan valtionosuusnormin suuruiset.

Toimintaan sovelletaan ylivuotista nettobudjetointia. Valtuustoon nähden sitovana, tilinpäätöksessä todettu

normihinnan ylitys ("alijäämä") tulee kattaa kahden seuraavan vuoden aikana. Normihinnan alituksen ("yliäämä") kertymistä ei rajoiteta.

Ali- ja yliäämän kertymistä seurataan erillisellä laskelmalla.

B. Maksupalvelutoiminta

Sitova nettomeno on toiminnan kattaminen toimintatuloilla. Alijäämä voidaan kattaa opetustoiminnassa syntyneellä yliäämällä. Ylijäämän kertymistä ei rajoiteta.

Ammatillinen koulutus

Ammatillisen koulutuksen osalta valtion talousarviossa päätetään vuosittain koulutuksen järjestäjän tavoitteellinen opiskelijavuosien määrä, joka perustuu valtion talousarvioon otettavaan määrärahaan. Tavoitteellisten opiskelijavuosien määrä ei saa alittaa järjestämisluvassa määrättyä opiskelijavuosien vähimmäismäärää. Rahoituksena myönnetään laskennallisin perustein perus-, suoritus- ja vaikuttavuusrahoitusta sekä lisäksi strategiarahoitusta.

Vamia on ylivuotisessa nettobudjetoinnissa oleva yksikkö, jolle laaditaan informatiivinen tuloslaskelma ja rahoituslaskelma.

Talouden ohjauksessa noudatetaan soveltuvin osin tukipalvelujen ohjauksen ja arvioinnin menettelytapaohteita. Sitova taloudellinen tavoite on: jos yksikön tulos-/rahoituslaskelma on tilinpäätöksessä alijäämäinen tai talousarvion laatimisvuoden ennuste näyttää alijäämää, on tämä alijäämä katettava viimeistään kolmen seuraavan vuoden aikana. Ylijäämän kertymistä ei rajoiteta.

Investointimäärärahan sitovuudessa noudatetaan kohdassa 4. esitettyjä investointimäärärahojen sitovuuksia.

Vaasan kaupunginteatteri

Ylivuotisessa nettobudjetoinnissa oleva yksikkö; sitova nettomeno vahvistetaan vuotuisissa budjeteissa. Yli-/alijäämän kertymistä seurataan nettolaskelmalla.

Talouden ohjauksessa noudatetaan soveltuvin osin tukipalvelujen ohjauksen ja arvioinnin menettelytapaohteita. Sitova taloudellinen tavoite on: jos yksikön tulos-/rahoituslaskelma on tilinpäätöksessä alijäämäinen tai talousarvion laatimisvuoden ennuste näyttää alijäämää, on tämä alijäämä katettava viimeistään kolmen seuraavan vuoden aikana. Kaupunginteatterilla on kumulatiivista alijäämää vuoden 2021 lopulla 236 657 euroa. Alijäämä on katettava viimeistään vuoden 2022 aikana.

2. Harkinnanvaraisiin avustuksiin perustuvat määrärahat ja tilaustyötilit

Seuraavien määrärahojen osalta noudatetaan vuotuista nettomenositovuutta, jolloin nettomenon tulee olla 0 €. Näiden määrärahojen muutoksista päättää kaupunginhallitus.

1. Avustuksiin ja korvauksiin perustuvat määrärahat, jotka saadaan vuoden aikana kohteisiin, joiden toteuttaminen edellyttää vastaavan menomäärärahan käyttämistä.
2. Tilaustyö-, maksu- ja myyntipalveluyksiköt, jotka kattavat toimintatuloilla toimintamenoja.

Määrärahojen budjetointi ja seuranta on vuoden aikana järjestettävä omana tulosityksikkönä tai ainakin omana laskentakohteena, jolloin nettomenon toteutuminen voidaan todentaa.

3. Investointimäärärahat

Investointiosan määrärahat vahvistetaan talousarviossa toimielimille omaisuusryhmittäin. Investointiosan määrärahojen tulosityksikkökohtainen käyttösuunnitelma on vahvistettava tammi-helmikuun aikana.

Valtuustoon nähden sitovana määrärahana on:

Aineettomat hyödykkeet: tulosityksikkötaso.

Julkinen käyttöomaisuus so. kiinteät rakenteet ja laitteet: tulosityksikkötaso

Koneet ja kalusto so. poistonalainen irtain omaisuus: toimielintaso.

Nettobudjetointiyksiköiden poistonalaisen irtaimen omaisuuden sitova määräraha on yksikölle talousarviossa vahvistettu määräraha.

Maa- ja vesialueet: tulosityksikkötaso

Osakkeet ja osuudet: tulosityksikkötaso

Rakennukset: tulosityksikkötaso.

Sitovuustason ylittävistä määrärahan käyttötarkoituksen muutoksista päättää kaupunginhallitus. Maanvaihtokauppoihin liittyvät määrärahamuutokset, joihin ei liity rahasuorituksia päättää kaupunginhallitus.

Kaupunkiympäristölautakunta ja teknisten liikelaitosten johtokunta voivat käynnistää vuoden 2023 aikana taloussuunnitelman mukaisten investointien hankintamenettelyt koskien taloussuunnitteluvuotta 2024. Kyseeseen tulevat vain hankkeet, jotka ovat taloussuunnitelmassa mukana. Mahdolliset hankintapäätökset tehdään ehdollisena siten, että ehtona on tilaajan lainvoimainen rahoituspäätös. Tämä menettely huomioidaan ja perustellaan investointien käyttösuunnitelmassa. Kuluvan vuoden määrärahojen puitteissa on mahdollista käynnistää hanke omana työnä.

4. Liikelaitokset

Kuntalain mukaisina liikelaitoksina toimivat Vaasan Talotoimi ja Vaasan Vesi. Liikelaitokselle laaditaan tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase.

Liikelaitosten talousarvion ja –suunnitelman laatimista sekä liikelaitosta sitovia eriä kunnan talousarviossa koskevat määräykset sisältyvät kuntalakiin.

Kaupungin talousarvioon sisältyvät liikelaitoksia sitovat tavoitteet on esitetty sivulla 29.

Investointimäärärahat: valtuustoon nähden sitovana on liikelaitoksen investointeihin talousarviovuonna varattu kokonaismääräraha, kuitenkin siten kuin talousarvion luvussa III on erikseen tavoitteet asetettu.

Määräraha-perusteiden noudattaminen

Talousarvion toteuttamisessa on noudatettava valtuuston ja lautakunnan käyttösuunnitelmassa vahvistamia perusteita. Toimintasuunnitelmaa voidaan muuttaa, mikäli muuttuneet olosuhteet sitä välttämättä vaativat. Valtuuston määräraha-perusteluissa vahvistaman toimenpiteen saa muuttaa kaupunginhallitus ja suurempien periaatteellisten toimenpiteiden osalta valtuusto.

Mikäli toimintaan saadaan valtionosuutta, on ennen toimenpiteen suorittamista varmistettava, että valtionosuus saadaan vahvistetun suuruisena.

Lautakunnat eivät saa

- osoittaa määrärahoja talousarviovuoden aikana talousarvioon sisällyttömän toimintamuodon aloittamiseen,
- osoittaa määrärahoja talousarvioon sisällyttömän palvelutason nostamiseen tai palvelujen laajentamiseen,
- tehdä yli vuoden kestäviä leasing- tai vuokrasopimuksia.

Henkilöstömäärärahat sekä henkilöstösuunnittelu

Kaupunginhallitus antaa määräykset henkilöstöresurssien ohjauksesta ja mahdollisista sitovuusmääräyksistä. Lautakunnan tulee vastata kokonaismäärärahansa riittävydestä, johon kuuluvat myös henkilöstömäärärahat.

Lautakunnan on vuosittain päivitettävä henkilöstösuunnitelma, jossa kartoitetaan henkilöstörakenne, tulevan toiminnan vaatima rakenne ja lähtövaihtuvuus. Vapautuvien virkojen ja toimien täyttämismenettelyssä sekä määräaikaisen henkilökunnan palkkaamisessa noudatetaan kaupunginhallituksen ja kaupungin johtoryhmän päätöksiä sekä muita annettuja ohjeita.

Seuranta

Tulosalueiden tulee antaa lautakunnille selvitys sitovien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta sekä tilinpäätösennuste. Tarvittaessa on esitettävä toimenpiteet määrärahan ylityspaineiden kattamiseksi.

Aikataulu:

- käyttösuunnitelmien tarkistus tammikuussa
- osavuositarkastukset laaditaan neljännesvuosittain maaliskuu-, kesä-, syys- ja joulukuun lopun tilanteista. Osavuositarkastus sisältää talouden toteuman ja tilinpäätösennusteen.
- osavuositarkastus (Q2) on laajempi puolivuotistarkastus, joka sisältää toteutuman ja tilinpäätösennusteen lisäksi investointien, riskien, henkilöstöseurannan ja tavoitteiden seurannan.
- osavuositarkastus (Q3) sisältää talouden toteuman ja tilinpäätösennusteet käyttötalous- ja investointiosasta.

Arvonlisäkäytäntöjen oikeellisuuden varmistaminen

Hallintokuntien tulee toiminnassaan varmistaa arvonlisäverokäytäntöjen oikeellisuus. Erityisesti uuden toiminnan käynnistämisen yhteydessä on selvitettävä oikea arvonlisämenettely.

Vastuuhenkilöt

Lautakuntien on vuosittain määrättävä henkilöt, jotka sen puolesta hyväksyvät tositteet, ellei hyväksyjää ole määrätty hallinto- tai toimintasäännössä. Hyväksyjän on tarkistettava, että tosite täyttää annetut vaatimukset ja että käytettävissä olevaa määrärahaa ei ylitetä.

Tilapäisluotto

Kaupunginhallitus oikeutetaan ottamaan tilapäisluottoa maksuvalmiuden turvaamiseksi enintään 60 milj. €.

Leasingrahoitus

Leasingrahoituksen hankinnasta on säädetty konsernihallinnon toimintasäännössä.

V KÄYTTÖTALOUSOSA

Määrärahat ja tuloarviot

1. KÄYTTÖTALOUSOSA, KAUPUNKI	sivut	38 – 140
2. KÄYTTÖTALOUSOSA, LIIKELAITOKSET	sivut	141 -148

Käyttötaloulosassa tulosaluekohtaisen perustelun jälkeen on esitetty toimintatuotot ja -kulut sekä toimintakate. Määrärahan sitouvuksia on tarkemmin selvitetty osassa IV Vuoden 2023 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet.

Vuodesta 2012 lukien sairausvakuutuskorvaukset on budjetoitu yhtenä eränä varausmäärärahoihin palkkavaraukseen liikelaitoksia ja nettoyksiköitä lukuun ottamatta. Toteutumat kirjataan vuoden aikana entiseen tapaan hallintokuntien tileille. Palkkavaraukseen budjetoidusta tuloarviosta siirretään hallintokuntien talousarvioon toteutumaa vastaava summa, jolloin tilinpäätöksessä sairausvakuutuskorvausten budjetointi ja toteutuma vastaavat toisiaan.

KÄYTTÖTALOUS

<u>Toimiala/Toimielin</u>	<u>Tulosalueet</u>	<u>Sivu</u>
Keskusvaalilautakunta	100 Vaalit	38
Tarkastuslautakunta	110 Tarkastustoimi	39
Kaupunginvaltuusto	120 Kaupunginvaltuusto	41
<u>KONSERNIOHJAUksen TOIMIALA</u>		
Kaupunginhallitus	130 Kaupunginhallitus	47
	132 Konsernihallinto	47
	137 Hyvinvointipalvelut	51
	140 Avustukset	54
	141 Jäsenmaksut	56
	142 Osuudet	57
	143 Varausmäärärahat	57
	144 Keskitetysti hallinoitavat kustannukset	58
	145 Työllistäminen	59
	146 Osuudet eriytettyssä kirjanpidossa oleviin liikelaitoksiin sekä liike- ja maksupalvelutoimintaan kohdistettavat kustannukset	61
	160 Yhtiömuotoisesti tuotettavat ruoka- ja materiaali- ja palvelut	62
Vähänkyrön aluelautakunta	150 Vähänkyrön Aluepalvelut	65
	152 Kyrönmaan työpaja Arpeeti	66
<u>SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA</u>		69
Kasvatus- ja opetuslautakunta	302 Varhaiskasvatus	76
	305 Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset	80
	306 Suomenkielinen perusopetus	81
	307 Ruotsinkielinen perusopetus	84
Koulutuslautakunta	312 Vaasan Lyseon lukio	87
	313 Vasa Gymnasium & Vasa Svenska Aftonläroverk	89
	315 Vamia	91
	355 Nuorisopalvelut	95
	443 Vaasan kaupungin opistot, 444 Aikuisten perusopetus	97
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	351 Liikuntapalvelut	100
	353 Taseyksikkö Hietalahden Stadion	103
	363 Vaasan kaupungin museot	104
	373 Kulttuuri- ja kirjastopalvelut	106
	380 Vaasan kaupunginorkesteri	109
	381 Vaasan kaupunginteatteri	111
<u>KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA</u>		114
Rakennus- ja ympäristölautakunta	500 Rakennusvalvonta	120
	501 Ympäristönsuojelu	122
	503 Terveysvalvonnan yhteistoiminta-alue	123
	504 Eläinlääkintähuollon yhteistoiminta-alue	124
Kaupunkiympäristö lautakunta	510 Yhteispalvelut	126
	511 Kiinteistötoimi	127

	512Kuntatekniikka	130
	570Kaavoitus	135
Vaasan seudun jätelautakunta	580 Jätelautakunta	138
<u>LIKELAITOKSET</u>		
Teknisten liikelaitosten johtokunta	660 Vaasan Vesi	142
	680 Vaasan Talotoimi	145

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	77	0	114
TOIMINTAMENOT	- 327	- 227	- 221
TOIMINTAKATE	- 250	- 227	- 107

100 VAALIT

Toiminta-ajatus

Kunnan keskusvaalilautakunta on lakisääteinen kunnallinen lautakunta, joka toimii sekä kunnallisvaaleissa, aluevaaleissa että valtiollisissa vaaleissa.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Keskusvaalilautakunnan toimintaa ohjaavat vaali- ja puoluelainsäädäntö sekä muut kunnan toimintaa ohjaavat lait ja asetukset. Keskusvaalilautakunta järjestää suunnittelukaudella 2023-2025 Eduskuntavaalit 2.4.2023, Presidentinvaalit 28.1.2024 ja Eurovaalit 9.6.2024 sekä 13.4.2025 Alue- ja Kuntavaalit. Keskusvaalilautakunta järjestää sekä ennakoäänestyksen että varsinaisen vaalipäivän äänestyksen ja hoitaa alue- ja kuntavaaleissa myös ääntenlaskun.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Keskeisenä tavoitteena on huolehtia äänestysaktiivisuuden nostamisesta järjestämällä ennakoäänestyspisteet mahdollisimman lähelle paikkoja, joissa äänestäjät yleensä liikkuvat sekä järjestämällä äänestyspäivän paikkoihin mahdollisuuden kuitata koneellisesti äänestyksiä jonojen välttämiseksi.

Tavoitteet

Strateginen teema		
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Vaalien toimittamisen turvaaminen.	Tilaratkaisun löytyminen	Pysyvä tilaratkaisu Kokonaistaloudelliset ICT-ratkaisut Ennakoiva henkilöstösuunnittelu

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	77	0	114
TOIMINTAMENOT	- 327	- 227	- 221
TOIMINTAKATE	- 250	- 227	- 107

Henkilöstö

Keskusvaalilautakunnalla ei ole vakituista henkilöstöä vaan se palkkaa tarvittavaa tilapäistä henkilöstöä vaaleja varten.

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	6	0	0
TOIMINTAMENOT	- 293	- 282	- 284
TOIMINTAKATE	- 287	- 282	- 284

Toiminta-ajatus

Kaupunginvaltuuston alainen tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin sekä kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden ulkoisen valvonnan järjestämisestä. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet kaupungissa ja kaupunkikonsernissa sekä onko palvelutoiminta järjestetty tarkoituksenmukaisesti.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Tarkastuslautakunta toteuttaa talousarviossa- ja suunnitelmassa hyväksytyjen strategisten tavoitteiden arviointia sekä muita kuntalaissa sille määrättyjä tehtäviä. Mahdolliset kuntalain muutokset sekä Pohjanmaan hyvinvointialueen vaikutukset huomioidaan tarkastuslautakunnan toiminnassa.

Toiminnan painopistealueet

Arvioida sitovien tavoitteiden ja resurssien yhteensovittamisen seurauksena syntyvät tulokset. Kaupungin palvelutoimintaa arvioidaan suhteessa sitoviin tavoitteisiin.

110 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Tulosalue sisältää tarkastuslautakunnan, ulkoisen tilintarkastuksen (ostopalvelu) ja tarkastusyksikön toiminnan.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

A. Tarkastuslautakunta toimii kaupunginvaltuuston alaisena ja valmistelee valtuustolle toimialaansa kuuluvat asiat. Kuntalain nojalla lautakunta antaa vuosittain valtuustolle arviointikertomuksen edellisen tilikauden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä valvoo kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi kaupungin hallintosäännössä määrätyn tavoin.

B. Ulkoinen tilintarkastaja tarkastaa kuntalain nojalla onko kaupungin hallintoa hoidettu lain ja valtuuston asettamien päätösten mukaisesti, antavatko kaupungin tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös

tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta sekä ovatko valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annetut tiedot oikeita. Lisäksi tilintarkasta tarkastaa onko kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

C. Tarkastusyksikkö järjestää tarkastuslautakunnan alaisen hallinnon sekä valmistelee tarkastuslautakunnalle esiteltävän arviointikertomuksen ja muut kaupungin ulkoiseen arviointiin liittyvät asiat. Lisäksi tarkastusyksikkö avustaa tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan työn yhteensovittamisessa.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Tarkastuslautakunnan toiminta (arviointi, sidonnaisuus, tilintarkastuksen järjestäminen)	318	320,5	273	285	285
Ulkoinen tilintarkastus	91,9	83,29	83,3	80	80

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Ulkoinen tilintarkastus, ostopalvelu /1000€	32,6	35,4	35,4

Tavoitteet

Strateginen teema		
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Arviointikertomus vuodelta 2022	Kertomus laadittu	Laaditaan arviointikertomus tarkastuslautakunnan valtuustokauden mukaisen arviointikehikon perusteella
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Arviointisuunnitelman mukainen toiminta	Suunnitelma toteutettu	Toimintavuoden 2022 kohdistuvan arviointisuunnitelman toteuttaminen

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Avainhenkilön menetys		Henkilöstösuunnittelu
Sidonnaisuusrekisterin tietojen luotettavuus		Tiedotuksen ja toimintajärjestelmän edelleen kehittäminen

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	6	0	0
TOIMINTAMENOT	- 293	- 282	- 284
TOIMINTAKATE	- 287	- 282	- 284

Henkilöstö

Suorite	TP 2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	2	2,16	2
Määräaikaiset	0,7		

KAUPUNGINVALTUUSTO

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	1	1	0
TOIMINTAMENOT	- 452	- 464	- 516
TOIMINTAKATE	- 451	- 464	- 516

120 KAUPUNGINVALTUUSTO

Toiminta-ajatus

Kaupunginvaltuusto toimii kaupungin ylimpänä päätöksentekuelimenä, päättää Vaasan toiminnan suuntalinjoista sekä kuntalaisille järjestettävien palveluiden määrästä ja laadusta. Kaupungin strategia on valtuuston keskeisin väline kaupungin toiminnan ja talouden pitkäjännitteisessä johtamisessa. Valtuusto hyväksyy talousarviossa ja -suunnitelmassa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupungin toimialoille sekä päättää toiminnan rahoituksesta. Kaupunginhallitus vastaa kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kaupunginvaltuuston valitsevat lautakunnat järjestävät palvelut valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

- Väestönkasvun pysymiseen positiivisella uralla panostaminen
- Kuntalain edellytykset kuntatalouden pitämiseksi tasapainossa sekä palvelurakenteen uudistaminen
- Kasvukeskusten vetovoiman lisääntyminen ja kasvu, jolloin muuttoliikkeeseen vaikutetaan mm. työpaikkatarjonnalla, asemakaavoituksella sekä tonttien tarjonnalla ja asuntotuotannolla sekä palveluiden markkinoinnilla
- Kaupungin henkilöstön ikääntyminen ja eläköityminen ja lähtövaihtuvuus aiheuttavat haasteita osaamisen hallintaan ja työhyvinvointiin
- Ilmastonmuutoksen ja sen trendien sekä säädösten vaikutukset vaasalaisiin yrityksiin ja kaupungin omaan toimintaan

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Kaupungin vision ja strategisten linjausten toimeenpano ja valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden asettaminen, mittareiden kehittäminen ja seuraaminen toimialoille, tulosalueille ja palveluille. Tavoitteiden toteuman seuranta puolivuosittein.

Vaasan kaupungin konserniohjauksen vahvistaminen ja toimintaohjelmien ohjausvaikutuksen kehittäminen.

Sisäinen valvonta

Valtuuston päätösten oikeudellinen valvonta tapahtuu kaupunginhallituksen täytäntöönpanopäätösten yhteydessä. Valtuuston päätöksiin on valitusoikeus.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Valtuuston kokoukset ja sem.	12	8	10	9	10
Päätökset lkm	140	99	143	130	130

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Kustannukset € / kokous	45 215	51 578	64 463
Kustannukset € / asukas	6,69	6,81	7,62

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	1	1	0
TOIMINTAMENOT	- 452	- 464	- 516
TOIMINTAKATE	- 451	- 464	- 516

KONSERNIOHJAUS

Toimialan kuvaus

Konserniohjaus huolehtii kaupunginhallituksen alaisena hallinnon, henkilöstön, talouden, hyvinvoinnin ja Vähänkyrön aluehallinnon palveluista.

Konserniohjauksen toimiala koostuu konsernihallinnon, hyvinvointipalvelut ja Vähänkyrön aluehallinnon tulosalueista. Konsernihallinnon tulosalue koostuu edelleen seitsemästä palvelualueesta; talous ja strategia, omistajaohjaus, henkilöstö, hallinto ja asiointi, viestintä ja yhteiskuntasuhteet, digitalisaatio ja innovaatiot sekä sihteeripalvelut.

Keskeisiä toimialan riskejä ovat mm. taloudellisista riskeistä verokertymän aleneminen, velkaantuminen ja työllistämisen strateginen merkitys suhteessa työmarkkinatuen kuntaosuusmaksun suuruuteen ja vahingollisista riskeistä tieto- ja työturvallisuuteen sekä henkilöstöön liittyvät riskit.

Toimialan valtuustoon nähden sitovista tavoitteista johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Onnelliset ja hyvinvoivat asukkaat	Onnellisuus (keskiarvo) Hyvinvointikertomuksen keskeiset mittarit (hyte-kertoimen mittarit mukana) Hyvinvoinnin ja sosiaalisen kestävyysmittarit (Mayors Indicators) Asukaspalautteen määrä ja luonne Osallistamisohjelman valitut mittarit	Hyvinvointityön ja osallisuustyön koordinointi Hyvinvointisuunnitelman kehittäminen Onnellisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen kaupungin toimintojen kautta Osallistumisen ja yhdenvertaisuuden vahvistaminen Matalan kynnyksen ja ennaltaehkäisevien palvelujen kehittäminen

Strateginen teema		
Vetovoimainen Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Väestönkasvu	Asukasluku Kunnallisverotulot Maan sisäinen muuttoliike Muuttoliike ikä- ja kieliryhmittäin Työperäinen maahanmuutto Opiskelijoiden asettuminen Kielitaitovaatimusten lievennys - vaikutus rekrytointiin	Vetovoima- ja pitovoimatyön suunnittelu ja toteutus; Vetovoimainen Vaasa – teemaohjelman suunnittelu ja toteutus Kaupunkikonsernin brändin vahvistaminen, markkinointitoimenpiteet ja yhteiskampanjat Vaasan tunnettavuuden ja houkuttelevuuden lisääminen suomenkielisen väestön keskuudessa Vaasan tunnettavuuden ja houkuttelevuuden lisääminen kansallisesti ja kansainvälisesti Suunnitelmallinen edunvalvonta ja lobbaus sekä investointi kansainväliseen markkinointiin Opiskelijayhteistyömallin kehittäminen Osaajien houkuttelu – ”Vaasa talents” Talent attraction management Yhteistyön tiivistäminen naapurikuntien ja Uumajan kanssa Kaupungin Leader-alueiden kehittämissuunnitelma Kielitaitovaatimusten lievennys rekrytoinnissa
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet

Työpaikkojen määrän kasvu	Työpaikkojen määrä Avointen työpaikkojen määrä Työllisyyskatsauksen mittarit Yrittäjien kuntabarometri Yhteisöverotuotot Imagotutkimus	GigaVaasa- ja Invest In -toiminnan edistäminen (+Nordic Battery Belt) GigaVaasa toimintamallin vahvistaminen ja monistaminen Työllisyyden ekosysteemityö, TE2024-valmistelu, työvoiman koulutuksen edistäminen Yritysten toimintaedellytysten tukeminen TKI-toiminnan tukeminen ja kehittäminen verkostomaisesti Sujuvien liikenneyhteyksien ja Merenkurkun yhteyksien edistäminen Kaupunkikonsernin osallistuminen ja yhteisen vuoropuhelun vahvistaminen paikallisten pienten ja keskisuurten yritysten kanssa Yritysvaikutusten arviointi ja yritysystävällinen päätöksenteko
---------------------------	---	---

Strateginen teema		
Hiilineutraali Vaasa 202X		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hiilineutraali Vaasa	CO2-päästöt (kaupunkitaso) Kestävän kehityksen mittarit (Mayors Indicators) Konserniyhtiöiden mittarit	Ekosysteemisopimuksen toteuttaminen Kaupunkikonsernin osallistuminen ja sitoutuminen kestävän kehityksen tavoitteisiin Kestävän kehityksen hankkeiden edistäminen Hiilineutraalisuuden huomioiminen hankinnoissa Asukkaiden ja henkilöstön osallistaminen energia- ja ilmastotalkoisiin Kestävillä hankinnoilla tuetaan kotimaista lähiruokaa, tuoreutta ja tiiviitä toimitusketjuja

Strateginen teema		
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet

Osaava henkilöstö ja erinomainen työntekijäkokemus	Henkilöstön vaihtuvuus Henkilötyövuodet Sairauspoissaolot pv/hlö (määräaikainen henkilöstö) Sairauspoissaolot pv/hlö (vakituinen henkilöstö) Työhyvinvointikysely Työnantajan suositteleminen	Työhyvinvoinnin ja työyhteisötaitojen kehittäminen, henkisen hyvinvoinnin johtaminen Asiantuntijoiden urapolun kehittäminen Osaamisen hyödyntäminen poikkihallinnollisesti ja verkostomaisesti Henkilöstön kansainvälistymisen tuki Joustavat työtavat, työn ja yksityiselämän yhteensovittaminen
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Kestävä kuntatalous	Talouden kertynyt yli-/alijäämä Lainakanta kaupunki + konserni Veroprosentti vrt. kansallinen keskiarvo Omavaraisuusprosentti Taseen loppusumma (mittari vahvaan taseeseen)	Tuottavat investoinnit Palveluiden tuottaminen kumppanuusperiaatteella Ulkoisen hankerahoituksen lisääminen

Toimialan budjettirahoitteiset tehtävät

130 Kaupunginhallitus
132 Konsernihallinto
137 Hyvinvointi
150 Vähänkyrön aluepalvelut
152 Kyrönmaan työpaja Arpeeti

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Toimintatulot	10 735	9 312	14 036
TOIMINTAMENOT	- 27 816	- 30 580	- 35 999
Toimintakate	- 17 081	- 21 268	- 21 963

Tulosalueet, jossa vain määräraha, ei toimintaa:

140 Avustukset, 141 Jäsenmaksut, 142 Osuudet, 143 Varausmäärärahat, 144 Keskitetysti hallinnoitavat kustannukset, 146 Osuudet eriytettyssä kirjanpidossa oleviin liikelaitoksiin sekä liike- ja maksupalvelutoimintaan kohdistettavat kustannukset

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Toimintatulot	2 811	4 418	2 381
TOIMINTAMENOT	- 22 243	- 265 700	- 19 748
Toimintakate	- 19 432	- 261 282	- 17 367

Toimialan kohderahoitteiset tehtävät

132 Konsernihallinto, Graafiset palvelut
145 Työllistäminen
160 Yhtiömuotoisesti tuotettavat ruoka- ja materiaalipalvelut

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Toimintatulot	10 707	11 668	1 933
TOIMINTAMENOT	- 17 998	- 19 557	- 8 844
Toimintakate	- 7 291	- 7 889	- 6 911

Henkilöstö 2020-2022

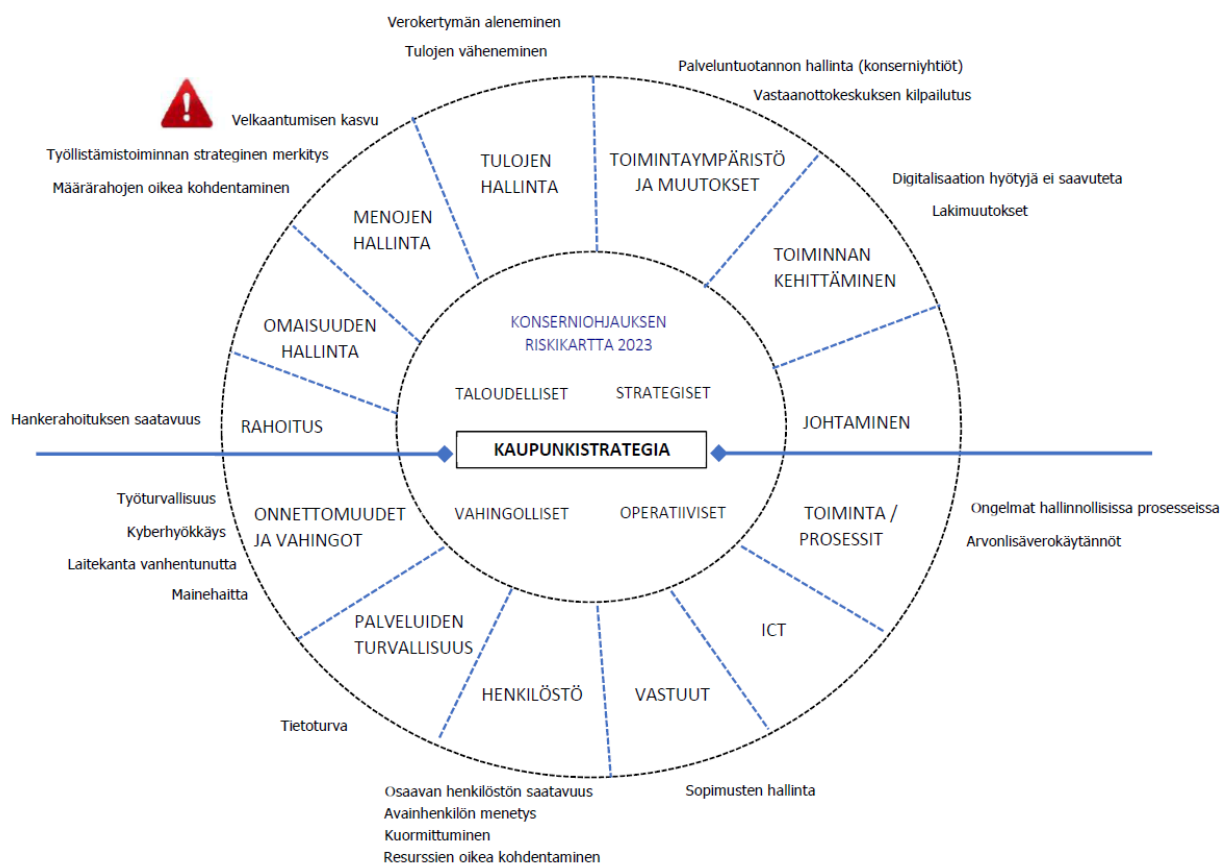
Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	424,75	322,7	215,84
Määräaikaiset	53,1	28,2	23,01

Keskeiset toimintaympäristön muutokset

Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 2023. Rahoitusvastuu siirtyy pois kunnilta. Vaasa on siirtänyt sosiaali- ja terveyshuollon järjestämisvastuun Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymälle 2022. Pohjanmaan Pelastuslaitos –liikelaitoksen toiminta sekä eräät työllisyyttä tukevat palvelut siirtyvät hyvinvointialueelle 2023.

Kuntien rahoituspohja muuttuu merkittävästi hyvinvointialueiden käynnistymisen myötä, mikä asettaa haasteen konserniohjaukselle. Tämän lisäksi kiihtyvä kustannuskehitys, rahoitusmarkkinoiden epävakaus sekä energiakriisi edellyttävät toimenpiteitä toiminnan ja talouden vakaana pitämiseksi.

Toimialan riskikartta

KAUPUNGINHALLITUS

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	24 144	25 042	17 997
TOIMINTAMENOT	- 69 168	- 315 095	- 63 869
TOIMINTAKATE	- 45 024	- 290 054	- 45 873

130 KAUPUNGINHALLITUS

Toiminta-ajatus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua sekä hoitaa kaupungin ulkoisia suhteita. Kaupunginhallitus reagoi aktiivisesti toimintaympäristön muutoksiin.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Hallituksen ja jaostojen kok.	50	53	54	44	44
Päätökset lkm	850	706	744	850	750

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	114	17	17
TOIMINTAMENOT	- 1 738	- 1 727	- 1 972
TOIMINTAKATE	- 1 624	- 1 709	- 1 956

Henkilöstö

Suorite	TP 2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	4	4	4
Määräaikaiset			

132 KONSERNIHALLINTO

Toiminta-ajatus

Konsernihallinto vastaa kaupunginvaltuuston, -hallituksen ja sen jaostojen valmistelu ja täytäntöönpanotehtävistä ja vastaa kaupungin talouden, omistajaohjauksen, henkilöstön ja hallinnon palveluista. Tulosalue ohjaa, tukee ja valvoo kaupungin organisaation toimintaa ja vastaa tytäryhteisöjen omistajaohjauksesta. Konsernihallinto järjestää hallinnollisten tukipalvelujen tuotannon kaupungin omille

yksiköille ja vastaa kaupungin ja kaupunkikonsernin brändinhallinnasta. Se myös ohjaa tehtäväalansa tietotekniikan ja digitalisaation hyödyntämistä.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Sosiaali- ja terveysalan sekä pelastustoimen palveluiden järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta. Tämä muuttaa kuntien talouden dynamiikkaa merkittävässä määrin. Konsernihallinto keskittyy kaupungin talouden kestävästä huolehtimiseen. Suunnitelmakaudella selvitetään myös investointien rahoitusta kestäväällä tavalla pitemmällä aikavälillä. Kaupungin elinkeinoelämän voimakkaan kehittymisen tueksi jatketaan aktiivista vetovoimaisuuden kehittämistä yhteistyössä Vasekin ja yritysten kanssa. Hallinnon toimintojen ja tuottavuuden kehittämistyö jatkuu ja henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin vahvistaminen on keskiössä.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
HALLINTO JA ASIOINTI					
Kirjatut asiat (kpl)	1 187	1 123	1 356	1 300	1 400
OMISTAJAOHJAUS					
Vuosi- ja yhtiökokousten määrä (kpl)	99	73	67	90	65
Käsitellyt asiat (kpl)	131	138	134	135	130
DIGITALISAATIO JA INNOVAATIOT					
Työasemien määrä (kpl), konsernihallinto		294	298	255	242
Työasemien määrä (kpl), koko kaupunki	9 500	8 207	11 894	10 800	12 184
TALOUS JA STRATEGIA					
Väestö	67 636	67 569	67 631	68 136	67 900
Käynnissä olevien hankkeiden määrä	64	120	115	43	33
VIESTINTÄ JA YHTEISKUNTASUHTEET					
Mediatiedotteiden määrä	369	432	504	300	300
Tiedotustilaisuuksien määrä	66	38	31	20	20
vaasa.fi-sivuston uniikit kävijät	772 530	928 266	848 211	750 000	600 000
Facebook, seuraajat	11 052	13 200	14 800	16 500	16 200
Twitter, seuraajat	2 530	2 790	3 049	3 100	3 250
Instagram, seuraajat	9 338	11 690	13 470	14 000	15 500
LinkedIn, seuraajat	3 040	3 823	4 844	4 600	6 400

HENKILÖSTÖ					
HTV (koko kaupunki, määräaikaiset ja vakituiset)	4 502	4 472,5	4 534	3 350	3300
Etätyöt (pv)	2 602	108 973	86 660	95 000	20000
Etätyöt (hlöä)	160	1 818	1 460	1 500	600
Terveysperusteiset poissaolot	19,4	17,8	18	15,5	17,5
Lähtövaihtuvuus	296	319	314	220	120

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Ylijäämä / alijäämä (milj. eur)	8	2,9	0,7
Verokertymä (eur) / asukas	4 650	4 695	2 654
Yhteisöverokertymä (eur) / asukas	544	397	368
Vuosikate (eur) / asukas	739	582	506
Lainakanta (eur) / asukas	4 499	4 891	5 524
Osingot (t€)	12 356	12 200	6 000
Käynnissä olevien hankkeiden kokonaisbudjetti (teur)	59 927	48 942	36 330
Vaasan kaupungin budjetti käynnissä olevissa hankkeissa (teur)	16 348	11 801	3 886
Vaasan kaupungin rahoitusosuus käynnissä olevissa hankkeissa (teur)	3 842	3 443	972

Tavoitteet

Strateginen teema		
Vetovoimainen Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Vetovoimainen Vaasa	Vaasan tunnettuus Vaasa-Uumaja strategia-asiakirja	Kaupunkikonsernin brändin vahvistaminen, markkinointitoimenpiteet ja yhteiskampanjat, Yhteistyön tiivistäminen Uumajan kanssa

Strateginen teema		
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Kestävä kuntatalous	Ali-/ylijäämä Lainakanta euroa / asukas	Palveluiden tuottaminen kumppanuusperiaatteella, Ulkoisen hankerahoituksen lisääminen
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet

Osaava henkilöstö ja erinomainen työntekijäkokemus	Koulutukset ja valmennukset	Digitalisaatio-osaamisen kehittäminen ja hyödyntäminen, Työhyvinvoinnin ja työyhteisötaitojen kehittäminen, henkisen hyvinvoinnin johtaminen
--	-----------------------------	--

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Osaavan henkilöstön saatavuus	Ulkopuolisten rekrytointien kehitys	Henkilöstöohjelmaan kirjattu tavoitteet ja toimenpiteet, joilla pyritään varmistamaan osaavan henkilöstön saatavuus.
Velkaantumisen kasvu	Kaupungin lainakanta (M€) Kaupunkikonsernin lainakanta (M€) Lainakanta (kaupunki) eur per asukas. Lainakanta (kaupunkikonserni). eur per asukas	Kaupungin palveluverkoston hallinta. Korjausvelan seuranta ja toimenpiteet. Asuntovarallisuuden (konserni) hallinta.
Riski ei liity strategiseen teemaohjelmaan		
Kyberhyökkäys	Koulutusten lukumäärä	Tietoturvaparannuksia ja henkilöstön koulutuksia.

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	10 741	6 463	6 152
TOIMINTAMENOT	- 25 835	- 24 375	- 24 303
TOIMINTAKATE	- 15 095	- 17 912	- 18 151

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	209,6	180	174,89
Määräaikaiset	30,1	5,5	6,21

Graafiset palvelut

Graafiset palvelut on konsernihallintoon kuuluva tuotannollinen tukipalveluyksikkö, johon sovelletaan ylivuotista nettobudjetointia.

Toiminta-ajatus

Graafisten palveluiden tehtävänä on tuottaa painatuspalveluja sekä graafista suunnittelua, toimia alan asiantuntijoina sekä koordinoida kaupungin kopiointi- ja tulostuslaitteiden hankintaa.

Toiminnalliset tavoitteet

Graafisten palveluiden tavoitteena on tuottaa laadukkaat painatus- ja graafisen suunnittelun palvelut kaupungin yksiköille kokonaistaloudellisesti edulliseen hintaan. Tavoitteena on tuottaa säästöä kaupungille sekä omalla tuotannolla että kilpailuttamalla ja toimimalla asiantuntijana alaan liittyvissä hankinnoissa ja kysymyksissä.

Taloudellinen tavoite

Graafiset palvelut kattavat toimintatuloillaan toimintamensa, toiminnan tulee olla hintakilpailukykyistä. Graafiset palvelut saa korvausta koordinoinnista, kilpailuttamisesta ja asiantuntijapalveluista 20 000 €. Kumulatiivinen ylijäämä vuoden 2021 lopussa on + 564 325.

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	277	295	288
TOIMINTAMENOT	- 281	- 295	- 288
TOIMINTAKATE	- 4	0	0

137 HYVINVOINTIPALVELUT

Toiminta-ajatus

Hyvinvointipalveluiden tehtävänä on koordinoida ja kehittää hyvinvointipalveluita kokonaisvaltaisesti, vastata asukkaiden hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisestä niiltä osin, kun tehtävien järjestämisvastuuta ei ole siirretty Pohjanmaan hyvinvointialueelle tai muille toimialoille ja laatia hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus sekä seurata niiden toteutumista. Hyvinvointipalveluiden tehtäviin kuuluvat myös työllisyyden hoidon koordinoititehtävät, lakisääteinen rikos- ja riita-asoiden sovittelu, kotoutumispalveluiden järjestäminen sekä lakisääteiset vastaanottokeskuspalvelut. Hyvinvointipalveluihin kuuluvat seuraavat palveluyksiköt: hyvinvointi, kotouttamispalvelut, vastaanottokeskustoiminta, sovittelutoiminta ja työllistäminen. Hyvinvointipalveluista vastaa hyvinvointijohtaja.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Hallitusohjelmaan kirjatut merkittävät muutosprosessit ovat vaikuttaneet Hyvinvointipalvelujen eri toimintoihin viime vuosina. Hyvinvointipalvelujen toimintakokonaisuuteen liittyen on meneillään edelleen tulevana vuosina suuria muutoksia. Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymän kanssa on vuoden 2022 aikana aloitettu yhteistyötä monissa rakenteissa. Yhteistyötä syvennetään ja jäsennetään eteenpäin vuoden 2023 aikana hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa. Kesken olevat monet lainsäädäntöuudistukset vaikeuttavat Hyvinvointipalvelujen osalta monen toiminnan kysynnän ja siten talouden ennustamista. Työllisyyttä tukevien toimintojen ja työllistämisen yksikön osalta talousarviota tehdessä on moni lakiuudistus valmisteilla, mutta päätöksiä ei ole tehty. Sama koskee kotoutumista tukevia palveluja. Suuret muutokset toimintaympäristössä voivat muuttaa Hyvinvointipalvelujen toimintaa merkittävästi. Muutoksia on odotettavissa erityisesti työllisyyttä sekä kotoutumisen edistämistä koskevaan lainsäädäntöön.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Hyvinvointipalveluissa toimitaan monissa eri hyvinvoinnin ja osallisuuden verkostoissa. Tärkeä on olla luomassa uusia rakenteita, ja olla omalta osaltaan mukana oikeissa foorumeissa vaikuttamassa vaikkapa hyvinvointialueelle luotaviin uusiin toimintatapoihin.

Työllisyyden ekosysteemityötä jatketaan laajassa verkostossa. Kaupungin ja hyvinvointialueen raja – ja yhdyspintojen välistä yhteistyötä syvennetään v. 2023 aikana. Hyvinvointiyksikön tehtävänä on huolehtia asukkaiden hyvinvoinnin edistämisestä ja kehittää ennaltaehkäiseviä toimia lasten ja nuorten, aikuisväestön ja ikäihmisten näkökulmasta. TE-uudistuksen edetessä vuonna 2023 aloitetaan toiminnan järjestämisen tapojen suunnittelutyö ja osallistutaan valtakunnalliseen muutosohjelmaan sen mukaan, millaisena uusi lainsäädäntö tulee voimaan.

Sekä Hyvinvointiyksikössä että Työllistämisen yksikössä keskitytään perustehtävän kirkastamiseen muuttuneessa toimintaympäristössä, ja myös vastaamaan tuleviin toimintaympäristön muutoksiin. Kuntaan jääviä työllistymistä tukevia toimintoja kehitetään edelleen vaikeammin työllistyvälle ryhmälle (muun muassa erilaiset työpaja- ja yksilötukitoiminnot).

Maahanmuuttovirasto on käynnistänyt vastaanottokeskuspalvelun kilpailuttamisen. Kilpailuttamisen seurauksena kaupungin on yhtiöitettävä vastaanottokeskustoiminta tai vaihtoehtoisesti lopetettava koko toiminta. Yhtiöittämistyössä käydään yhteistyökeskusteluja myös Vöyrin kunnan kanssa, joka on Vaasan kaupungin kanssa samassa tilanteessa. Mikäli yhtiöittäminen toteutuu, vuonna 2023 Vaasan Vastaanottokeskus toimii kaupungin yhtiönä ja tuottaa palvelua Maahanmuuttovirastolle.

Hyvinvointiyksikössä koordinoidaan kaupunkitasoisista ohjelmista mm. kotouttamisohjelman päivittäminen sekä laaditaan laaja hyvinvointisuunnitelma. Lisäksi jatketaan Lapsiystävällinen kunta -koordinointityötä. Järjestöjen tuen kehittämistyötä toteutetaan yhteistyössä yhdistysten ja hyvinvointialueen kanssa.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Sovittelualoitteet		578	558	344	600
Sovittelun asiakkaat		1 346	1 931	811	1 500
Sovittelu		450	392	237	450
Kotouttamispalveluiden asiakkaat			494	328	
- joista yli 7-vuotiaita			417	288	
Kotouttamispalveluiden uudet asiakkaat			94	51	
- joista kiintiöpakolaisstatuksella			0	18	
Perheenyhdistämisen kautta			18	23	
Vastaanottokeskuksen majoitusvuorokaudet / vuosi	88 114	75 364	68 416	110 359	255 500
Majoitusvuorokauden hinta, euroa / vrk	35	36	34	33	37
Keskimääräinen kuntaan siirtymisaika (vrk) päätöksensaannista	38	11	42	60	60

Pohjanmaan sovittelutoimistoon tulee vuosittain 550-580 sovittelualoitetta, joissa on yhteensä noin 800 rikos- tai riita-asiaa ja noin 1500 asiakasta. Alueella pidetään noin 400 sovittelua vuosittain. Sovitteluprosessin keston keskiarvo oli vuonna 2021 62 päivää alkaen siitä päivästä, kun aloite on saapunut toimistoon siihen asti, kun asia on käsitelty.

Alaikäisenä ilman huoltajaa maahan saapuneiden alle 25-vuotiaiden nuorten määrä asiakaskunnassa on kasvanut ja perheenyhdistämisprosessit lisääntyneet. Vuodelle 2021 kohdennetut kiintiöpakolaiset ovat

saapuneet maahan vasta vuoden 2022 aikana. Tiedossa on myös, että vastaavasti vuodelle 2022 kohdennettujen kiintiöpakolaisten saapuminen siirtyy vuoteen 2023. Vaasa kohdentaa kiintiöpakolaisille 20 kuntapaikkaa vuosittain.

Vastaanottokeskuksen suoritteina toimii asiakkaiden majoitusvuorokaudet ja sen hinta. Lisäksi Maahanmuuttovirasto velvoittaa vastaanottokeskuksia siirtämään asiakkaat kuntien asiakkaiksi alle 60 vuorokaudessa.

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Asiakaslähtöisen hyvinvoinnin yhteistyömallin kehittäminen	Hyvinvointikertomuksen keskeiset mittarit (hyte-kertoimen mittarit mukana) Hyvinvoinnin ja sosiaalisen kestävyden mittarit (Mayors Indicators)	Hyvinvointipalvelujen kehittäminen. Hyvinvointityön ja osallisuustyön koordinointi. , Yhteistyörakenteet kaupunkiorganisaatiossa, Hyvinvointialueen, yksityisen sektorin toimijoiden sekä järjestöjen kanssa.
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Onnelliset ja hyvinvoivat asukkaat	Asiakaspalaute. Hyvinvointikertomuksen keskeiset mittarit (hyte-kertoimen mittarit mukana) Hyvinvoinnin ja sosiaalisen kestävyden mittarit (Mayors Indicators)	Laaja hyvinvointisuunnitelmatyö. Oikea-aikainen ohjaus, neuvonta ja tuki asiakkaan palvelutarpeen mukaisesti. Palvelutarpeen arvioinnin kehittäminen. Onnellisuustoimenpiteiden kehittäminen.

Strateginen teema		
Vetovoimainen Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Asukasmäärän lisääminen ja osaavan työvoiman turvaaminen.	Vastaanottokeskustoiminnan säilyminen Vaasassa. Uusia kuntalaisia keskipitkällä aikavälillä sekä pitkällä aikavälillä syntyvyyden lisääntyminen. Työvoiman saatavuus (työvoimapulalojen määrän väheneminen)	Kotoutumisohjelma sekä palveluprosessien kehittäminen (onnistunut kotoutuminen ja koulutus sekä työelämään siirtyminen) , Vastaanottokeskustoiminnan yhtiöittäminen onnistuneesti (yhtiön perustaminen ja palvelusopimus maahanmuuttoviraston kanssa).

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Useita lakimuutoksia odotettavissa nopealla aikataululla.		Ennakoiva toiminnan kehittäminen. Työntekijöiden muutosvalmiuden vahvistaminen. Tiedottaminen ja koulutus. Lainsäädännön kehittämisen seuraaminen.

Vaasan vastaanottokeskus ei menesty Maahanmuuttoviraston kilpailutuksessa.		Onnistuneen tarjouksen jättäminen. Tiivis yhteistyö omistajaohjauksen kanssa. Yhtiöittämisprosessi toteutuu suunnitelman mukaisesti. Vastaanottokeskuksen toiminnan ja kustannusten hallinta.
--	--	---

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	0	2 770	7 803
TOIMINTAMENOT	0	- 4 031	- 9 291
TOIMINTAKATE	0	- 1 260	- 1 488

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset		31	28
Määräaikaiset		9	13

140 AVUSTUKSET

Toiminta-ajatus

Tulosalueen määräraha 4 120 400 euroa sisältää määrärahat avustuksiin 852 600 euroa, Vaasan osaamisperustan vahvistamiseen 376 000 euroa sekä sisäisiin pääomavuokra-avustuksiin nettoyksiköille 2 891 800 euroa.

Vuoden 2023 talousarviossa kulttuurin avustukset, 70 500 euroa, on siirretty kulttuuri -ja liikuntalautakunnan alaisuuteen.

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
AVUSTUKSET:			
Vaasan kesäyliopisto (tyks 1220)	30 000	30 000	30 000
IB-opetus (tyks 1222)	55 000	55 000	55 000
Korsholman musiikkijuhlat (tyks 1223) Siirretty tulosalueelle 373, 37 000 euroa	37 000	37 000	siirretty s. 107
Vaasanseudun Urheiluakatemiesäätiö ry (tyks 1225)	30 000	30 000	30 000
Yläkouluvalmennus (tyks 1225)	10 000	10 000	
Asukasyhdistyksille annettavat avustukset (tyks 1230)	20 000	20 000	20 000
Vaasassa vuoden aikana järjestettäviin tapahtumiin (tyks 1231)	42 100	50 000	50 000
Elinkeinojen kehittäminen (tyks 1232)			161 100
Korkeakoulujen kehittämistoimintaan (tyks 1229)	199 200	200 000	200 000
Muut avustukset, talousarviomääräraha: *) (tyks 1229)			
Vaasan yliopistosäätiö	83 000	83 000	83 000
Högskolestifelsen i Österbotten	38 000	38 000	38 000
Taito Etelä-Pohjanmaa ry	10 000	10 000	10 000
Österbottens hantverk rf Siirretty tulosalueelle 373, 10 000 euroa	10 000	10 000	siirretty s. 107
Svenska litteratursällskapet i Finland - Finlands svenska folkmusikinstitut Siirretty tulosalueelle 373, 7 000 euroa	7 000	7 000	siirretty s. 107
Pohjanmaan tanssin aluekeskus/ Watt-Waasan alueen tanssitaiteilijat Siirretty tulosalueelle 373, 7 500 euroa	7 500	7 500	siirretty s. 107
Österbottens Försvarsgille - Pohjanmaan Maanpuolustusilta rf Siirretty tulosalueelle 373, 5 000 euroa	5 000	5 000	siirretty s. 107
Kuntsin säätiö	5 000	5 000	5 000
Vaasan Merihistorian Yhdistys/Vaasan museo Siirretty tulosalueelle 373, 4 000 euroa	4 000	4 000	siirretty s. 107
Garantiföreningen för Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland rf	3 000	3 000	3 000

Fria kristliga folkhögskolföreningen rf		1 000	1 000
Muut avustukset **)	9 900	76 500	166 500
YHTEENSÄ	605 700	682 000	852 600

VAASAN OSAAMISPERUSTAN VAHVISTAMINEN - LAHJOITUSPROFESSUURIT JA TUTKIMUSTOIMINTA (tyks 1221):			
Vaasan yliopisto, energiatekniikan professuurit (osarahoitus)		80 000	80 000
Åbo Akademi Vasa, kielikylpyprofessori	100 000	100 000	100 000
Åbo Akademi Vasa, valtio-opin akatemialehtoraatti			30 000
Åbo Akademi Vasa, yhteiskunta- ja hoitotieteellisen tiedekunnan/joukkoviestinnän yhteen virkaan (osarahoitus)	30 000	30 000	
Vaasan yliopisto, Älyverkkoprofessori	24 200	30 000	
Åbo Akademi Vasa, Lasten ja nuorten kestävä hyvinvointi	76 000	76 000	76 000
Chydenius-instituutti, Vaasassa järjestettävään sosiaalityön koulutukseen	55 000	0	
Helsingin yliopisto, Vaasassa järjestettävään oikeustieteelliseen koulutukseen	66 000	66 000	90 000
YHTEENSÄ	351 200	382 000	376 000

*) Talousarvion määrärahaan sisältyy yleisen avustusrahan sääntöjen mukainen käytettävissä oleva arvioitu tuotto 60 000 €.

**) Sisältää avustukset mm. Vasa IFK:n Kamratvallen 3 -hankkeeseen 50 000 e (KH 5.9. §260), Wärtsilän vanhan tehdasalueen hankkeeseen 40 000 e sekä Koy Vaasan Myllynrannan tilintarkastusmaksuihin, hulevesimaksuihin ja kiinteistövero.

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	55	50	60
TOIMINTAMENOT	- 4 393	- 4 502	- 4 120
TOIMINTAKATE	- 4 337	- 4 452	- 4 060

141 JÄSENMAKSUT

Toiminta-ajatus

Määräraha 417 400 € sisältää mm. seuraavat konserniohjauksen maksamat yhdistysten ja yhteisöjen jäsenmaksut: Suomen Kuntaliitto ry, Elävät kaupunkikeskustat ry, Pohjanmaan kauppakamari, Kunnallistieteen yhdistys, Pohjanmaan Pelastusalan liitto ry, Suomen kotiseutuliitto, Rakli ry, Svenska Österbottens räddningsförbund, Union of the Baltic Cities, Vaasan kesäyliopisto, Finsk-svenska

Handelskammaren i Sverige, Motiva Services Oy (FISU -verkosto), Osuuskunta Viexpo, Merenkurkun Neuvosto, Kopiosto ry, GT musiikkiluvat Oy, Teosto ry, Climate Leadership Coalition –verkosto.

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	0	0	0
TOIMINTAMENOT	- 410	- 417	- 428
TOIMINTAKATE	- 410	- 417	- 428

142 OSUUDET

Toiminta-ajatus

Kuntayhtymät

- Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä 1 347 300 euroa
- Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur 1 095 100 euroa (summaan sisältyy osuus Wasa Teaterista ja kulttuuritoiminnasta)
- Pohjanmaan liitto 1 325 000 euroa

Muut

- Vaasan osuus maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen menoista 78 400 euroa
- Vaasan seudun Kehitys Oy, VASEK, 1 015 200 euroa
- Vaasan seudun Matkailu Oy 267 000 euroa

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	0	1 370	0
TOIMINTAMENOT	- 4 866	- 244 837	- 5 128
TOIMINTAKATE	- 4 866	- 243 467	- 5 128

143 VARAUSMÄÄRÄRAHAT

Toiminta-ajatus

Tulosalueen määräraha sisältää mm. seuraavat varaukset:

- palkankorotukset 1,3 milj. euroa
- uudelleen sijoittaminen 193 400 euroa
- sairausvakuutuskorvausmenon vähennyksenä sairausvakuutuskorvaustulo - 1 400 000 euroa (Vuoden aikana saatavat korvaukset kirjataan hallintokunnille palkkamenon vähennykseksi.)
- tyky -raha 100 000 euroa
- kehittämishankkeet ja strategiatyö 250 000 euroa
- infran kehittäminen 40 000 euroa
- urheilujoukkueiden markkinointiyhteistyö 86 000 euroa
- ekosysteemisopimus 514 000 euroa
- Vaasan matkailun kehittämisen ja edistämisen toimenpiteet 90 000 euroa (esim. kongressi- ja tapahtuma hankinta, tuotekehitys sekä muut matkailun edistämishankkeet)
- maakauppojen ja vuokra-alueiden lunastuksen yhteydessä tulleiden rakennusten ja rakenteiden ylläpito-,

korjaus-, hallinto- ja purkukustannukset sekä Vanhan Vaasan raunioiden korjauskustannukset 400 000 euroa

- Marian kirkon kattamisen suunnittelu 100 000 euroa
- uusien investointien käyttötalousvaikutukset 436 000 euroa
- Wasa Stationin operointi 100 000 euroa
- Ateriapalveluiden ostot (varhaiskasvatus ja perusopetus) 50 000 euroa
- luottotappiot 200 000 euroa
- varautuminen Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymän purkamisesta aiheutuviin kustannuksiin 2 milj. Euroa
- varautuminen energiahintojen nousuun 300 000 euroa

Tuloerät:

- TVR koulutuskorvaus 55 000 euroa

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	205	555	55
TOIMINTAMENOT	- 1 322	- 4 551	- 4 861
TOIMINTAKATE	- 1 117	- 3 996	- 4 806

144 KESKITETYSTI HALLINNOITAVAT KUSTANNUKSET

Toiminta-ajatus

Tulosalueen määräraha sisältää seuraavat varaukset:

- tasausmaksu (ent. eläkemenerusteinen maksu) 4 200 000 euroa
- kaupungin suoraan maksamat eläkkeet ja eläkevastuuvarauksen tuloutus 40 000 euroa
- lakisääteinen tapaturmavakuutusmaksu 250 000 euroa (maksu kohdistetaan palkkojen suhteessa muille hallintokunnille)
- tapaturmavakuutuksen tuloutus palkoista - 654 100 euroa
- riskien hallinta 187 500 euroa (liikelaitoksille ja nettoyksiköille kohdistetaan niiden osuus palo- ja vastuuvakuutusmaksuista, tähän kohtaan budjetoidaan muiden hallintokuntien osuudet. Lisäksi määrärahaan sisältyy varaus niihin kaupungin omalla vastuulla oleviin vahingonkorvauksiin, joita ei rahoiteta vahinkorahastosta)
- varautuminen ja valmiussuunnittelu 60 000 euroa
- IT-laitteiden (muut kuin tabletit, tietokoneet ja telakat) hankinnat hallintokunnille, joilla ei ole siihen erillistä määrärahaa, on varattu 20 000 euroa
- IT-laitteiden (tabletit, tietokoneet ja telakat) sekä verkkolaitteiden leasingvuokrat 770 000 euroa sekä lisenssikustannukset 80 000 euroa
- epassi 300 000 euroa

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	0	0	0
TOIMINTAMENOT	- 5 972	- 5 921	- 5 073
TOIMINTAKATE	- 5 972	- 5 921	- 5 073

145 TYÖLLISTÄMINEN

Toiminta-ajatus

Työllistämisen toiminta-ajatus on vaasalaisten pitkäaikaistyöttömien, osatyökykyisten ja muuten vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden palkkatukityöllistäminen, sekä erityisnuorten ja muiden tukea tarvitsevien nuorten kesätyöllistäminen. Tämän lisäksi siviilipalvelustoiminnan koordinointi ja siviilipalveluspaikkojen tarjoaminen siviilipalvelusvelvollisille sekä työllistämistä edistävien hankkeiden edistäminen ja tukeminen. Toimintaa tuotetaan yhteistyössä toimijaverkoston kanssa kehittämällä työllistymispolkuja, johon sisältyy tarkoituksenmukaisten ja oikea-aikaisten palveluiden tarjoaminen. Toiminnan tavoitteena on myös työmarkkinatuen kuntaosuusmaksun pienentäminen.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Toiminnan keskiössä on kaupungin oman työllistämistoiminnan kehittäminen ja vahvistaminen toimijaverkostossa ja tavoitteena on tarjota monipuolinen työllistämistä tukevien palveluiden kokonaisuus, jossa asiakas on keskiössä ja itse mukana aktiivisena toimijana. Työllistämispolku toimii asiakkaille sekä aktivoivana, että työmarkkinoille juurruttavana mallina. Toimintaa kehittäessä huomioidaan vahvistettu kaupunkistrategia, meneillä oleva muuttuva lainsäädäntö. Toiminnan ytimessä on tiivis yhteistyö Pohjanmaan hyvinvointialueen ja työllisyyden ekosysteemin verkoston kanssa siten, että yhdyspinnoille saadaan toimivat palvelut, sekä valmistautuminen Te-palveluiden siirtoon kunnalle 2024.

Pitkäaikaistyöttömille ja tukea työllistymiseen tarvitseville tarjotaan matalan kynnyksen Helppari-Hjälpäri –toimintaa, jotta mahdollisimman moni saadaan oikean palvelun piiriin ja pois työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuista. Edelleen tuotetaan Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa vanhustyön avustajatoimintaa.

Työllistämispalveluiden toiminnan painopistealueet ovat:

- kehitetään työllistymistä edistävää tuettua toimintaa siten, että työllistämispalveluissa olevien asiakkaiden työelämä- ja työnhakuvalmiudet sekä työllistymisen mahdollisuudet vahvistuvat työllistämisyksikön aikana oleellisesti
- kehitetään vanhustyön avustajatoimintaa siten, että oppisopimuskoulutuksen avulla edesautetaan työttömien juurtumista työelämään hoiva- ja hoitoalalle
- vammaisten –ja erityisnuorten ja muiden tukea tarvitsevien nuorten kesätyöllistäminen
- TEO-hankkeessa pilotoidun palveluohjausmallin kehittäminen juurruttaminen. Tavoitteena saada palvelut löydettäviksi, helppokäyttöiseksi ja helposti ymmärrettäväksi kokonaisuudeksi, sekä palvelun tuottajille selkeä kuva palvelutarjonnasta, toimijoiden roolista, työnjaon selkeyttäminen ja päällekkäisten palveluiden karsiminen. Hankkeeseen on palkattu 3 määräaikaista työntekijää 31.8.2023 asti.
- WelcomeSteps-hankkeessa pilotoitujen maahanmuuttaneiden työllistymistä edistävän palveluketjun, sekä neuvonta- ja ohjauspalveluiden juurruttaminen. Hankkeeseen on palkattu 2 määräaikaista työntekijää 31.8.2023 asti.
- siviilipalveluspaikkojen tarjoaminen siviilipalvelusvelvollisille
- työllistämispalveluiden prosessien jatkuva kehittäminen siten, että asiakkaalle mahdollistuu hyvä elämä.
- tukea palvelusopimusten avulla vaikeasti työllistettävien osallistumista aktiivitoimenpiteisiin

Määrärahat jakaantuvat palkkatuettuun työllistämiseen, tuettuun työllistämispalveluihin ja tuettuun kesätyöllistämiseen kaupungin yksiköissä sekä lakisääteisen kuntouttavan työtoiminnan toteuttamiseen. Työllistämispalveluiden budjetista maksetaan kuntaosuutta AVI:n tukemiin nuorten työpajoihin ja kuntaosuus Vaasan Setlementti ry ja TE- toimiston kanssa tuotettavaan URA-palveluun. Lisäksi tuetaan työllistämistä tukevia toimintaa, kuten Föregångarnan tuottamaa matalan kynnyksen palvelua. Em. tahojen toiminnan

vaikuttavuutta, tuloksellisuutta ja tehokkuutta seurataan osallistumalla aktiivisesti ohjausryhmätyöskentelyyn, sekä kiinteällä jatkuvalla yhteydenpidolla.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Työllistettyjen määrä	156	168	160	140	100
Työllistämistä edistävien palveluiden osanottajien asiakasmäärä/ka/vuosi				85	95
Työllistymistä edistävien palveluiden asiakaspäivien määrä/ka/vuosi				9 500	10 500

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Työmarkkinatuen kuntaosuus	-5 070 200	-4 500 000	-4 500 000
Työllistämistä edistävät tukipalvelut		- 695 100	- 266 500
Palkkatuen määrä	1 062 600	900 000	900 000
Kesätyöllistäminen	- 909 100	- 886 600	- 393 300
Työllistämisen määräraha	-2 338 900	-2 700 000	-2 700 000

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Työllisyysaste suurempi kuin 75% Keskeisin tavoite on työllistää työttömiä työnhakijoita, kehittää työllistämistoiminnan prosesseja ja palveluita.	Työllisyysaste > 75% Nuorisotyöttömien määrä Maahanmuuttajataustaisten työttömien määrä Työttömyysaste	Työllistämispalveluiden prosessien kehittäminen siten, että hallitusohjelmaan kirjatut työllisyyttä edistävät toimenpiteet tulee Vaasassa mahdollisimman kokonaisvaltaisesti huomioiksi. Valmistautuminen TE-palveluiden siirtoon kunnalle 2024.
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Väestön hyvinvointi. Työttömyyden mukanaan tuomien ongelmien vähentäminen ja työkyvyttömiä eläkepäätösten edesauttaminen yhteistyössä TE-toimiston ja sosiaali- ja perhepalveluiden kanssa.	Työllistettyjen määrä Osallistujien määrä TEO -hankkeessa	Edesauttaa työllistämisen toimin työttömyyden ja syrjäytyneisyyden estämistä. Välineenä verkostossa tuotettavien palvelukokonaisuuksien, sekä oman toiminnan kehittäminen.

Strateginen teema		
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Kaupunkitalouden vahvistamisen tukeminen työllistämällä pitkäaikaistyöttömiä ja vaikuttamalla työmarkkinatuen maksuun alentavasti.	Tmt-kuntaosuus / hlö / kk Työttömien määrä Työllistämistoiminnan vaikuttavuus	Työllistämistoiminnan ekosysteemin toiminnan vahvistaminen. Kehittää työllistämistä edistäviä - ja työllistymistä tukevia palveluita.
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Selkeät tehtäväkuvat, tehokas ja aktiivinen tiedonkulkua tiimin sisällä. Valmentavalla johtamisella työn tehokkuuden ja henkilöstön hyvinvoinnin lisääminen.	Työhyvinvointi mittauksissa Sairauspoissaolot	Työllistämisen tiimi koostuu työllistämisen asiantuntijoista. Ammatillisen osaamisen tukeminen, uusien toimintamallien kokeilu ja käyttöönotto.

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	411	1 268	1 095
TOIMINTAMENOT	- 6 619	- 9 158	- 8 006
TOIMINTAKATE	- 6 208	- 7 889	- 6 911

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	2	2	3
Määräaikaiset	12	9	1

**146 OSUUDET ERIYTETYSSÄ
KIRJANPIDOSSA OLEVIIN**

LIIKELAITOKSIIN SEKÄ LIIKE- JA MAKSUPALVELUTOIMINTAAN KOHDISTETTAVAT KUSTANNUKSET

Toiminta-ajatus

Tulosalueen määräraha sisältää:

- korvauksen koordinoinnista, kilpailuttamisesta ja asiantuntijapalveluista Graafisille palveluille 20 000 euroa
- korvauksen palovesilaitteista Vaasan Vedelle 40 000 euroa

Tulosalueen tulot muodostuvat liike- ja maksupalvelutoimintaan sekä tuotannollisiin tukipalveluihin kohdistettavista yleishallinnon ja muista laskutettavista kustannuksista sekä sisäisestä maanvuokratulosta Vaasan talotoimelta.

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	2 551	2 443	2 266
TOIMINTAMENOT	- 5 282	- 5 472	- 137
TOIMINTAKATE	- 2 731	- 3 029	2 129

160 YHTIÖMUOTOISESTI TUOTETTAVAT RUOKA- JA MATERIAALIPALVELUT

Toiminta-ajatus

Yhtiömuotoisesti tuotettavien ruoka- ja materiaali palvelujen tulosalue vastaa kaupungin vastuulle jääneistä tehtävistä liittyen ruokahuoltoon sekä keskusvaraston toimintaan. Molempien palvelukokonaisuuksien operatiivisesta toiminnasta vastaa tukipalveluyhtiö TeeSe Botnia Oy Ab. Vaasan kaupungin Ruokapalvelut ostaa koulujen ja varhaiskasvatuksen ateriapalvelut TeeSe Botnialta. Toiminnan laadullisuus ja taloudellisuus koordinoidaan kokonaisuutta ajatellen siten, että palvelujen loppukäyttäjät kokevat saavansa mahdollisimman hyvää oikein ja turvallisesti, ravitsemussuosituksia ja kestävä kehitystä noudattaen tuotettua ateriapalvelua. Ruokapalvelut toimii nettobudjettisyksikkönä, eli toiminnalla on tavoitteena kattaa toiminnasta aiheutuneet menot ja mahdolliset investoinnit.

Keskusvarasto toimii kaupungin ja sen muiden asiakkaiden tavaralogistiikan osaajana ja hallinnoijana. Varaston osalta tulosalueen tehtävänä on vastata varaston toiminnan yleisistä linjauksista sekä kehittämisestä yhteistyössä TeeSen materiaalihallintopalvelujen kanssa. Keskusvarasto on edelleen kaupungin omassa taseessa eli muodollisesti varaston toiminta on edelleen kaupungin omaa toimintaa. Keskusvarasto toimii nettoyksikön tavoin, eli toimintatuloilla on tavoitteena kattaa toiminnasta aiheutuvat menot sekä mahdolliset investoinnit.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Ruokapalvelujen ja keskusvaraston toimintaympäristöt ovat siirtymässä täysin TeeSe Botnia Oy:n toiminnaksi. Kaupungin rooli ruokapalvelujen suhteen muuttuu enemmän kokonaisuuden koordinoinniksi ja ohjaavaksi, samoin kuin nykyisin on ollut puhdistuspalvelujen osalta.

Ainoastaan henkilöstöruokailu jää kaupungin toiminnaksi ruokapalveluissa.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Tulosalueen palvelusuunnitelmassa on sopeuttaa toiminta täysin TeeSe Botnia Oy:n toiminnaksi sekä luoda kaupungin ja TeeSe Botnia Oy:n välille uudet palvelusopimukset ja raportointikäytännöt.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut sekä talouden tunnusluvut tullaan määrittelemään vuoden 2023 aikana.

Tavoitteet

Strateginen teema		
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Asiakastyytyväisyys	asiakastapaamiset asiakastyytyväisyyskysely	Asiakastapaamiset 2 kertaa vuodessa Asiakastyytyväisyyskysely
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
toiminnan tasapainoinen talous	€/suorite tulot €/suorite menot Ateriahinta Puhdistuspalvelujen tuntihinta	talouden tasapainottaminen

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	10 018	10 105	549
TOIMINTAMENOT	- 11 098	- 10 105	- 549
TOIMINTAKATE	- 1 079	0	0

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	1	1,15	0,95
Määräaikaiset			

Hankintakoordinaattori varhennetulla osa-aika eläkkeellä 20%.

VÄHÄNKYRÖN ALUELAUTAKUNTA

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	501	356	352
TOIMINTAMENOT	- 906	- 742	- 721
TOIMINTAKATE	- 405	- 386	- 369

Toiminta-ajatus

Vähänkyrön aluelautakunta huolehtii yhdessä kaupungin muun organisaation kanssa Vähänkyrön lähipalvelujen, elinkeinojen ja osallistumisen kehittämisestä poikkihallinnollisesti hyvinvoinnin, elinvoiman, sekä työllisyyden ja osallisuuden edistämiseksi.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Sosiaali- ja terveydenhuollon lakimuutos muuttaa palvelurakenteita ja kunnan tehtäviä. Hybridityö lisää elämänlaatua tarjoavien maaseutumaisten kaupunkialueiden vetovoimaa, ja muun muassa luonto- ja lähimatkailu palveluiden kehittämistä tulee priorisoida. Kotiin toimitettavien palveluiden mahdollistaminen on tärkeää, huolehtimalla Posti-palveluista. Vaasan akkuarvoketjun tiimoilta Vähässäkyrössä tulee tehdä ennakoivaa tonttipolitiikka ja kunnallisteknistä suunnittelua. Myös työvoimapula näkyy Pohjanmaalla, ja nuoria tulee tukea kohti työelämää, ja toisaalta tukea ikääntyvän väestön jaksamista työelämässä mahdollisimman pitkään. Myös työperusteisen maahanmuuton edellytyksiä tulee lisätä. Vähänkyrön väestökehitys ja elinvoima edellyttää panostuksia virikkeelliseen ympäristöön ja nuorisopalveluihin, sekä joukkoliikenteen kehittämiseen, kuin myös työllistymiseen ja vanhemmuuden tukemiseen. Kuntalaiset toimivat aktiivisina kehittäjäkumppaneina.

Toiminnan painopistealueet

Toimitaan suunnittelu- ja kehittämiskumppanina erityisesti alueen elinvoimaa ja osallisuutta edistävässä strategisissa kehittämishankkeissa. Pyritään turvaamaan Vähänkyrön palveluiden resursointi ja tarjonta asiakaslähtöisesti ja samantasoisesti kuin muillakin alueilla. Kyrönmaan alueen työpajatoiminnasta vastaaminen.

Palvelusuunnitelma

Vähänkyrön aluelautakunta koordinoi, ohjaa ja tukee palvelujen kehittämistä, vahvistaa alueen elinvoimaa ja kasvua sekä tekee aloitteita ja esityksiä alueen kannalta tärkeäksi katsomistaan asioista. Aluelautakunta edistää alueen asukkaiden hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta niin, että lähipalvelutarpeet otetaan huomioon palvelutuotannossa ja kehittää vähäkyröläistä yrittäjyyttä ja elinkeinoelämää.

Aluelautakunta sisältää seuraavat tulosalueet Vähänkyrön aluepalvelut ja Kyrönmaan työpaja Arpeeti.

150 Vähänkyrön aluepalvelut (ent. Lautakunnan hallinto ja yhteiset)

Toiminta-ajatus

Vähänkyrön aluepalvelut huolehtii yhdessä kaupungin muun organisaation kanssa Vähänkyrön lähipalvelujen, elinkeinojen ja osallistumisen kehittämisestä poikkihallinnollisesti hyvinvoinnin, elinvoiman, sekä osallisuuden edistämiseksi.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Sosiaali- ja terveydenhuollon lakimuutos muuttaa palvelurakenteita ja kunnan tehtäviä.

Hybridityö lisää elämänlaatua tarjoavien maaseutumaisten kaupunkialueiden vetovoimaa, ja muun muassa luonto- ja lähimatkailu palveluiden kehittämistä tulee priorisoida. Kotiin toimitettavien palveluiden mahdollistaminen on tärkeää, huolehtimalla Posti-palveluista. Vaasan akkuarvoketjun tiimoilta Vähässäkyrössä tulee tehdä ennakoivaa tonttipolitiikka ja kunnallisteknistä suunnittelua. Myös työvoimapula näkyy Pohjanmaalla, ja nuoria tulee tukea kohti työelämää, ja toisaalta tukea ikääntyvän väestön jaksamista työelämässä mahdollisimman pitkään. Myös työperusteisen maahanmuuton edellytyksiä tulee lisätä.

Vähänkyrön väestökehitys ja elinvoima edellyttää panostuksia virikkeelliseen ympäristöön ja nuorisopalveluihin, sekä joukkoliikenteen kehittämiseen, kuin myös työllistymiseen ja vanhemmuuden tukemiseen. Kuntalaiset toimivat aktiivisina kehittäjäkumppaneina.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Alueen asukkaiden osallistuminen ja heidän tarpeistaan lähtevä toiminta sekä kumppanuuksien edistäminen ovat lähtökohtina alueen kehittämisessä elinvoiman näkökulmasta. Aluepalvelut osallistuu aktiivisesti aluetta koskevien asioiden esille nostamiseen, valmisteluun ja päätöksentekoon yhteistyössä kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa kaupungin ja Vähänkyrön alueen vetovoimaisuuden lisäämiseksi ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Tarjoamme myös maksuttomia kokoontumistiloja yhdistyksille. Yhteis palvelupiste on kuntalaisten ensisijainen yhteydenottopaikka. Se on asiakaslähtöinen, tehokas ja helppokäyttöinen kanava erilaisten asiointi- ja neuvontapalveluiden hankkimiselle yhdestä pisteestä. Erityisesti väestön ikääntyminen ja etäisyys kantakaupungin neuvonta- ja muihin palveluihin lisäävät henkilökohtaisen palvelun tarvetta. Esimerkkinä lähipalveluiden turvaamisesta Yhteis palvelupisteen valikoimassa on Postin asiointipiste, joka turvaa postin palveluja Vähänkyrön kirkonkylällä ja sen lähialueilla.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Järjestettyjen tilaisuuksien lkm	12	13	13	13
Palvelu- ja neuvontatapahtumat, fyysiset asiakaskäynnit	18 946	19 564	16 000	16 000
Palvelu- ja neuvontatapahtumat, puhelut ja sähköpostit	2 600	2 900	2 500	2 500
Aluelautakunnan kokoukset	8	8	8	8
Asioiden lukumäärä	56	48	55	55

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Väestön hyvinvointi ja osallisuus	Palveluiden asiakasmäärät Hankkeiden luku- ja euromäärät	Saavutettavien lähipalvelujen kehittäminen Hanketoiminnan sparraaminen

Strateginen teema		
Vetovoimainen Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Vähäkyrö on vetovoimainen ja merkityksellinen pitävä asukkaille ja vierailijoille	Vierailijoiden määrä kesäkohteissa Asukasmäärä	Kehitetään RKY-alueiden ja historiakohteiden palveluja ja niiden markkinointia Tonttikampanjat

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Resurssien kohdentaminen	Muiden hallintokuntien aktiivisuus alueella	Vuorovaikutukseen perustuvan näkemyksen ylläpito kärkitavoitteista

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	157	51	52
TOIMINTAMENOT	- 524	- 384	- 390
TOIMINTAKATE	- 367	- 333	- 338

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	1	1	1
Määräaikaiset	2	1	1

152 KYRÖNMAAN TYÖPAJA ARPEETI

Toiminta-ajatus

Kyrönmaan työpaja Arpeeti on arkisin toimiva työpaja, joka tarjoaa eri-ikäisille vaikeassa työmarkkina- asemassa oleville työttömille erityisesti nuorille tukea arkeen, valmennusta, oikeita polkuja opiskeluun- ja työelämään siirtymiseen matalan kynnyksen pajatoiminnan keinoin. Arpeeti on hyvä vaihtoehto silloin, kun työtä tai opiskelupaikkaa ei ole löytynyt. Työpaja tarjoaa asiakkailleen kuntouttavaa työtoimintaa, työkokeilua,

ohjattua työharjoittelua sekä palkkatuettua työtä. Arpeetilla toimivat asiakaspalvelupaja, työelämä- ja hyvinvointipaja sekä puu- ja ympäristöpaja. Arpeeti toimii yhtenä nuorisolain mukaisena sijoituspaikkana mm. Vaasan, Laihian ja Isonkyrön etsivän nuorisotyön asiakkaille.

Työpajatoiminnalla pyritään, että toiminta on aktivoivaa ja työelämälähtöisesti vaikuttavaa.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Sote-lakiuudistuksen myötä sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille. Tämän osana kuntoutuksena työtoiminta siirtyy pois kunnilta, mikä vaikuttaa merkittävästi Arpeetin toimintaan vuonna 2023.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Seutukunnallinen Arpeeti tuottaa sopimuskunnille (Isokyrö, Laihia, Vaasa (Vähäkyrö)) työpajatoimintaa, joka sisältää työtoimintaa, yksilö- ja ryhmävalmennusta sekä neuvontaa ja ohjausta mm. arjenhallintataitoihin ja työllistymiseen/koulutukseen hakeutumisessa. Arpeeti haluaa kehittää toimintaansa yhteistyössä lähettävien tahojen ja muiden yhteistyötahojen kanssa, sekä Arpeeti haluaa olla merkittävä toimija syrjäytymisen ehkäisemisessä sekä poluttajana kohti työelämää.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Työpajatoimintaan osallistuvat	79	55	58	75	65
Työpajatoiminnan työpäivät	3 139	3 027	3 235	3 700	3 500
Positiiviset keskeytykset prosentteina	42	48	47	50	50
Nuoria työpajatoiminnassa prosentteina (alle 29v.)	30	33	40	50	45
Työpajapäivän kustannus €/pv	54	59	62	59	60

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Työpajatoiminnan avulla päästään yksilöllisille jatkopoluille	Positiiviset keskeytykset prosentteina	Työpajatoiminta on aktivoivaa ja työelämälähtöisesti vaikuttavaa. Työpajan perustehtävä on valmennus. Yhteistyöverkostojen kehittäminen. Työpajalla tapahtuu sosiaalista vahvistumista.
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Työpajan toiminta on oikein mitoitettua ja laadukasta	Kustannustehokkuus per asiakas, €/pv/hlö	Työpajojen työntekijät ovat valmennuksen ammattilaisia. Työpajatoiminta on taloudellisesti kannattavaa ja oikein resursoitua.
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen	Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen	Edistää nuorten työpajatoimintaa sekä kasvattaa nuorten mielenkiintoa työelämää ja opiskelua kohtaan.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Vetovoimainen Vaasa		
Arpeetin palveluketjun hallinta	Asiakasmäärä Lähetettävien tahojen palaute	Yhteistyön tiivistäminen kuntien ja muiden toimijoiden kanssa

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	341	305	300
TOIMINTAMENOT	- 382	- 358	- 331
TOIMINTAKATE	- 41	- 53	- 31

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	3,6	5	5
Määräaikaiset	3,7	2,8	2,8

SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA

Toimialan kuvaus

Sivistystoimi koostuu kolmesta lautakunnasta: kasvatus- ja opetuslautakunta, koulutuslautakunta ja kulttuuri- ja liikuntalautakunta, joihin kuuluu yhteensä 13 tulosaluetta. Sivistystoimen toiminnan tavoitteena on elinvoimainen ja hyvinvoiva sivistyskunta, jolla on laadukas, kattava ja kustannustehokas palveluverkko.

Elinvoimaisuus ja hyvinvointi rakentuvat toimivista palveluista, koulutusmahdollisuuksista, aktiivisesta vuorovaikutuksesta korkeakoulujen ja työelämän kanssa sekä monipuolisesta kulttuuri- ja liikuntaohjelmasta ja -tarjonnasta. Tarjoamme erinomaiset puitteet myös erilaisten tapahtumien järjestämiseen.

Toiminnan kehittäminen on osa riskien hallintaa. Keskeisissä riskeissä korostuu lasten ja nuorten pahoinvointi, sekä henkilöstön saatavuuteen ja jaksamiseen liittyvät riskit. Lisäksi yllättävät muutokset toimintaedellytyksissä, esim. lainsäädännön muuttumisen takia tai muutokset taloudellisessa tilanteessa ovat riski toiminnalle. Kaiken toiminnan edellytykset perustuu siihen, että on toiminnalle sopivat, hyväkuntoiset ja hyvinvoivat kiinteistöt.

Toimenpiteitä laadukkaan, kattavan ja kustannustehokkaan palveluverkon saavuttamiseksi v. 2023:

- Teeriniemen (valmis 2024) ja Palosaaren päiväkotien (valmis 2023), sekä Sundomin koulun hankkeet etenevät.
- Länsiniityn palvelusetelipäiväkotitoiminta aloittaa toimintansa vuoden 2023 alusta.
- Keskustan yhtenäiskoulu-hankkeessa on edetty hankesuunnitteluvaiheeseen. Uuteen vuoteen 2026 mennessä valmistuvaan koulukokonaisuuteen kuuluu kolme rakennusta:
 - * osoitteessa Kauppapuistikko 22 sijaitseva peruskorjattava arvokiinteistö
 - * uudisrakennus, joka rakennetaan osoitteessa Raastuvankatu 33 sijaitsevan, purettavan kiinteistön tilalle
 - * Keskuskoulun alakoulu, jonka peruskorjaus valmistui vuonna 2020.

Uudessa yhtenäiskoulussa tulevat opiskelemaan nykyisen Merenkurkun koulun, Keskuskoulun sekä Suvilahden koulun kaksikielisen ja englanninkielisen opetuksen luokat.

- Vamian Sampo-kampuksen auto- ja rakennusalojen hallin hanke etenee yhtiömallilla. Hallin on tarkoitus olla valmis vuonna 2024. Vamian Hansa-kampuksella on todettu peruskorjaustarve ja tilojen käyttöasteita sekä tulevia käyttötarpeita kartoitetaan.
- Museoiden säilytys- ja konservointitilojen tarveselvitys on hyväksytty kaupunginhallituksessa jo syksyllä 2018. Hankkeelle on varattu määrärahaa vuosille 2024-2025. Hanke saattaa toteutua aikaisemmin, mikäli Kansallisarkiston Vaasassa oleva kokoelma liitetään kokonaisuuteen.
- Tarveselvitysryhmät työstävät palveluverkkoselvityksissä esille nostettujen päiväkotien ja koulujen palvelutarpeita ja -ratkaisuja, mm. Merikaarron (2025), Kasarmialueen (2024), Ravilaakson ja Gerbyn päiväkodit.
- Liikuntapaikkarakentamisessa ajankohtaisina hankkeina ovat mm luontoliikuntareitin rakentaminen ja pesäpallokentän/tekojääradan suunnitteleminen. Kalevan Kisat 2024 edellyttävät myös toimenpiteitä Kaarlen kentällä.
- Wasa Stationin musiikkitalon eteneminen on viivästynyt vallitsevan maailmantilanteen vuoksi.

Toimialan valtuustoon nähden sitovista tavoitteista johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Laadukkaiden peruspalveluiden ylläpito ja kehittäminen		Monialaiset oppimismahdollisuudet
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Länsirannikon kulttuuri- ja liikuntametropoli	Valtakunnallisten tapahtumien määrä Liiga-tason seurojen määrä	VaasaEvents Wasa Station
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Onnelliset ja hyvinvoivat asukkaat		Matalan kynnyksen ja ennaltaehkäisevien palvelujen kehittäminen
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Onnelliset ja hyvinvoivat asukkaat	Onnellisuus Hyvinvointikertomuksen keskeiset mittarit (tarkentuu v. 2022)(sis. Kouluterveyskysely, Gini-kerroin) Hyvinvoinnin ja sosiaalisen kestävyyden mittarit / Mayors Indicators (tarkennetaan) Etsivän nuorisotyön käynnit Opiskelijoiden määrä	Yhteistyömallin luominen hyky-kunta Matalan kynnyksen ja ennaltaehkäisevien palvelujen kehittäminen (matalan kynnyksen liikuntapaikkojen ja kulttuuripalveluiden lisääminen) TEA-viisaritulosten analysointi (liikunta, kulttuuri, lukiot, perusopetus) Toiminnan kehittämisen yhteydessä toteutettavat kyselyt Kulttuuri- ja liikuntaohjelman toteuttaminen Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laatiminen tulosalueilla Nuorten aktiivisuuden ja osallisuuden lisääminen, esim. harrastepassi, harrastamisen Suomen mallin laajentaminen Osallistumisen ja yhdenvertaisuuden vahvistaminen Unicef Lapsiystävällinen kunta -sertifikaatin edellyttämät toimenpiteet Lapsivaikutusten arviointi
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Kansainvälinen Vaasa / Kotimaisten ja kansainvälisten osaajien keskittymä	Oppilasmäärä englanninkielisessä ja kielikylpyopetuksessa Englanninkielisten kurssien ja luentojen määrä Almassa Valinnaisten kielten opiskelijoiden määrä	
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet

Laadukkaiden peruspalveluiden ylläpito ja kehittäminen	Opiskelijatytyväisyys, toinen aste Tiettyjen tukintojen ensisijaiset hakijat (tarkennettava) Oppilaiden ja opiskelijoiden määrä	Monialaiset oppimismahdollisuudet Keskustan yhtenäiskoulu -hanke Vamian auto, talonrakennus- ja maanrakennushalli Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen rakennushankkeet Sivistystoimen palveluverkko Opetuksen kehittämisen vahvistaminen - resurssit (energia, kielet, maahanmuuttajataustaisten koulutuspolku, liikunta, kulttuuri, kansallinen lukutaitostrategia)
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Länsirannikon kulttuuri- ja liikuntametropoli	Kävijämäärät, (tulosalueiden seuraamat luvut) Valtakunnallisten tapahtumien määrä Kulttuuri- ja liikuntaohjelman mittarit Liiga-tason seurojen määrä Taiteen perusopetuksen toimintaan osallistuvat lapset ja nuoret	Kulttuuri- ja liikuntaohjelman jalkauttaminen Museon uusi kokoelmahallintajärjestelmä Museon säilytys- ja konservointitila Pesäpallokenttä Tekojäärata Ulkoliikuntapaikkojen kehittäminen Hietalahden stadionin ylläpito Uefan tason mukaisena VaasaEvents Wasa Station

Strateginen teema		
Vetovoimainen Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Väestönkasvu		Vetovoima- ja pitovoimatyön suunnittelu ja toteutus Brändin vahvistaminen, markkinointitoimenpiteet ja yhteiskampanjat, sosiaalisen median hyödyntäminen Asukasmäärän kasvuun varautuminen palveluverkossa Viestinnän ja markkinoinnin resurssien vahvistaminen eri tulosalueilla Täydennys- ja erikoistumiskoulutusten kehittäminen ja tehostaminen Harjoittelupaikkojen lisääminen ja harjoitteluohjelmien kehittäminen

Väestönkasvu		Korkeakouluyhteistyön vahvistaminen Elinvoimaisen ja vireän kaupunkikeskustan kehittäminen
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Työpaikkojen määrän kasvu ja työntekijöiden houkuttelevuus	18-64-v työllisten määrä / väestö	Työvoiman koulutuksen edistäminen Osaajien houkuttelu – "Vaasa talents" Talent attraction management Harjoittelijasopimusten laatiminen korkeakoulujen ja yliopistojen kanssa Työnantajakuva parantaminen

Strateginen teema		
Hiilineutraali Vaasa 202X		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Energiaviisas kaupunki	Kestävän kehityksen mittarit Mayors Indicators	Sitoutuminen kestävän kehityksen tavoitteisiin, esim. energiaseurantamittarit uusissa kohteissa, siirtyminen Led-valoihin Vaasan energiakoulutusstrategian toimeenpano Oppilaiden, opiskelijoiden ja henkilöstön osallistaminen energia- ja ilmastotalkoisiin Energia-alan ja vihreän siirtymän osaaminen ja hankkeet

Strateginen teema		
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Kestävä kuntatalous	Myyntitulot, € Kehyksessä pysyminen Hankerahoituksen määrä	Ulkoisen hankerahoituksen lisääminen Viestinnän ja markkinoinnin lisääminen Asiakastyöhön panostaminen Kustannustehokas palveluverkko
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Osaava henkilöstö ja erinomainen työntekijäkokemus	Henkilötyövuodet Sairauspoissaolot Työnantajakuva tutkimus (1 krt/valtuustokauden aikana) Työhyvinvointikysely (joka 2. vuosi) Täyttämättömien paikkojen määrä Epäpätevän henkilöstön määrä, %	Työhyvinvoinnin ja työyhteisötaitojen kehittäminen Osaamisen hyödyntäminen poikkipäätöksillä ja verkostomaisesti Henkilöstön koulutustarpeen tuki Joustava työtavat, työn ja yksityiselämän yhteensovittaminen Digitalisaatio-, tekoäly- ja robotisaatio-osaamisen kehittäminen ja hyödyntäminen

Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hyvä johtaminen		Valmentava, osallistava johtamiskulttuuri Strategian ohjelmallistaminen, kehitysohjelmien laatiminen Tiedolla johtamisen kehittäminen Työyhteisökyselyn tulos johtamisesta

Toimialan budjettirahoitteiset tehtävät

302 Varhaiskasvatus
 305 Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset
 306 Suomenkielinen perusopetus
 307 Ruotsinkielinen perusopetus
 355 Nuorisopalvelut
 443 Vaasan kaupungin opistot
 351 Liikuntapalvelut
 353 Taseyksikkö Lemonsoft Stadion
 363 Vaasan kaupungin museot
 373 Kulttuuri- ja kirjastopalvelut
 380 Vaasan kaupunginorkesteri

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	13 308	9 958	10 067
TOIMINTAMENOT	- 138 534	- 135 401	- 143 513
TOIMINTAKATE	- 125 226	- 125 443	- 133 446

Toimialan kohderahoitteiset tehtävät

312 Vaasan lyseon lukio
 313 Vasa gymnasium och Vasa svenska aftonläroverk
 315 Vamia
 444 Aikuisten perusopetus
 381 Vaasan kaupunginteatteri

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	12 340	14 332	13 391
TOIMINTAMENOT	- 49 935	- 53 084	- 53 529
TOIMINTAKATE	- 37 595	- 38 752	- 40 138

Henkilöstö 2021-2023

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	1 571,7	1 567,3	1 600
Määräaikaiset	768,2	751,5	720

Keskeiset toimintaympäristön muutokset

Hallitusohjelman merkittävimmät muutokset viime vuosina ovat kohdistuvat varhaiskasvatukseen ja toisen asteen koulutukseen. Hallitusohjelma ja tulevat muutokset esim. asiakasmaksujen aleneminen ohjaavat yhä enenevässä määrin lapsia varhaiskasvatuksen piiriin. Hallituksen tavoitteena on, että v. 2040 varhaiskasvatus on kaikille maksutonta. Myös huoltajien työllisyys- tai opiskelutilanne on ollut pitkään hyvä ja se lisää lasten määrää varhaiskasvatuksessa, samoin maahanmuuttajataustaisten ja turvapaikanhakijoiden määrän kasvu.

Oppivelvollisuuden laajentaminen toiselle asteelle sekä toisen asteen koulutuksen maksuttomuus astuivat voimaan vuoden 2020 alusta ja syksyllä 2023 aloittaa toisen asteen opintonsa jo kolmas ikäluokka joita lakimuutokset koskevat. Rahoituksen riittävyys on edelleen epävarmuustekijä. Oppivelvollisuusiän pidentäminen aiheuttaa samalla muutostarvetta koulutuksen järjestämiseen sekä perusopetuksen ja koulutuksen järjestäjän velvoitteisiin sekä näihin liittyvä seurantaan. Uuden lakivelvoitteet mm. lukiodien erityisopetukseen ja ohjaukseen sekä korkeakouluyhteistyöhön edellyttävät panostusta ja uusia pedagogisia toimintatapoja.

Epävarma maailmantilanne energiakriiseineen vaikuttaa myös sivistystoimeen kustannusnousujen ja materiaalipulan muodossa ja turvapaikanhakijoiden suuressa määrässä. Uusia ryhmiä perustetaan varhaiskasvatukseen, Tuva-koulutukseen, perusopetukseen ja kansalaisopiston Almaan. Sekä suomenkielisen ja ruotsinkielisen perusopetuksen koulujen oppilasmäärä ovat nousseet noin 150 oppilaalla viime lukuvuodesta, kun otetaan huomioon perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaiden määrän merkittävä kasvu.

Paikallisella tasolla muutoksia toimintaympäristöön aiheutuu myös meneillään olevista tilahankkeista. Merkittävimmät näistä ovat perusopetuksen Keskustan yhtenäiskouluhanke, Vamian ATM-halli sekä päiväkotihankkeet. Erityisesti Keskustan yhtenäiskouluhankkeella tulee olemaan laaja vaikutus koko suomenkielisen perusopetuksen palveluverkkoon.

Vaasassa sijaitsevan Kansallisarkiston kohtalo vaikuttaa suuresti Museoesineiden varastohankkeeseen, sen laajuuteen ja aikatauluun. Wasa Station-hanke puolestaan ei ole edennyt toivotulla tavalla epävarmasta maailmantilanteesta johtuen.

Korona-pandemian vaikutukset toimintaan ovat vaikeasti ennakoitavissa. Nuorten kasvavat hyvinvointierot ja lisääntynyt avun tarve aiheuttaa huolta. Pandemia on muuttanut työtapoja, digitalisaatio mahdollistaa paremmin saavutettavat palvelut, mutta edellyttää henkilökunnalta myös uutta osaamista. Nähtäväksi jää miten pandemia on vaikuttanut asiakkaisiin ja miten he palaavat palveluiden pariin.

Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymän toiminnan käynnistymisen myötä 1.1.2022 mm. oppilashuollon henkilöstö, koulukuraattori ja -psykologit, siirtyivät yhtymään. Yhteistyössä kuntayhtymän kanssa ovat keskiössä, etenkin oppilashuollon resurssin riittävyys sekä fyysinen läsnäolo kouluilla on oleellista. Kuntayhtymän perustaminen vaikuttaa myös muuhun sivistystoimen toimintaan ja etenkin rajapintoihin tulee kiinnittää huomiota.

Toimialan riskikartta

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	8 120	5 472	5 746
TOIMINTAMENOT	- 111 987	- 110 942	- 117 992
TOIMINTAKATE	- 103 867	- 105 471	- 112 246

Toiminta-ajatus

Kasvatus- ja opetuslautakunta huolehtii johtosäännön mukaan niistä tehtävistä, jotka lasten varhaiskasvatuksesta sekä lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetuissa laeissa sekä perusopetuslaissa ja näihin liittyvissä laeissa ja asetuksissa on säädetty kunnan tehtäväksi. Myös osa taiteen perusopetuksesta annetun lain perusteella järjestetystä toiminnasta kuuluu lautakunnan toimialaan. Erityisesti lautakunta huolehtii siitä, että toiminnan järjestämiseen turvataan laissa määrätty ja muutoin riittävät voimavarat, jotta toiminta voidaan järjestää oikein ja tarkoituksenmukaisesti. Lautakunta seuraa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tavoitteiden toteutumista ja alaistensa yksiköiden palvelutasoa, vaikuttavuutta ja kustannuskehitystä.

302 VARHAISKASVATUS

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatus on alle oppivelvollisuusikää oleville lapsille tarkoitettua yhteiskunnan järjestämää tai valvomaa pedagogista palvelua, jossa toteutuu opetuksen, kasvatuksen ja hoidon kokonaisuus. Varhaiskasvatus tarjoaa palveluita lapsiperheille lain määrittelemän ajan puitteissa ja mahdollisuuksien mukaan huoltajien toivomassa muodossa. Esiopetus osana varhaiskasvatusta on 6-vuotiaille vuotta ennen oppivelvollisuuden alkamista tarjottavaa suunnitelmallista päiväkodin kasvatus- ja opetustyötä. 5-vuotiaiden kaksivuotinen esiopetuskokeilu aloitti Vaasassa elokuussa 2021 ja kestää toukokuun 2024 loppuun.

Perhevapaauudistus tuli voimaan 1.8.2022. Uudistuksen myötä lapsen oikeus varhaiskasvatukseen alkaa sen kuukauden alusta, jolloin lapsi täyttää 9 kuukautta. Tämä uudistus tulee näkymään varhaiskasvatuksessa kevään 2023 aikana.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Päivitettyjen väestöennusteiden mukaan 0-6-vuotiaiden lasten määrä on vähentynyt vuodesta 2014. V. 2020-2022 lapsimäärä on pysynyt vakaana, mutta sen jälkeen alkaa kasvu. Varhaiskasvatuspaikkojen tarve kasvaa kuitenkin vuosittain, kun huoltajat hakevat paikkaa lapselleen.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Lasten määrä varhaiskasvatuksessa vaihtelee vuoden aikana yhä vähemmän. Asiakasmaksujen muutoksesta johtuen lapsia on kesäaikaankin varhaiskasvatuksessa huomattavasti enemmän kuin aikaisemmin.

Palveluverkkoselvityksen mukaiset päiväkotipaikkojen lisäykset taloussuunnitelmakaudella 2022 -2026

- Raastuvan päiväkotiin yksi lisäryhmä 2022 (16 lisäpaikkaa, ruotsinkielinen)
- Länsiniityn pk v. 2023 (87 paikkaa, kaksikielinen palvelusetelipäiväkoti, mahdollinen lisävaraus 42 paikkaa)

- Ristinummen alueelle Esikon päiväkodin yhteyteen neliryhmäinen päiväkotitilaelementeistä v. 2023, (66 paikkaa, kaksikielinen)
- Palosaaren päiväkotitila v. 2023 (150 paikkaa, suomenkielinen)
- Teeriniemen päiväkotitila v. 2024 (150 paikkaa, suomenkielinen)
- Merikaarron pk v. 2024/2025, tutkitaan vaihtoehdot (75 paikkaa, suomenkielinen)

1.ESIOPETUS

Vaasassa maksuton esiopetus järjestetään koko 6-vuotiaiden ikäluokalle 4 h/pv, oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna Perusopetuslain (628/1998) mukaisesti. Kaksivuotinen esiopetuskokeilu alkoi Vaasassa elokuussa 2021 kahdessa suomen- ja kahdessa ruotsinkielisessä päiväkodissa. Kaksivuotinen esiopetuskokeilu on maksuton yksivuotisen esiopetuksen tapaa.

2.PÄIVÄKOTITOIMINTA

Varhaiskasvatusta järjestetään kokoaikaisena ja osa-aikaisena, perheiden erilaisten tarpeiden mukaan. Vuorohoitopäiväkotitila Punahilkkan päiväkodissa on paikkoja myös ilta-, viikonloppu-, ja ympärivuorokautista hoitoa tarvitseville lapsille, iltahoitoa on tarjolla lisäksi Klemetttilän ja Villin Lännen päiväkodeissa. Aamu-, ilta- ja vuorohoidon tarve on lisääntynyt jatkuvasti. Toimintaa päiväkodeissa järjestetään kunnan omissa yksiköissä, tai yksityisissä palvelusetelipäiväkodeissa. Päiväkodeissa pääpaino on aiemmin ollut 3-6v. lasten paikoissa mutta alle kolmivuotiaiden osuus päiväkotien käyttäjästä kasvaa kaiken aikaa nopeasti.

1.PERHEPÄIVÄHOITO

Perhepäivähoito on varhaiskasvatusmuoto, joka tapahtuu kokoaikaisena tai osa-aikaisena perhepäivähoitajan kodissa, lapsen kotona tai muissa kodinomaisissa olosuhteissa (ryhmäperhepäivähoitokoti). Perhepäivähoidon osuus on vähentynyt vuosittain ja hoitajia on tällä hetkellä n. 40.

2.AVOIMET PÄIVÄKODIT

Avointen päiväkotien toiminta on vaihtoehtoinen toimintamuoto varhaiskasvatuksessa. Toiminta sisältää perheille yhteistä toimintaa, kerhotoimintaa lapsille sekä puistotoiminnan. Huutoniemen ja Kuningattarenpolun avoimen päiväkodin toiminta on tarkoitettu ukrainalaisille pakolaisperheille. Avointen päiväkotien käyttäjät ovat siirtyneet pääosin päiväkoteihin.

3.VARHAISERITYISKASVATUS

Varhais erityiskasvatuksen tehtävänä on lasten tuen tarpeen mahdollisimman varhainen toteaminen ja tukitoimien aloittaminen. 1.1.2023 lähtien varhaiskasvatuksessa on yhteensä 20 varhaiskasvatuksen erityisopettajan tointa, kun kehikseen on myönnetty kolme vakanssia lisää. Lisäksi 1.9.2022 alkaen yksi nykyisestä erityisopettajan toimesta on muutettu vastaavan erityisopettajan toimeksi. Tulosyksikköön kuuluvat myös varhaiskasvatuksen avustajat.

4.MAAHANMUUTTAJAOPETUS

Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten suomi 2-kielenä opetuksessa toimii kaksi varhaiskasvatuksen S2-opettajaa. Hankevaroin on pystytty tukemaan opetuskielen oppimista kielimentorien avulla.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Vaasan alle kouluikäisten lasten määrä 31.12	4 550	4 348	4 222	4 146	4 153
Lapsia varhaiskasvatuksessa					
0-6 v. lapsia varhaiskasvatuksessa, yhteensä	3 126	2 981	3 058	3 310	3 390
0-6 v. lapsia päiväkodissa, yhteensä	2 918	2 826	2 915	3 170	3 260
joista kunnallisessa päiväkodissa	2 384	2 287	2 356	2 580	2 620
joista yksityisessä päiväkodissa	534	539	559	570	640
0-6 v. lapsia perhepäivähoidossa, yhteensä	208	155	143	160	130
Esiopetuksessa olevat lapset	680	692	656	660	610
Lasten kotihoidontuen ja yksityisen hoidon tukea saaneista perheitä keskim./kk	821	738	691	750	700
Avoin varhaiskasvatus, lapsia kerhotoiminnassa yhteensä	59	31	8	30	30
Maahanmuuttajaopetus					
Perusopetukseen valmistavan opetuksen lapsimäärät.	57	42	44	70	75

Palveluverkko					
kunnalliset päiväkodit	20	19	19	19	19
Yksiköitä yhteensä (päiväkodit muodostuvat kokonaisuuden, joissa yhden esimiehen alaisuudessa voi olla useita yksiköitä)	36	36	36	37	37
ostopalvelupäiväkodit	1	0	0	0	
palvelusetelipäiväkodit	10	10	10	10	14
perhepäivähoitajien määrä (omassa kodissa)	52	44	42	45	39
Ryhmäperhepäiväkoti	2	1	2	2	2
avoimen päiväkodit	4	3	1	1	1
kerhot	4	3	2	2	1
Perhepäivähoidossa olevat lapset					
0-2 vuotiaat perhepäivähoidossa	137	81	62	110	80
3-6 vuotiaat perhepäivähoidossa	71	74	81	50	50
Päiväkodeissa olevat lapset					
0-2 vuotiaat päiväkodeissa	598	611	647	590	640
3-6 vuotiaat päiväkodeissa	2 320	2 215	2 268	2 580	2 620
Varhaiserityiskasvatus					
Lapsia varhaiserityisvarhaiskasvatuksessa	500	510	533	515	530
Kahdenpaikkalaiset (lisäresurssi), tilanne 30.4	57	82	99	70	120

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Bruttomenot 0-6v	11 009	11 400	12 319
Nettomenot 0-6v	10 098	10 777	11 687
Palvelumaksutulot (kaupungin) €	3 066 829	2 583 000	2 548 000
Palvelumaksutulot/kokonaismenoista %	6,6	5,46	4,98
Nollamaksuluokassa olevien lasten määrä 31.12	935	810	940

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Vaasalaisen lapsen hyvinvointi turvataan laadukkailla ja läheltä saatavilla varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluilla lakien mukaisesti	Esiopetuksessa olevat lapset, %-osuus ikäryhmästä. Varhaiskasvatuksen laatua ja lasten hyvinvointia seurataan lapsille ja huoltajille suunnatuilla säännöllisillä palautekyselyillä. Oikaisuvaatimusten määrä myönnetystä varhaiskasvatuspaikoista	Pyritään järjestämään varhaiskasvatuspaikka huoltajien toiveiden mukaisesti, lakia noudattaen.
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Turvata jokaisen lapsen oikeus hyvään ja monipuoliseen varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen sekä oikeus oman kasvun ja oppimisen riittävään tukeen.	Varhaiskasvatuksen henkilöstön ilmoitusvelvollisuus-lomakkeiden määrä syntyneistä huolista. Kolmiportaisen tuen päätösten seuranta, lasten määrä tehostetussa- ja erityisessä tuessa	Henkilöstö toimii kolmiportaisen tuen suunnitelman mukaan lapsen edun mukaisesti., Leikkiin perustuvien oppimisympäristöjen kehittäminen.

Strateginen teema		
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Ammatillinen, hyvinvoiva henkilöstö	Työyhteisökysely Henkilöstön koulutus/koulutukseen osallistujien määrä Toteutuneiden kehityskeskusteluiden määrä	Henkilöstön ammattitaidon ylläpito. Työhyvinvointisuunnitelma jokaisessa varhaiskasvatyksyksikössä.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Lasten tuen tarve varhaiskasvatuksessa	Lapsia varhaiserityisvarhaiskasvatuksessa	Tarvitaan enemmän resursseja siten, että 190 lasta/erityisopettaja. Riittävät avustajaresurssit.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Henkilöstön kuormittuminen	Sairaspoissaolot	Työnohjaus. Toimiva rekrytointi. Sijaisten saatavuusongelmien vuoksi varahenkilöjärjestelmän vahvistaminen. Tiimityön jatkuva kehittäminen.

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	3 846	2 657	2 625
TOIMINTAMENOT	- 46 479	- 47 974	- 51 664
TOIMINTAKATE	- 42 633	- 45 318	- 49 039

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	478,6	666	676
Määräaikaiset	228	203	201

305 ESI- JA PERUSOPETUKSEN KOTIKUNTAKORVAUKSET

Tulosalueen menoksi kirjataan kotikuntakorvaukset muissa kuin kaupungin esi- ja perusopetuksessa opiskelevista vaasalaisista oppilaista ja tuloksi korvaus muiden kuntien oppilaista, jotka opiskelevat kaupungin esi- ja perusopetuksessa.

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	1 201	1 201	1 394
TOIMINTAMENOT	- 6 653	- 6 653	- 7 142
TOIMINTAKATE	- 5 452	- 5 452	- 5 748

306 SUOMENKIELINEN PERUSOPETUS

Toiminta-ajatus

Suomenkielisen perusopetuksen tehtävänä on opetussuunnitelman mukaisen laadukkaan ja ajanmukaisen opetuksen järjestäminen kaupungin perusopetuksen kouluissa.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Suomenkielisen perusopetuksen koulujen oppilasmäärä on noussut noin sadalla oppilaalla viime lukuvuodesta, kun otetaan huomioon perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaiden määrän merkittävä kasvu. Lukuvuoden 2022-2023 alussa Vaasan kaupungin suomenkielisissä kouluissa opiskelee noin 4556 oppilasta sekä Mustasaaren keskuskoulussa 79 vaasalaista lasta Länsiniityn ja Koskisuon alueelta.

Variskan yhtenäiskoulun uudet tilat otettiin käyttöön 1.8.2022 alkaen.

Kaupungin keskustaan muodostetaan yli tuhannen oppilaan yhtenäiskoulu vuonna 2026.

Vuosiluokkien 1.-5.oppilaat opiskelevat Keskuskoulussa ja 6.-9. luokkien oppilaat peruskorjattavassa Kauppapuistikko 22:n koulukiinteistössä sekä Raastuvankatu 33:n paikalle rakennettavassa uudisrakennuksessa.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Suomenkielisessä perusopetuksessa järjestetään

- yleisopetusta vuosiluokille 1-9
- luokkamuotoista erityisopetusta vuosiluokille 1-9
- integroitua erityisopetusta vuosiluokille 1-9
- sairaalaopetusta
- etappiluokkatoimintaa
- JOPO-opetusta vuosiluokilla 8-9
- perusopetusta lastensuojeluyksiköissä
- maahanmuuttajataustaisten oppilaiden valmistavaa opetusta
- suomi toisena kielenä opetusta
- nivelluokkaopetusta yläkouluissa
- oppilaan oman äidinkielen opetusta
- painotettua opetusta
- musiikkiluokkaopetus
- kielikylpyopetus, ruotsin kieli
- kaksikielinen opetus, suomi-englanti
- englannikielinen opetus
- liikuntaluokkaopetusta Variskalla ja Onkilahden yhtenäiskoulussa
- koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa
- oppilaskerhoja

Opetus ja pedagogiset palvelut

Opetuksen tavoitteena on, että oppilaat saavuttavat ne tavoitteet sekä tiedot ja taidot eri oppiaineissa, jotka valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteissa sekä Vaasan kaupungin kuntakohtaisessa opetussuunnitelmassa on kullekin ikäluokalle asetettu. Opetus pyritään toteuttamaan resurssien puitteissa mahdollisimman yksilöllisesti kunkin oppilaan oppimisedellytykset huomioiden. Vaasan kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan oppilaskohtainen keskimääräinen opetusresurssi nostetaan 2,0 vvh:n syksyllä 2023.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien oppilaille, joille on tehty erityisen tuen päätös.

Oppilashuolto

Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä. Oppilashuollon henkilöstö on siirtynyt Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymään 1.1.2022 alkaen, joka vastaa oppilashuollon palveluiden tuottamisesta.

Koulunkäynninohjaajat tekevät tärkeää työtä tukemalla oppilaiden oppimista ja koulunkäynnin sujumista. Lisäksi jokaisessa yläkoulussa työskentelee kouluvalmentaja.

Vaasan perusopetuksessa noudatetaan kasvatus- ja opetuslautakunnan hyväksymiä oppilaskuljetusten järjestämisperusteita. Ilmainen koulukuljetus myönnetään, jos koulumatka on vuosiluokkien 1-2 oppilailla yli 3 km ja sitä vanhemmilla oppilailla yli 5 km. Koulukuljetus on mahdollista saada myös, mikäli muut perusopetuslaissa määritellyt edellytykset täyttyvät. Ilmainen koulukuljetus myönnetään oppilaalle osoitettuun lähikouluun virallisesta kotiosoitteesta.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Aamu- ja iltapäivätoiminta Koululaisten määrä					
Kaupungin omissa yksiköissä	153	124	119,5	128	113
Yhteistyökumppaneiden järjestämä	396	373	350,5	369	385
Yhteensä	549	497	470	497	498
Kouluverkko					
Koulujen lukumäärä	14	14	14	14	13
Ohjaajatoiminta					
Ohjaajien lkm	135	146	144	137	147
Ohjaajien laskennallisia toimia (38,25 h/vko)*	115,3	120,9	117,5	90,75	91,1
Oppilaita / laskennallinen ohjaaja *	39,71	37,5	38	48,74	48,5
Opetustuntien määrä oppilasta kohti					
Peruskoulut, vuosiluokat 1-6	1,65	1,52	1,55		
Peruskoulut, vuosiluokat 7-9	2,19	2,27	2,29		
Luokkamuotoinen erityisopetus	3,06	2,79	2,8		
Vammaisopetus	4,64	4,6	4,45		
Peruskoulut keskimäärin	1,93	1,92	1,93	1,95	1,98

Oppilaskuljetukset					
Kuljetettavia oppilaita	859	847	745	863	771
Kustannukset € / kuljetettava oppilas	1 235	1 104	1 588	1 144	1 374
Kuljetettavien oppilaiden osuus %	18,76	18,69	16,6	19,51	17
Oppilasmäärä / lukuvuosi					
Luokkien 1-6 oppilaita	3 017,5	2 984,5	2 915	2 884	2 865
Luokkien 7-9 oppilaita ja lisäopetusoppilaita	1 561	1 548	1 549,5	1 539	1 553
Yhteensä (ilman valmistavaa opetusta)	4 578,5	4 532,5	4 464,5	4 423	4 418
- joista erityisen tuen päät. saaneita, ei pid. opv	280,5	337,5	390,5		
- joista vaikeimmin kehitysvammaisia, pid. opv	11,5	13	18,5		
- joista muita vammaisoppilaita, pid. opv	110	89	84,5		
Valmistava opetus	30	22,5	32	31	127

* Ohjaajien määrä TP20 ja TP21 on laskettu lukuvuoden (elo-toukokuun) henkilökunnan määrästä ja sisältää myös ulkopuolisella rahoituksella palkatut.

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Laadukas perusopetus	Oppilaskohtaisen opetus- ja tukiresurssin määrä Palveluverkko kehittyy suunnitelman mukaisesti	Ajanmukaiset oppimisympäristöt sekä -välineet , Palveluverkkosuunnitelman päivittäminen
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hyvinvoivat oppilaat	Koulupoissaolojen seuranta Oppilashuollon toimintakertomus	Kouluille taataan riittävät opetus- ja ohjaajaresurssit, Koulupoissaolojen puuttumisen mallin toteutumisen seuranta, Tunnetaito-ohjelmien käyttöönoton seuranta
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Englanninkielisen koulupolun vahvistaminen	Englanninkielisen opetuksen laajentaminen uudella vuosiluokalla	

Strateginen teema		
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hyvinvoiva henkilökunta	Sairauspoissaolojen määrä Työhyvinvointikyselyiden tulokset Kehityskeskustelut	Opettajien työkierron mahdollistaminen, Rehtoreiden täydennyskoulutus ja uusien rehtoreiden mentorointi, Täydennyskoulutuksen ja työnohjauksen mahdollistaminen henkilöstölle

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Keskustan yhtenäiskoulun suunnittelu ja toteutus viivästyy	Aikataulun toteutuminen	Projektin etenemisen seuranta
Henkilöstön työssä kuormittumisen lisääntyminen	Työyhteisökyselyn tulokset	Yhteistyö muiden toimijoiden, erityisesti työterveyshuollon kanssa. Oikea henkilöstön mitoitus
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrän lisääntyminen	Tukea tarvitsevien oppilaiden määrä	Riittävän opetusresurssin kohdentaminen tukea tarvitseville oppilaille. Mahdollisuus jakaa kouluille tukiresurssia yllättävien tarpeiden ilmentyessä. Oppilashuoltokertomusten käsittely

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	2 375	1 398	1 510
TOIMINTAMENOT	- 45 146	- 43 511	- 45 647
TOIMINTAKATE	- 42 771	- 42 113	- 44 137

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	341	380	383
Määräaikaiset	167	200	240

Määräaikaiset sisältää myös ulkoisella rahoituksella palkatun henkilökunnan. Koulunkäynninohjaajien määrää on lisätty valtuuston myöntämän lisärahoituksen turvin. Lisää henkilöstöä on palkattu uusille valmistavan opetuksen luokille.

307 RUOTSINKIELINEN PERUSOPETUS

Toiminta-ajatus

Perusopetuksen tärkein tehtävä on tarjota kaikille oppivelvollisuusikäisille oppilaille laadukasta opetussuunnitelman mukaista opetusta sekä tukea heidän oppimistaan, kehitystään ja hyvinvointiaan.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Ruotsinkielisen perusopetuksen oppilasmäärä on kasvanut ja kasvaa edelleen lähivuosina. Syynä oppilasmäärän kasvuun on muun muassa se, että yhä useammat kaksikieliset ja yksikieliset suomenkieliset perheet valitsevat ruotsinkielisen perusopetuksen. Myös maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrä on kasvanut.

Palveluverkkoselvitys on tarkistettu ja hyväksytty. Oppilasmäärän kasvu lisää myös koulujen lisätilantarvetta. Sundom skola saa lisärakennuksen vuoden 2023 aikana ja Borgaregatans skola kolme koulun pihalle sijoitettavaa tilaelementtiä. Vikinga skolan tilantarve ratkaistaan tekemällä muutoksia nykyisissä tiloissa ja Haga skolan tarpeita selvitetään.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Ruotsinkielinen perusopetus tarjoaa

- perusopetusta luokille 1–9
- joustavaa perusopetusta
- luokkasidonnaista erityisopetusta
- sairaalaopetusta
- aamu- ja iltapäivähoitoa
- perusopetukseen valmistavaa opetusta
- ruotsi toisena kielenä -opetusta sekä äidinkielen opetusta maahanmuuttajataustaisille oppilaille
- tukea oppimiseen ja koulunkäyntiin
- oppilashuoltoa
- kerhotoimintaa.

Opetus ja pedagogiset palvelut

Ruotsinkielisen jaoston hyväksymä ruotsinkielisen perusopetuksen paikallinen opetussuunnitelma ohjaa opetusta ja koulunkäyntiä. Laadukkaan ja korkeatasoisen opetuksen ja oppimisen takaamiseksi tuntiresurssia lisätään 1,95 viikkotunnista 2,0 viikkotuntiin oppilasta kohti syksystä 2023 alkaen.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Perusopetuslain mukaan aamu- ja iltapäivätoiminta on suunnattu 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä muille, erityisen tuen päätöksen saaneille oppilaille.

Oppilashuolto

Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan opintomenestyksen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin ylläpitämistä ja näiden edellytyksiä parantavaa toimintaa kouluissa. Oppilashuolto koostuu ennaltaehkäisevästä kaikille tarkoitettusta oppilashuollosta, joka tukee koko koulua, ja oppilaan laillisesta oikeudesta yksilölliseen oppilashuoltoon.

Koulunkäynninohjaajat

Koulunkäynninohjaajien tehtävä on auttaa oppilaita oppimisessa, koulunkäynnissä ja arjen toiminnoissa sekä osallistua opetuksen suunnitteluun yhdessä opettajien kanssa. Koulunkäynninohjaajien tarve on kasvanut jatkuvasti, koska yhä useammat oppilaat tarvitsevat paljon tukea oppimiseen ja koulunkäyntiin.

Koulukuljetukset

Ilmainen koulukuljetus myönnetään, jos koulumatka

- 1.–2. luokkien oppilailla on yli 3 km • 3.–9. luokkien oppilailla on yli 5 km
- tai jos muut perusopetuslaissa määritellyt edellytykset täyttyvät.

Ilmainen koulukuljetus myönnetään oppilaalle osoitettuun lähikouluun tämän vakituisesta kotiosoitteesta.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Aamu- ja iltapäivätoiminta Koululaisten määrä					
Kaupungin omissa yksiköissä	0	0	0	0	0
Yhteistyökumppaneiden järjestämä	301	298,5	295,5	309	320
Yhteensä	301	298,5	295,5	309	320
Kouluverkko					
Koulujen lukumäärä	5	5	5	5	5
Ohjaajatoiminta					
Ohjaajien lkm	49	55	65	62	59
Ohjaajien laskennallisia toimia (38,25 h/vk)*	31,84	37,97	47,4	34,64	38
Oppilaita/laskennallinen ohjaaja*	39,56	34,07	27,4	37,33	34,3
Opetustuntien määrä oppilasta kohti					
Peruskoulut, vuosiluokat 1–6	1,71	1,7	1,71		
Peruskoulut, vuosiluokat 7–9	2,06	2,09	2,05		
Luokkamuotoinen erityisopetus	4	3,97	4,25		
Peruskoulut keskimäärin	1,93	1,92	1,93	1,95	1,98
Oppilaskuljetukset					
Kuljetettavia oppilaita	205	209	198	221	245
Kustannukset € / kuljetettava oppilas	1 322	1 053	1 368	1 236	1 164
Kuljetettavien oppilaiden osuus %	15,93	16,16	15,2	16,96	18,5

Oppilasmäärä / lukuvuosi					
Luokkien 1–6 oppilaat	867,5	891,5	893	897	880
Luokkien 7–9 oppilaat ja lisäopetusoppilaat	392	402	407	396	424
Yhteensä (ilman valmistavaa opetusta)	1 259,5	1 293,5	1 300	1 293	1 304
– joista erityisen tuen päät. saaneita, ei pid. opv	47	60	65		
– joista vaikeimmin vammaisia, pid. opv	11,5	14	14		
– joista muut pid. opv	11	12	16		
Valmistava opetus	9	5,5	6,5	10	17

* Ohjaajien määrä TP20 ja TP21 on laskettu lukuvuoden (elo–toukokuun) henkilökunnan määrästä ja sisältää myös ulkopuolisella rahoituksella palkatut.

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Laadukas, opetussuunnitelman mukainen opetus	Riittävästi resursseja opetukseen sekä oppilaiden oppimisen ja koulunkäynnin tukemiseen Riittävät ja toimivat opetustilat	Ajanmukaiset oppimisympäristöt ja opetusmateriaalit
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hyvinvoiva henkilökunta	Sairaspoissaolopäivien lkm Työterveyskyselyn tulokset Kehityskeskustelut	Henkilökunnan työnohjaus ja tuki Henkilökunnan täydennyskoulutus Hyvät toimintamallit tukena sellaisten oppilaiden kohtaamisessa, joilla on erityistarpeita Henkilökunnan hyvinvoinnin edistämisen suunnitelma
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hyvinvoivat oppilaat	Koulukuraattori- ja koulupsykologikäyntien määrä sekä oppilashuoltohenkilökunnan toimintakertomus Kouluviihtyvyysskyselyt Kouluterveyskysely	Lisätä hyvinvointia positiivisen psykologian menetelmin Riittävästi resursseja oppilaiden oppimisen, koulunkäynnin ja hyvinvoinnin tukemiseksi Poissaolojen seuranta ja niihin puuttuminen Toimivan yhteistyön kehittäminen hyvinvointialueen kanssa

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Henkilöstön työkuorma kasvaa.	Sairauspoissaolopäivät	Työnohjaus ja täydennyskoulutus Yhteistyö työterveyshuollon ja henkilöstöhallinnon kanssa

Oppilaiden tuen tarve lisääntyy.	Koulunkäynninohjaajien lkm Tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden lkm Oppilashuollon toimintakertomus	Varhainen puuttuminen Verkostoyhteistyö Positiivinen psykologia
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Koulunkäynninohjaajien rekrytointivaikeudet	Pätevien koulunkäynninohjaajien lkm	Sekä kansallisella että paikallisella tasolla ratkaistava kysymys
Riski ei liity strategiseen teemaohjelmaan		
Koulukiinteistöjen peruskorjaukset ja muut korjaukset ovat riittämättömiä.		Koulukiinteistöjen huolto- ja korjaustarpeiden ennakkoarviointi Toteutuneiden toimenpiteiden seuranta

Tuloslaskelma (1 000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	698	217	217
TOIMINTAMENOT	-13 709	-12 804	-13 539
TOIMINTAKATE	-13 011	-12 587	-13 322

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	106	116	132
Määräaikaiset	56	81	90

Vakituisten lukumäärä ei sisällä enää koulukuraattoreita (3) ja koulupsykologeja (3). Määräaikaiset sisältää myös ulkoisella rahoituksella palkatun henkilökunnan.

KOULUTUSLAUTAKUNTA

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	13 682	14 638	13 922
TOIMINTAMENOT	- 55 006	- 55 463	- 56 389
TOIMINTAKATE	- 41 324	- 40 825	- 42 467

Toiminta-ajatus

Koulutuslautakunta huolehtii kaupungin toisen asteen koulutuksen (ammatillisen koulutuksen ja ammatillisen aikuiskoulutuksen sekä lukiokoulutuksen), taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön sekä nuorisopalveluiden palveluista ja toimii lainsäädännön mukaisen viranomaisena edellä mainituissa asioissa.

312 VAASAN LYSEON LUKIO

Toiminta-ajatus

Lukio-opintojen tavoitteena ovat lukion päättötodistus ja ylioppilastutkintotodistus. Yleissivistävänä kouluna lukio antaa jatko-opintokelpoisuuden yliopistoon ja korkeakouluun. Aikuislinja tarjoaa vaihtoehtoisia opiskelumuotoja aikuisväestön opiskelutarpeiden tyydyttämiseksi.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Oppivelvollisuuden laajentumisella asteittain toiselle asteelle on toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia. Oppilaitoksen hankkimana oppimateriaalit ovat nyt kaikilla samanarvoisesti käytössä. Rahoituksen riittävyys pysyy epävarmuustekijänä.

Digitalisaatio vaikuttaa laajasti opetukseen tuoden mukanaan mm. sähköiset oppikirjat ja opetusmateriaalin sekä haastaa perinteiset opetusmenetelmät. Uuden lukiolain veloitteet mm. lukioiden erityisopetukseen ja ohjaukseen sekä korkeakouluysteistyöhön edellyttävät lisäresurssointia ja uusia pedagogisia toimintatapoja.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Lyseo kehittää kaksikielistä yhteistyötä Vasa gymnasiumin kanssa yhteisellä kampuksella. Lisäksi lyseolla on yhteistyösopimukset Vaasan yliopiston ja Vaasan ammattikorkeakoulun sekä Turun yliopiston kanssa. Muita keskeisiä yhteistyötahoja ovat Vamia ja Vasa Övningsskolanin IB-linja.

Vaasan lyseon lukion vahvuutena on suuri kurssitarjonta, joka tarjoaa laajan valinnaisuuden ja mahdollisuuden opiskelijakohtaisiin painotuksiin sekä joustaviin ja yksilöllisiin opintojen järjestelyihin. Lyseon toiminnassa korostuu kansainvälinen toiminta, työelämäyhteistyö sekä yrittäjyyskasvatus. Kansainvälisyyskasvatusta kehitetään painopistealueena lukion kansainvälisyysuunnitelman mukaisesti.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Päivälukio / opiskelijamäärä	811,7	853,5	843,92	840	860
Iltalukio / opiskelijamäärä	38,7	32,25	26,25	40	25
Vakituiset opiskelijat	850,4	885,75	870,17	880	885
Aineopiskelijat	0,8	0,2	0,6	0	0

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Yksikköhinta €/opiskelija/päivälukio	6 244,5	6 244,2	6 768,1
Yksikköhinta €/opiskelija/iltalukio	4 021,26	4 021,26	4 284,21

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Tyytyväiset opiskelijat	Opiskelijatyytyväisyys (1-5)	Hyvä opetus, toimiva opiskelijahuolto ja hyvät ohjauspalvelut

Strateginen teema		
Vetovoimainen Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet

Turvata riittävä opiskelijamäärä	Opiskelijamäärä, päivälukio Opiskelijamäärä, iltalukio	Hyvä opiskelijatytytyväisyys, onnistunut markkinointi
----------------------------------	---	---

Strateginen teema		
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Uudistuva lukio, edelläkävijöitten joukossa	Korkeakouluyhteistyö (% abiturienteista)	Korkeakouluyhteistyö, työelämäyhteistyö

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Liian vähäiset helpdesk-palvelut ja vaativampaa IT-osaamista vaativat palvelut		Opettajien ICT-koulutus. Omien tukipalveluresurssien vahvistaminen
Kertynyttä ylijäämää ei saa käyttää		Poliittinen päätöksenteko ja siihen vaikuttaminen

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	847	842	827
TOIMINTAMENOT	- 6 742	- 6 819	- 7 379
TOIMINTAKATE	- 5 894	- 5 977	- 6 552

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	54,3	55,16	55,24
Määräaikaiset	10,7	6,08	10,06

313 VASA GYMNASIUM JA VASA SVENSKA AFTONLÄROVERK

Toiminta-ajatus

Vasa gymnasium tarjoaa nuorille hyvän yleissivistävän teoreettisen koulutuksen turvallisessa ympäristössä. Koulutus tukee jatko-opintoja kolmannella asteella. Vasa svenska aftonläroverk tarjoaa aikuisille ja nuorille mahdollisuuden lukea lukiokursseja etänä yksilöllisen suunnitelman mukaisesti, lähtökohtana opiskelijan omat tarpeet. Kurssien suorittaminen etenee oman aikataulun mukaisesti ja antaa myös mahdollisuuden lähiopetustapaamisiin.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

VG ja VSA kuuluvat Vaasan kaupungin toisen asteen oppilaitoksiin. Yhteistyötä tehdään Vaasan lyseon lukion, VAMIAN, Yrkesakademin ja Vi -7 lukioden kanssa. VG:n opiskelijoista suurin osa tulee Vaasan työssäkäyntialueelta kun taas VSA:n toimintaympäristö on koko Suomi.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

VG pyrkii panostamaan pieniin opetusryhmiin tukeakseen oppimista, turvallisuutta ja viihtyvyyttä. Lisäksi VG kehittää kaksikielistä yhteistyötä lyseon lukion kanssa. Tandemyhteistyö on yksi pedagogisen työn tukipilareista.

VSA on ainut ruotsinkielinen aikuislukio maassamme. VSA on etälukio, joka tarjoaa lukio-opintoja koko maan aikuisille ja nuorille. Opintoja tarjotaan ruotsia puhuville suomalaisille myös maan rajojen ulkopuolelle.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Päivälukio / opiskelijamäärä	175,8	192,33	203	190	200
Aikuislukio / opiskelijamäärä	94	101,2	100,03	90	95
Vakituiset opiskelijat	269,8	293,53	303,03	280	295
Aineopiskelijat	5,8	2,1	3,8	0	0

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Yksikköhinta €/opiskelija/päivälukio	6 244,2	6 244,2	6 768,1
Yksikköhinta €/opiskelija/iltalukio	4 021,26	4 021,26	4 284,21

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Tyytyväiset opiskelijat	Tyytyväiset opiskelijat (asteikolla 1–5)	Hyvä opetus ja toimiva opiskelijaterveydenhuolto

Strateginen teema		
Vetovoimainen Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Koulun opiskelijamäärän turvaaminen	Vasa gymnasiumin opiskelijamäärä	Tyytyväiset opiskelijat ja hyvä markkinointi

Strateginen teema		
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Kärkikoulu, edelläkävijä	Kolmannen asteen kursseja suorittavien abiturienttien määrä (%)	Yhteistyö kolmannen asteen ja elinkeinoelämän kanssa

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
---------------------------------------	--------------------	----------------------

Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Henkilöstön jaksaminen		Johtaminen, hyvät hallinnon prosessit, kuuleminen, huomioiminen
Toiselle asteelle pidennetty oppivelvollisuus		Asiaan liittyviin päätöksiin vaikuttaminen

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	304	319	335
TOIMINTAMENOT	- 2 063	- 1 949	- 2 177
TOIMINTAKATE	- 1 759	- 1 630	- 1 842

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	22	19	21,8
Määräaikaiset	1,6	2,84	1

315 VAMIA

Toiminta-ajatus

Vamia tarjoaa tutkintoon valmistavaa koulutusta, ammatillista peruskoulutusta, lisäkoulutusta, oppisopimuskoulutusta ja muita koulutuspalveluja opiskelijoiden työllistymiseksi sekä alueen työ- ja elinkeinoelämän muuttuvat tarpeet huomioon ottaen. Lisäksi tavoitteena on antaa elinikäisen oppimisen valmiuksia sekä jatko-opiskeluvaihtoehtoja ylemmälle koulutusasteelle.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Vamia on kaksikielinen oppilaitos, joka antaa opetusta suomen, ruotsin ja englannin kielellä. Oppilaitos tarjoaa ammatillisen koulutuksen lisäksi kahden tutkinnon opintoja turvatakseen opiskelijoiden työllistymisen ja jatko-opiskelukelpoisuuden.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vamia huolehtii nuorten osalta koko ikäluokan kouluttamisesta ja tukee työuran eri vaiheissa olevien osaamisen kehittämistä siten, että osaaminen vastaa työmarkkinoiden ja yksilöiden urakehityksen muuttuvia tarpeita. Opiskelijoille tarjotaan yksilöllisiä opintopolkuja, mikä mahdollistetaan laajan opintotarjonnan avulla. Lisääntyvän ohjauksen avulla ehkäistään syrjäytymistä. Toimintaa kehitetään yhteistyössä sidosryhmien ja työelämän kanssa. Vaasan alue käy läpi suuria rakennemuutoksia (erityisesti akkuteollisuuden osalta), uudistukset aiheuttavat vaatimuksia koulutustarjontaan sekä uudenlaista osaamista henkilöstörekrytoinnin alueella.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Ammatillisen koulutuksen rahoitus %					
Perusrahoitus (opiskelijatyövuodet)	95	70	70	70	70
Suoritusrahoitus (tutkintojen ja osatutkintojen määrä)	5	20	20	20	20
Vaikuttavuusrahoitus (työllistyminen ja jatko-opintoihin siirtyminen, opiskelijapalautteet, työelämäpalautteet)	0	10	10	10	10

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Valtionosuus ammatillinen koulutus, perusrahoitus	18 506 849	16 905 070	16 846 345
Valtionosuus ammatillinen koulutus, suoritusrahoitus	4 878 730	5 830 020	4 813 241
Valtionosuus ammatillinen koulutus, vaikuttavuusrahoitus	2 427 426	2 415 010	2 406 620
Yhteensä	25 813 005	25 150 100	24 066 206

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Keskeyttämisen vähentäminen	Keskeyttämisprosentti	Keskeyttämisen vähentämiseen liittyvät toimet; tehokas opiskelijan tuki (opinto-ohjaus, erityisopetus, kuraattorit ja opiskelijaterveydenhuolto) , Opiskelijoiden opintojen seuranta , Pedagoginen ohjaus, opiskelijoiden
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Tyytyväiset asiakkaat	Opiskelijatyytyväisyys Tyytyväisyys opintojen ohjaukseen Työelämäpalaute	Aktiivinen työelämäyhteistyö , ARVO-palautteiden (opiskelijapalaute ja työelämäpalaute) säännöllinen seuranta ja kehittämistoimenpiteet , Monipuolinen, yksilöllinen ja laadukas opetus

Strateginen teema		
Vetovoimainen Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet

Aktiivinen työelämäyhteistyö ja asiakkuuksienhallinta	Työelämäkontaktien määrä (ja niiden myötä toteutuneet tulokset) CRM-ohjelman käyttö, järjestelmään syötettyjen työelämäkontaktien määrä	Ajantasainen työelämästrategia ja sen seuranta , Asiakastarinoiden tuominen esiin, niiden hyödyntäminen markkinoinnissa ja viestinnässä , CRM-ohjelman käyttö, asiakkuudenhoitosuunnitelmat , Työelämäpalvelujen aktiivinen toiminta (mm. Liidityöpajat) , Yrityskoulutusten toteuttaminen
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Verkko-opintomahdollisuuksien lisääminen	Verkko-opintoina suoritettujen opintojen määrä	Digitimin ja eVamian toiminta, verkko-opetuksen kehittämisen koordinointi , Suunnitellaan ja toteutetaan verkko-opintoina suoritettavia opintokokonaisuuksia

Strateginen teema		
Hiilineutraali Vaasa 202X		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Kaikissa tutkinnoissa näkyy Vamian painopistealueet: Digitaalisuus, Lean, Kestävä kehitys, Energiaosaaminen ja Kansainvälisyys	Tuotekorteissa näkyy painopistealueet Energiakoulutusstrategia ja Vamian energiakoulutuksen suunnitelma on päivitetty Kestävän kehityksen suunnitelma on päivitetty Kansainvälisyysstrategia on päivitetty Opiskelijoiden KV-jaksojen määrä	Aktiivinen kansainvälisyystoiminta , Digitaalisuuden hyödyntäminen monipuolisesti, eVamian toiminta digitaalisuuden tukena , Energiakoulutuksen työryhmän toimintaan osallistuminen , Kestävän kehityksen suunnitelma ja sen sisältämät toimenpiteet , Koulutustoiminnassa tuodaan esiin ammatillisia sisältöjä painopistealueiden näkökulmasta , Leanin mukaiset toimintaprosessit ja oppimisympäristöt ml. Lean Center
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Aktiivinen hanke- ja kehittämistoiminta (hiilineutraaliuden tukemiseksi)	Uusien hankehakemusten laatiminen tarvittaessa Hanketoiminnan toteutuminen suunnitelman mukaisesti	Alliance for Batteries TEchnology, Training and Skills (Allbatts-hanke) , Greenovet-hanke , Haetaan aktiivisesti alueelle hiilineutraaliutta ja vihreitä innovaatioita tukevia hankkeita, osallistutaan hankeverkostoihin

Strateginen teema		
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Opiskelijat suorittavat tavoitteen mukaiset tutkinnon osat tai tutkinnon	Suoritettujen tutkintojen määrä Suoritettujen ammatillisten tutkinnon osien määrä Suoritettut osaamispisteet	Laadukas opetus , Ohjaus oikeaan tutkintoon ja tutkinnon osiin , Riittävä mitoitus opiskelijan tukipalveluissa , Tarkoituksenmukaiset HOKS:it, koulutusmuotojen monipuolinen hyödyntäminen
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet

Henkilöstön osaamisen kehittyminen	Koulutuspäivien määrä Henkilöstön työelämäjaksojen ja kv-jaksojen määrä Osaamiskartoitukset Kehittämistyöhön käytetyt henkilöresurssit	Henkilöstökoulutuksen tarjoaminen (mm. yhteiset koulutustilaisuudet) , Henkilöstön osallistaminen kehittämistyöhön , Opettajien pedagogisen pätevytyksen tukeminen , Resurssointi oman osaamisen kehittämiseen , Työelämäjaksojen ja kv-vaihdon mahdollistaminen , Uusia kasvavia aloja ja niiden tarpeita vastaavan osaamisen hankkiminen mm. uudistuvan energian tarpeet
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Suoritepäättöksen mukaisten opiskelijavuosien täyttyminen	Perusrahoitus: toteutuneiden opiskelijavuosien määrä Suoriterahoitus Vaikuttavuusrahoitus	Aktiivinen opiskelijarekrytointi ja markkinointi, Vamia Guiden toiminta , Ennakointitiedon hyödyntäminen , Jatkuva haku avoimna , Monipuolinen koulutustarjonta , Uusien tutkintojen järjestämisilupahakemukset , Yhteistyö TE-toimiston ja vankilan kanssa

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Henkilöstön osaamisen ajantasaisuus	Osastojen toimintasuunnitelmien toteutuminen. Opettajille on resursoitu työaika omaan osaamisen kehittämiseen. Oman osaamisen kehittämiseen hyödynnetään tarjolla olevia koulutuksia ja webinaareja.	Opettajien osaamisen varmistaminen koulutuksilla, oikea resurssointi, toteuman seuranta, Työelämän osaamistarpeiden aktiivinen seuranta
Osaavan henkilöstön saatavuus	Hakijoiden määrä avoimiin työpaikkoihin. Toteutuneet rekrytoinnit vs. avoimet työpaikat/virat	Osaavan ja pätevän henkilökunnan rekrytointi ,Vamia tukee ja kannustaa opettajia, jotka eivät ole pedagogisesti päteviä, hankkimaan pätevyyden tietyn määrääjän puitteissa.
Talouden ja rahoituspohjan muutokset	Talousseuranta. Käyttösuunnitelmat. Toimintasuunnitelmat. Henkilöstösuunnitelma	Tasapainoinen taloussuunnittelu, budjetointi ,Kulujen leikkaaminen, Investointien huolellinen suunnittelu, Myyntitulojen lisääminen, Henkilöstön määrän ja resursoinnin oikea mitoitus

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	10 454	11 707	11 039
TOIMINTAMENOT	- 36 578	- 37 943	- 36 778
TOIMINTAKATE	- 26 124	- 26 236	- 25 739

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	211,2	235	230
Määräaikaiset	42,3	35	32

355 NUORISOPALVELUT

Toiminta-ajatus

Nuorisopalveluiden toiminnan tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja kehitystä, ennaltaehkäistä syrjäytymistä, edistää nuorten osallistumista omien tavoitteiden toteuttamisessa ja yhteiskuntaan kasvamisessa.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Kasvatavat hyvinvoinnin haasteet ja mielenterveysongelmat näkyvät nuorten arjessa, mikä on osaltaan seurausta koronapandemian vaikutuksesta nuorten elämiin. Yksittäisille nuorille on arjessa omat voimavarat ylittäviä haasteita. Ukrainan sota on tuonut uutta epävarmuutta sekä ukrainalaisia nuoria palveluiden piiriin.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Nuorisotyön avulla tuetaan nuorten kasvua eri elämäntilanteissa tarjoamalla nuorille ammattitaitoista ohjausta ja neuvontaa, harrastus- ja toimintamahdollisuuksia sekä tiloja nuorten käyttöön.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Matalankynnyksen ohjaus- ja neuvonta, harrastus- ja toimintamahdollisuuksien sekä nuorisotilojen käyttäjä ja kävijämäärät					
Nuorisotaloissa, 5.-6. lk kerhotoiminnassa, nuorisokahvilassa ja skeittihallissa käyntikertoja	43 705	14 136	8 156	35 000	35 000
Verkkonuorisotyössä ja liikkuvassa nuorisotyössä kohdatut nuoret	0	5 081	5 701	2 500	2 500
Rokkikoulussa sekä kerho- ja leiritoiminnassa nuoria	706	987	751	450	450
Tapahtumissa kävijöitä	8 601	13 696	9 381	4 500	4 500
Reimarin yksilö- ja ryhmäohjauksessa nuoria	3 107	570	1 251	400	400
Reimarin internetsivuilla kävijöitä	12 000	20 350	15 112	22 000	22 000
Nuorten osallisuuden ja kansalaisvaikuttamisen edistäminen					
Nuorisovaltuusto kokoukset	10	9	11	10	10
Nuorisovaltuuston edustajat lautakunnissa	6	6	6	5	5
Nuorten sosiaalinen vahvistaminen					
Etsivässä nuorisotyössä asiakkaita	292	336	421	300	300
Nuorten työpajassa asiakkaita	66	81	67	80	80

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Hankerahoituksen määrä nuorisolain mukaisen kunnallisen nuorisotyöhön, €	425 600	390 000	337 000
Nuorisopalveluiden menojen osuus koko kaupungin toimintamenoista, %	0,39	0,36	0,63

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Nuorten kansalaisvaikuttamisen vahvistaminen ja kehittäminen	Nuorisovaltuuston kokousten lkm Nuorisovaltuuston edustaja lautakunnissa	Nuorten omaehtoisien toiminnan tukeminen , Vaaleilla valitun nuorisovaltuuston toiminta
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Nuorten hyvinvoinnin lisääminen	Kävijämäärien seuranta Etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajan asiakasmäärät Verkkonuorisotyössä ja liikkuvassa nuorisotyössä kohdatut nuoret	Nuorten kohtaaminen ja ohjaus , Nuorten syrjäytymisen ehkäisy , Tarjota nuorille mielekästä vapaa-ajan toimintaa

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Toimintaympäristön muutokset	Verkkonuorisotyössä kohdattujen nuorten määrä. Liikkuvassa nuorisotyössä kohdattujen nuorten määrä.	Henkilöstön kouluttaminen ja riittävä henkilöstömäärä.
Riski ei liity strategiseen teemaohjelmaan		
Palveluiden turvallisuus	Erityisnuorten lukumäärä. Etsivän nuorisotyön ja työpajan henkilöstön määrä.	Työhön perehdyttäminen ja koulutus. Ajantasalla olevat turvallisuus- ja pelastussuunnitelmat.

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	478	110	110
TOIMINTAMENOT	- 2 216	- 1 951	- 2 073
TOIMINTAKATE	- 1 738	- 1 841	- 1 963

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	17,1	27	27,75
Määräaikaiset	16,6	2	1,25

443 VAASAN KAUPUNGIN OPISTOT ja 444 AIKUISTEN PERUSOPETUS

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupungin opistot Kansalaisopisto Alma, sen taiteen perusopetuksen toimintayksikkö TaiKon ja Kuula-opisto tarjoavat vapaan sivistystyön koulutusta ja taiteen perusopetusta Vaasassa, Laihialla ja Isossakyrössä. Toimintamme perustuu yhdenvertaisuuden ja sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehityksen arvoihin sekä uudistavaan yhteistyöhön. Rakennamme Vaasan seudun hyvinvointia tuottamalla vastuullisesti, laadukkaasti ja pitkäjänteisesti sekä lasten ja nuorten että aikuis- ja senioriväestön vapaa-ajan palveluja. Vaalimme elävää kaksikielisyyttä, etenemme kohti monikielisyyttä.

Kotoutumiskoulutus

Oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetus on Alman tehtävänä. Opiskelijat ovat enimmäkseen maahanmuuttajia. Aikuisten perusopetus noudattaa perusopetuslainsäädäntöä ja se on osa kotoutumiskoulutusjärjestelmää. Kotoutumissuunnitelman mukaista kotoutumiskoulutusta järjestetään myös vapaan sivistystyön koulutuksena, nk. UMAKO-koulutuksena.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Koulutus on voimakkaassa kehitystilassa. Taiteen perusopetuksessa hankitun osaamisen kirjaaminen Koski-tietokantaan on valmisteilla ja Opetushallitus on käynnistänyt taiteen perusopetuksen mittaristo- ja laatutyön. Koulutuksen arviointikeskus on arvioinut maahanmuuttajien lukutaitokoulutusta. Oppivelvollisuuden laajentuminen lisää oppivelvollisuusikäisten ja oppivelvollisten määrää aikuisten perusopetuksessa. Kantasuomalaisien, keskeytyneet peruskouluopintonsa loppuunsa suorittavien määrä on lievässä kasvussa. Jos kehitys jatkuu, tulee heidän koulutuksensa rahoitus pohdittavaksi.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vaikuttavuustavoitteet

- alueellinen yhteistyö taidekasvatuksen kehittämisessä
- yhteistyön rajapintojen luominen Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa

Tuotantotavoitteet

- Toimintamuotojen kehittäminen uudistavan yhteistyön suuntaan
- taiteen perusopetuksen opintojen Koski-tiedonsiirtoihin varautuminen ja osaamisperusteinen kuvaaminen ja arviointi
- tanssinopetuksen järjestämisen tarkastelu ja kehittäminen
- englanninkielisen palvelun ja viestinnän lisääminen

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Vaasan kaupungin opistot/ Kansalaisopisto Alma					
Myönnettyt valtionosuustunnit	25 151	25 357	25 060	25 060	25 678
Myönnettyt valtionosuustunnit, kotoutumissuunnitelma (Vaasa-opisto)	479	392	951	951	833
Opetustuntien määrä	29 362	27 147	26 336	26 046	30 000
Kurssisuoritteiden määrä/ Alma	1 200	1 160	1 242	1 325	1 395
Osallistujien määrä	17 604	15 000	12 370	17 700	15 000
Vaasan kaupungin opistot/ Kuula-opisto					
Myönnettyt valtionosuustunnit	24 860	24 860	24 860	24 860	24 860
Opetustuntien määrä	24 860	24 960	25 097	25 000	25 000
Osallistujien määrä	1 844	1 783	1 606	1 800	1 600
Aikuisten perusopetus					
Myönnettyt valtionosuustunnit	4 122	5 880	4 596	5 250	5 250
Kurssisuoritteiden määrä/ Aik.po	4 428	4 525	4 427	3 900	4 003
Kurssisuoritteiden määrä/ GruVux	420	1 064	862	600	655
Osallistujien määrä/ Aik.po+GruVux	188	231	237	200	195

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vaasan kaupungin opistot/ Kansalaisopisto Alma			
Valtionosuus, Vapaa sivistystyö	1 210 872	1 210 872	1 309 670
Valtionosuus, Kotoutumissuunnitelma (Vaasa-opisto)	80 616	80 616	74 537
Nettomeno €, (toimintakate -valtionosuus -avustukset)	1 289 624	1 370 512	1 498 993
Nettomeno €/ osallistuja	104,3	77,4	116,9
Nettomeno €/ asukas	16,1	17,1	18,7
Vaasan kaupungin opistot/ Kuula-opisto			
Valtionosuus, Taiteen perusopetus	1 164 649	1 164 649	1 189 730
Nettomeno €, (toimintakate -valtionosuus -avustukset)	490 113	430 351	518 870
Nettomeno € / osallistuja	305,2	239,1	324,3
Nettomeno € / asukas	6,1	5,3	6,5
Aikuisten perusopetus			
Valtionosuus, Aikuisten perusopetus	1 450 038	1 739 115	1 739 115
Vuosikustannus	1 345 120	1 700 000	1 730 000

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Taiteen perusopetuksen opintojen Koski-tiedonsiirtoihin varautuminen ja osaamisperusteinen kuvaaminen ja arviointi	Kurssikuvauksista 100% tallennettu Opintopolkuun	Koskisiirtojen tallentamismahdollisuuden hyväksyttäminen koulutuslautakunnassa, Opintojen tallentaminen Opintopolku-palveluun, Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmien tarkastelu ja muokkaaminen osaamisperusteisiksi.
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Palveluyhteistyön käynnistäminen Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa	Asiakasohjaus: palveluohjauksen kautta opiskelevien määrä	Hyvinvointipalvelun rajapintojen läpikäynti hyvinvointialueen kanssa

Strateginen teema		
Vetovoimainen Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Taidekasvatuksen kehittäminen: toimitaan aktiivisesti ja aloitteellisesti alueellisen yhteistyön luomiseksi taidekasvatuksen kehittämiseksi ja kehitetään toimivat yhteistyön rakenteet uudistavaan yhteistyöhön myös kaupungin omien organisaatioiden ja kolmannen sektorin välillä.	Taidekasvatusta koskevat yhteistyösopimukset	Alueellisen yhteistyön aloitteellinen toimija, Synergioita rajojen sijaan, Taidekasvatuksen palvelukokonaisuuden kartoittaminen ja taidelaitosyhteistyön suunnitelmallisuuden kehittäminen, Taidekasvatuksen vuosittainen päätapahtuma/performanssi
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Aikuiskoulutuksen kansainvälistyminen ja englanninkielisen palvelun ja viestinnän lisääminen	Kansainvälisiä hankkeita vireillä Uusi mittari	Englanninkielisen palvelun ja viestinnän lisääminen, Kansainvälisten hankkeiden alkuunsaattaminen

Strateginen teema		
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Tanssinopetuksen organisoinnin tarkastelu ja kehittäminen	Tanssioppilaiden määrä Opetusryhmien määrä	Asiakaskysely, Palvelun ja palvelutarpeen kartoitus, Tanssin opintopolkujen rakentaminen yli kuntarajojen
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Kansalaisopiston kurssilaisten määrän palauttaminen koronaa edeltävälle tasolle	Netto-opiskelijoiden määrä Uusi mittari	Asiakaspalvelun kehittäminen, Englannin kielisen viestinnän ja palvelun lisääminen, Kurssitarjonnan kehittäminen, Markkinoinnin kehittäminen

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		

Tulokehitys heikkenee		kurssi-/opiskelijamaksupolitiikan tarkistaminen, Tiedottamisen, markkinoinnin ja palveluohjauksen tehostaminen
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Digitalisaation hyötyjä ei saavuteta		Verkon kattavuuden ja kapasiteetin tarkistaminen
Tilojen kunto ja riittävyys		Pikainen korjaustarpeiden arviointi ja tarvittavien toimenpiteiden toimeenpano

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	1 599	1 660	1 611
TOIMINTAMENOT	- 7 407	- 5 951	- 6 242
TOIMINTAKATE	- 5 808	- 4 291	- 4 632

Toimintamenot TA 2023 sisältää Vaasan kaupungin opistojen valtionosuuksien korotuksia -198 417 €.

Vaasan kaupungin opistojen TP 2021 toimintakulut -7 407, sisältää Aikuisten perusopetuksen toimintamenot -1 345.

444 Aikuisten perusopetuksen toimintamenot (1000€)

TP 2021 -1 345

TA 2022 -1 450

TA 2023 -1 739

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	50	50	52
Määräaikaiset *	183	187	183

Henkilöstö tiedot ovat lkm.

* Määräaikaiset henkilöstöluvut sisältävät tuntiopettajia.

KULTTUURI- JA LIIKUNTALAUTAKUNTA

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	3 646	4 180	3 790
TOIMINTAMENOT	- 21 477	- 22 080	- 22 661
TOIMINTAKATE	- 17 631	- 17 900	- 18 871

Toiminta-ajatus

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta huolehtii kaupungin liikuntapalveluista sekä museoista, kulttuuritoiminnasta, kirjastoista, teatterista ja orkesterista ja toimii lainsäädännön mukaisena viranomaisena edellä mainituissa asioissa.

351 LIIKUNTAPALVELUT

Toiminta-ajatus

Liikuntapalveluiden tehtävänä on liikuntalain mukaisesti tarjota esteettömiä ja saavutettavia matalankynnyksen liikuntamahdollisuuksia kaikille kuntalaisille juniorista senioriin sekä kehittää ulkoilun ja arkiliikkumisen edellytyksiä, edistää liikuntakulttuuria ja luoda hyvinvointia liikunnan keinoin.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Taloussuunnittelukauden aikana keskitytään toiminnan ja talouden normalisoimiseen Korona epidemian jälkeen.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

- monipuolisen liikuntatoiminnan järjestäminen aktivoimaan väestöä eri ikäkausina
- soveltavan liikunnan organisointi vastaamaan vammais- ja pitkäaikaissairaiden tarpeita
- ikääntyvien- ja maahanmuuttajien liikuntapalveluiden kehittäminen
- yhteistyö kolmannen sektorin kanssa, valtakunnalliset ja alueelliset liikuntakampanjat
- liikuntatila- ja aluevarausten hallinnoinnin ja seurayhteistyön kehittäminen
- lasten- ja nuorten liikuntatoiminnan saatavuuden turvaaminen sitä tehostamalla, lisäämällä ja kehittämällä
- koulu-PT-toiminnan kehittäminen ja vakiinnuttaminen kaupungin kouluissa tukemaan liikunnallisia haasteita omaavien oppilaiden tarpeita
- henkilöstöpalveluiden ja työterveyshuollon kanssa yhteistyössä kehitetyn palvelumuodon laajentaminen ja vakiinnuttaminen. Palvelumuodon tavoitteena on kaupungin työntekijöiden hyvinvoinnin ja työssä jaksamisen parantaminen sekä sairaspotilaiden vähentäminen.
- varhaiskasvatuksen liikuntatoiminnan kehittäminen ja vakiinnuttaminen
- uimahallin uinti- ja vesiliikuntatoimintojen tuottaminen, kehittäminen ja markkinointi sekä uinninopetuksen organisointi eri ikäisille kohderyhmille, lisäksi kuntosalitoimintaa
- liikuntapaikkojen kehittäminen käytettävissä olevien resurssien mukaan

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Liikuntapalvelut					
Ryhmäliikunta Sovellettuliikunta kävijämäärä	22 480	5 100	5 000	20 000	20 000
Ryhmäliikunta Terveysliikunta kävijämäärä	16 530	6 468	2 685	15 000	15 000
Lasten ja nuorten liikunta kävijämäärä	16 082	3 794	1 680	18 000	16 000
Uimahallin kävijämäärä	258 191	129 242	183 762	260 000	260 000
Kesä uimakoulut ryhmät	20	20	20	20	20
Kesä uimakoulut osallistujamäärä	345	160	320	320	320
Uimahallin kuntosalin asiakasmäärä	42 000	21 025	28 404	30 000	35 000
Liikuntatilaluovutukset, h	43 223	45 637	48 457	45 000	50 000

Kaarlen kenttä (yleisurheilu- ja palloilualueen käyttö), h	1 726	2 008	3 032	2 000	2 500
Jalkapallonurmet, yht. 16 ha, h	7 362	10 792	4 423	10 000	10 500
Pesäpallokenttä Vaasa, h	1 014	897	553	1 000	1 100
Pesäpallokentät Kyrölä, h	740	624	455	750	700
Liikuntatoimi/ Lasten ja nuorten liikunta					
Hiihtolomaleiri/ Öjberget osallistujamäärä	50	111	0	100	120
Kesäleirit kävijämäärä	300	320	249	250	300
Syysleirit kävijämäärä (v.2020 peruttu)	50	0	40	50	70
Lajikokeiluja osallistujamäärä	200	23	12	15	20
Uusi pilottihanke koulu PT-toiminta, osallistujamäärä	0	5	14	15	20
Hoppis perheliikunta tapahtumaa /vuosi	34	17	14	20	30
Perheluistelu tapahtumaa/vuosi	32	19	14	20	20

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Valtionosuus €	241 055	241 055	240 752
Toimintatulot €	1 287 072	1 496 100	1 486 800
Toimintamenot €	4 776 791	4 933 300	5 102 400
-Vuokrakulut/ sisäiset €	2 585 468	2 585 600	2 663 500
-Vuokrakulut/ salivuorot €	216 168	223 600	249 800
-Toiminta-avustukset €	164 385	167 700	182 700
Nettomenot /asukas, €	45	44,1	47,2
Liikuntapalveluiden menojen osuus koko kaupungin toimintamenoista, %	0,84	0,92	0,97

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan liikuntajaosto myöntää määrärahojen puitteissa toiminta-avustuksia vaasalaisille liikuntaseuroille.

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Uimahallin kävijämäärien kasvattaminen ja vesiliikuntatoiminnan kehittäminen		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet

Laadukas ja kattava palveluverkko	Sisä- ja ulkoliikuntatiluovutusten määrä, h Myönnetty liikunta-avustukset, € Avustusta saaneiden yhdistysten lkm Uusien liikuntapaikkojen määrä	Kolmannen sektorin tukeminen ja yhteistyön kehittäminen. , Kuntalaisten omaehtoisen liikunnan tukeminen parantamalla ja kehittämällä lähiliikuntapaikkoja; Skeittipuiston rakennustöiden aloittaminen. , Liikuntapalveluiden hallinnoimien liikuntatilojen käytön maksimoiminen.
-----------------------------------	--	--

Strateginen teema		
Vetovoimainen Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Elinvoimainen ja hyvinvoiva sivistyskunta	Liikuntaryhmien lukumäärä ja osallistujamäärät Uimataitoisten %-osuus yläkouluun siirryttäessä	Alakoululaisten uinninopetuksen järjestäminen Suomen Uimaopetus- ja hengenpelastusliiton suositusten mukaisesti. , Liikuntapalvelujen tuottaminen painopisteeseen oleville kohderyhmille.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Vanhentuneet turvallisuuskäytännöt		Päivystys on saatettava ajan tasalle.
Vanhentuneet turvallisuuskäytännöt		Puhelinkuuluvuus kiinteistössä on saatava ajan tasalle.
Vetovoimainen Vaasa		
Kunnossapidon ja huollon mahdollinen laiminlyönti liikuntapaikoilla		

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	1 287	1 496	1 487
TOIMINTAMENOT	- 4 776	- 4 933	- 5 132
TOIMINTAKATE	- 3 489	- 3 437	- 3 646

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	22	23	24
Määräaikaiset	3	2	2

353 TASEYKSIKKÖ HIETALAHDEN STADION

Toiminta-ajatus

Lemonsoft stadion tarjoaa laadukkaat jalkapallon ottelu- ja harjoitteluolosuhteet Vaasassa sekä toimii monipuolisena tapahtumakeskuksena erilaisille yleisötapahtumille. Lemonsoft stadion on 100 %:sti Vaasan

kaupungin omistama ja sen toiminta on ollut vuodesta 2021 alkaen Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan alaista. Vaasan kaupungin markkinointisopimus Elisa Oyj:n kanssa päättyi 15.8.2022. Syyskuussa 2022 Stadionin nimi vaihtui Lemonsoft Stadioniksi.

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	150	75	6
TOIMINTAMENOT	-190	- 168	- 212
TOIMINTAKATE	-40	- 93	- 206

363 VAASAN KAUPUNGIN MUSEOT

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupungin museoihin kuuluu viisi kohdetta: Kuntsin modernin taiteen museo, Taidehalli, Tikanojan taidekoti, Vanhan Vaasan museo ja Pohjanmaan museo. Vaasan kaupungin museot on vuoden 2020 alusta saanut alueellisen vastuumuseon tehtävän toiminta-alueenaan Pohjanmaan maakunta. Vaasan kaupunki saa korotettua, alueellisiin suoritteisiin sidottua valtionosuutta. Alueellista toimintaa toteutetaan Museoviraston kanssa käytyjen neuvottelujen mukaisesti.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Kokoelmanäyttelyiden ikä on korkea ja niitä ollaan uudistamassa. Työ on pitkäjänteistä. Pohjanmaan museon ns. Rahahuoneen uudistus on ajankohtainen. Rahahuonetta koskevien toimenpiteiden ajuri on paitsi tarpeellisuus, myös museon naapurissa sijaitsevien viljasiilojen purku ja tuleva rakennustyömaa. Ne vaikuttavat huomattavasti museoiden kokoelmiin, arkistoon ja rakennuksiin. Suojaustöitä on valmisteltu. Rahahuoneen esillepano on erityisen arka rakennustyömaan vaikutuksille ja tila vaatii muutenkin kunnostusta.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Palvelusuunnitelman tavoitteet liittyvät erityisesti strategian kohtiin Hyvinvoiva ja osaava Vaasa ja Vetovoimainen Vaasa. Kulttuuri- ja liikuntaohjelma ohjaa osaltaan museoiden toimintaa.

Tavoitteena strategian ja Kulttuuri- ja liikuntaohjelman mukaisesti ovat julkisen taiteen toimintaperiaatteiden muotoileminen, varasto- ja konservointitilan edistäminen sekä lasten ja nuorten kanssa tehtävän yhteistyön kehittäminen, mihin liittyy myös Lapsiystävällinen kunta -mallin toimenpiteiden toteuttaminen. Digitaalisten palveluiden lisääminen parantaa saavutettavuutta ja kuuluu myös vastuumuseotehtävään. Tavoitteita edistetään yhdessä ulkoisten ja sisäisten kumppanien kanssa.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Kokoelmanhallintajärjestelmiin digitoidut objektit	2 892	1 316	4 080	1 500	3 000
Konservoidut objektit	702	578	697	600	600
Antolainaukset kokoelmista	23	15	14	20	20
Arkistopalvelut	111	136	165	120	150
Kuvatilaukset	43	53	55	60	60
Näyttelyiden lkm	25	11	15	11	11
Museokäyntien määrä	54 511	22 700	36 078	50 000	50 000
Museopedagogisen toiminnan ja yleisötapahtumien lkm	278	117	388	300	300
Osallistujamäärä	21 125	1 853	6 028	3 000	3 000
Taideteosten sijoitustoiminta, uudet sijoitukset	7	0	1	2	2

Lausunnot määräajassa	280	294	202	290	290
Alueellisen museotoiminnan yleisölle suunnattujen toimenpiteiden lukumäärä	8	4	29	8	10
Saavutettavuuden, esteettömyyden ja monimuotoisuuden toimenpideohjelman mukaiset toimenpiteet	1	26	5	6	4

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Valtionosuuteen oikeuttavat henkilötyövuodet		31	31
Valtionosuus		1 029 770	1 136 305
Nettomenot valtionosuus huomioiden		2 354 730	2 279 895
Nettomenot/asukas		34,56	33,69

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Näyttelytoiminnan kehittäminen	Yksi toteutettu perusnäyttelyuudistus	Perusnäyttelyuudistus valmistuu ja Terranova avataan yleisölle syksyllä 2021.

Strateginen teema		
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet

Kustannustehokas palveluiden tuottaminen	Toteutuneet yleisölle suunnatut tapahtumat	Monipuolisten kulttuuriperintöön liittyvien palveluiden tarjoaminen. Asiakkaiden kuunteleminen heitä koskevien palveluiden tuottamisessa. Uusien asiakasryhmien tavoittaminen ja kiinnostuksen herättäminen museopalveluja kohtaan.
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Julkisen taiteen toimintaperiaatteiden muotoileminen		

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Vetovoimainen Vaasa		
Kokoelmien säilyminen, kunto ja käyttö		Uusien konservointi- ja säilytystilojen edistäminen (tarveselvitys on hyväksytty). Digitointi- ja konservointihankkeet.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Alueellisen vastuumuseotoiminnan aloittamiseen liittyvät mahdolliset ongelmat		Uuden toimintatavan omaksumista ja seurantaa
Henkilöstön kuormittuminen		keskittyminen ydintehtäviin, työntekijöiden tukeminen, rekrytointien jatkaminen
Museoiden hallussa oleva muiden tahojen omaisuus		Kartoitetaan kokonaistilanne siltä osin kuin se on mahdollista ja seurataan sen jälkeen tilannetta.

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	720	385	396
TOIMINTAMENOT	- 3 884	- 3 605	- 3 636
TOIMINTAKATE	- 3 164	- 3 220	- 3 241

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	22,8	30	31
Määräaikaiset	16	8	8

373 KULTTUURI- JA KIRJASTOPALVELUT

Toiminta-ajatus

Tuotamme alueen asukkaille sivistyksen, kulttuurin ja hyvinvoinnin elinkaari palveluja, ja tuemme elävää kaupunkikulttuuria. Vastuullamme ovat lukutaidon ja -ilon sekä yleisen kulttuuritoiminnan edistäminen, hakeutuvat kulttuuri- ja kirjastopalvelut, taidelaitosten yhteistyön koordinointi, kulttuuritoimijoiden tukeminen sekä tapahtumatoiminta.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Väestörakenteen muuttuessa meidän tulee huomioida vahvemmin mm. ikääntyneiden ja vieraskielisten asukkaiden palveluiden tarve. Kaupunkistrategian mukaisesti mm. lapsiystävällinen kunta -malli, toimivat peruspalvelut, onnelliset ja hyvinvoivat asukkaat sekä merellinen kulttuuri- ja liikuntametropoli määrittävät ja luovat toimintaympäristöämme ja tavoitteitamme.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Palvelusuunnitelma sisältää:

- *Kulttuuri- ja liikuntaohjelman tavoitteisiin ja toimenpiteisiin vastaaminen
- *Lapsiystävällinen kunta -mallin toteuttaminen tulosalueen osalta
- *Matalan kynnyksen ja ennaltaehkäisevien palveluiden kehittäminen ja aktiivinen yleisötyö
- *Lukutaidon ja -ilon aktiivinen edistäminen sekä saavutettavat palvelut: kansallisen lukutaitostrategian edistäminen, Koko Vaasa lukee -konsepti, moni- ja medialukutaidon edistäminen, monipuolinen pedagoginen toiminta, valtakunnallisen e-kirjastohankkeen edistäminen, digitaaliset palvelut, hakeutuvan toiminnan edistäminen
- *Palveluverkkoselvityksen mukainen tilojen käyttö ja kehittäminen
- *Tiedolla johtamisen parantaminen tilastointia ja tiedonkeruuta kehittämällä ja hyödyntämällä

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
lainat, kpl	1 121 605	1 092 859	992 408	1 020 000	1 100 000
lainaajat	23 652	22 551	19 425	21 000	22 000
kirjaston kävijät	593 002	422 602	388 496	520 000	530 000
E-aineiston käyttö (määrä)	34 418	130 530	137 788	35 000	138 000
kirjaston tapahtumat / kävijät sis. digitapahtumat	21 577	21 647	16 661	21 000	22 000
pedagoginen toiminta / osallistujat		11 901	14 891		15 000
Kuorofestivaali, kokonaiskävijämäärä	7 000	2 400	2 900	6 000	7 000
Kuorofestivaali, maksava yleisö	1 600	0	0	1 500	1 800
Vaasa Littfest Vasa, kävijämäärä	1 600	2 600	1 350	2 000	2 000

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Nettomenot per asukas, €	75,75	74	74,5
Jaettavat avustukset, myönnetty summa/haettu summa %	40,5	55	55
Ulkopuoliset avustukset, €	437 543	269 500	269 500
Vuokratuotot, €	91 423	114 000	115 000
Toimitilojen vuokrasubventiot, € (Stalli, Kasarmi 13)	66 800	62 000	62 000
Jaettavat avustukset, €	114 000	103 200	190 700

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Lukutaidon ja lukuharrastuksen edistäminen	Pedagoginen toiminta, osallistujat Aktiiviset asiakkaat, % Aineiston hankintamäärä: hankinnat/asukasluku/1000 Lainat Kirjastojen kävijät Kokonaislainaus/asukasluku E-aineiston käyttö Lainaajat Kokoelmapolitiikka valmis, kyllä/ei	Kansalliseen lukutaitostrategiaan vastaaminen tulosalueen näkökulmasta , Kirjaston brändin vahvistaminen esim. Koko Vaasa lukee -konseptin hyödyntämisellä markkinoinnissa , Kokoelmapolitiikan päivittäminen, Perheiden, työikäisten ja muun kielisten lukemisen edistämistyön vahvistaminen
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Kulttuuri ennaltaehkäisevänä voimana ja hyvinvoinnin lähteenä	Kaikukortin käyttöaste Kaikukorttien jaettu määrä Kulttuurikummit ja -kavereiden määrä Lapsiryhmien lkm kulttuuripolun piirissä Kotipalveluasiakkaiden ja pienlaitosten määrä Harrastepassin käyttöaste	Harraste/nuorisopassin käyttöönotto yhteistyössä nuoriso- ja liikuntapalveluiden kanssa , Hyky-rajapintayhteistyön kehittäminen , Lapsiystävällinen kunta -mallin toteuttaminen tulosalueen osalta , Perusopetuksen kulttuuriopetus suunnitelman kehittäminen

Strateginen teema		
Vetovoimainen Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Elävä kaupunkikulttuuri	Tapahtumien määrä Tilojen käyttöaste Julkisen taiteen projektien määrä	Aktiivinen toiminta eri kaupunginosissa, Kaupunkiympäristön ja tilojen viihtyisyyden lisääminen taiteen keinoin, Kulttuuriavustusten kehittäminen, Tulosalueen tilojen kehittäminen monipuolisiksi tekemisen ja kokemisen paikoiksi

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Henkilökunnan hyvinvointi ja osaamisen kehittäminen	Kehityskeskustelut. %. TYHY-toiminnan määrä	Henkilökunta on osallisena toiminnan kehittämisessä ja osallistuu koulutuksiin. Lisätään henkilökunnan yhdessä tekemistä tyhy- ja muun toiminnan kautta. Käytössä varhaisen tukemisen malli
Riski ei liity strategiseen teemaohjelmaan		

Uhkaavat ja vaaratilanteet	Turvallisuuskoulutusten määrä. Vaaratilanteiden määrä. Läheltä piti -tilanteiden määrä	Turvallisuusharjoitukset ja -koulutus toteutetaan säännöllisin väliajoin. Tilojen turvallisuusriskien kartoittaminen sekä päivitettyt palo- ja pelastussuunnitelmat. Videovalvonnan lisääminen ja ajanmukaisuus sekä vartijapalvelun käyttö. Läheltä piti -tilanteiden kirjaaminen, nopea käsittely sekä tarvittavat jatkotoimenpiteet
Kirjastoauton heikko kunto	Korjausten määrä vuoden aikana. Korjausten hinta vuoden aikana. €. Poissa reitiltä -päivät vikojen takia	Tulosalue hakee investointirahaa uuden kirjastoauton hankintaan vuodelle 2024. Tulosalue huolehtii omalta osaltaan auton hyvästä huollosta mahdollisuuksien mukaan

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	684	563	532
TOIMINTAMENOT	- 5 759	- 5 743	- 5 944
TOIMINTAKATE	- 5 075	- 5 181	- 5 412

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	52,9	64	64
Määräaikaiset	15,9	0	0

380 VAASAN KAUPUNGINORKESTERI

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupunginorkesteri tuottaa taiteellisesti korkeatasoisia ja monipuolisia musiikkielämyksiä sekä luo yhtenä keskeisenä kulttuurilaitoksena osaltaan kuvaa Vaasasta vetovoimaisena ja merkittävänä kulttuurikaupunkina. Orkesterin toimintaa ohjaa Vaasan kaupungin strategia.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Vaasan kaupunginorkesteri tulee konsertoimaan vuonna 2023 kaupungintalon lisäksi kaupunginteatterilla, Mustasaaren kirkossa, Kokkolan kirkossa, Seinäjoen-salissa.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

- korkeatasoinen, monipuolinen ja eri kohderyhmät huomioon ottava konserttitoiminta
- alueellinen toiminta kaksikielisellä Pohjanmaalla
- poikkitaiteellinen ja organisaatiot ylittävä kaupallinen yhteistyö
- kansainvälinen toiminta
- yleisötyöprojektit
- Kansainvälinen Jorma Panula Kapellimestarikilpailu ja -kurssi
- kesälle 2023 uusia laajemmin kaupungille levittyviä tapahtumia

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Vaasan kaupunginorkesteri					
Kuulijamäärä	23 311	5 394	5 683	45 000	45 000
Kuulijamäärä/ Verkkokonsertit	0	11 893	4 883		4 500
Muu verkkosisältö/ Some	0	80	99 065	100 000	100 000
Esiintymisten määrä yhteensä	65	42	23	94	90
Konsertit	31	36	14	24	26
-josta Aluetoiminta/ konserttiesitykset pohjanmaalla	5	5	1	3	4
Ooppera	13	5	0	24	12
Muu toiminta/ Tilausesiintymiset	20	1	9	3	4
Kurssitoiminta	1	1	2	3	2
Yleisötyö/ vapaa pääsy	0	32	17	40	40
Verkko- ja TV-esiintymiset	0	30	0	4	4

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vaasan kaupunginorkesteri			
Valtionosuus	662 843	803 951	803 951
Ulkopuoliset avustukset	211 000	20 000	10 000
Toimintakate	2 044 268	1 909 100	2 088 500
Nettomenot € [=toimintakate - valtionosuus - ulkop.avustus)	1 170 425	1 085 149	1 274 549
Kustannukset / kuulija	111	24	28
Kustannukset / asukas	17	16	19

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Kaksikielinen alueellinen toiminta	Kävijämäärä	Suunnitteilla on järjestää lauantai-iltapäiville ulkoilmakonsertteja heinäkuussa 23 ja puistokonsertti Vaasan keskustassa

Strateginen teema		
Vetovoimainen Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet

Vaasalaisten kaupunginorkesteri	Kävijämäärä	Uuden konseptit
---------------------------------	-------------	-----------------

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Vetovoimainen Vaasa		
Yleisön ostokäyttäytymisen muutos		Monipuolinen konserttitoiminta

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	271	199	179
TOIMINTAMENOT	- 2 315	- 2 108	- 2 282
TOIMINTAKATE	- 2 044	- 1 909	- 2 103

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	30	32	35
Määräaikaiset	5	3	1

381 VAASAN KAUPUNGINTEATTERI

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupunginteatteri tuottaa taiteellisesti korkeatasoisia ja monipuolisia teatteriesityksiä ja luo yhtenä keskeisenä kulttuurilaitoksena osaltaan kuvaa Vaasasta vetovoimaisena ja merkittävänä kulttuurikaupunkina. Teatterin toimintaa ohjaa työ ammattiteatterina ja taidelaitoksena.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Teattereiden valtionosuusjärjestelmä on uudistunut ja sen myötä kaupunginteatterin saama valtionosuus on lukittu seuraavaksi kuudeksi vuodeksi. Muutos vakauttaa osaltaan talouden suunnan arviointia tulevaisuudessa.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vaikutavuustavoitteet; Vaasan kaupunginteatterin tavoitteena on tuottaa monipuolisia, taiteellisesti korkeatasoisia teatteriesityksiä, jotka taiteellisina kokonaisuuksina herättävät katsojissa elämyksiä ja kiinnostusta teatteria kohtaan. Kaupungin keskeisenä kulttuurilaitoksena teatteri osaltaan vahvistaa kuvaa Vaasasta vetovoimaisena kulttuurikaupunkina. Teatterin toimintaa ohjaa työ ammattiteatterina ja taidelaitoksena.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Ensi-iltojen määrä	7	7	4	8	7
Näytäntöjen määrä	243	107	104	230	200
Katsojamäärä	51 789	21 231	22 773	51 000	50 000
Henkilötyövuodet, toteutuneet	74	63	60	70	75
Henkilötyövuodet, valtionosuuteen oikeuttavat	58	59	60	60	65

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Nettomeno	-3 817 000	-4 059 300	-4 265 200
Valtionosuus	1 332 355	1 332 355	1 497 209
Nettomeno valtionosuus huomioituna	-2 485 000	-2 726 945	-2 767 991

Tavoitteet

Strateginen teema		
Vetovoimainen Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Kaupunginteatteri tuottaa korkeatasoisia suomenkielisiä ammattiteatteriesityksiä.	Ensi-iltojen määrä, Katsojamäärä ja Näytösten määrä Oopperaesitysten- ja katsojien määrä	Laadukas ohjelmistosuunnittelu

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Henkilöstöön liittyvät riskit		Koulutus, työturvallisuus
Vetovoimainen Vaasa		
Katsojamäärät	Katsojamäärä	Tehokas tiedotus ja markkinointi
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Lipputulot	Lipputulot	Jatkuva seuranta ja analysointi, tarvittaessa toimenpiteet

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	734	1 464	1 190
TOIMINTAMENOT	- 4 552	- 5 523	- 5 455
TOIMINTAKATE	- 3 818	- 4 059	- 4 265

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	33,3	42	42
Määräaikaiset	38,8	90	75

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA

Toimialan kuvaus

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluu kaupunkiympäristön suunnittelu, rakentaminen, hoito, suojeleminen ja valvonta. Toimiala vastaa kaavoituksesta, logistiikasta ja liikenteestä. Toimialalle kuuluvat vesi- ja jätevesihuolto. Kaupunkiympäristö vastaa kaupungin kiinteistönpidosta ja maaomaisuuden hallinnasta sekä energia-asioista. Toimialalla on myös valvonta- ja suojelurooli. Se huolehtii jäte- ja ympäristöhuollon viranomaistehtävistä, rakennustarkastuksesta ja pysäköinninvalvonnasta.

Toimialan keskeisissä riskeissä korostuu omaisuuteen ja henkilöstöön liittyvät riskit: korjausvelka, maaomaisuuden tuottamaton käyttö, toimitilahallinta sekä asiantuntijoiden saatavuus ja työssäjaksaminen. Myös tuotettavien palveluiden turvallisuus korostuu.

Toimialan valtuustoon nähden sitovista tavoitteista johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Onnelliset ja hyvinvoivat asukkaat	Onnellisuus (keskiarvo) Hyvinvointikertomuksen keskeiset mittarit (tarkentuu v. 2022) Hyvinvoinnin ja sosiaalisen kestävyyden mittarit / Mayors Indicators (tarkentuu v. 2022) Katuturvallisuusindeksi	Kaupungin palveluverkon tarpeisiin vastaaminen (toimitilat, liikennejärjestelyt) Vaasan yleiskaavan 2040 valmistelu Kulttuuri- ja liikuntaohjelman toteuttaminen, kaupunkiympäristön toimenpiteiden osalta Sosiaalisesti tasapainoisen kaupunkirakenteen edistäminen asuntopolitiikalla (segregaation torjunta) Kaupunginosakeskusten monipuoliset lähipalvelut ja harrastusmahdollisuudet Viihtyisät puistot ns. korttelipuistot, luontoliikuntamahdollisuuksien parantaminen, Onkilahden puiston yleissuunnitelma ja lasten liikennepuisto Liikennejärjestelmän toimivuuden varmistaminen, mm. liikenneturvallisuus- ja sujuvuustoimenpiteet Kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelman mukainen toiminta Toimivat pienvenesatamat, Isolahden venesataman saneeraus Kurikan syvävesipohjahanke, Pilvilammen vesilaitoksen uudistaminen

Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Kotimaisten ja kansainvälisten osaajien keskittymä	Opiskelijoiden määrä	Harjoittelu- ja opinnäytetyömahdollisuuksien lisääminen Yhteistyösopimukset korkeakoulujen kanssa
Asiakaslähtöinen hyvinvoinnin yhteistyömalli		Tilahankkeissa huomioidaan esteettömyys sekä tulevaisuuden tarpeet Asukasosallistumisen edistäminen, mm. asuinalueiden kehittämishankkeissa (digitaaliset työkalut, esim. arcgis urban) Täsmätietoa Vaasasta/seudusta innovatiivisilla nettikarttapalveluilla (esim. tarinakartat/storymaps)

Strateginen teema		
Vetovoimainen Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Väestönkasvu	Asukasluku Kunnallisverotulot Maan sisäinen muuttoliike	Suunnitelmallinen edunvalvonta ja lobbaus sekä investointi kansainväliseen markkinointiin Riittävä, monipuolinen kaavavaranto ja oikea-aikainen luovutus ja infran toteutus Kaupunkirakenteen eheyttämisen/tiivistämisen edistäminen maapolitiikan keinoin Kaupunginosakeskuksen ja kyläalueiden kehittämisselvitys osana yleiskaavaa 2040 Monipuolisen, laadukkaan, vähähiilisen ja kohtuuhintaisen asuntotuotannon edistäminen keskeisillä paikoilla Tärkeimmät tonttituotantokohteet, mm. Ravilaakso, Vanha Satama ja Vöyrinkaupungin konepaja-alue Räätälöidyt ratkaisut, tehokas sopimustoiminta Merellinen asuminen ja eläminen mm. Strömsön, Hietasaaren ja kaupunginrannan asemakaavat Asukasmäärän kasvuun varautuminen palveluverkossa Yhteistyön tiivistäminen naapurikuntien ja Uumajan kanssa

Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
		Paikkatietojärjestelmän toimintaedellytysten laajentaminen, seudullisen yhteistyön lisääminen Kaupungin Leader-alueiden kehittämissuunnitelma Vauhditetaan rakennushankkeita ja luodaan kaavoituksella monipuolista asuntotarjontaa Vaasan Vähänkyrön ja Sundomin maaseutumaisille alueelle Elinvoimaisen ja vireän kaupunkikeskustan kehittäminen Kauppatorin päivitetty ilme ja kävelykeskustan laajentaminen

Strateginen teema		
Hiilineutraali Vaasa 202X		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Vihreä siirtymä Globaali kädenjälki	Kestävän kehityksen mittarit / Mayors Indicators	Ekosysteemisopimuksen toteuttaminen Viheralueiden ja viherrakentamisen monimuotoisuuden lisääminen
Suomen energiaviisain ja energiatehokkain kaupunki		Esimerkkinä kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttamisessa ja mahdollistamisessa Oman toiminnan hiilidioksidipäästöjen vähentäminen; Päästötön työmaa, Vähähiiliset hankinnat Investoinneissa, tilahankkeissa ja hankinnoissa huomioidaan energiatehokkuus- ja elinkaariselvitys Ulkoisen rahoituksen hakeminen Materiaalikierrätyksen lisääminen Vähähiilisen rakentamisen ja korjausrakentamisen edistäminen, kannustimet / vaatimukset tontinluovutuksessa
Työpaikkojen määrän kasvu	Avointen työpaikkojen määrä Kuntabarometri Työllisyyskatsauksen mittarit Työpaikkojen määrä Yritysten toimipaikkojen määrä	Tärkeimmät työpaikka-alueet; Laajametsä, Vaskiluoto, Yliopistoalue Sujuvien liikenneyhteyksien ja Merenkurkun yhteyksien edistäminen Suuret liikennehankkeet, Satamatie, Yhdystie Yritysvaikutusten arviointi ja yritysystävällinen päätöksenteko Yritysvaikutusten näkökulma huomioidaan kaavojen vaikutusten arvioinnissa

Strateginen teema		
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Kestävä kuntatalous	Talouden kertynyt yli-/alijäämä Veroprosentti Omavaraisuusprosentti Lainakanta kaupunki + konserni (€) Lainakanta kaupunki + konserni (€/asukas) Veroprosentti (kansallinen keskiarvo)	Tuottavat investoinnit Palveluiden tuottaminen kumppanuusperiaatteella Ulkoisen hankerahoituksen lisääminen Ennaltaehkäisevät toimenpiteet Tilojen muuntojoustavuus Omaisuuksien arvonsäilyttäminen ja parantaminen Korjausvelan systemaattinen seuranta Kuntatekniikan töiden ohjelmointi talousarviovuoden lisäksi myös suunnitelmavuosille Pohjanmaan hyvinvointialueen tarpeiden huomioiminen tilahankkeissa ja mahdollisissa yhtiöittämisessä Varautumiseen ja riskienhallintaan panostaminen
Osaava henkilöstö ja erinomainen työntekijäkokemus	Henkilötyövuodet Sairauspoissaolot Henkilöstön vaihtuvuus Työnantajakuva tutkimus (1 krt/valtuustokauden aikana) Työhyvinvointikyselyn tulokset	Työhyvinvoinnin ja työyhteisötaitojen kehittäminen Asiantuntijoiden urapolun kehittäminen, urapolkumallien luominen Osaamisen hyödyntäminen poikkeuksellisesti ja verkostomaisesti Joustava työtavat, työn ja yksityiselämän yhteensovittaminen Digitalisaatio-, tekoäly- ja robotisaatio-osaamisen kehittäminen ja hyödyntäminen Työntajakuva kehittäminen edelleen Oppilaitosyhteistyön vahvistaminen Palkitsemisen kehittäminen edelleen Joustavien työskentelytapojen mahdollistaminen Osaamisen ja kansainvälistymisen vahvistaminen koulutuksien ja verkostoitumisen avulla, henkilöstön kansainvälistymisen tuki

Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hyvä johtaminen		Valmentava, osallistava johtamiskulttuuri Henkisen hyvinvoinnin johtaminen Strategian ohjelmallistaminen, ohjelma-arkkitehtuuri, kehitysohjelmien laatiminen YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden integrointi Hyvinvoinnin johtamisen vahvistaminen ja kehittäminen Ratkaisukeskeinen ja asiakaslähtöisen organisaatiokulttuurin vahvistaminen Strategisten teemaohjelmien johtaminen: hankkeiden, projektien ja tehtävien salkuttaminen Systemaattinen tiedonhallinta digitalisaation avulla – tiedolla johtaminen Poliitikkojen sitouttaminen yhteisiin tavoitteisiin

Toimialan budjettirahoitteiset tehtävät

500 Rakennusvalvonta
501 Ympäristönsuojelu
503 Terveysvalvonta, yhteistoiminta-alue
504 Eläinlääkintähuolto, yhteistoiminta-alue
510 Yhteispalvelut
511 Kiinteistötoimi
512 Kuntatekniikka
570 Kaavoitus

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Toimintatulot	29 318	25 852	25 719
TOIMINTAMENOT	- 29 120	- 30 359	-32 358
Toimintakate	198	- 4 507	-6 639

Toimialan kohderahoitteiset tehtävät

580 Vaasan seudun jätelautakunta

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Toimintatulot	246	257	258
TOIMINTAMENOT	- 246	- 257	- 258
Toimintakate	0	0	0

Toimialan liikelaitokset

660 Vaasan Vesi -liikelaitos

680 Vaasan Talotoimi -liikelaitos

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Toimintatulot	67 092	64 841	66 162
TOIMINTAMENOT	- 31 209	- 29 287	- 30 824
Toimintakate	35 883	35 554	35 338

Henkilöstö 2021-2023

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	254,4	285,83	280,86
Määräaikaiset	63,2	6,5	16,19

(lkm, osa-aika% huomioituna)

Keskeiset toimintaympäristön muutokset

Toimintaympäristössä on käynnissä useita suurinvestointeja, joihin varaudutaan myös toiminnan resurssoinnissa. Sataman kehittäminen jatkuu mm. laiturinvestoinneilla. Uuden asuinalueen Ravilaakson ensimmäisten korttelien katu- ja vesihuolto on valmistunut ja odottaa rakentajia. Merkittävimpana on kuitenkin Laajametsän suurteollisuushanke, jossa kadunrakennus- ja hulevesityöt jatkuvat. Kiinnostavana kaavoitushankkeena on käynnistymässä Wärtsilältä vapautuvan Onkilahden teollisuusalueen kehittäminen. Toteutusvaihetta odottaa kaupungin ja YIT:n yhteinen Wasa Station – hybridihanke. Pidemmälle tulevaisuuteen toimialalla katsotaan, kun aloitetaan kokonaisyleiskaavan päivitys. Lisäksi on useita muita julkisen hallinnon ja yksityisten yritysten investointihankkeita eri puolilla kaupunkia.

Kestävän liikkumisen ohjelmalla kaupunki tähtää hiilineutraaliuteen ennen vuotta 2030. Sen toimeenpano tarkoittaa mm. kävelyn ja liikenteen järjestelyiden parantamista ja joukkoliikenteen palvelutaso nostoa sekä elinympäristön viihtyisyyden parantamista. Pyöräilyn kokonaiskehittäminen on käynnissä allianssihankeena. Toisena painopisteenä on kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen direktiivin mukaisesti (Fit for 55) ja kustannusten hallitsemiseksi.

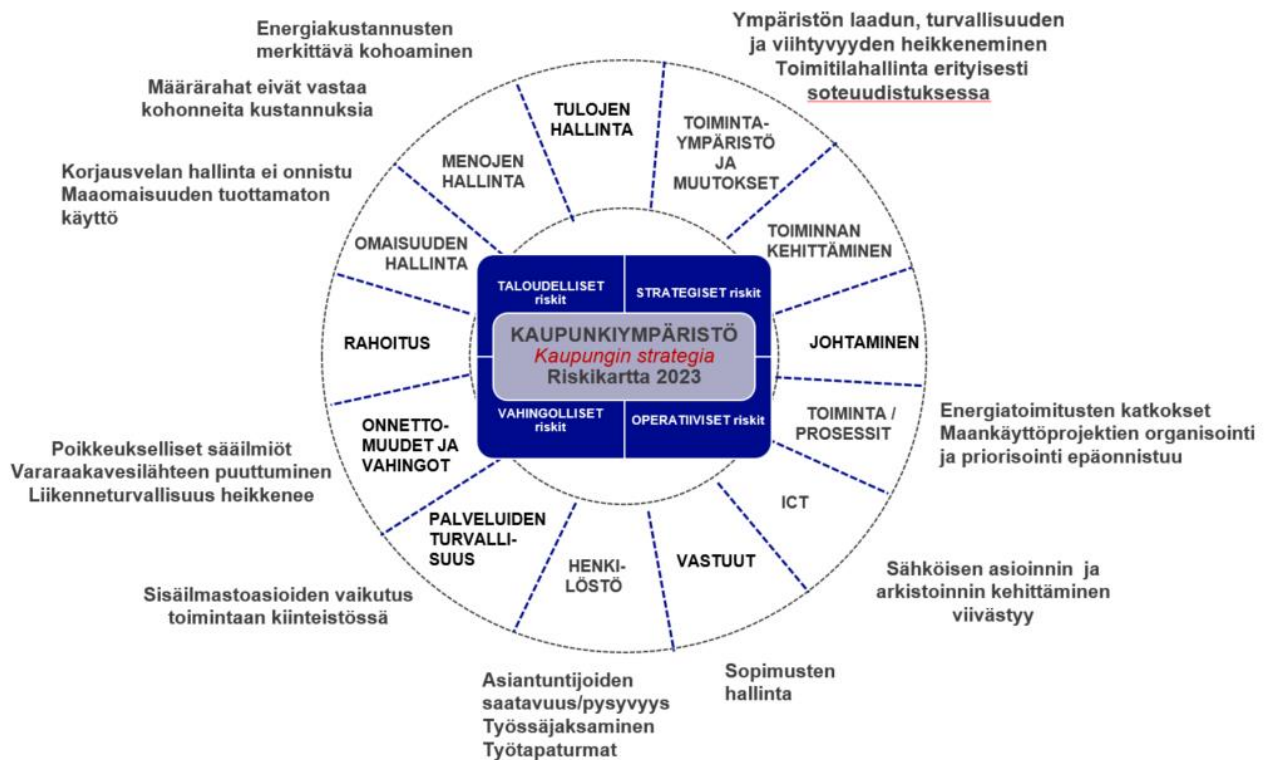
Keskustan yhtenäiskouluhanke on päätetty toteuttaa, ja sitä koskeva asemakaavamuutos on vireillä. Varhaiskasvatuksen palveluverkon kehittyminen ja palvelutasomuutokset valtion taholta edellyttää toimenpiteitä toimialalta. Pohjanmaan hyvinvointialue aloittaa toimintansa 2023. Kaupungin toimitilahallinnassa valmistaudutaan sen vuokraamien toimitilojen salkuttamiseen ja myyntiin.

Uuden rakentamislain voimaantuloon 1.1.2024 valmistaudutaan, se vaikuttaa useiden tulosalueiden toimintaan ja edellyttää mm. kouluttautumista- ja tiedonhallinnan suunnittelua.

Korjausvelan hallinta on kaupungin haasteena. Korjausvelkaa kertyy sekä kiinteistöissä että kunnallisteknisen infran verkostoissa (mm. katu-, vesi-, jätevesi ja hulevesiverkostoissa). Kaupungin investointiohjelmassa on tasapainoitava kestävästi uus- ja korjausinvestointien välillä.

Kaikki tämä tarkoittaa yhteistä tekemistä suurelle joukolle toimialan henkilöstöä. Toteutumassa on niin merkittävä elinkeinoelämän rytminmuutos, että se huomioidaan henkilöresurssien mitoituksessa, osaamisen kehittämisessä ja asioiden priorisoinnissa sekä investointirahoituksen painopisteissä.

Toimialan riskikartta

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	1 154	1 539	1 420
TOIMINTAMENOT	- 2 053	- 2 392	- 2 512
TOIMINTAKATE	- 900	- 852	- 1 092

500 RAKENNUSVALVONTA

Toiminta-ajatus

Rakennusvalvonta on lakisääteistä viranomaistoimintaa, joka edistää, ohjaa ja valvoo laadukkaan rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä. Rakennusvalvonta palvelee kuntalaisia ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta ja kunnassa tarvittavasta yleisestä rakentamisen ohjauksesta ja neuvonnasta.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Rakennusvalvonta tekee pitkäjännitteistä yhteistyötä rakennusalan eri toimijoiden kanssa, joita ovat mm. rakennushankkeeseen ryhtyvät, suunnittelijat, hankkeen toteuttajat, muut viranomaiset, elinkeinoelämä, koulutus- ja tutkimuslaitokset. Rakennus-, toimenpide- ja purkulupien ohella rakennusvalvonta käsittelee suunnittelutarveratkaisut ja poikkeamiset. Rakennusvalvonnan toimintaan vaikuttavat suhdannevaihtelut viiveellä. Manuaalisesta käsittelyprosessista siirrytään lähes kokonaan sähköiseen prosessiin.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Rakennusvalvonta jatkaa laadunohjausta niin neuvonnalla kuin joka syksyisellä rakentajille suunnatulla luento- ja keskusteluillalla. Ennako-ohjaukselle varataan aikaa. Sähköisen asioinnin ja arkistoinnin käyttöä pyritään edistämään ja sen käyttöosuutta edelleen kasvattamaan.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Myönnettyt luvat kpl	691	728	735	700	700
Lupien käsittelyajan keskiarvo pv	24	17	16	20	20
Katselmukset kpl	1 637	1 607	1 570	1 700	1 700

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Henkilöstö	10	10	11
Tulot % menoista	92,5	100	100

Tavoitteet

Strateginen teema		
Vetovoimainen Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Edistää hyvää ja toimivaa kaupunkiympäristöä	Asukastyytyväisyys.	Laadunohjaus ja ennakoneuvottelut. Nopea prosessi. Rakennetun ympäristön valvonta.

Strateginen teema		
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Tasapainoinen talous. Omarahoitteisuusosuus kolmen vuoden keskiarvona 95-100 %.	Omarahoitteisuusosuuden keskiarvo %.	Määrärahaseuranta, tavoitteellinen työskentely tulojen ja omarahoitteisuuden saavuttamiseksi.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Sähköisen asioinnin käyttöaste laskee	Käyttöaste (%)	Tiedotetaan sähköisestä asioinnista. Opastetaan sen käytössä.

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	729	1 000	877
TOIMINTAMENOT	- 788	- 857	- 870
TOIMINTAKATE	- 59	143	7

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	9,8	10	11
Määräaikaiset	0,8	0	0

501 YMPÄRISTÖNSUOJELU

Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on edistää elinympäristön terveellisyyttä ja viihtyisyyttä sekä luonnon ekologista monimuotoisuutta ja kestävä kehitystä.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Yksikön tehtävänä on huolehtia eri laeissa säädetyistä kunnalle kuuluvista ympäristönsuojelun tehtävistä. Keskeisimpiä tehtäväkokonaisuuksia ovat jätehuollon, ilmansuojelun ja vesiensuojelun viranomaistehtävät.

Toiminta perustuu toimialalle vuosittain laadittavaan ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmaan. Suunnitelmallisen valvonnan lisäksi tehtäviin kuuluu mm. ilmoitusten ja hakemusten käsittely, lausuntojen antaminen, valitusten käsittely sekä asiakkaiden neuvonta ja ohjaus.

Ympäristön tilan seuranta, tutkimusten ja selvitysten tekemistä jatketaan määrärahojen puitteissa. Ilmanlaadun mittauksia jatketaan yhteistyösopimuksen mukaisesti yhdessä energiantuotantolaitosten, teollisuuden sekä naapurikuntien kanssa. Osallistutaan edelleen valtakunnalliseen siitepölyseurantaan.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta on keskeistä henkilöstön määrän ja muiden resurssien ylläpitäminen ja kehittäminen siten, että ne ovat riittävät yksikön vastuulla olevien tehtävien suorittamiseen.

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Ympäristönsuojelutehtävien laadukas ja riittävän kattava hoitaminen	Suunnitelman toteutuma	Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman toteuttaminen

Strateginen teema		
Hiilineutraali Vaasa 202X		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet

Ilmanlaadun tarkkailu	Ilmanlaatu normien ylityksiä alle 10 kertaa vuodessa Mittausten ajallinen kattavuus vähintään 90%	Ilmanlaadun jatkuvatoiminen mittaaminen
-----------------------	--	---

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Viranomaistoiminnassa ei saavuteta lainsäädännön vaatimaa tasoa esim. tarkastuskertojen määrissä.	Valvontasuunnitelman toteutuma	Henkilöresurssointi pyritään varmistamaan. Toiminnassa priorisoidaan kriittiset kohteet

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	88	96	100
TOIMINTAMENOT	- 406	- 626*	- 652*
TOIMINTAKATE	- 317	- 530	- 551

*sisältää ympäristöterveydenhuollon varautumismäärärahan 100 000 euroa.

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	5	5	4

503 TERVEYSVALVONTA YHTEISTOIMINTA-ALUE

Toiminta-ajatus

Yksikön tehtävänä on vastata terveydensuojelu-, elintarvike- ja tupakkalaissa kunnalle säädetyistä tehtävistä Vaasan ja Laihian alueella. Terveysvalvonnan nettomenot kohdistetaan yhteistoiminta-alueella kuntien asukasluvun perusteella.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Yksiköntehtävänä on vastata terveydensuojelu-, elintarvike- ja tupakkalaissa kunnalle säädetyistä tehtävistä Vaasan ja Laihian alueella.

Toiminta perustuu toimialalle vuosittain laadittavaan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan. Suunnitelmallisen valvonnan lisäksi tehtäviin kuuluu mm. ilmoitusten ja hakemusten käsittely, lausuntojen antaminen, valitusasioiden käsittely, epidemioiden selvittäminen, asumisterveysasiat sekä asiakkaiden neuvonta ja ohjaus.

Terveysvalvonnan nettomenot kohdistetaan yhteistoiminta-alueella kuntien asukasluvun perusteella.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta on keskeistä henkilöstön määrän ja muiden resurssien ylläpitäminen ja kehittäminen siten, että ne ovat riittävät yksikön vastuulla olevien tehtävien suorittamiseen.

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Nettomeno (Toimintakate) Vaasa €	335 477	300 541	306 924
Nettomeno (Toimintakate) Laihia €	44 477	39 959	40 676
Toimintakate yhteensä €	379 954	340 500	347 600
€/asukas	5,02	4,47	4,6

Tavoitteet

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Viranomaistoiminnassa ei saavuteta lainsäädännön vaatimaa tasoa esim. tarkastuskertojen määrissä.	Valvontasuunnitelman toteutumisaste	Riittävä henkilöstöresursointi pyritään varmistamaan. Toiminnassa priorisoidaan kriittiset kohteet.

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	165	226	226
TOIMINTAMENOT	- 489	- 521	- 528
TOIMINTAKATE	- 324	- 294	- 301

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	10	10	9

504 ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO YHTEISTOIMINTA-ALUE

Toiminta-ajatus

Eläinlääkintähuolto vastaa peruseläinlääkäripalveluista, eläinsuojelusta ja muista kunnalle säädetyistä eläinlääkintähuollon tehtävistä.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Eläinlääkinnän toiminta on ollut haasteellista eläinlääkäripulan vuoksi. Sijaisten ja vakituisten saatavuus on erittäin vaikeaa ja on jouduttu turvautumaan ostopalveluihin päivystysaikoina. Päivystyspalveluiden ostoa joudutaan jatkamaan myös vuonna 2023.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Eläinlääkintähuolto järjestetään yhteistoimintana Vaasan ja Laihian kuntien kesken. Eläinlääkintä jakautuu kolmeen yksikköön: Vaasan toimipiste, Laihian toimipiste ja päivystystoiminta.

Eläinlääkintähuolto vastaa peruseläinlääkintäpalvelujen saatavuudesta. Päivystysaikana palvelut järjestetään yhteistyössä Mustasaaren ja Vöyrin kanssa. Päivystysaikana tehdään tarvittaessa yhteistyötä myös Maalahti-Korsnäs -kuntayhtymän, Närpiön ja Kristiinankaupungin muodostaman päivystysalueen kanssa.

Eläinlääkintähuolto vastaa myös eläinsuojelulain valvonnasta, ennaltaehkäisevästä eläinlääkintätyöstä, tarttuvien tautien vastustuksesta ja kunnan velvollisuudesta huolehtia irrallaan tavattujen lemmikkieläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä. Eläinlääkintähuolto neuvoo, tiedottaa ja antaa lausuntoja toimialaansa liittyvissä asioissa ja ohjaa tarvittaessa erikoiseläinlääkäritasoista apua tarvitsevat asiakkaat eteenpäin.

Eläinlääkinnän kustannukset kohdennetaan Vaasan ja Laihian kesken €/käynti -perusteella.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta keskeisintä on yksikön pieni koko ja tästä aiheutuva alttius toiminnan häiriöille.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Käynnit, Vaasan toimipiste	2 245	1 730	2 283	2 000	2 000
Käynnit, Laihian toimipiste	1 654	1 242	1 398	1 200	500

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Toimintakate (nettoalijäämä) Vaasa €	164 536	181 936	235 438
Toimintakate (nettoalijäämä) Laihia €	100 758	109 166	58 863
Toimintakate yhteensä €	265 293	291 101	294 300
€/käynti	72,07	90,97	117,72

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Peruseläinlääkäripalveluiden ympärivuorokautinen saatavuus	Poikkeamat	Yhteistoiminta päivystysalueen muiden kuntien kanssa ja sijaisjärjestelyt

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Riski ei liity strategiseen teemaohjelmaan		
Eläinlääkärien samanaikaiset poissaolot, esim. sairastuminen toisen lomalla ollessa. Puolikuntoisena / sairaana töissäolo	Poikkeamat palvelun saatavuudessa	Yhteistyötä naapurikuntien kollegojen kanssa. Yhteistyötä käsitellään säännöllisesti eläinlääkärien tapaamisissa. Priorisoidaan kiireelliset tapaukset.

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	171	217	217
TOIMINTAMENOT	- 341	- 388	- 463
TOIMINTAKATE	- 170	- 171	- 246

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	4	4	4

KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	28 116	24 313	24 298
TOIMINTAMENOT	- 25 433	- 27 967	- 29 845
TOIMINTAKATE	2 684	- 3 654	- 5 547

Toiminta-ajatus

Kaupunkiympäristölautakunta vastaa kaupunkiympäristön kehittamisestä sekä huolehtii kaupungin maaomaisuudesta ja sen kehittämisestä, asuntotoimen tehtävistä, paikkatietopalveluista, kiinteistönmuodostuksesta, kunnallisteknisistä palveluista, kunnallisen pysäköinninvalvonnan järjestämisestä ja toimii lainsäädännön mukaisena viranomaisena edellä mainituissa asioissa. Lautakunta toimii lisäksi joukkoliikenneviranomaisena sekä Mustasaaren ja Vaasan yhteisenä joukkoliikennelautakuntana.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Kaupunkiympäristölautakunnan ydinprosessissa - kaupunkiympäristön luominen ja vaaliminen - vaikuttavat viimeaikaiset toimintaympäristön muutokset. Raaka-aineiden saatavuudessa ilmenevät poikkeamat ja inflaatio nostavat käyttötalouden ja erityisesti investointien kustannuksia. Riskinä on maaomaisuuden jalostamisen viivästyminen, koskien niin kaupungin kuin yksityistekin maaomaisuutta. Riskeinä tunnistetaan myös mm. korjausvelan hallinta, osaamisen varmistaminen sekä poikkeukselliset sääilmiöt.

Kaupungin strategiset tavoitteet Hiilineutraali Vaasa 202x ja Vetovoimainen Vaasa näkyvät kaupunkiympäristölautakunnan alaisten tulosalueiden toimenpiteissä. Myös Hyvinvoiva ja osaava Vaasa -tavoite vaikuttaa mm. kaavoitukseen, asuntopolitiikkaan sekä liikenne- ja viheralueisiin.

Toiminnan painopistealueet

Kaupunkiympäristölautakunnan alaiset tulosalueet Kaavoitus, Kiinteistötoimi ja Kuntatekniikka esittävät talousarvioidensa perusteluissa tarkemmin painopistealueensa.

510 YHTEISPALVELUT

Toiminta-ajatus

Yhteispalvelut toimii suoraan kaupunkiympäristölautakunnan alaisena palveluyksikkönä. Yhteispalveluiden kautta hoidetaan tehokkaasti kaupunkiympäristön toimialan keskitettyjä kustannuksia. Se on yksi toimialan ohjaustyökalu. Lisäksi kaupunkiympäristölautakunnan määrärahat ovat budjetoituna Yhteispalveluissa.

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	0	0	0
TOIMINTAMENOT	- 313	- 332	- 341
TOIMINTAKATE	- 313	- 332	- 341

511 KIINTEISTÖTOIMI

Toiminta-ajatus

Kiinteistötoimen toiminta-ajatuksena on luoda edellytykset toiminnallisesti ja yhdyskuntataloudellisesti kilpailukykyiselle kaupunkirakenteelle huolehtimalla kaupungin maapolitiikan ja asunto-olojen kehittämisestä, maaomaisuuden hallinnasta, hankinnasta ja luovutuksesta, paikkatiedon hallinnan kehittämisestä ja kartastotehtävistä, kiinteistömuodostus- ja mittaus tehtävistä sekä kiinteistörekisterin pidosta.

Tulosalue jakautuu neljään tulosityksikköön: tonttipalvelut, asumispalvelut, paikkatietopalvelut sekä kiinteistö- ja mittauspalvelut.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Toimintaympäristön muutokset:

- Kaupunkirakenteen tiivistäminen, ilmasto- ja energiatavoitteet sekä kuntatalouden vaatimukset korostavat entisestään maapolitiikan strategista merkitystä.
- Maankäyttö-, sosiaali- ja asuntopolitiikan yhteensovittamisen vaatimus korostuu.
- Paikkatietojärjestelmien strateginen merkitys ja käyttömahdollisuudet lisääntyvät.
- Kaupunkimittauksen ja kiinteistönmuodostuksen perustehtävä kaupunkirakentamisen alustana säilyy muuttumattomana.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Keskeiset vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteet sekä kehittämisen painopisteet 2023-2025

Kiinteistötoimen palvelut:

- Maapoliittinen strategiatyö, maaomaisuuden hallinta/tonttilaitoksen ylläpito, maanhankinta/-luovutus
- Asuntotuotannon ohjaus/asuntopolitiikka, asumisen viranomaisasiat, avustukset
- Kaupungin paikkatietojärjestelmän ylläpito- ja kehittäminen sekä kartastot
- Kiinteistönmuodostus, maasto- ja rakennusvalvontamittaukset

Kaupunkistrategiaa ja kuntataloutta tukeva maapolitiikka

- Aktiivinen maanhankinta
- Aktiivinen tonttitarjonta
- Tehokas sopimustoiminta
- Kaupungin käytöstä poistuvien alueiden/kiinteistöjen kehittäminen
- Ilmasto- ja energiastrategian edistäminen maapolitiikan keinoin
- Keskusta-alueiden ja vanhojen yritysalueiden uudistumisen edistäminen
- Ajantasainen hintapolitiikka – maaomaisuuden tuoton parantaminen

- Maaomaisuuden hallintajärjestelmän parantaminen

Kaupunkistrategiaa tukeva asuntopolitiikka

- Kaupungin asuntopolitiikan järjeistämisen
- Asuntomarkkinoiden seurannan parantaminen
- Monipuolisen ja kohtuuhintaisen asuntotarjonnan varmistaminen
- Hissirakentamisen edistäminen / ikääntyneiden asumisen kehittäminen / esteettömyyden edistäminen
- Hallinnon rajat ylittävät asuntoalueiden kehittämishankkeet

Kehitysedellytyksiä edistävä, tehokas paikkatietojärjestelmä

- Kaupungin paikkatietolinjausten kehittäminen, selkeyttäminen ja toteuttaminen
- Sähköisten palvelujen käyttöönoton tukeminen
- Vuorovaikutteinen ja rakennemuutoksia ennakoiva toiminta
- Aineistojen laadun parantaminen
- Uusien teknologioiden käyttöönotto
- Seudullisten paikkatietoaineistojen kokoaminen
- 3D-kaupunkimallin kokoaminen eri aineistoista

Kaupunkirakentamisen mahdollistava tehokas ja oikea-aikainen kaupunkimittaus

- Kiinteistöjärjestelmän laadun parantaminen
- Toimintaprosessien tehostaminen
- Uuden tekniikan täysimääräinen hyödyntäminen

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Kaupungin omistama maapinta-ala, ha	6 382	6 406	6 481	6 600	6 650
Maanvuokrasopimukset, kpl	3 842	3 865	3 896	3 950	3 950
Maanhankinta, ha/v	27,3	34,7	81,87	100	100
Maankäyttösopimukset, kpl/v	2	4	2	5	5
Tontinluovutus Vuokraus, kpl/v	48	38	37	60	35
Tontinluovutus Myynti, kpl/v	10	10	8	20	10
Asuntopäätökset: Korjaus-, energia- (loppuneet 2016/2017) ja hissi- sekä esteettömyysavustukset, kpl/v	0,4	4	9	10	10
Asuntopäätökset vuokra- ja asumisoikeusasiat, kpl/v	135	187	150	100	100
Asukasvalinnat kpl	1 060	894	963	500	700
Muodostettuja tontteja, kpl/v	69	87	64	100	100
Rakennusvalvontamittaukset, kpl/v	477	451	466	500	500
Asiakastytyväisyys (asteikolla 1-5)	4,9	4,5	4	4	4
Työtyytyväisyys (asteikolla 1-5)	3,97		4,02	4	4

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Maanvuokratulot, milj.€/v	9,8	9,8	10,8
Kiinteistöjen myyntivoitot, milj.€/v	2,956	2,1	2,1
Maanhankintakustannukset, milj.€/v	1,503	2,5	2,5
Maankäyttösopimukset, milj.€/v	2,44	1	0,3
Pilaantuneiden maa-alueiden kunnostus, milj.€/v	0,09	0,25	0,25

Tavoitteet

Strateginen teema		
Vetovoimainen Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Kaupunkistrategiaa ja kuntataloutta tukeva maapolitiikka.	Maavaranto ----- Tonttitarjonta vs. kysyntä ----- Keinovalikoiman laajuus ja vaikuttavuus	Aktiivinen maanhankinta ----- Kysyntää vastaava tonttitarjonta ----- Energia- ja ilmastotavoitteiden edistäminen maapolitiikan keinoin
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Kaupunkistrategiaa tukeva asuntopoliittika	Raportti 1krt/vuodessa ----- Asuntomarkkinakatsaus 2 krt vuodessa ----- Uusien hissien lkm	Asuntopoliittisen ohjelman seuranta ----- Asuntomarkkinoiden seurannan parantaminen ----- Hissirakentamisen edistäminen
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Kaupunkirakentamisen mahdollistava tehokas ja oikea-aikainen kaupunkimittaus	Muodostamattomien yleisten alueiden lkm ----- Mittausprosessin laatu ja nopeus	Kiinteistöjärjestelmän laadun parantaminen ----- Toiminnan tehostaminen uudistamalla mittauskalustoa
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Kehitysedellytyksiä edistävä, tehokas paikkatietojärjestelmä	Raportti 1krt/vuodessa ----- Sovellusten hyödyntämisen laajuus ja tehokkuus ----- Kaavan pohjakartan ajantasaisuus	Paikkatietolinjausten kehittäminen, selkeyttäminen toteutumisen seuranta ----- Uusien teknologioiden käyttöönotto ----- Aineistojen laadun parantaminen

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Maaomaisuuden tehon/tuottamaton käyttö.	Sisäisen maanvuokrajärjestelmän suunnitelma	Kaupungin maankäyttö kokonaisuutena. Selkeät hallinta- ja luovutusperiaatteet (sisäiset ja ulkoiset), nettoajattelu, kaavataloudelliset tarkastelut. Maaomaisuuden salkutusratkaisut, sisäinen maanvuokra.

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	15 574	13 184	13 557
TOIMINTAMENOT	- 2 681	- 3 095	- 3 152
TOIMINTAKATE	12 893	10 089	10 405

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	25,1	30,42	28,42
Määräaikaiset	2,6	0	2

512 KUNTATEKNIikka

Toiminta-ajatus

Kuntatekniikan toiminta-ajatuksena on huolehtia liikenteen, liikenneväylien, viheralueiden, torien ja muiden yleisten alueiden, venesatamien sekä hulevesien hallinnan suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidon järjestämisestä. Tulosalue kehittää Vaasan seudun logistiikkaa, Vaasan sataman meri- ja matkustajaliikenteen ja raideliikenteen toimintaedellytyksiä. Kuntatekniikka toimii joukkoliikenneviranomaistehtävissä, huolehtii kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta sekä ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä. Tulosalueen tehtäviin kuuluvat myös kaivu- ja sijoituslupien myöntäminen, katualueiden tilapäinen vuokraaminen rakentamistarkoitukseen ja Vaasan kaupungin metsien hoito ja puunmyynti sekä ulkoliikuntapaikkojen kunnossapito ja hoito. Tulosalue vastaa lisäksi keskitetystä korjaamotoiminnasta ja kalustonhallinnasta.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Toimintaympäristö säilyy pääpiirteittäin ennallaan. Toimintaa kehitetään tehdyn organisaatiouudistuksen tavoitteiden ja periaatteiden mukaisesti. Suuret investointikohteet satamassa ja Laajametsän akkuteollisuusalueella jatkuvat ja vaativat paljon resursseja. Haasteena on edelleen riittävän investointitason ylläpitäminen muiden strategisten toimenpiteiden toteuttamiseen sekä korjausvelan hallintaan. Innovatiivisten julkisten hankintojen avulla pyritään systemaattiseen kehittämiseen hyödyntämällä yhteistoiminnallisia hankemalleja ja syvällistä yhteistyötä kilpailutettujen toimijoiden kanssa. Maailmanmarkkinoiden tilannetta on hankala ennustaa voimakkaiden hinnanvaihteluiden ja saatavuusongelmien vuoksi. Useat työntekijät eläköityvät lähivuosina, joka edellyttää panostamista osaavan henkilökunnan rekrytointiin. Digitalisaation parempi hyödyntäminen nähdään edelleen merkittävänä kehittämiskohteena.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Kuntatekniikka on läsnä jokaisen vaasalaisen arjessa helpottaen arjen askareita ja lisäämällä hyvinvointia sekä kaupungin vetovoimaisuutta. Tulosalueen keskeisenä tehtävänä on osaltaan kaupunkistrategian, maa- ja asuntopoliittisten ohjelmien, maankäytön toteutusohjelman, keskustastrategian, pysäköintipolitiikan, energia- ja ympäristöohjelman sekä kestävä liikkuemisen ohjelman toimeenpano. Lisäksi on laadittu useita yllätason suunnitelmia ja hanke-ohjelmia, jotka ohjaavat toimintaa. Useimmat tehtävät ovat kunnan lakisääteisiä tehtäviä.

Kuntatekniikan organisaatio uusiutui vuoden 2022 alusta ja toimintaa kehitetään uudistuksen tavoitteiden ja periaatteiden pohjalta. Keskeisinä teemoina ovat asiakaspalvelun priorisointi, itseohjautuvuuden lisääminen,

hukan minimointi, nopeammat läpimenoajat sekä jatkuva kehittäminen. Toimintaa tarkastellaan hanketoiminnan, omaisuudenhallinnan, palveluiden, kehittämisen ja riskienhallinnan prosessien näkökulmasta. Henkilöstön työtyytyväisyyttä ja työhyvinvointia pyritään parantamaan aktiivisesti. Syksyllä 2022 alkanutta esihenkilöiden ja sisäisten kehittäjien valmennusohjelmaa jatketaan kesään 2023 saakka.

Liikenteen osalta talousarviovuoden keskeisenä tehtävänä on liikennejärjestelmään liittyvien suunnitelmien, kuten tie- ja katuverkkoselvityksen sekä liikenneturvallisuussuunnitelman päivittäminen, joukkoliikenteen matkustajamäärien kasvattaminen uudella Lifti-linjastolla sekä muiden vähähiilisten kulkumuotojen kehittäminen. Rataliikenteen osalta selvitetään kaupunkiraideliikenteen potentiaalia. Satamaa kehitetään palvelemaan paremmin alueen teollisuuden kuljetustarpeita. Pienvenesatamien osalta selvitetään keskitetyn kameravalvonnan toteutusta. Liikenneväylissä korostuu keskeneräisten alueiden viimeistely, huonokuntoisten liikenneväylien saneeraus sekä kävelyn, pyöräilyn ja liikenteenhallinnan kehittäminen. Liikennevalojarjestelmän uudistamista jatketaan siirtymällä suunnittelusta toteutusvaiheeseen.

Liikenneväylien kunnossapidossa korostuu väylien pitäminen liikennöitävässä kunnossa kaikissa keliolosuhteissa. Edellisenä talvena aloitettua avaruusvallien poistoa tonttiliittymistä kehitetään saatujen palautteiden perusteella. Kävelylle ja pyöräilylle on määritelty laatukäytävät, joiden talvihoitoa kehitetään korkealuokkaiseksi. Kustannustason ennakoimista hankaloittaa toteutuessaan poikkeukselliset sää- ja keliolosuhteet, kuten vuoden 2022 kaksi kertaa tavanomaista suurempi lumimäärä osoitti. Asfalttipintojen uusintaa tehdään valtaosin pää- ja kokoojakaduilla sekä pyöräteillä. Kaluston hankinnassa pääpaino on ympäristöystävällisiä, tehokkaita ja monipuolisissa kone- ja ajoneuvoyksiköissä.

Vaasa on tunnettu hyvin hoidetuista viheralueistaan ja kesäkukistaan, joiden hoitoon osallistuu myös iso määrä sesonki- ja kesätyöntekijöitä sekä tukityöllistettyjä. Vankilan kanssa tehdyn yhteistyön päätyttyä kesällä 2022, esitetään omien henkilöresurssien maltillista lisäämistä, jotta voidaan säilyttää nykyinen laatutaso ja ylläpidettävien alueiden määrä. Metsien hoidossa lähtökohtana on uuden metsänhoitosuunnitelman toimeenpano. Hulevesien hallintaa kehitetään panostamalla laajojen hulevesijärjestelmän, eli viemäri- ja ojaverkostojen, ylläpitoon ja saneeraukseen. Esitetyt hulevesi-investoinnit ovat vuonna 2023 noin 2,5 M€, josta akkuteollisuusalueen osuus on noin 1,65 M€. Ulkoliikuntapaikkojen sekä leikkipuistojen ylläpito ja kehittäminen ovat myös kuntatekniikan tehtäviä. Pitkään toivottu lasten liikennepuisto suunnitellaan ja toteutetaan vuonna 2023. Suvilahden huippu otetaan vaiheittain virkistyskäyttöön. Vaasa 100K luontoliikuntareitistön toteuttamista jatketaan vaiheittain tulevana vuosina.

Yleisten alueiden käyttöä luvitetaan ja valvotaan pysäköinninvalvonnan sekä käyttö- ja kaivulupien osalta. Pysäköintimaksuautomaatteja uusitaan vanhimmasta päästä. Romupyörien keräämistä ja hyötykäyttöä jatketaan edellisten vuosien kokemusten pohjalta. Kaupungin strategian mukaisesti varaudutaan jatkossakin nopeiden kokeilujen käynnistämiseen sekä laajempaan yhteistyöhön yritysten ja kolmannen sektorin kanssa.

Riskienhallinnassa korostuu yleisten riskien lisäksi onnistuminen tavanomaista suuremmissa hankkeissa. Tätä pyritään edesauttamaan panostamalla aikataulu- ja resurssisuunnitteluun sekä urakoitsijoiden ja palveluntoimittajien sopimusohjaukseen. Työturvallisuuden varmistaminen on maanrakennusalalla, ja erityisesti liikenteen parissa tehtävien töiden osalta, eräs tärkeimmistä riskienhallinnan toimenpiteistä. Henkilökuntaa koulutetaan pakollisten korttikoulutusten lisäksi myös ammattiosaamiseen liittyvillä kursseilla.

Vaasan kaupunki osallistuu aktiivisesti Kuntaliiton vetämän KEHTO-foorumin toimintaan ja hakee parhaita käytäntöjä kuntatekniikan alan tehtävien hoitamiseen muista kaupungeista Suomessa ja ulkomailla. Tutkimus- ja oppilaitosten kanssa tehtävää yhteistyötä pyritään edelleen lisäämään aikaisemmasta. Ulkopuolisen rahoituksen ja tuen hakemiseen panostetaan jatkossakin.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Hallinto / Kuntatekniikka					
Työtyytyväisyys (asteikolla 1-5)		3,37		3,7	3,7
Hanketoiminta - Projektitoimisto					
Liikennevaloilla ohjatut liittymät, lkm	54	51	51	53	49
Katuvalaistus					
- valaisimien lkm	17 074	17 300	17 700	17 700	18 000
Kävelyn ja pyöräilyn määrät (mittauspisteet)					
- kävelijät	333 000	450 000	635 000	880 000	900 000
- pyöräilijät	883 000	779 000	959 000	1 000 000	1 100 000
Laajametsä:					
- Katurakenteet m2			17 731		56 383
- Pyörätiet/jalkakäytävät m2			0		13 580
- Prosessivesi m			0		443
Satama:					
- suunnittelu, lkm			2		2
- vesiluvat, lkm			0		2
Hanketoiminta - Rakentaminen					
Katurakenteet m2	27 058	28 286	29 400	90 000	90 000
Pyörätiet/jalkakäytävät m2	12 056	8 418	15 100	30 000	30 000
Hulevesiviemärit m	2 535	1 738	3 823	5 000	5 000
Hanketoiminta - Suunnittelu					
Kunnallistekniset suunnitelmat - laadittu lkm	27	30	26	25	25
OmaisuuDENhallinta - Kalustonhallinta					
Korjaamon työtilaukset, lkm	1 301	1 071	1 109	1 100	1 030
Nettoinvestoinnit 1000 €	398	366	400	600	540
OmaisuuDENhallinta - Liikennealueet					
Kadut ja erilliset kevyen liikenteen väylät					
- kunnossapidettävät km	571	580	584	583	586
- hoitokustannukset €/km	6 451	5 600	5 984	5 700	6 500
OmaisuuDENhallinta - Liikuntapaikat					
Ulkoliikuntapaikat, lkm		165	167	170	170
- Öjberget - rinteet ja ladut		9	10	10	10
Muut liikuntapaikat, lkm		12	12	14	14
OmaisuuDENhallinta - Metsät					

Kaupungin metsäpinta-ala ha	4 150	4 150	4 050	4 100	4 000
Venepaikat, sis. talvisäilytyspaikat vuodesta 2021 alkaen					
- paikkoja lkm	1 933	1 925	2 168	2 150	2 150
- vuokrattuja	1 606	1 597	1 778	1 850	1 870
- vuokratulot 1000 €	233	280	299	310	310
OmaisuuDENhallinta - Viheralueet ja viherrakentaminen					
Yleiset leikkipuistot, lkm	82	82	82	81	82
Lähiliikunta-alueet, lkm	4	4	4	4	4
Puistot A1-A3 hoitoluokka, ha	156	156	156	157	157
Palvelut - Geopalvelut					
Pohjatutkimukset			830		400
Palvelut - Liikennepalvelut					
Keskustan kehän ylittää keskimäärin - autoja/arkivrk	103 150	96 250	98 300	101 500	102 000
Liikenneonnettomuudet yhteensä	321	183	151	300	150
- omaisuusvahingot	284	154	121	275	130
- henkilövahingot	37	30	30	25	20
- kuolemaan johtaneet onnettomuudet	0	1	0	0	0
Paikallisliikenne					
- linjojen lkm/arkivrk	23	23	23	15	17
- km/arkivrk	4 700	4 800	4 800	6 000	6 200
- subventoituja kausilippuja myyty, lkm	14 294	8 717	8 136	9 000	10 000
- arvonlataukset €	573 707	352 842	381 335	600 000	700 000
Palvelut - Luvat ja valvonta					
Kaivulupa-anomukset lkm	229	221	216	220	220
Maksulliset pysäköintipaikat					
- ydinkeskustassa	1 200	1 200	1 200	1 200	1 220
- tulot maksullisista pysäköintipaikoista 1 000 €	847	682	720	840	840
Virheellinen pysäköinti					
- maksukehotukset, lkm	14 384	11 790	13 500	13 500	13 500
- virhemaksutulot 1 000 €	684	566	605	625	625

Tavoitteet

Strateginen teema
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa

Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Ulkoliikuntapaikat ovat hyvässä kunnossa	Öjberget on toiminnassa, kun olosuhteet sallivat Ulkoliikuntapaikkojen käyttöaste kasvaa	Otetaan käyttöön käyttöastetta mittaavia menetelmiä, Tehdään käyttäjätutkimuksia, selvitys ulkoliikuntapaikoista
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Joukkoliikenteen käyttö on helppoa	Matkustajamäärät kasvavat Matkakohtainen kustannus pienenee	Henkilölogistiikan keskitetyn järjestämistavan selvittäminen, Joukkoliikenteessä vakiinnutetaan käyttöön jatkuvan parantamisen periaate

Strateginen teema		
Vetovoimainen Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Työpaikka-alueiden kasvun mahdollistaminen	Rakennettavan infran määrä vastaa suunniteltua	Laajametsän suurteollisuusalueen kunnallistekniikka etenee aikataulussaan , Sataman kehittäminen etenee aikataulussaan
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Kaupunkiympäristö on viihtyisä ja hyvin hoidettu	Asukastytyytyväisyys paranee Palautteisiin ja aloitteisiin vastataan nopeasti	Hoitotoimenpiteet toteutuvat suunnitellusti , Toteutamme joka vuosi jotain poikkeuksellisen hienoa

Strateginen teema		
Hiilineutraali Vaasa 202X		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Hiilinielujen vahvistaminen	Hiilinielujen määrä (kton CO2)	Hiilinielujen määrän selvittäminen , Suunnitelma hiilinielujen kasvattamiseksi
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Liikenteen hiilidioksidipäästöjen väheneminen	Liikenteen hiilidioksidipäästöt (kton CO2)	Ilmastojohtamisen työkalu liikenteen osalta otetaan käyttöön , Laaditaan skenaariot hiilineutraaliin liikkumiseen vuodelle 202x

Strateginen teema		
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Kuntatekniikan toiminta on laadukasta ja kustannustehokasta	Työtyytyväisyys ja työhyvinvointi paranevat Kustannustaso on keskimääräistä edullisempaa	Otetaan käyttöön jatkuvan parantamisen toimintamalli
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Korjausvelan kasvu saadaan taistumaan	Korjausvelan määrä	Korvausinvestoinnit ohjelmoidaan ja priorisoidaan

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		

Poikkeukselliset sääilmiöt	Tehdyt toimenpiteet	Ennakointi, hälytysverkosto, korjausvelka
Vetovoimainen Vaasa		
Korjausvelan hallinta ei onnistu	Korvausinvestointien ja uusinvestointien suhde	Määrärahojen kohdentaminen saneeraukseen, korjausvelan laskenta, imagonnosto, kuntotarkastukset
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Määrärahat eivät vastaa kasvavia kustannuksia	Indeksimuutokset ja hankkeiden käyttötalousvaikutukset huomioidaan talousarviossa	Menokuri ja priorisointi, hyvät perustelut talousarvioon, imagonnosto, kokonaisuuksien ymmärtäminen, yleiskustannukset huomioidaan aikaisempaa paremmin tilaustöissä

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	12 543	11 079	10 691
TOIMINTAMENOT	- 22 438	- 22 493	- 24 283
TOIMINTAKATE	- 9 896	- 11 414	- 13 592

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	108,5	122,71	123,44
Määräaikaiset	52,1	4,5	9,89

570 KAAVOITUS

Toiminta-ajatus

Kaavoituksen ydintehtävänä on tuottaa kaupungin strategisia tavoitteita toteuttavia kaupunkisuunnitelmia ja kaavoja sekä niihin liittyviä selvityksiä. Vuorovaikutteisella suunnittelulla ja suuntaa antavalla ohjeistuksella luomme edellytyksiä ekologisesti kestävien, toimivien, turvallisten ja viihtyisien elinpiirien rakentamiselle kaupungin ja kaupunkiseudun asukkaille, yrityksille ja eri toimijoille.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

"Pohjolan energiapääkaupunki -virtaa hyvään elämään" vision ja strategian toteuttaminen edellyttää, että myönteinen työpaikka- ja väestökehitys jatkuu ja että sille luodaan kaavoituksella edellytykset. Vetovoimaisuuden, viihtyvyyden, toimintaedellytysten ja asukkaiden osallisuuden ylläpito ja kehittäminen luovat asukkaiden ja yritysten hyvinvointia. Hallitusohjelman kautta maankäytönsuunnittelun toimintaympäristöön vaikuttaviin muutoksiin tulee varautua ja muuttuvat käytännöt otetaan haltuun.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Kaavoitus huolehtii kaupungin yleis- ja asemakaavoituksesta, maisema- ja viheraluesuunnittelusta sekä muista maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista tehtävistä.

Kaavoituksen toiminnan painopistealueina vuodelle 2023 ovat:

- Kokonaisyleiskaavan päivittäminen jatkuu
- Vaasan keskustan ja keskustaan liittyvien ydinalueiden kehittäminen ja täydennysrakentamisen mahdollistaminen (mm. Vöyrinkaupungin konepajan alue ja muut ranta-alueet)
- Kaupunkiosakeskusten vahvistaminen (palvelut, liikenne, koulu, viheryhteydet, muuttuvat käytöt)
- Työpaikkakeskittymien kehityshankkeiden ja toimintaedellytysten turvaaminen
- Strategisten ohjelmien laadintaan osallistuminen
- Viheralueverkoston ja kaupunkiluonnon toimivuuden turvaaminen ja kehittäminen
- Hulevesien hallinnan edistäminen
- Laadukkaan ja monipuolisen kaupunkiympäristön kehittäminen (arkkitehti- / tontinluovutuskilpailut)
- Pyöräilyn laatuikäväverkoston mahdollistaminen

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Arvioidaan kaavojen vanhentuneisuus 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1	1
Asemakaavamuutoshankkeita on yli 50 % kokonaisrakennusoikeudesta 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1	1
Suunnittelutarveratkaisujen kautta syntyneiden uusien asumisen rakennuspaikkojen (vuosittainen) määrä pienenee. 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	0	0	1	1
Luontoinventoinnit vastaavat kaavoituksen tarpeita, 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1	1
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AK: ta 87 000 krs-m ² , 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1	1
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AP: ta ja AR:ää yhteensä 24 000 krs-m ² , 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	0	1	0	1	1
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AO:ta 240 omakotitaloa, 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	0	0	1	1

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Kaavoituksen menot asukasta kohti	24,2	30	30

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Vuorovaikutteinen, sujuva ja oikeudenmukainen kaavoitusprosessi.	Osallistuminen kaavaprosessiin ja valituksettomat asemakaavat.	Osallistava ja lainmukainen kaavaprosessi

Strateginen teema		
Vetovoimainen Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Turvallinen, terveellinen, viihtyisä, omaleimainen ja ekologisesti toimiva ympäristö.	Asukas- ja työpaikkamäärä kehitys.	Kaavojen ja yleissuunnitelmien kautta luodaan puitteet, jolla aikaansaadaan tavoitteet.

Strateginen teema		
Hiilineutraali Vaasa 202X		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Tiivis yhdyskuntarakenne. Hiilinielujen määrän laadullinen parantaminen. Pyöräilyn laatukäytäväverkoston kaavallinen mahdollistaminen. Kaupunkiosakesuksien asemakaavojen tarkistaminen. Uusiutuvan energian mahdollistavien hankkeiden edistäminen. Yleiskaavatyössä huomioidaan joukkoliikenteen edellytysten parantaminen.	Pyöräilyn laatukäytävähankkeiden toteutuminen. Uusien/kehitettävien hiilinielujen määrä. Pitkässä mittakaavassa autoistumisen määrän kehitys.	Mahdollistetaan kaavallisesti pyöräilyn laatukäytävän parantamisen kohteita. Ristinummen, Sundomin ja Länsiniityn keskustojen asemakaavoittaminen. Yleiskaavatyössä liikenteen tavoiteverkkotyön edistäminen.

Strateginen teema		
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Kehitystä tukeva kaavavaranto ja varautuminen kehitysprojekteihin. Kilpailukykyinen yhdyskuntarakenne, järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta.	Kaavavarannon ja kehitysprojektien määrä, mato-ohjelman tavoitteissa pysyminen.	Kaavatarpeiden ennakointi ja toteuman seuranta

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Vetovoimainen Vaasa		
Ympäristön laadun, turvallisuuden ja viihtyvyyden heikkeneminen.	Kaavakohtaiset vaikutusten arvioinnit. Yhdyskuntataloudelliset laskelmat. Pysytään maankäytön toteuttamisohjelmassa.	Kaavakohtaiset vaikutusten arvioinnit ja maankäytön toteuttamisohjelma sekä muut maankäytölliset strategiat ja kaupungin strategia. Tiedottaminen, vuorovaikutus ja yhdyskuntataloudelliset laskelmat. Hankkeiden riskiarviointi.

Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Ristiriitainen/virheellinen tavoitteenasettelu eri tahoilla	Kaavakohtaiset riskienarvioinnit	Peilataan yleiskaavaa sekä MATO-ohjelmaa ja kaupungin strategiaa ennen hankkeen etenemistä. Riskiarviointi yksittäisten hankkeiden yhteydessä.

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	48	50	50
TOIMINTAMENOT	- 1 634	- 2 047	- 2 070
TOIMINTAKATE	- 1 586	- 1 997	- 2 020

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	19,4	23,2	23
Määräaikaiset	2,4	0	

VAASAN SEUDUN JÄTELAUTAKUNTA

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	246	257	258
TOIMINTAMENOT	- 246	- 257	- 258
TOIMINTAKATE	0	0	0

580 JÄTELAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Vaasan seudun jätelautakunta toimii jätehuoltoviranomaisena Vaasan seudulla ja vastaa jätehuollon kehitys- ja seurantatehtävistä jätelautakunnan yhteistyösopimuksen mukaisesti. Jätelautakunnan tehtäviin kuuluu esim.: jätehuolto- ja lietetyhjennysrekisterien ylläpitäminen, jätehuoltomääräykset, jätehuollon palvelutason hyväksyminen, jätetaksan hyväksyminen, valvontatehtävät sekä vastuu jättepoliittisen ohjelman laadinnasta.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Jätelainsäädäntöä ja jätehuoltomääräyksiä on uudistettu vuosien 2021-2022 aikana, muutokset tuovat mukanaan muutamia muutoksia jätelautakunnan toimintaan. Kotitalouksien pitää nyt esim. ilmoittaa jätehuoltoviranomaiselle biojätteen kompostoinnista. Kotitalouksille muutokset tarkoittavat etupäässä laajentuvaa jätteiden lajittelua. Jätehuoltoviranomainen valvoo myös järjestettyyn jäte- ja lietekuljetukseen liittymistä, tyhjennysten määrä on hieman lisääntynyt viime vuosien aikana. Maailmantilanne nousseine kustannuksineen ja se, että kotitalouksilla on käytössään vähemmän varoja, saattavat myös vaikuttaa liittymisprosenttiin tulevaisuudessa, kun kotitaloudet pyrkivät leikkaamaan kulujaan.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Jätelautakunnan tehtävä on hoitaa kuntien laissa säädetty viranomaistehtävät jätehuollon toiminta-alueella. Toiminta-alueen kunnat ovat yhteistyösopimuksen avulla perustaneet yhteisen jätelautakunnan. Jätelautakunnan tehtäviin kuuluu esim. jätehuoltomääräysten hyväksyminen, jätehuoltomääräysten poikkeamien myöntäminen, jätteenkuljetusjärjestelmistä päättäminen poltettavan jätteen ja asumislietteen osalta, jätetaksan hyväksyminen, jätemaksumuistutusten käsitteleminen, jätemaksujen tarkistamisesta päättäminen, jätehuoltorekisterin ylläpitäminen sekä palvelutasosta ja jätteenkeräyspaikoista päättäminen.

Jätelautakunnan päätökset tehdään jätelautakunnan kokouksissa tai virkamiespäätöksinä. Joissakin asioissa päätäntävalta on siirretty jätehuoltopäällikölle, mutta suurista suuntaviivoista päätetään jätelautakunnan kokouksissa.

Toivomme, että asiakkaamme voivat joustavasti ja nopeasti toimittaa asiansa jätelautakunnassa. Asiakkaat voivat ottaa yhteyttä jätelautakuntaan puhelimitse sekä s-postin, kotisivun ja postin kautta. Tavoite on saada yhä enemmän hakemuksia sähköisessä muodossa ja kohtuullinen käsittelyaika. Tulosalueen riskeistä tehdään kartoitus kerran vuodessa sekä riskien seuranta vuoden aikana. Vuoden 2018 aikana alkoi kompostien tarkastus. Vuonna 2023 tehdään vähintään 100 kompostitarkastusta. Virkamiespäätöksiä koskevaa päätöksentekoprosessia tulee kehittää päätöksentekoprosessin nopeuttamiseksi ja koko päätösketjun laadun turvaamiseksi.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2023
Suoritettut tarkastukset	134	128	102	100	100
Jätehuoltomääräyksistä käsiteltyjen poikkeuksien lukumäärä	387	933	800	1 000	1 000
Käsittelyaika, virkamiespäätökset, keskimäärin päiviä	12,8	6,7	7,4	14	14
Sähköisessä muodossa vastaanotettujen päätösten osuus (%)	65,6	79,4	56,1	70	70

Tavoitteet

Strateginen teema		
Vetovoimainen Vaasa		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Ohjelmia ja sähköisiä palveluja tulee kehittää ja päivittää sisäisen päätöksentekoprosessin nopeuttamiseksi ja laadun turvaamiseksi	Sähköisessä muodossa saapuvien hakemusten lukumäärä kasvaa	Ohjelmia ja sähköisiä palveluja tulee kehittää ja päivittää sisäisen päätöksentekoprosessin nopeuttamiseksi ja laadun turvaamiseksi.

Strateginen teema		
Hiilineutraali Vaasa 202X		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittymättömien kotitalouksien vähentäminen niin että liittymisprosentti on yli 98 %.	Liittymisprosentti on yli 98 %	Kehotuskirjeitä lähetetään jatkuvasti uusille liittymättömille kiinteistöille.

Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Järjestettyyn lietteenkuljetukseen liittymättömien kotitalouksien vähentäminen niin että liittymisprosentti on yli 85 %.	Liittymisprosentti on yli 85%	Kehotuskirjeitä lähetetään jatkuvasti uusille liittymättömille kiinteistöille.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Hiilineutraali Vaasa 202X		
Asiakkaat eivät noudata lainsäädäntöä, ohjeita tai päätöksiä. Jätehuoltomääräysten noudattamisen valvonta. 1.10.2023 lähtien on biojätteen erilliskeräys pakollista suurimmalle osalle kotitalouksia. Kompostointi vapauttaa kiinteistöt 1.10.2023 lähtien pakollisesta biojätekuljetuksesta.	Tehdyt kompostoritarkastukset.	Jätelautakunta seuraa säännöllisesti, kuinka jätehuoltomääräyksiä noudatetaan. Vuodesta 2018 lähtien suoritetaan kompostorien tarkastuksia.

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	246	257	258
TOIMINTAMENOT	- 246	- 257	- 258
TOIMINTAKATE	0	0	0

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	2	2	2
Määräaikaiset	0,3		0,3

LIKELAITOKSET

Kuntalain mukaan kaupunki voi perustaa kunnallisen liikelaitoksen liiketoimintaa tai liikeloudellisten periaatteiden mukaan hoidettavaa tehtävää varten. Kunnallinen liikelaitos on osa kunnan organisaatiota.

Vaasan kaupungin liikelaitoksina toimivat:

Vaasan Vesi - liikelaitos
Vaasan Talotoimi – liikelaitos

Liikelaitoksen talousarvio- ja taloussuunnitelma on kunnan talousarvion ja –suunnitelman erillinen osa. Johtokunta valmistelee talousarvion, jonka perustana ovat valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Kaupungin talousarvioon sisältyvät sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on esitetty sivulla 29.

660 VAASAN VESI

Toiminta-ajatus

Vaasan Vesi on kuntalain mukainen liikelaitos, joka tulorahoituksellaan hoitaa vesi- ja viemärlaitostoiminnan ylläpidon, kehittämisen ja investoinnit. Vaasan Vesi huolehtii kestävän kehityksen hengessä häiriöttömästä vesihuollosta toiminta-alueellaan.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Maailmanpoliittinen tilanne vaikuttaa investointi- ja käyttökuluihin. Kemikaali- ja laitetoimitusten haasteisiin pitää varautua. Vesihuollon alueellinen yhteistyö syvenee erityisesti varautumisen osalta mm. Vaasan seudun alueellisen vesihuollon yleissuunnitelman (2010) myötä, joka päivitetään ELY-vetoisesti 2023. Seinäjoen seudun vastaava suunnitelma päivitetään 2022. Huoltovarmuuskeskuksesta on menossa ALUE 2030 –hanke, jossa ollaan aktiivisesti mukana.

Kurikan syväpohjavesihankkeen tutkimusvaiheiden raportointi valmistuu 3/2023, jolloin voidaan tehdä päätöksiä, miten talousveden varautumistason nostamisen toteutusta jatketaan. Hallinnollisten prosessien eteneminen, erityisesti vedenottoluvan osalta, pyritään varmistamaan ennakoivilla toimilla. Samaan aikaa Kyrönjoen veteen perustuvaa talousvedentuotantoa varmistetaan uudistamalla Pilvilammen vesilaitosta ja mm. ympärivuotisella raakaveden esikäsittelyllä. Teollisuuden vesihuollon tarpeet otetaan huomioon sekä laitos- että verkostosuunnittelussa.

Talousvesi- ja jätevesidirektiivin uudistamiset tuovat lisää velvoitteita erityisesti haitta-aineiden osalta.

Saippua-Rahkolan kaavaan ja Pättin ympäristölupaan pohjautuvat hajujen hallintavaatimukset selkeytyvät keväällä 2023, kun hajujen vuositarkkailuraportti valmistuu 2/2023 ja Pättin ympäristölupavelvoitteen mukaisesta hajujen hallintasuunnitelmasta 1/23 saadaan AVIn näkemys.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Teknisten liikelaitosten johtokunnan alaisten tulosalueiden toimintasäännön mukaisesti Vaasan Vesi

- toimii vesihuoltolain mukaisena vesihuoltolaitoksena,
- tuottaa vesihuoltoon liittyviä palveluita,
- tarjoaa vesihuoltopalveluita myös toiminta-alueensa ulkopuolelle voimassa olevien linjausten ja päätösten mukaisesti,
- on vesihuollon asiantuntija kaupunkikonsernissa ja
- varmistaa toimivan yhteistyön muiden vesihuoltolaitosten ja yhteistyötahojen kanssa.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Laskutettu vesimäärä, 1 000 000 m ³	4,04	4	4,1
Laskutettu jätevesimäärä, 1 000 000 m ³	4,73	4,5	4,7
Vesijohtoverkoston pituus km	1 009	1 015	1 022
Viemäriverkoston pituus km	555	557	564
Vesimaksutaksa €/m ³	1,59	1,75	1,84
Jätevesimaksutaksa €/m ³	2,43	2,67	2,8

Talouden tunnusluvut

Tasetarkastelun mukaan taksojen korotus lähelle maan keskitasoa on ajankohtaista lähivuosien isojen investointien mm. Pilvilammen vesilaitoksen saneerauksien kuten hidassuodatusta korvaavan otsonointi- ja aktiivihililaitoksen (10,8 M€) ja uuden vesitornin (8,3 M€) vuoksi. Vaasan osuus syväpohjavesihankkeesta on v.2023 1,2 M€, v. 2024 1 M€. Verkostosaneeraukset (3,5 M€/v) vähentävät vuotovesimääriä, mikä vaikuttaa suoraan molempien laitosten käyttökuluihin.

Tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	TAes 2023	TS 2024	TS 2025
LIIKEVAIHTO	16 753 500	16 954 000	17 257 200	17 720 800	17 781 300
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	322 150	665 800	717 800	717 800	717 800
MATERIAALIT JA PALVELUT	-5 635 305	-5 932 100	-6 076 900	-6 134 200	-6 178 300
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 543 007	-2 649 800	-2 674 800	-2 724 200	-2 768 300
Palvelujen ostot	-3 092 298	-3 282 300	-3 402 100	-3 410 000	-3 410 000
HENKILÖSTÖKULUT	-3 310 617	-3 723 900	-3 698 000	-3 743 100	-3 747 300
Palkat ja palkkiot	-2 582 313	-2 921 300	-2 909 300	-2 938 600	-2 941 300
Henkilösivukulut	-728 303	-802 600	-788 700	-804 500	-806 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 408 110	-4 280 500	-4 900 000	-6 065 000	-6 500 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 408 110	-4 280 500	-4 900 000	-6 065 000	-6 500 000
VUOKRAKULUT	-183 656	-216 600	-199 600	-216 600	-216 600
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-55 931	-118 400	-106 900	-125 000	-135 000
Liikelylijäämä (alijäämä)	3 482 032	3 348 300	2 993 600	2 154 700	1 721 900
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-1 389 852	-1 391 000	-1 391 000	-1 390 000	-1 390 000
Korkotuotot	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	10 148	9 000	9 000	10 000	10 000
Korvaus peruspääomasta	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000
Muut rahoituskulut	-1	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 092 179	1 957 300	1 602 600	764 700	331 900
Valtuustoon nähden sitova tavoite	7 890 142	7 628 800	7 893 600	8 219 700	8 221 900
Rahoituslaskelma	TP 2021	TA 2022	TAes 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	3 482 032	3 348 300	2 993 600	2 154 700	1 721 900
Poistot ja arvonalentumiset	4 408 110	4 280 500	4 900 000	6 065 000	6 500 000
Korvaus peruspääomasta	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000
Rahoitustuotot ja -kulut	10 147	9 000	9 000	10 000	10 000
Toiminnan rahavirta	6 500 289	6 237 800	6 502 600	6 829 700	6 831 900
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-8 976 391	-10 520 000	-10 431 000	-10 216 000	-14 585 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	39 100				
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 437 002	-4 282 200	-3 928 400	-3 386 300	-7 753 100

Tavoitteet

Strateginen teema		
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Toiminta on tehokasta ja omaisuuden hallinta selkeää	Saneerausvelan seuranta	Edetään "Toimenpideohjelma 12/20 omaisuudenhallintajärjestelmän kehittämiseksi Vaasan Vedelle" pohjalta vaiheittain resurssien puitteissa.
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Vesi- ja jätevesimaksut ympäristökuntien ja vertailukaupunkien tasoa	Juomavesimaksu €/m3 (valtakunnallisen keskiarvon ja Vaasan Veden hintojen erotus (sis. ALV)) Jätevesimaksu €/m3 (valtakunnallisen keskiarvon ja Vaasan Veden hintojen erotus (sis. ALV))	Hinnastovertailut Hinnaston päivittämisestä esitys johtokunnalle

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Hulevesien pääsy jätevesiverkostoon	Jätevesiverkoston vuotovesiprosentti. Vaasa. Jätevesiverkoston vuotovesiprosentti. Vähäkyrö	Yhteistyö kuntatekniikan kanssa, jonka vastuulle hulevedet siirrettiin 2015. Hulevesiverkoston kunnossapito-ohjelman päivittäminen ja riittävä resursointi hulevesiverkoston ympärivuotiseen kunnossapitoon.

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	53	56,5	54
Määräaikaiset	4	2	4

Ennen työntekijöiden siirtymistä eläkkeelle varataan uudelle työntekijälle riittävä perehdytysjakso keskeisen osaamisen siirtoon tuotannon riskien hallitsemiseksi.

Lähitukipalveluissa 4,45 htv toimistotyöntekijää ja 3 siivoojaa. Konsernin etätukipalvelujen kautta ostetaan mm. taloussuunnittelu-, kirjanpito-, hankinta- ja lakimiespalvelut.

680 VAASAN TALOTOIMI

Toiminta-ajatus

Vaasan Talotoimi – liikelaitoksen tehtävänä on tuottaa toimitiloja ja niihin liittyviä palveluita kaupungin hallinnonalojen tarpeisiin. Talotoimi vastaa hallinnassaan olevien kohteiden ylläpidosta, tilojen manageerauksesta sekä vuokrauksesta. Tämän lisäksi Talotoimi vastaa kaupungin talonrakennusinvestointiohjelman mukaisesti kohteiden rakennuttamisesta.

Toimintaympäristö taloussuunnittelukaudella

Kaupunkitasolla tärkeät lähtökohdat talousarvion ja –suunnitelman laadintaan ovat talouden kestävyys, ylijäämän kerryttäminen ja velkaantumisen hillitseminen. Tämä tarkoittaa, että kaupunkitasolla nettoinvestointien rajana on edelleen alle 50 milj. euroa. Talotoimen kustannusrakenteessa suurimmat menoerät ovat sellaisia, joihin ei juurikaan itse voida vaikuttaa, vaan ulkopuoliset olosuhteet määrittävät kustannusten tason. Palveluverkkoselvitysten, tilankäyttöohjelmien ja tehostamissuunnitelmien laadinta on keskeisessä roolissa tilatarpeita arvioitaessa. Pohjanmaan hyvinvointialue laajenee vuoden 2023 alusta, kun Pohjanmaan pelastuslaitos siirtyy myös sen alaisuuteen. Talotoimella se tarkoittaa edelleen ulkoisten vuokrien osuuden kasvua liikevaihdosta.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän sitovan kehyksen mukaisesti hoito- ja pääomavuokran taso säilyy vuoden 2022 tasolla. Kuitenkin mm. kiinteistönhoito- ja energiakustannusten hinnannousut ovat aiheuttaneet painetta hoitovuokran tarkastelemiseen. Sisäisen vuokrausjärjestelmän päivitys etenee siten, että päivitetty versio olisi käytettävissä vuoden 2024 alusta. Toimintamenoissa on arvioitu ja huomioitu kustannusten nousut sekä muut mahdolliset vaikuttavat seikat. Koko kaupungin osalta talousarviossa 2023 suurimmat paineet kohdistuvat investointeihin. Talotoimen talonrakennusinvestoinnit ovat maltilliset vuodelle 2023, mutta suunnitelmavuosille investointipaine on kova. Aikaisempina vuosina lykkääntyneet ja karsitut investoinnit ovat kasvattaneet korjausvelkaa, jota pitäisi saada pienennettyä sekä samalla pitäisi pystyä vastaamaan palveluverkkoselvitysten tarpeisiin.

Tulevaisuudessa tulee Talotoimessa huomioitavaksi myös tuleva direktiivi ”Fit for 55” (EU on nostanut vuoden 2030 ilmastotavoitettaan ja sitoutunut vähentämään päästöjä vähintään 55% vuoteen 2030 mennessä). Tähän liittyvä kansallinen lainsäädäntö on vielä implementoimatta, mutta siihen liittyvä työ on jo käynnistetty Talotoimessa ja tulee tulevaisuudessa myös osaltaan lisäämään investointipaineita.

Vuoden 2023 aikana henkilöstösuunnitelman mukaiset rekrytoinnit kohdistuvat rakennuttamisyksikköön. Talousarviovuonna ei tule suunnitelman mukaisia eläkkeelle siirtymisiä. Henkilöstösuunnitelman mukaisesti vakinaisen henkilöstön määrä on 22 henkilöä.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Kiinteistöomaisuuden arvon säilyttäminen sekä järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta ovat talotoimen strategisia tavoitteita. Kaupungin oman palvelutuotannon käytössä olevat tilat täytyy hyödyntää tehokkaasti, mutta myös palvelutuotannon käytöstä poistuneiden tilojen jatkokäytön suunnittelu ja mahdollisten toimenpiteiden täytyy edetä sujuvasti.

Vaasan Talotoimi –liikelaitoksen taloudellisen toiminnan tavoite ja perusperiaate on pystyä tulo-rahoituksella kattamaan peruskorjausinvestoinnit. Suurin osa Talotoimen tuloista koostuu sisäisistä vuokrista, ja tämän vuoksi on tärkeää, että sisäisten vuokrien sisältämästä pääomavuokran osuudesta riittää rahoitus myös

vuotuisiin peruskorjausinvestointeihin. Jotta Talotoimen hallinnassa olevien rakennusten kunto säilyisi hyvällä tasolla ja rakennuksiin kertyvä korjausvelka hallinnassa, tulisi peruskorjausinvestointien tason olla keskimäärin n. 14 M€ vuodessa. Tulevina vuosina tuleekin kasvavien investointipaineiden ohella huomioida lisääntyvä korjausvelan määrä.

Sisäisten vuokrien määrän tulisi perustua toteutuneisiin kustannuksiin, eli niiden on katettava hoitokulujen lisäksi kuluminen ja vuosikorjaustarpeet. Sisäisen vuokran avulla kaupungin toimialat pystyvät myös hahmottamaan käyttämistään toimitiloista aiheutuvat aidot kustannukset. Tämä kannustaa ja ohjaa toimialoja tilankäytön tehostamiseen sekä kriittiseen investointihankkeiden kustannusten tarkasteluun. Näin pystytään myös selkeyttämään kaupungin toimitilakantaan liittyviä vastuukysymyksiä ja päätöksentekoprosessia.

Talouden tunnusluvut

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Korvaus peruspääomasta	19 644 500	19 644 500	17 890 00
Liikelyljäämä ilman poistoja	27 992 399	27 925 200	27 444 900
Investoinnit (netto)	13 455 856	15 868 000	12 525 000

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hiilineutraali Vaasa 202X		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Energiakäytön optimointiprojektin toteuttaminen	Seuranta johtoryhmässä	Pilottiprojektin toteutus

Strateginen teema		
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	Mittari / seuranta	Toimenpiteet
Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta	Vapautuneet tilat Korjausvelan määrä	Asiantuntijana toimiminen konsernin tilahankkeissa Kiinteistöjen kunnossapitoon panostaminen Tyhjien tilojen ja korjausvelan hallinta

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Mittari / Seuranta	Hallintatoimenpiteet
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Soteuudistus 1.1.2023	Seuranta THR:ssä	Uudistuksen aktiivinen ja jatkuva seuranta sekä valmisteluun osallistuminen.
Energiatoimitusten katkeaminen		Energialaitosten/kaupungin valmiussuunnitelmissa.

Peruskorjaukseen käytettävissä olevan rahoituksen riittävyys ja oikea kohdistaminen.	Korjausvelka. Palveluverkkojen ajantasaisuus.	Rahoituksen varmistaminen, pitkän tähtäimen peruskorjaussuunnitelma. Rakennuskannan hyvä tuntemus, PTS-suunnitelmat, yhteistyö tilojen käyttäjien kanssa.
Energiakustannusten merkittävä kohoaminen	Energiakustannusten muutokset.	Sähkösjalkun hallinta
Riski ei liity strategiseen teemaohjelmaan		
Kustannusten hallinta	Toteutuneiden kustannusten seuranta	Kustannuskehityksen ennakointi mahdollisimman ajoissa.

TULOSLASKELMA €	TP 2021	TA/KS 2022	TAes 2023	TS 2024	TS 2025
Tulot yhteensä	50 015 869	47 221 200	48 187 700	48 500 000	48 500 000
Liikevaihto	49 682 730	47 221 200	48 187 700	48 500 000	48 500 000
Valmistus omaan käyttöön	333 139	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset kunnalta	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-16 146 715	-14 105 600	-15 916 700	-16 000 000	-16 000 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 962 206	-5 749 900	-7 217 800	-7 300 000	-7 300 000
Palvelujen ostot	-10 184 508	-8 355 700	-8 698 900	-8 700 000	-8 700 000
Henkilöstökulut yhteensä	-1 285 089	-1 593 600	-1 627 300	-1 649 000	-1 649 000
Palkat ja palkkiot	-893 524	-1 151 000	-1 182 700	-1 200 000	-1 200 000
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-358 212	-398 500	-396 400	-400 000	-400 000
Muut henkilösivukulut	-33 353	-44 100	-48 200	-49 000	-49 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 531 169	-9 522 400	-9 473 300	-9 500 000	-9 500 000
Vuokratulot	-4 505 857	-3 580 800	-3 185 800	-3 200 000	-3 200 000
Liiketoiminnan muut kulut	-85 809	-16 000	-13 000	-13 000	-13 000
Liikeliijäämä (-alijäämä)	17 461 230	18 402 800	17 971 600	18 138 000	18 138 000
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-19 653 187	-19 657 500	-17 903 000	-17 903 000	-17 903 000
Muut rahoitustuotot	0				
Muile maksetut korkokulut	-8 684	-13 000	-13 000	-13 000	-13 000
Korvaus peruspääomasta	-19 644 500	-19 644 500	-17 890 000	-17 890 000	-17 890 000
Muut rahoituskulut	-3				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 191 957	-1 254 700	68 600	235 000	235 000
VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA TAVOITE	27 992 399	27 925 200	27 444 900	27 638 000	27 638 000
Toimintatulot	50 015 869	47 221 200	48 187 700	48 500 000	48 500 000
Toimintamenot	-22 023 469	-19 296 000	-20 742 800	-20 862 000	-20 862 000
Toimintakate	27 992 399	27 925 200	27 444 900	27 638 000	27 638 000

RAHOITUSENNUSTE**Toiminnan rahavirta**

Liikelylijäämä (-alijäämä)	17 461 230
Poistot ja arvonalentumiset	10 531 169
Korvaus peruspääomasta	-19 644 500
Rahoitustuotot ja -kulut	-8 687
Muut tulorahoituksen oikaisuerät	19 770
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	

Toiminnan rahavirta

TP 2021	TA/KS 2022	TAES 2023	TS 2024	TS 2025
17 461 230	18 402 800	17 971 600	18 138 000	18 138 000
10 531 169	9 522 400	9 473 300	9 500 000	9 500 000
-19 644 500	-19 644 500	-17 890 000	-17 890 000	-17 890 000
-8 687	-13 000	-13 000	-13 000	-13 000
19 770				
8 358 982	8 267 700	9 541 900	9 735 000	9 735 000

Investointien rahavirta

Investointimenot	13 830 662
Rahoitusosuudet investointimenoihin	15 957 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-130 000
Kaupungin rahoitettavat, uudisrakentaminen (netto)	-5 714 888

Investointien rahavirta

13 830 662	15 957 000	12 525 000	18 165 000	17 315 000
-130 000				
-5 714 888	-4 768 000	-2 280 000		
7 985 774	11 189 000	10 245 000	18 165 000	17 315 000

Toiminnan ja investointien rahavirta

373 208	-2 921 300	-703 100	-8 430 000	-7 580 000
----------------	-------------------	-----------------	-------------------	-------------------

Henkilöstö

Suorite	TP2021	TA2022	TA2023
Vakituiset	17,6	22	22
Määräaikaiset	1		

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO

KÄYTTÖTALOUSOSA

Toimiala/toimielin	Tulosalue	Sitovuus	Määrärahat (1.000 €)	Tuloarviot (1.000 €)
Keskusvaalilautakunta	100 Vaalit	B	221	114
Tarkastuslautakunta	110 Tarkastustoimi	B	299	
Kaupunginvaltuusto	120 Kaupunginvaltuusto	B	516	
KONSERNIOHJAUksen TOIMIALA				
Kaupunginhallitus	130 Kaupunginhallitus	B	1 972	17
	132 Konsernihallinto	B	24 015	5 864
	Graafiset palvelut	N	288	288
	137 Hyvinvointipalvelut	B	9 291	7 803
	140 Avustukset	B	4 120	60
	141 Jäsenmaksut	B	428	
	142 Osuudet	B	5 128	
	143 Varausmäärärahat	B	4 861	55
	144 Keskitetysti hallinnoitavat kustannukset	B	5 073	
	145 Työllistäminen	N	8 006	1 095
	146 Osuudet eriytettyssä kirjanpidossa oleviin liikelaitoksiin sekä liike- ja maksupalvelutoimintaan kohdistettavat kustannukset	B	137	2 266
	160 Yhtiömuotoisesti tuotettavat ruoka- ja materiaalipalvelut	N	549	549
	150 Vähänkyrön aluepalvelut	B	390	52
	152 Kyrönmaan työpaja Arpeeti	B	331	300
Konserniohjauksen toimiala yhteensä			64 591	18 349
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA				
Kasvatus- ja opetuslautakunta				
Koulutuslautakunta	302 Varhaiskasvatus	B	51 664	2 625
	305 Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset	B	7 142	1 394
	306 Suomenkielinen perus- opetus	B	45 647	1 510
	307 Ruotsinkielinen perus- opetus	B	13 539	217
	312 Vaasan Lyseon lukio	Normi	7 379	827
	313 Vasa Gymnasium & Vasa Svenska Aftonläroverk	Normi	2 177	335
	315 Vamia	Normi/N	36 778	11 039
	355 Nuorisopalvelut	B	2 073	110
	443 Vaasan kaupungin opistot	B	6 242	1 611
	444 Aikuisten perusopetus	N	1 739	
	351 Liikuntapalvelut	B	5 132	1 487
	353 Taseyksikkö Hietalahden Stadion	B	212	6
	363 Vaasan kaupungin museot	B	3 636	396
	373 Kulttuuri- ja kirjastopalvelut	B	5 944	532
	380 Vaasan kaupunginorkesteri	B	2 282	179
	381 Vaasan kaupunginteatteri	N	5 455	1 190
Sivistystoimen toimiala yhteensä			197 041	23 458

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA

Rakennus- ja ympäristölautakunta

500 Rakennusvalvonta	B	870	877
501 Ympäristönsuojelu	B	652	100
503 Terveysvalvonnan yhteistoiminta-alue	N	528	226
504 Eläinlääkintähuollon yhteistoiminta-alue	N	463	217

Kaupunkiympäristölautakunta

510 Yhteispalvelut	B	341	
511 Kiinteistötoimi	B	3 152	13 557
512 Kuntatekniikka	B	24 283	10 691
570 Kaavoitus	B	2 070	50

Vaasan seudun jätelautakunta

580 Jätelautakunta	N	258	258
--------------------	---	-----	-----

Kaupunkiympäristön toimiala		32 617	25 976
-----------------------------	--	--------	--------

yhteensä

TULOSLASKELMAOSA

Verotulot	B		180 210
Valtionosuudet	B		45 171
Korkotulot	B		760
Muut rahoitustulot	B		25 474
Korkomenot	B	6 099	

INVESTOINTIOSA

KONSERNIOHJAUksen TOIMIALA

Kaupunginhallitus	Aineettomat hyödykkeet	B	1 910	
Kaupunginhallitus	Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	150	
Kaupunginhallitus	Osakkeet ja osuudet	B	10 850	
Kaupunginhallitus	Poistonalainen irtain omaisuus	B	50	

Konserniohjauksen toimiala yhteensä			12 960	
-------------------------------------	--	--	--------	--

SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Poistonalainen irtain omaisuus	B	1 464	
--------------------------------	---	-------	--

Koulutuslautakunta

Poistonalainen irtain omaisuus	B	135	
Poistonalainen irtain omaisuus	N	684	

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	480	76
Poistonalainen irtain omaisuus	B	220	
Poistonalainen irtain omaisuus	N	500	

Sivistystoimen toimiala yhteensä		3 483	76
----------------------------------	--	-------	----

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA

Kaupunkiympäristölautakunta

Aineettomat hyödykkeet	B	160	
Maa- ja vesialueet	B	2 500	1 500
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	21 943	104
Poistonalainen irtain omaisuus	B	995	
Rakennukset	B	200	

Kaupunkiympäristön toimiala yhteensä		25 798	1 604
--------------------------------------	--	--------	-------

Investoinnit yhteensä			42 241	1 680
<u>RAHOITUSOSA</u>				
Antolainauksen muutokset				
	Antolainasaamisten lisäykset	B	250	
	Antolainasaamisten vähennykset	B		293
Lainakannan muutokset				
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		62 000
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	30 000	

VI INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIOSA 2022-2027

153

1 000 €	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Kaupunki ilman liikelaitoksia						
Menot	-38 312	-42 241	-26 410	-40 392	-44 912	-36 702
Aineettomat hyödykkeet	-1 356	-2 070	-1 180	-1 090	-730	-790
Maa- ja vesialueet	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Rakennukset	-180	-200	-200	-200	-200	-200
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-31 289	-22 573	-17 993	-32 355	-38 465	-31 350
Poistonalainen irtain omaisuus	-2 487	-4 048	-2 787	-4 247	-3 017	-1 862
Osakkeet ja osuudet	-500	-10 850	-1 750			
Tulot	3 145	1 680	1 610	1 500	1 500	1 500
Aineettomat hyödykkeet	85					
Maa- ja vesialueet	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Rakennukset						
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 560	180	110			
Poistonalainen irtain omaisuus						
Osakkeet ja osuudet						
Netto	-35 167	-40 561	-24 800	-38 892	-43 412	-35 202
Liikelaitokset						
Vaasan Talotoimi						
Menot	-15 957	-12 525	-18 165	-17 315	-17 765	-19 615
Tulot						
Netto	-15 957	-12 525	-18 165	-17 315	-17 765	-19 615
Vaasan Vesi						
Menot	-10 270	-10 431	-10 216	-14 585	-11 990	-11 000
Tulot						
Netto	-10 270	-10 431	-10 216	-14 585	-11 990	-11 000
Liikelaitosten menot yhteensä	-27 297	-22 956	-28 381	-31 900	-29 755	-30 615
Liikelaitosten tulot yhteensä	440					
Liikelaitosten investoinnit netto	-26 857	-22 956	-28 381	-31 900	-29 755	-30 615
Investointimenot yhteensä	-65 610	-65 197	-54 791	-72 292	-74 667	-67 317
(ilman peruspo:n sijoituksia omiin liikelaitoksiin)						
Tulot yhteensä	3 585	1 680	1 610	1 500	1 500	1 500
Investoinnit netto	-62 024	-63 517	-53 181	-70 792	-73 167	-65 817
Investoinnit netto keskimäärin/v (ilman peruspo:n sijoitusta omiin liikelaitoksiin)						
- vuosina 2023-2025		-62 497				
- vuosina 2023-2027		-65 295				
Peruspääoman sijoituksen omiin liikelaitoksiin						
		0	0	0	0	0

INVESTOINTIOSAN PERUSTELUT

Kaupunki

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Määräraha aineettomiin hyödykkeisiin talousarviossa 2023 on yhteensä 2 070 000 €, josta kaupunginhallituksen alaisen toiminnan tietojärjestelmien uusimiseen/kehittämiseen, ohjelmiin ja lisensseihin on varattu 1 910 000 € ja kaupunkiympäristölautakunnan paikkatietopalveluihin ja -aineistoihin sekä muihin tietojärjestelmiin 160 000 €.

MAA- JA VESIALUEET

Määräraha kiinteän omaisuuden hankintaan on yhteensä 2 500 000 €. Raakamaahankintaan n. 1 600 000 €, Katualueet, puistot, tontinosat, vuokra-alueiden lunastus yms. n. 400 000 €, Keskustan kehittäminen, erityiskohteet, rakennukset n. 500 000 €.

RAKENNUKSET

Määräraha rakennuksiin on yhteensä 200 000 €, joka muodostuu satama-alueen rakennuksista.

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Määräraha kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin talousarviossa 2023 on yhteensä 22 573 000 €, josta kunnallistekniikan osuus 21 943 000 €.

Uusi kunnallistekniikka, määräraha 1 678 000 €

Sisältää: pääväylät sekä uudet alueet ja rakennuttaminen.

Muu kunnallistekniikka, määräraha 3 700 000 €

Katujen saneeraus, liikenne- ja liikenneturvallisuushankkeet ja erilliskohteet (mm. katujen takuutyöt, asfalttikulutuskerroksen uusiminen, betonireunakivien uusina, katuvalaistus, arvaamattomat kohteet).

Valtion tiehankkeet, määräraha 1 170 000 €

Vähäkyröntien pyörätie, Kronvikin pyörätie.

Kaupunkikuvan kohentaminen, määräraha 300 000 €

Kävelykeskustan laajentaminen

Suunnitteluttaminen, määräraha 400 000 €

Suunnitelmavalmiuden parantaminen

Katuvalaistuksen saneeraus, määräraha 200 000 €

Katuvaloverkon saneeraus

Venesatamat, määräraha 50 000 €

Venesatamien saneeraus

Viheralueet, määräraha yhteensä 495 000 €

Onkilahden liikennepuisto, Suvilahden Bikepark, 100 K
Vaasan luontoliikuntaverkosta, leikki- ja liikuntavälineinen
korjaus ja puistot.

Maankäyttösopimushankkeet, määräraha yhteensä 100 000 €

Määrärahalla toteutetaan Kiinteistötoimen tekemien maankäyttösopimusten velvoitteita.

Satama-alue, määräraha yhteensä 4 500 000 €

Määrärahalla toteutetaan Lassen laituri vaihe 1 ja satama-altaiden ruoppaus.

Kestävä liikkuminen (pyöräily allianssi), määräraha yhteensä 1 580 000 €

Määrärahalla toteutetaan Hietasaarenkadun laatukäytävä, Raastuvankadun risteysalueet ja pintaukset sekä pääpyöräteiden viitoitus.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta, määräraha yhteensä 480 000 €

Liikuntapalveluiden vapaa-aika-alueiden kehittämiseen, pesäpallokentän uusiminen ja tekojääradan suunnittelu.

Kaupunginhallitus, määräraha yhteensä 150 000 €

Tietoliikenneverkon kehittämiseen (runko- ja sisäverkon laajentamiseen ja uusimiseen).

POISTONALAINEN IRTAIN OMAISUUS

Yhteensä määräraha talousarviossa 2023 on 4 048 200 €

Konserniohjauksen alaisen toiminnan ensikertaiseen kalustamiseen on varattu yhteensä 50 000 €.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen irtaimistoon ja ensikertaiseen kalustamiseen 1 464 000 €.

Koulutuslautakunnan määräraha on 819 200 €, joka jakautuu Vaasan ammatillisen koulutuksen (Vamia) määrärahaan 684 200 € sisältäen kone- ja kalustehankintoja sekä Vaasan kaupungin opistojen kaluste- ja laitehankintoihin 135 000 €.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan määräraha 720 000 € jakautuu Vaasan kaupunginteatterin toiminnallisten muutosten remonttiin 400 000 € ja valo- ja äänitekniiseen kalustoon 100 000 €, kirjastotoimen kalusteiden ja tekniikan sekä kyltitysten hankintoihin 80 000 €, Vaasan kaupunginorkesterin soitinhankintoihin 65 000 € sekä Hietalahden Stadionin vanhan katsomon kuntokartoitukseen 75 000 €.

Kaupunkiympäristölautakunnan määräraha on 995 000 €, joka jakautuu Kuntatekniikan määrärahaan 915 000 €; imulakaisuautoon 500 000 € sekä muihin koneisiin ja laitteisiin 415 000 €. Kiinteistötoimen laitteistoihin on varattu 80 000 €:n määräraha.

OSAKKEET JA OSUUDET

Yhteensä määräraha 10 850 000 €, josta 9 600 000 € osakepääoman korottamiseen (Vaasan Sähkön Pättin kaukolämpöinvestointi) ja 1 250 000 € Vaasanseudun Areenat kuntayhtymän Botniahallin katon uusimiseen sekä talotekniikkaan.

INVESTOINTITULOT

Yhteensä määräraha 1 680 000 €.

Kiinteistötoimi, maa-alueiden myynti 1 500 000 €

Kuntatekniikka, kiinteät rakenteet ja laitteet valtionavustus yhteensä 104 000 €

Liikuntapalvelut, kiinteät rakenteet ja laitteet valtionavustus yhteensä 76 000 €

LIIKELAITOSTEN INVESTOINNIT

Vaasan Talotoimi

Talonrakennushankkeiden määrärahaesitykset vuosille 2023-2027 (1000 €) olivat seuraavat:

Talonrakennusinvestoinnit 2023 - 2027 (1 000 €)

Vuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä
Perusparantaminen	10 230	18 150	17 300	17 750	19 600	83 030
Uudisrakentaminen	2 280					2 280
Yhteensä	12 510	18 150	17 300	17 750	19 600	85 310

Esitys vrt. kuntasuunnitelma (1 000 €)

	Esitys 2023-2027	TA 2022-2026	Muutos
Sivistystoimi			
Varhaiskasvatus ja perusopetus	37 210	12 018	25 192
Kulttuuri- ja liikunta	3 400	350	3 050
Tekninen toimi			
Rakennusten peruskorjaus	37 500	37 500	0
Suunnitteluvaiheen hankkeet	7 200	19 400	-12 200
Yhteensä	85 310	69 268	16 042

Kaupungin omaan taseeseen rakennettavien investointihankkeiden kuvaus esityksessä 2023-2027 tiivistettynä:

SIVISTYSTOIMI

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

Variskan yhtenäiskoulu, peruskorjaus

Kuntotutkimuksen perusteella on tunnistettu Variskan yhtenäiskoulun vanhan osan peruskorjaustarve. Peruskorjauksen suunnittelu on tarkoitus käynnistää vuonna 2024. Rakentaminen ajoittuu vuosille 2025-2027.

Sundomin koulun laajennus ja lämmitysjärjestelmän uusiminen

Sundomin koulun laajennus ja tilamuutokset- hanke käsittää koulutoimen tarveselvityksessä ja kohteen hankesuunnitelmassa määriteltyjen tilatarpeiden täyttämisen laajennusosalla sekä olemassa olevien tilojen uudelleen järjestelyllä. Laajennusosa käsittää koulun lisätilantarpeen eli 4 luokkahuonetta aputiloiineen. Samassa yhteydessä koulun nykyinen öljykäyttöinen lämmitysjärjestelmä korvataan maalämpöjärjestelmällä, jolle Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus on myöntänyt avustusta. Rakentaminen on tarkoitus aloittaa loppuvuodesta 2022 ja rakennushanke valmistuu arviolta syyskuussa 2023. Tilaelementtien vuokrasopimus ulottuu rakentamisajan loppuun.

Palosaaren päiväkotia

Palosaaren päiväkodin hankkeessa vuonna 1906 valmistunut Palosaaren vanha koulurakennus on tarkoitus muuttaa päiväkotikäyttöön. Tiloihin on mahdollista sijoittaa 8 ryhmäinen päiväkotia. Hankkeen suunnittelu tehdään vuoden 2023 aikana, rakentaminen ajoittuu vuoteen 2024 ja toiminta uudessa päiväkodissa voisi alkaa vuoden 2025 aikana.

Onkilahden yhtenäiskoulun V-kiinteistöt

Kuntotutkimuksen perusteella on tunnistettu koulurakennuksen, teknisentyön rakennuksen ja liikuntasalirakennuksen peruskorjaustarve. Peruskorjauksen hankesuunnittelu on tarkoitus käynnistää vuonna 2023 ja myös varsinainen suunnittelu ajoittuu vuodelle 2023. Rakentaminen ajoittunee vuosille 2024-2027.

KULTTUURI- JA LIIKUNTALAUTAKUNTA

Uimahalli, vanha osa

Kuntotutkimuksen perusteella on tunnistettu uimahallin vanhan osan peruskorjaustarve. Hankesuunnittelu on tarkoitus aloittaa 2024.

RAKENNUSTEN PERUSKORJAUS

Peruskorjausohjelman kautta Talotoimi huolehtii kiinteistöomaisuuden arvon säilyttämisestä. Peruskorjausohjelman toteutus on merkittävä osa kiinteistöjen ennakkoivaa kunnossapitoa. Ohjelma koostuu vuosittain noin 80 erillisestä korjaushankkeesta. Tavoitteena on ohjelman rahoituksen kautta toteuttaa myös 1-3 laajempaa peruskorjaushanketta. Näiden hankkeiden kesto on tyypillisesti 2-3 vuotta. Peruskorjausohjelman hankkeet sisältävä mm. teknisen käyttöikänsä ylittäneiden rakennusosien uusimisia, sisäilmaston laatua ja energiatehokkuutta parantavia töitä sekä rakennusten käyttäjien turvallisuutta ja esteettömyyttä edistäviä töitä. Näiden lisäksi ohjelman kautta on mahdollista vastata kaupungin palvelutuotannon tarvitsemien tilojen vaatimiin muutoksiin toimintaympäristön muuttuessa.

SUUNNITTELUVAIHEEN HANKKEET

Kasarmialueen rakennukset

Vaasan kasarmialueen miehistörakennukset numero 13 ja 14 on tarkoitus peruskorjata vastaamaan varhaiskasvatustoimen teettämän tarveselvityksen mukaisia tilatarpeita. Peruskorjaushankkeessa huomioidaan rakennusten rakennushistoriallisten arvojen säilyminen. Edellä mainitun tavoitteiden toteutuminen varmistetaan osallistamalla eri tahojen edustajia jo hankesuunnitteluvaiheessa. Alustavan aikataulun mukaan, kohteen hankesuunnittelu valmistuu keväällä 2023, toteutussuunnitelmat ovat urakkalaskentavalmiudessa joulukuussa 2023 ja peruskorjauksen rakennusvaihe ajoittuu vuosille 2024-2025.

MUUT INVESTOINNIT

Koneet ja laitteet

Kone- ja laitehankintoihin arvioidaan 15 000 € per vuosi.

Vaasan Vesi

Vaasan Veden määrärahaesitykset vuosille 2023-2027 ovat yhteensä 58 222 000 €.

VEDEN TUOTANTO

Vaasan seudun talousveden varmistamiseksi Vaasa on sitoutunut syväpohjavesitutkimuksiin Kurikassa 2014-2025. Syväpohjaveden tutkimushankkeeseen on maksettu v. 2013-2021 yhteensä 3,8 M€. Vuodelle 2022 Vaasan osuus on 1,5 M€. Vuosien 2022-2027 tutkimusten kustannusarviossa Vaasan osuus (82%) on yhteensä 4,4 M€. Muut rahoittajat ovat Kurikan Vesihuolto Oy, GTK ja ELY. Toteutusajankohta - vuosikymmenen vaihteessa – riippuu pitkälti hallinnollisista prosesseista. Esisuunnitelman (2021, 2016) mukaan rakentamiskustannukset ovat 50 M€, josta yhdysvesijohdon Kurikka-Vaasa kustannusarvio on 23 M€, jonka maksanee pääosin Vaasa. Pohjaveden keruuverkoston (5,6 M€) ja -käsittelylaitoksen (10,7 M€), kustannukset jaettaneen Kurikan ja Vaasan kesken. Suunnitteluun, rakennuttamiseen ja työmaatehtäviin varataan 9,1 M€. Vuonna 2022 valmistui viisi tuotantokaivoa, joita on nyt yhteensä 11. Uudet viisi kaivoa koepumpataan keväällä 2023. Vedenottolupaa varten tarvittaneen vuoden kestävä kaikkien tuotantokaivojen yhtäaikainen koepumppaus, jolle pitänee hakea vedenottolupa. Luvantarpeen harkintaviranomaisella ELY:llä ja varsinaisella lupaviranomaisella AVI:lla on tästä vielä keskenään erilaiset näkemykset.

Vaikka Kurikasta saataisiin riittävästi pohjavettä Vaasan tarpeisiin 2030-luvulla, on pintavesilaitos pidettävä kunnossa jatkossakin, jotta Vaasalla vihdoin olisi kaksi toisistaan riippumatonta raakavesivariantia. Pilvilammen vesilaitosta ei nykyisin käytännössä voida pysäyttää kuin muutamaksi tunniksi. Ennen syväpohjavesihankkeen rakentamisvaihetta Vaasan Veden suurin haaste on yli 50-vuotiaan Pilvilammen vesilaitoksen koko prosessin varmistaminen. Raakaveden esikäsittelyn uudistamista ympärivuotiseksi (5 M€, v.2024-2025) on siirretty pari vuotta Kalliolammen esikäsittelylaitoksen virittämisellä, jotta Laajametsän teollisuusalueen vesitarpeet selkenevät. Tähän liittyy Båskaksen raakavesipumppujen uusinta (3,5 M€ v. 2025). Raakaveden siirtolinjojen uusintaan Kyrönjoelta Pilvilammen laitokselle (v. 2026) tarvitaan 3,7 M€.

Hidassuodattimet ovat poistaneet hajuja ja makuja todella hyvin 30 v., mutta ne ovat rakenteellisesti ylittäneet käyttöikänsä selkeästi. Lisäksi niiden koko suodatinhiekkamassan vaihto (> 1 M€) tulisi ajankohtaiseksi muutaman vuoden kuluttua. Hidassuodatusta korvaavan prosessin (otsonointi+aktiivihiihi 10,8 M€, v. 2023-2025) toteutussuunnitelma valmistuu 8/22 ja hanke etenee tarjouspyyntövaiheeseen vuoden vaihteeseen 2022-2023 mennessä. Talousarvioon vuodelle 2023 varatusta aktiivihiihi ja otsonointilaitoksen rakentamisen investointimäärärahasta siirretään 1,5 M€ vuodelle 2025 tarkentuneiden suunnitelmien vuoksi. Hajun ja maun poistamisen lisäksi varmistetaan lähivuosien uusien vaatimusten, kuten hormonien ja lääkeainejäämien poistaminen.

Puhtaan veden varastoinnin ja pumppauksen uudistaminen (3,8 M€ v. 2021-2022) ja uusi vesitorni (8,3 M€ v.2027-2028) liittyvät talousvedenjakelun varmuuteen. Koska Vaasalla ei ole varavesilähdettä eikä riittäviä varavesiyhteyksiä, laitoksen puhdasvesisäiliöiden yhteistilavuus pitää mitoittaa niin, että tarvittavat huollot voidaan tehdä vaarantamatta talousvedenjakelua. Tämä tarkoittaa myös automaation ja pumppausten varmistamista. Sähkö- ja automaatio saneeraukseen tarvitaan v. 2021-24 yhteensä 2,2 M€. Vesitorni ja alavesisäiliöt paineenkorotuksineen ovat osa vesijohtoverkoston toiminnallisuuden varmistamista erityisesti häiriötilanteissa.

Pilvilammen vesilaitosalueen asemakaava on lähes valmis, mutta otsonointiaktiivihiihiyksikön rakennuslupaa haetaan poikkeuslupana. Vesitornin kaava on hyväksytty.

TALOUS- JA JÄTEVESIVERKOSTOT

Vesihuoltoverkostoille tarvitaan vähintään 3,5 M€/v saneeraukseen, jotta saneerausvelka ei kasva ja >1 M€/v uudisrakentamiseen, jotta pystytään vastaamaan kasvavan Vaasan haasteisiin.

Maankäyttö- ja kehittämismaksuista osa tulee vesihuollon infraan. Kaupungin omistamilla alueilla pyritään investoinnit rahoittamaan liittymämaksuilla, jotka saadaan vasta jälkikäteen, kun alue lähtee toteutumaan.

Yritys ja teollisuustonttien liittymismaksut kattavat yleensä pääosan vesihuoltopalveluiden tuomisesta kiinteistölle. Yksityisasiakkailta saaduilla tuloilla ei vesihuoltolain mukaan saa subventoida yritysten vesihuoltoa.

Laajametsän akkutehdasalueen vesihuollon toteutukseen on varattu 5 M€ v. 2022-2024. GigaVaasa – suurteollisuusalueen vesihuollon kustannuksista vastaa Vaasan kaupunki erillisen taseyksikön tai muun järjestelyn kautta. Vaasan Vesi maksaa kustannuksia takaisin Vaasan kaupungille sitä mukaan, kun Giga Vaasa-alueelta saatavat liittymismaksutulot realisoituvat.

JÄTEVEDEN PUMPPAUS JA KÄSITTELY

Saippua-Rahkolan alueen kaavoitukseen liittyvää Pättin lieteyksikön siirtoon pyrittiin saamaan ns. kaupungin takaus (3,5 M€), jotta olisi välttytty turhilta investoinneilta nykyiseen sijaintiin. (Teknisten liikelaitosten johtokunta 22.9.20 ” Kaupungin sitoutuminen Saippua-Rahkola –asemakaavan maankäyttösopimukseen sisältyvän Pättin jätevedenpuhdistamon lieteyksikön siirron toteutukseen”). Alustava päätös uuden lieteyksikön rakentamisaikataulusta saataneen 2023.

Maakuntakaavassa 2040 (6/20) esitetään uutta keskusjätevedenpuhdistamoa Stormossenin alueelle (25,4 M€ + siirtoviemäri Pättilta Stormossenille ja uudet purkuputkijohtolinjat 11,3 M€, Vaasan seudun vesihuollon alueellinen yleissuunnitelma 2010).

Pättin investointikustannuksiin osallistuu Mustasaari 7,5 % ja Maalahti 2,56 % yhteistyösopimusten pohjalta, mikä on otettu huomioon investointihankeohjelman euroissa.

Investointimenot toimielimittäin (1000 €)

Nimi	Koodi	Taes 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
PERUSKAUPUNKI		Taes 2023 sarakkeessa toimielinten esitykset					
MENOT		TA 2023 sarakkeessa kaupunginhallituksen esitys					
Aineettomat hyödykkeet							
Konserniohjaus		1 640	1 910	1 080	930	630	630
Tietojärjestelmien uusiminen	8312	790	790	930	830	530	530
Tietojärjestelmien uusiminen		710	710	600	500	500	500
Tietojärjestelmien uusiminen, viestintä		30	30	30	30	30	30
Tietojärjestelmien uusiminen, hr-järjestelmä		50	50	300	300		
ATK-konehuoneen kehittäminen	8313	300	300	150	100	100	100
ATK -konehuoneen kehittäminen		300	300	150	100	100	100
Talouden tietojärjestelmien uudistaminen	8326	550	820				
Talouden tietojärjestelmät		150	150				
Sarastia S365		400	670				
Kaupunkiympäristölautakunta		160	160	100	160	100	160
Kiinteistötoimi tietojärjestelmät	8502	110	110	50	110	50	110
Paikkatietoaineistot (Ilmakuvat ja laserkeilausaineistot, katunäkymäkuvaukset 200km ja viistoilmakuvat 100 km2)		60	60		60		60
Tietojärjestelmät		50	50	50	50	50	50
Kuntatekniikan tietojärjestelmät	8513	50	50	50	50	50	50
Omaisuuksienhallinta		50	50	50	50	50	50
Aineettomat hyödykkeet		1 800	2 070	1 180	1 090	730	790
Maa- ja vesialueet							
Kaupunkiympäristölautakunta		2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Kiinteän omaisuuden hankinta	8600	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Maa-alueiden hankinta		2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Maa- ja vesialueet		2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Rakennukset							
Kaupunkiympäristölautakunta		200	200	200	200	200	200
Satama-alueen rakennukset	8851	200	200	200	200	200	200
Suunnitelmavuodet		200	200	200	200	200	200
Rakennukset		200	200	200	200	200	200
Kiinteät rakenteet ja laitteet							
Konserniohjaus		150	150	150	150	150	150
Tietoliikenneverkot	8270	150	150	150	150	150	150
Tietoliikenneverkon kehittäminen		150	150	150	150	150	150
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta		761	480	300	300	300	300
Vapaa-aika-alueiden kehittäminen	8250	761	480	300	300	300	300
Vapaa-aika-alueiden kehittäminen		40					
Pesäpallokentän uusiminen ja tekojääradan suunnittelu		100	100				
100K luontoliikuntareitistö, osa I + osa II		51					
Esteradan toteuttaminen Gerbyynmäen alueelle		50					

Nimi	Koodi	162	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
		Tas 2023					
Suvilahden BikePark, osa I ja osa II		25					
Ulkosalibandy/ koripallokenttä		100					
Kaarlekentän tulos-/näyttötäulu sekä infran parantaminen (Kalevan kisat 2024)		250					
Öjbergetin Frisbeegolfrata		10					
Öjbergetin vesiliittymä		30					
Vaasan jääalueiden LED valaistuksien uusiminen, osa I + osa II		35					
Variskan kaukalon uudelleen sijoitus		70					
Vapaa-aika-alueiden kehittäminen muut kohteet yht. 8250			380	300	300	300	300
Kaupunkiympäristölautakunta		35 583	21 943	17 543	31 905	38 015	30 600
Uusi kunnallistekniikka	8200	3 898	1 678	3 958	10 505	10 595	5 000
Suunnitelmavuodet					6 795	10 595	5 000
Itäinen Ratakatu				1 200			
Rakennuttaminen		495	495	498			
Ravilaakso		100	100				
Alueiden viimeistely		670	670	300			
Vanha satama, asuinalue		1 100		1 100			
Suunnittelu kt		110	110				
Teeriniemen uusi asuinalue		660	200	460			
Myyrämetsänkatu		33	33				
Vuorikatu		70	70				
Välitien asuinalue		660			660		
Ravilaakso 2. vaihe infra				200	1 500		
Gerbyn rinne/Länsiniitty 2					1 350		
Pelikatu				200	200		
Muu kunnallistekniikka	8201	5 320	3 700	3 290	5 300	2 920	4 000
Frilundintie					150		
Vörkkärin palokatu, Kuorolaulunkuja				250			
Vähäkyrön saneerauskohde (Kolkintie/Könnintie)				100	100		
Olympiakadun johdot vl. Konepajankatu				300			
Laivakatu				300			
Poppelintie				250			
Ukkokari, sillan rakentaminen							
Sepänkyläntie		1 300			1 300		
Itäinen Kasarmintori					330		
Smirnoffintie		220		220			
Pyökkitie		385	385				
Makkaramestarinkuja		270	270				
Saarensivun riippusilta		130	130				
Pienet hulevesityöt		150	150				
Asuntomessujen kävelysillan korjaus		20	20				
Liikennemerkkien uusiminen		50					
Kannaksenkatu		165	165				
Lammentie		380	330				
Liikenteenhallinta		400	400	400			
Pallokatu		400	400				

Nimi	Koodi	Tas 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Liikenneturvallisuushankkeet		150	150	300			
Katujen takuutyöt		100	100	100			
Pintaukset		500	500	700			
Katuvalaistus		70	70	70			
Arvaamattomat pakolliset kohteet		150	150	150			
Ylläpidon saneeraus- ja korjaustyöt		150	150	150			
Suunnitelmavuodet					3 420	2 920	4 000
Siltojen saneeraukset/korjaukset		330	330				
Valtion tiehankkeet	8202	1 670	1 170	1 050	5 100	5 000	3 500
Suunnitelmavuodet					5 100	5 000	3 500
Vähäkyröntien pyörätie		520	520				
Sundomin keskuksen kävely ja pyöräily		400		400			
Kronvikin pyörätie		650	650	650			
Satamatie		100					
Kaupunkikuvan kohentaminen	8203	400	300	1 600	1 500	1 500	400
Esiintymislavan parantaminen		100		100			
Kävelykeskustan laajentaminen		300	300	1 500	1 500	1 500	400
Suunnitteluttaminen	8209	400	400	400	400	400	400
Suunnitteluttaminen		400	400	400	400	400	400
Katuvalaistuksen saneeraus	8210	350	200	400	400	400	400
Katuvaloverkon saneeraus		350	200	400	400	400	400
Venesatamat	8211	50	50	50	50	350	50
Venesatamien saneeraus		50	50	50	50		50
Kulmakadun venesatama						350	
Viheralueet	8212	545	495	445	350	350	350
Onkilahden liikennepuisto		200	200				
Puistot		150	100	300	350	350	350
Leikki- ja liikuntavälineiden korjaaminen		50	50				
Suvilahden Bikepark		70	70	70			
100K Vaasan luontoliikuntaverkosto		75	75	75			
Maankäytösopimus hankkeet	8219	100	100	1 450	2 700	6 000	6 000
Suunnitelmavuodet						6 000	6 000
Museokatu		100	100	250			
Pesäpallokenttä					1 200		
Wasa Station katutyöt				500	1 500		
Liisanlehdontien saneeraus				700			
Satama-alue	8221	12 000	4 500	1 000	2 000	4 500	4 500
Täyttöalue		1 000		1 000			
Lassen laituri vaihe 1			4 000				
Satama-altaiden ruoppaus		500	500				
Suunnitelmavuodet					2 000	4 500	4 500
Hiililaituri ja kaksoisramppi		10 500					
Laajametsän teollisuusalue	8206	9 270	7 770	900	600	3 000	3 000
Laajametsän maankaatopaikka		65	65				
Multavarasto ja karskevarasto		20	20				
Tonttien raivaukset		1 000	1 000				
Tuotantotie		700	700				

Nimi	Koodi	Tas 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Kuriirintie		900	900				
Laajametsäntie - Ratavallinkatu		4 700	4 700				
Sulfiittisaviallas		185	185				
Hulevesihallinta		1 000	100	900			
Alueen viimeistelyt		700	100		600		
Suunnitelmavuodet						3 000	3 000
Kestävä liikkuminen (pyöräily allianssi)	8207	1 580	1 580	3 000	3 000	3 000	3 000
Suvilahden laatukäytävä					1 500		
Palosaaren laatukäytävä					1 000		
Alskatintien laatukäytävä					500		
Vöyrinkaupungin laatukäytävä						1 000	
Klemettilän laatukäytävä						1 500	
Hietalahden laatukäytävä						500	
Radanvarren laatukäytävä							1 700
Huutoniemen laatukäytävä							1 300
Hietasaarenkadun laatukäytävä		900	900				
Raastuvankadun risteysalueet ja pintaukset		570	570				
Pääpyöriteiden viitoitus		110	110				
Konepajankadun laatukäytävä				700			
Rantareitin laatukäytävä				700			
Kotirannan laatukäytävä				1 600			
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta		150					300
Taseyksikkö Hietalahden Stadion	8454	150					300
Hietalahden Stadionin tulos-/näyttötäulu		150					
Tekonurmen uusinta/ Hietalahden Stadion							300
Kiinteät rakenteet ja laitteet		36 644	22 573	17 993	32 355	38 465	31 350
Poistonalainen irtain omaisuus							
Konserniohjaus		50	50				
Konsernihallinto poistonalainen irtain	8310	50	50				
Hallintotalon ensikertainen kalustaminen		50	50				
Kasvatus- ja opetuslautakunta		1 464	1 464	470	2 350	1 310	230
Varhaiskasvatus- Irtaimisto ja ohjelmat	8383	180	180	50	50	50	50
Kalusto		30	30				
IT- ja AV-laitteet		50	50	50	50	50	50
Auringonsuojaa päiväkodin pihaan ja viilennyslaitteita		100	100				
Varhaiskasvatus - Ensikertainen kalustaminen	8384	810	810	190	450		
Kappelinmäen päiväkot		110	110				
Teeriniemen päiväkot		350	350				
Merikaarron päiväkot				190			
Kasarimialue					450		
Palosaaren päiväkot		350	350				
Perusopetus/suomenkielinen - Irtaimisto ja ohjelmat	8386	140	140	140	140	140	140
Suomenkielinen perusopetus, kaluston uusiminen		140	140	140	140	140	140
Perusopetus/suomenkielinen - Ensikertainen kalustaminen	8387	190	190	50	1 670	1 080	

Nimi	Koodi	Tas 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Suomenkielinen perusopetus, Keskustan yhtenäiskoulu					1 620	1 080	
Suomenkielinen perusopetus, Onkilahden yhtenäiskoulun entisen vahtimestarin asunnon muuttaminen opetustilaksi		40	40				
Suomenkielinen perusopetus, Variskan yhtenäiskoulun fysiikan- ja kemianluokan perusparannus		50	50	50	50		
Suomenkielinen perusopetus, Onkilahden yhtenäiskoulun V- kiinteistön hallintotilojen ja opettajanhuoneen perusparannus		100	100				
Perusopetus/ruotsinkielinen - Irtaimisto ja ohjelmat	8388	40	40	40	40	40	40
Svenskspråkig grundläggande utbildning, skolornas inventarier		40	40	40	40	40	40
Perusopetus/ruotsinkielinen - Ensikertainen kalustaminen	8389	104	104				
Svenskspråkig grundläggande utbildning, Sundom skolas förstagångsinredning		50	50				
Svenskspråkig grundläggande utbildning, Borgaregats skola, förstagångsinredning		35	35				
Svenskspråkig grundläggande utbildning, Vikinga skola, förstagångsinredning		19	19				
Koulutuslautakunta		819	819	757	802	672	597
Vamia	8406	684	684	607	712	612	497
Oppimisympäristöt matkailupalvelut		14	14	15	15	15	15
Oppimisympäristöt Kauneudenhoitoala		15	15	15	15	15	15
Oppimisympäristöt sosiaali- ja terveysala		25	25	25	25	30	30
Oppimisympäristöt liike-elämän palvelut		15	15	15	15	15	15
Oppimisympäristöt TUVA		20	20	15	20	20	15
Oppimisympäristöt Puhdistuspalvelut		10	10	12	12	12	12
Autoalan korjauslaitteet		80	80	40	40	40	40
ATM-halli/autoala		90	90	105	105	40	40
Metalli koneet ja laitteet		140	140	120	170	120	120
LVI Kierteytyskoneet ja taivuttimet		25	25	20	20	20	20
Ryhmäkeskusten uusiminen/sähkö		30	30	40	90	30	50
ATM-halli/rakennusala		40	40	140		120	40
ATM-halli/ siltanosturit 3 kpl		165	165	30	170	120	70
Oppimisympäristöt Yhteiset oppiaineet		15	15	15	15	15	15
Kuula-opisto - Irtaimisto ja ohjelmat	8385	30	30	40	35	30	40
Kalusteiden uusiminen ja oheislaitteet		20	20	10	15	10	10
Musiikkiteknologia				20			20
Pöytäkoneet (mac-koneita)					10		
Leasingrahoituksella							
Opetuksen laitehankinnat		10	10		10	10	
Soittimia				10		10	10
Irtaimisto ja ohjelmat, Vapaa sivistystyö	8440	105	105	110	55	30	60

Nimi	Koodi	Tas 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Kalusteet/A/ Möblemanng till Festsalen				30			
Kalusteet/A/ Möblemanng + Klassrum		30	30				
Stallin varustaminen: Laitteet ja työkalut		10	10			10	10
Kalusteet/T/ Luokkahuoneet				10			
Digi/T/ Macintosh (Leasingrahoituksella)					10		
Taito- ja taideaineiden työvälineet					35		20
Ompelu-/työkone				40			
Opetuksen laitehankinnat/ Vapaa sivistystyö		15	15	10	10	10	10
Kalustaminen/ Oppimis-/ työympäristö		50	50	20		10	20
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta		720	720	765	300	240	240
Kirjastotoimen poistonalainen irtain	8472	80	80	500			
Tilojen kalusteiden ja tekniikan uusiminen		60	60				
Uusi kirjastoauto				500			
Kirjastojen katu-, julkisivu- ja sisäkyltitysten parantaminen sekä kaupungintalon julkisivukyltitys		20	20				
Kaupunginteatteri	8480	500	500	100	100	200	200
Teatterin remontit		400	400	100	100		
Teatterin investoinnit		100	100	100	100	200	200
Vaasan kaupunginorkesteri	8485	65	65	95	200	40	40
Flyygeli					200		
Soittimia				40		40	40
Akustointi/ Konserttisaliin		25	25				
Cembalo				25			
BarokkiHuilu		40	40				
BarokkiOboe				30			
Taseyksikkö Hietalahden Stadion	8454	75	75	70			
Vanhan katsomon laaja kuntokartoitus/ Hietalahden Stadion		75	75				
Kiinteistöhoitotraktori +varusteet/ Hietalahden Stadion				70			
Kaupunkiympäristölautakunta		1 035	995	795	795	795	795
Kiinteistötoimi poistonalainen irtain	8501	80	80	30	30	30	30
Ilmakuvausdronen hankinta		50	50				
Mittauslaitteisto, Takymetri ja GPS- laitteet		30	30	30	30	30	30
Kuntatekniikka Muu poistonalainen irtain	8519	250	250	200	200	200	200
Suunnitelmavuodet		250	250	200	200	200	200
Pysäköintilaitteet	8510	40	40	40	40	40	40
Liikennesuunnittelu		40	40	40	40	40	40
Liikennevalojen ohjauslaitteet	8511	125	125	125	125	125	125
Suunnitelmavuodet		125	125	125	125	125	125
Koneet ja kuljetusvälineet	8512	540	500	400	400	400	400
Suunnitelmavuodet				400	400	400	400
Imulakaisuauto		500	500				
Rinnekuone, leasingrahoituksella		210	210				
Maastoauto		40					

Nimi	Koodi	167					
		Tas 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Poistonalainen irtain omaisuus		4 088	4 048	2 787	4 247	3 017	1 862
Osakkeet ja osuudet							
Kaupunginhallitus		10 250	10 850	1 750			
Osakkeet ja osuudet	8700	9 000	9 600				
Osakkeet ja osuudet		9 000	9 600				
Kuntayhtymät	8710	1 250	1 250	1 750			
Vaasanseudun areenat / Botniahallin katon uusiminen ja talotekniikka		1 250	1 250	1 750			
Osakkeet ja osuudet		10 250	10 850	1 750			
TULOT							
Maa- ja vesialueet							
Kaupunkiympäristölautakunta		1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Kiinteän omaisuuden hankinta	8600	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Maa-alueiden hankinta		1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Maa- ja vesialueet		1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Kiinteät rakenteet ja laitteet							
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta		76	76	76			
Vapaa-aika-alueiden kehittäminen	8250	76	76	76			
100K luontoliikuntareitistö, osa I + osa II		51	51	51			
Suvilahden BikePark, osa I ja osa II		25	25	25			
Kaupunkiympäristölautakunta		104	104	34			
Viheralueet	8212	49	49	34			
Suvilahden Bikepark		25	25	10			
100K Vaasan luontoliikuntaverkosto		24	24	24			
Kestävä liikkuminen (pyöräily allianssi)	8207	55	55				
Pääpyöräteiden viitoitus		55	55				
Kiinteät rakenteet ja laitteet		180	180	110			
PERUSKAUPUNKI	820	- 53 802	- 40 561	- 24 800	- 38 892	- 43 412	- 35 202
VAASAN VESI							
MENOT							
Kiinteät rakenteet ja laitteet							
Vesilaitos		11 381	10 421	10 166	14 535	11 970	10 950
Vesijohdot	8660	3 000	2 290	2 900	2 880	2 700	2 000
Vesijohdot		3 000	2 290	2 900	2 880	2 700	2 000
Viemärit	8661	1 850	1 700	1 550	2 200	2 520	2 000
Viemärit		1 850	1 700	1 550	2 200	2 520	2 000
Veden puhdistus	8663	4 500	4 500	4 330	8 450	6 200	6 050
Veden puhdistus		4 500	4 500	4 330	8 450	6 200	6 050
Jäteveden puhdistus	8664	280	280	396	455	200	500
Jäteveden puhdistus		280	280	396	455	200	500
Pumppaamot	8665	151	151	90	150	150	200
Pumppaamot, jätevesi		151	151	90	150	150	200
Syväpohjavesihanke	8667	1 100	1 000	900	400	200	200
Syväpohjavesihanke		1 100	1 000	900	400	200	200
Giga Vaasa	8668	500	500				

169

Nimi	Koodi	Tas 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
MENOT		79438	65197	54791	72292	74667	67317
TULOT		1680	1680	1610	1500	1500	1500
NETTO		- 77 758	- 63 517	- 53 181	- 70 792	- 73 167	- 65 817

TALOTOIMI / INVESTOINNIT YHTEENSÄ

VII TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAOSA

PERUSTELUT TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAOSAAN BUDJETOITAVILLE MÄÄRÄRAHOILLE JA TULOARVIOILLE

Verotulot

Verotulot koostuvat kunnallisverosta, yhteisöverosta ja kiinteistöverosta. Verotuloennusteet ja perusteet on esitetty yleisperusteluosassa sivulla 5.

Veroprosentit ovat:

Kunnallisvero 8,36 %

Kiinteistövero:

- yleinen kiinteistövero 1,25 %
- vakituiset asuinrakennukset 0,50 %
- muut asuinrakennukset 1,10 %
- voimalaitokset 2,85 %
- rakentamaton rakennuspaikka 4,00 %
- yleishyödylliset yhteisöt 0,00 %

Valtionosuudet

Laskennallisten valtionosuuksien määrät ja perusteet on selvitetty yleisperusteluosassa sivuilla 7-9.

Rahoituskulut

Talousarviolainoista aiheutuvat rahoituskulut ovat 6,1 milj. euroa.

Lainanotto ja lainakanta on esitetty yleisperusteluosassa sivulla 10.

Rahoitustulot

Korot antolainoista ulkopuolisille, 760 000 euroa, koostuvat asuntotuotantoon liittyvistä antolainoista ja muista antolainoista perittävistä koroista. Antolainojen määrä tilinpäätöksessä 2021 on 14,3 milj. euroa. Osingot ja osuuspääomien korot sisältää suurimpana eränä Vaasan Sähkö Oy:n osinkotuoton. Osinkotuottoa vuodelle 2023 on budjetoitu 6,0 milj. €.

Liikelayosten tuottovaatimukset v. 2023 ovat:

- Vaasan Vesi 1 400 000 euroa
- Vaasan Talotoimi 17 890 000 euroa.

Talousarviolainojen nosto ja lyhennykset

Nettomääräisesti pitkäaikainen vieras pääoma kasvaa vuonna 2023 32,0 milj. euroa; uusia lainoja nostetaan 62,0 milj. euroa ja lyhennykset ovat 30,0 milj. euroa.

Lainanotto ja lainakanta v. 2019-2025 on esitetty yleisperusteluosassa sivulla 10.

Antolainojen lyhennykset

0,3 milj. euroa sisältää antolainavelkakirjojen mukaiset lyhennykset.

LIITTEET

VAASAN KAUPUNGIN KONSERNIYHTEISÖT

Tytäryhteisöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhtiöt

Nimi	Y-tunnus	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kumppani- koodi
Tytäryhteisöt					
Oy Klemetinkaari	0643459-8	Vaasa	61,90 %	61,90 %	7 003
Kiinteistö Oy Vaasan Myllynranta	0959345-5	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 007
Kiinteistö Oy Cargo Apron	2156845-5	Vaasa	80,80 %	80,80 %	7 008
Palosaaren Yrityskeskus Oy (konserni)	0469490-0	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 010
Kiinteistö Oy Pikipruukki (konserni)	0421696-8	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 011
Kiinteistö Oy Sekahaku	3122550-1	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 017
Asunto Oy Teeriniemenkatu 8	0797709-2	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 013
Vähänkyrön Vuokratalot Kiinteistö Oy	0992710-1	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 051
Vaasan Asumisoikeus Oy	0963687-3	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 015
Kiinteistö Oy Mäntyhovi	0183968-4	Vaasa	70,00 %	70,00 %	7 022
Vaasan Ekolämpö Oy	0677646-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 023
Vaasan Sähkö (konserni)	0209628-8	Vaasa	99,94 %	99,94 %	7 025
Vaasanseudun Kehitys Oy	1850796-9	Vaasa	58,10 %	58,10 %	7 045
Vaasan Ammattikorkeakoulu Oy	2267669-3	Vaasa	84,00 %	84,00 %	7 021
Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus	2450268-9	Vaasa	66,69 %	73,96 %	7 047
Stormossen Oy	0586634-8	Mustasaari	54,35 %	54,35 %	7 049
Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki (konserni)	2562851-5	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 052
Vaasan seudun Matkailu Oy	2599583-3	Vaasa	54,08 %	54,08 %	7 053
TeeSe Botnia Oy	2859365-3	Vaasa	65,74 %	80,26 %	7 056
Oy EduVamia	2719439-4	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 055
Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli	3109353-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 059
Kuntayhtymät					
Eskoon Sosiaalipalvelujen kuntayhtymä	0283116-6	Seinäjoki	15,58 %	15,58 %	7 301
Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä	1025565-6	Mustasaari	70,77 %	70,77 %	7 302
Kärkulla samkommun	0204197-3	Parainen	5,92 %	5,92 %	7 303
Pohjanmaan liitto kuntayhtymä	0970063-6	Vaasa	40,85 %	40,85 %	7 304
Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä	0349388-3	Vaasa	54,07 %	54,07 %	7 306
Svenska Österbottens Förbund för Utbildning och Kultur	0988182-8	Vaasa	21,81 %	21,81 %	7 310
Osakkuusyhteisöt					
Kvarken Link Oy (konserni)	2965226-4	Vaasa	50,00 %	50,00 %	7 209
TT Botnia Oy	2995396-4	Vaasa	37,19 %	41,45 %	7 058
Pohjanmaan Expo Oy	0702385-4	Vaasa	30,20 %	30,20 %	7 106
Kiint. Oy Ajurinkatu 14	0469390-8	Vaasa	38,00 %	38,00 %	7 101
Oy Merinova Ab	0778620-2	Vaasa	22,47 %	39,64 %	7 112
VP Facilities Oy (konserni)	2917961-4	Vaasa	33,30 %	40,78 %	7 135
Kyrönmaan jätevesi Oy	0613909-7	Vaasa	50,00 %	50,00 %	7 204
Mico Botnia Oy Ab	2876122-3	Vaasa	38,20 %	48,81 %	7 208
Vaasan Merikampus Oy	2994564-9	Vaasa	33,33 %	33,33 %	7 136
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt					
Kvarkenhamnar Ab	556975-9037	Uumaja	50,00 %	50,00 %	7 205
Alakonsernit					
Kiinteistö Oy Pikipruukki	0421696-8	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 011
joka omistaa:					
As. Oy Pitkänlahdenkatu 31-35	1089301-7	Vaasa	100,00 %		7 040
As. Oy Vaasan Asemakatu 43	0546657-1	Vaasa	100,00 %		7 046
Vaasan Sähkö Oy	0209628-8	Vaasa	99,94 %	99,94 %	7 025
joka omistaa:					
Vaasan Sähköverkko Oy	1993667-7	Vaasa	100,00 %		7 026
EPV Energia Oy	0216734-9	Vaasa	40,58 %		7 105
Vaasa Facilita Oy	0469490-0	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 010
joka omistaa:					
Palosaaren Yrityskeskus Oy	3255942-3	Vaasa	100,00 %		7 062
Vaasa Parks Oy Ab	2917959-3	Vaasa	66,67 %	74,16 %	7 057
NLC Vaasa Oy	2475661-1	Vaasa	60,00 %	60,00 %	7 048
Kiinteistö Oy Vamian ATM-Halli	3248304-3	Vaasa	100,00 %		7 061
Kiinteistö Oy Vaasan Ylioppilastalo	2117212-7	Vaasa	50,00 %		7 202
Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki	2562851-5	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 052
joka omistaa:					
Ravilaakson Pysäköinti Oy (perustettava yhtiö)		Vaasa	100,00 %	100,00 %	Ei kumppanikoodia
Kvarken Link Oy	2965226-4	Vaasa	50,00 %	50,00 %	7 209
joka omistaa:					
NLC Ferry Ab Oy	2490732-8	Vaasa	100,00 %		7 203
Kvarken Link AB	559035-4873	Uumaja	100,00 %		Ei kumppanikoodia
VP Facilities Oy	2917961-4	Vaasa	33,30 %	40,78 %	7 135
joka omistaa:					
KOy Producta III Vaasa	3207712-5	Vaasa	100,00 %		Ei kumppanikoodia
KOy EnergyLab Vaasa	2694481-9	Vaasa	100,00 %		7 134
Kiinteistö Oy Puffetti Fastighets Ab	0686192-8	Vaasa	100,00 %		Ei kumppanikoodia
KOy T2 Partners Vaasa Fab	3207076-7	Vaasa	33,33 %		Ei kumppanikoodia